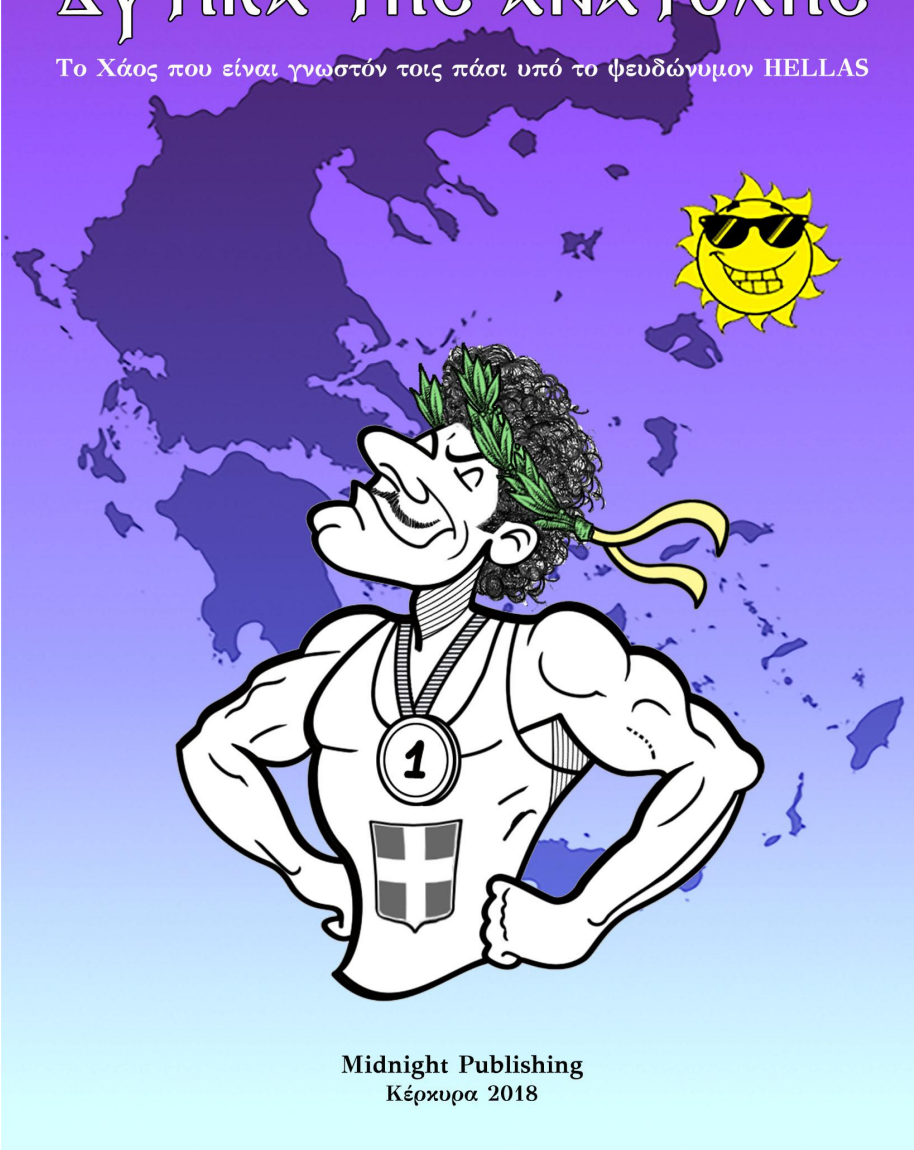

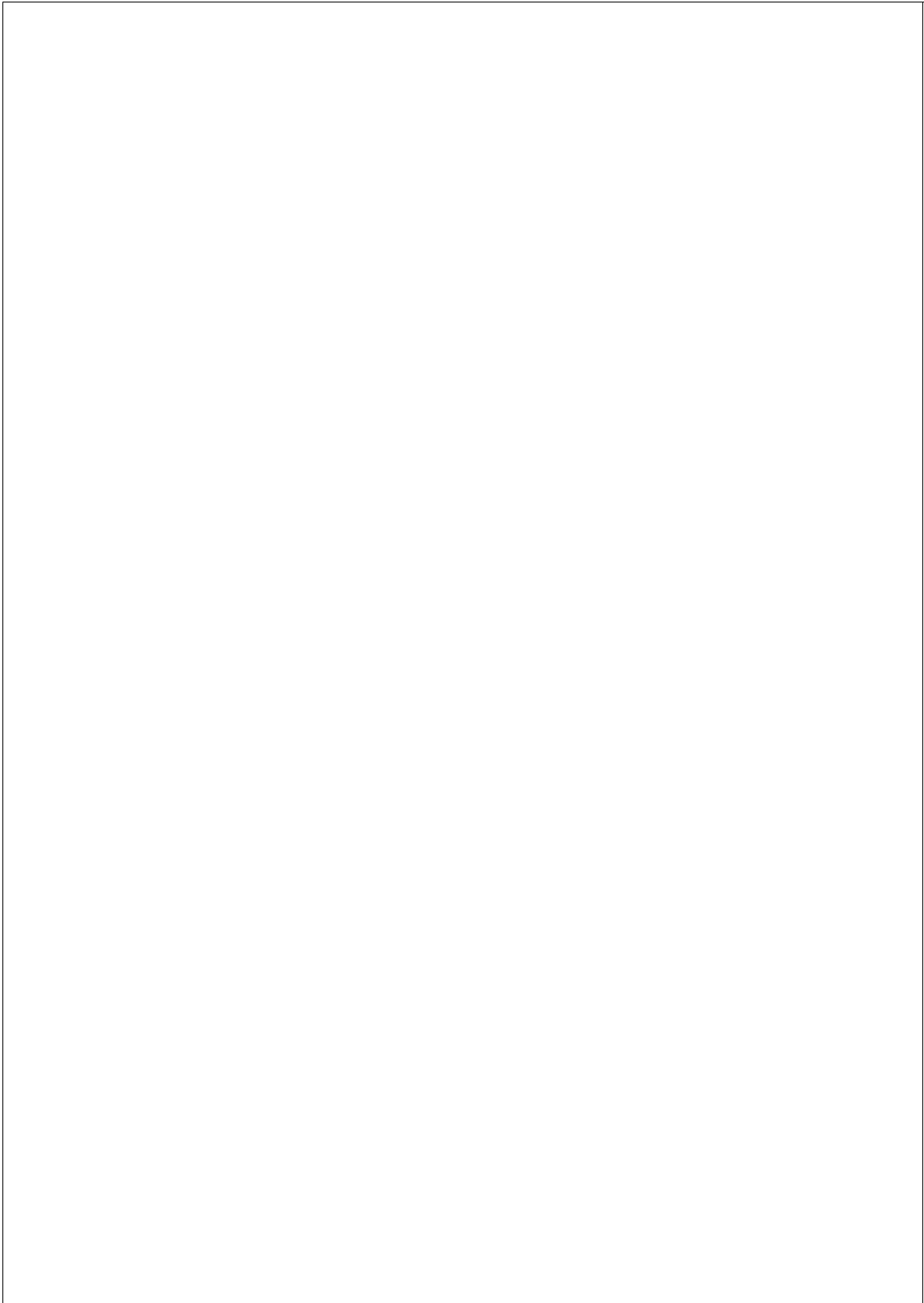
Πάνος Κολιόπουλος

ΔΥΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

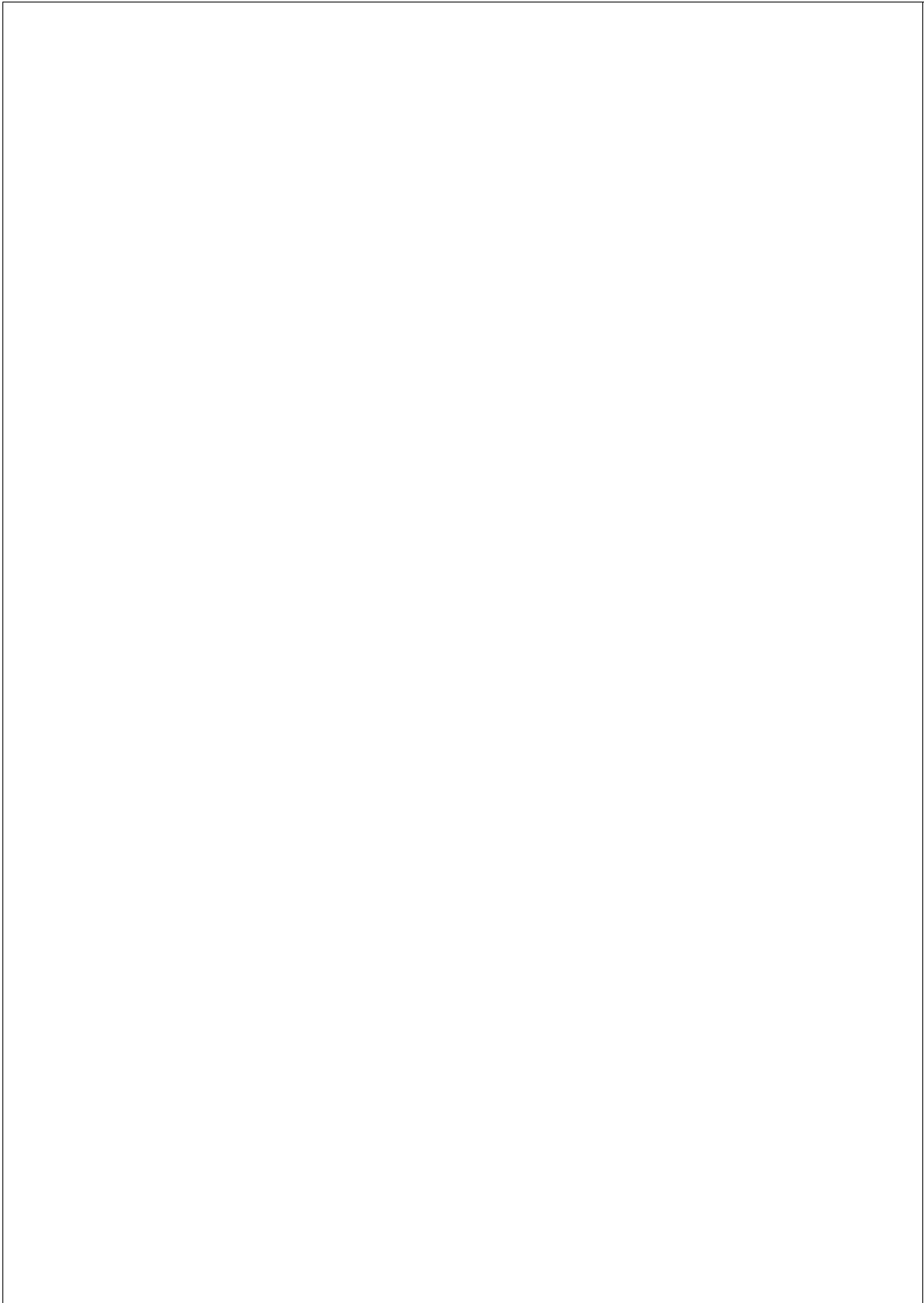
Το Χάος που είναι γνωστόν τοις πάσι υπό το ψευδώνυμον HELLAS

Midnight Publishing
Κέρκυρα 2018

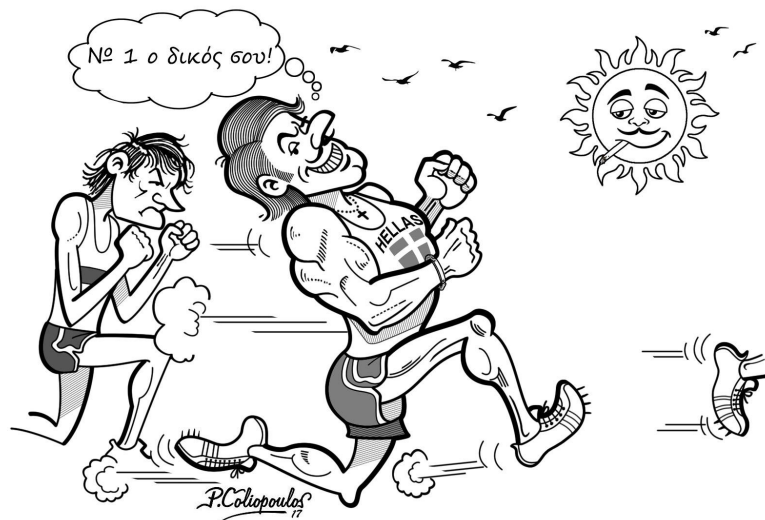
ΔΥΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Πάνος Κολιόπουλος

ΔΥΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Το Χάος που είναι γνωστόν τοις πάσι
υπό το ψευδώνυμον HELLAS

Εικονογράφηση: Πάνος Κολιόπουλος

MIDNIGHT PUBLISHING
Κέρκυρα 2018

Οι περισσότερες βινιέτες στο τέλος των κεφαλαίων είναι από τα παλιά
Αναγνωστικά του Δημοτικού, οι άλλες είναι public domaine στο Internet.

Copyright © 2018 Panos Coliopoulos
S. Dousmani 44
49100 Corfu
email: panflynn@otenet.gr

ΤΑ ΕΔΑΦΙΑ

Εμείς οι Εξωγήνιοι.....	9
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.....	15
We Are the Best! (άμα λάχει να 'ούμ').....	17
Δεν Είμαστε Ρατσιστές, Αυτοί είναι Γύφτοι.....	25
Εμείς τα Παλικάρια.....	33
Σκούρα τα πράγματα στον πλανήτη Γη.....	41
Ι΄ ΠΑΤΡΙΣ.....	47
Δεν μας καταλαβαίνουν.....	49
Ο Ελληνάρας.....	53
Οι Αρχαίοι Ημών.....	65
Ο Κίνδυνος εξ Ανατολών.....	73
Ο Κίνδυνος από Βορρά.....	87
Ο Κίνδυνος εκ Δυσμών.....	101
Οι δικοί μας που δεν μας αφήνουν.....	109
Ο Ενδογενής Ελοχεύων Κίνδυνος.....	113
Φιλέλληνες και Ανθέλληνες.....	119
Φιλολογικόν Τέϊον.....	127
Όλεθρος Αδικημένος.....	137
Βαμπίρ.....	141
ΙΙ΄ ΘΡΗΣΚΕΙΑ.....	153
Χριστιανισμός Made in Hellas.....	155
Αλληλούια Brothers.....	173
Η Αθεόφοβος Γυνή.....	179

Δως ημίν σήμερον.....	195
Η Αγία Περιουσία.....	201
Το Σύστημα.....	209
III' ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.....	217
Δια Κτηματικές Διαφοράς.....	219
Αυτό που σου λέω Εγώ!.....	227
Ους ο Θεός.....	237
Ενθουμούμαι Γερασιμάκη.....	251
Ανάγκη ή κόλπο;.....	261
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.....	269
Διανόηση Made in Hellas.....	271
Εικαστικά.....	281
Συγγραφέψ.....	297
Περί Τέχνης και Ακτοελεφαντικότητας.....	307
Διανόηση Περιφερειακή.....	311
Η Εκδίκηση του Αράπη.....	323
Εγώ δεν πάω Μέγαρο.....	329
ΚΟΝΟΜΑ.....	335
Η Βαριά Βιομηχανία της Hellas.....	337
Δεν πάει τ' αμάξι.....	343
Με το μπαρδόν, ληστεία.....	353
(σαν) Συμπέρασμα.....	361

Εμείς οι Εξωγήινοι

Ζω σε μια χώρα εχθρική.

Συχνά έχω την εντύπωση ότι μ' έχουν ρίξει με αλεξίπτωτο πίσω από τις εχθρικές γραμμές κι ότι, όπου να 'ναι, θα με συλλάβουν και θα με τουφεκίσουν επί κατασκοπεία, μιας και δεν φοράω στολή.

Ο ποιητής φρόντισε να το πει πιο κομψά με κείνο το «Όπου και να σταθώ η Ελλάδα με πληγώνει» που φροντίζουν να επικαλεστούν σε κάθε ευκαιρία οι σύγχρονοι (πικραμένοι) ντιλετάντες του πνεύματος.

Εγώ τα βλέπω κάπως πιο μαύρα τα πράγματα.

Η αλήθεια βρίσκεται ίσως κάπου στη μέση. Η Ελλάδα ούτε σε πληγώνει, ούτε εχθρική είναι. Στην πραγματικότητα η Ελλάδα χέστηκε για το πώς νιώθουν και πορεύονται τα παιδιά της. Δεν τη νοιάζει και δεν την κόφτει μακάρι και να χτυπιόσαστε όλοι καταή, να τραβάτε τα μαλλιά σας και να τρέχετε από «talk show» σε «talk show», επισημαίνοντας, εκδίδοντας αφορισμούς και προειδοποιώντας για τα «χίλια όσα δεινά που μας επιφυλάσσει το μέλλον αν δεν...». Αν δεν τι;

Αν δεν αλλάξουμε; Αν δεν προσαρμοστούμε; Αν δεν ανοίξουμε τα μάτια μας στον έξω κόσμο; Αν δεν λογικευτούμε;

Μα μιλάμε τώρα σοβαρά;

«Ν' αλλάξουμε»; Δηλαδή προς το χειρότερο; Τι ν' αλλάξουμε, αφού, εξ' ορισμού, είμαστε οι καλύτεροι, έχουμε πάντα δίκιο κι απλά οι άλλοι δεν Μας καταλαβαίνουν (γιατί στερούνται βεβαίως των απαραίτητων ψυχικών και πνευματικών ιδιοτήτων που θα τους επέτρεπαν κάτι τέτοιο).

«Να προσαρμοστούμε»; Σε τι; Στον εκφυλισμένο Δυτικό Πολιτισμό (για τον οποίο Εμείς αποκλειστικά ευθυνόμαστε άλλωστε), την έκλυση των ηθών, την ισοπέδωση όλων εκείνων των αξιών που Εμείς τους διδάξαμε και τις κάναν σαν τα μούτρα τους, ή τον απαράδεκτο τρόπο ζωής και την νοοτροπία της συνέπειας (στοιχεία για τα οποία Εμείς ουδεμία ευθύνη φέρουμε);

«Να ανοίξουμε τα μάτια μας στον έξω κόσμο»; Και να δούμε τι; Την καταρράκωση κάθε έννοιας δικαίου και ηθικής, την «πρόοδο», εν ονόματι της οποίας τόσα εγκλήματα έχουν συντελεστεί ή τον «πολιτισμό» (αυτό το δανεικό κι αγύριστο για το οποίο οι ξενέρωτοι Δυτικοί καμαρώνουν σαν τα γύφτικα σκεπάκια); Άλλωστε, το ξέρουν και οι πέτρες, πως ό,τι κάνουν και λεν αυτοί τώρα το κάναμε και το είπαμε Εμείς τουλάχιστον δυόμισι χιλιάδες χρόνια πριν (όταν αυτοί ζούσαν ακόμα σκαρφαλωμένοι στα δέντρα ή χωμένοι στις σπηλιές).

«Να λογικευτούμε»; Και να κερδίζουμε πέντε και να ζούμε με τέσσερα, σαν αυτά τα ζώα τα όρθια; Αμ δεν σφάξαν! Γιατί όλοι ξέρουν ότι η μαγκιά, η αληθινή μαγκιά, είναι να βγάζεις πέντε και να ζεις με δέκα! Έτσι, μαγικά και ταχυδακτυλουργικά! Το θαύμα των αιώνων! Εδώ σε θέλω κύριε Άγγλε, Γάλλε, Αμερικάνε, Γερμανέ, να δω τι αξίζεις. Μπορείς εσύ να επιβιώσεις

στη λογική που λέει ότι εισπράττεις μισθό 700 ευρώ και πληρώνεις ενοίκιο 500; Εδώ σε θέλω! Άλλωστε, μην ξεχνάμε ότι και η Λογική δική Μας εφεύρεση είναι, ότι θέλουμε την κάνουμε και δεν δίνουμε λογαριασμό σε καμιά κυρία.

Άρα, το συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι, *καλά είμαστε όπως είμαστε* και καλά θα κάνουν *οι άλλοι* να μας μοιάσουν κι όχι Εμείς να μοιάσουμε σ' αυτούς. Εμείς δεν έχουμε ν' αλλάξουμε, να προσαρμόσουμε ή να βελτιώσουμε τίποτα, το πρόβλημα είναι δικό τους.

Και θα μου πεις: «Άν είναι έτσι, τότε γιατί μας έχει πάσει τέτοια πρεμούρα –τα τελευταία χρόνια περισσότερο αλλά και παλιότερα– να γίνουμε Δυτικοί, Ευρωπαίοι; Να μιμηθούμε δηλαδή ένα κατώτερο πρότυπο;». Αμ, εδώ είναι που υπεισέρχεται ένα άλλο σπουδαίο χαρακτηριστικό της Φυλής: *η Αντίφαση*. Ναι μεν είμαστε πεπεισμένοι ότι είμαστε οι καλύτεροι, οι πιο έξυπνοι, οι πιο προικισμένοι και –ασυζητητί οι πιο μότες– αλλά από την άλλη θέλουμε και να εξομοιωθούμε με τους άλλους, τους κατώτερους, τους βλάκες, τους ξενέρωτους και άχρηστους. Υπό όρους βέβαια. Να γίνουμε μεν, αλλά παίρνοντας, χωρίς να δώσουμε, χωρίς να μετακινηθούμε ούτε χιλιοστό από τις θέσεις μας. Αν θέλουν να συνεννοηθούν μαζί μας, δεν έχουν παρά να μάθουν Ελληνικά (η μητέρα όλων των γλωσσών). Αν θέλουν να κάνουν δουλειές με μας, δεν έχουν παρά να προσαρμοστούν στην νοοτροπία Μας («ποτέ μην κάνεις σήμερα ότι μπορείς να κάνεις αύριο», «ωχ, βρε αδερφέ», «σκάστα να προχωρήσει η υπόθεση» κλπ.). Αν θέλουν να συγκλίνουν πολιτιστικά δεν έχουν παρά να μάθουν τσάμικο και τσιφτετέλι, να εντρυφήσουν στη λογοτεχνία Μας, στην Τέχνη μας και στη σκέψη Μας. Νταλάρας αντί Παβαρότι, Κουμανταρέας αντί

Γιουρσενάρ, Μυταράς αντί Μπαϊήκον, Ζουράρις αντί Έκο (αν παρέλειψα Κατερίνα Στανίση και Λίτσα Γιαγκούση δεν το έκανα σκόπιμα κι ας με συγχωρήσουν). Απλά πράγματα.

Έτσι όπως πάει η κατάσταση βέβαια η θέση μας φαίνεται να είναι μάλλον δύσκολη.

Στον τόπο αυτό δεν συμβαίνει ποτέ τίποτα το σημαντικό, οι σημαντικοί άνθρωποι άλλωστε την έχουν κοπανήσει από καιρό έξω και διαπρέπουν (εδώ ούτε για κλητήρες ή για πιτσαδόροι δεν θα φτούραγαν). Δεν κουνιέται φύλλο, δεν περνάει τίποτα και δεν αλλάζει τίποτα (είπαμε, *δεν υπάρχει χρεία*). Ό,τι συμβαίνει στον έξω κόσμο φτάνει σε Μας με, τουλάχιστον, πενήντα χρόνια καθυστέρηση (χαρακτηριστική η πρόθεση των Αμερικάνων να καταφύγουν στην Ελλάδα σε περίπτωση πυρηνικής σύρραξης, αφού μέχρι να φτάσουν εδώ οι συνέπειές της θα έχει περάσει μισός αιώνας!) και – βέβαια– τίποτα πια δεν ξεκινάει από *Εδώ* προς τα *Εκεί* (ό,τι ήταν να γίνει έγινε εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια, τότε που *πας μη Έλλην ήταν βάρβαρος*).

Στην πραγματικότητα είμαστε μονάχοι μας. 12.000.000 νοματαίοι κόντρα σε έξι δισεκατομμύρια, το σύνολο του πληθυσμού της Γης! Ουάου! Μιλάμε για ΤΗΝ φάση!

Δεν μας καταλαβαίνουν, ούτε κι εμείς καταλαβαίνουμε τους εαυτούς μας (όταν το προσπαθούμε μέσα από λογικές διαδικασίες). Και ξέρετε γιατί; Η αλήθεια είναι ίσως τραυματική αλλά είναι η μόνη αλήθεια που στέκει...

Κύριοι (άντε, και κυρίες), η αλήθεια είναι ότι κανείς δεν μας καταλαβαίνει γιατί Εμείς απλά *δεν είμαστε*

από εδώ. Στη Γη πέσαμε από τον ουρανό. Οι άλλοι μπο-
ρεί να είναι αυτόχθονες ιθαγενείς (άλλωστε αυτό φαί-
νεται από τη μούρη τους), αλλά Εμείς είμαστε... Εξωγή-
νιοι! Από ποιο ακριβώς σημείο του σύμπαντος δεν μπο-
ρώ να πω μετά βεβαιότητας (υποπτεύομαι ότι πρέπει
να βρίσκεται στην άλλη πλευρά των γνωστών Γαλα-
ξιών), αλλά για το εξωγήινο της προέλευσης δεν μου
μένει η παραμικρή αμφιβολία. Γι' αυτό και δεν μας κα-
ταλαβαίνουν (γι' αυτό και δεν μας αγαπούν), άλλη εξή-
γηση δεν υπάρχει (όσο και να ψάχνουν οι συμβατικοί
εγκέφαλοι).

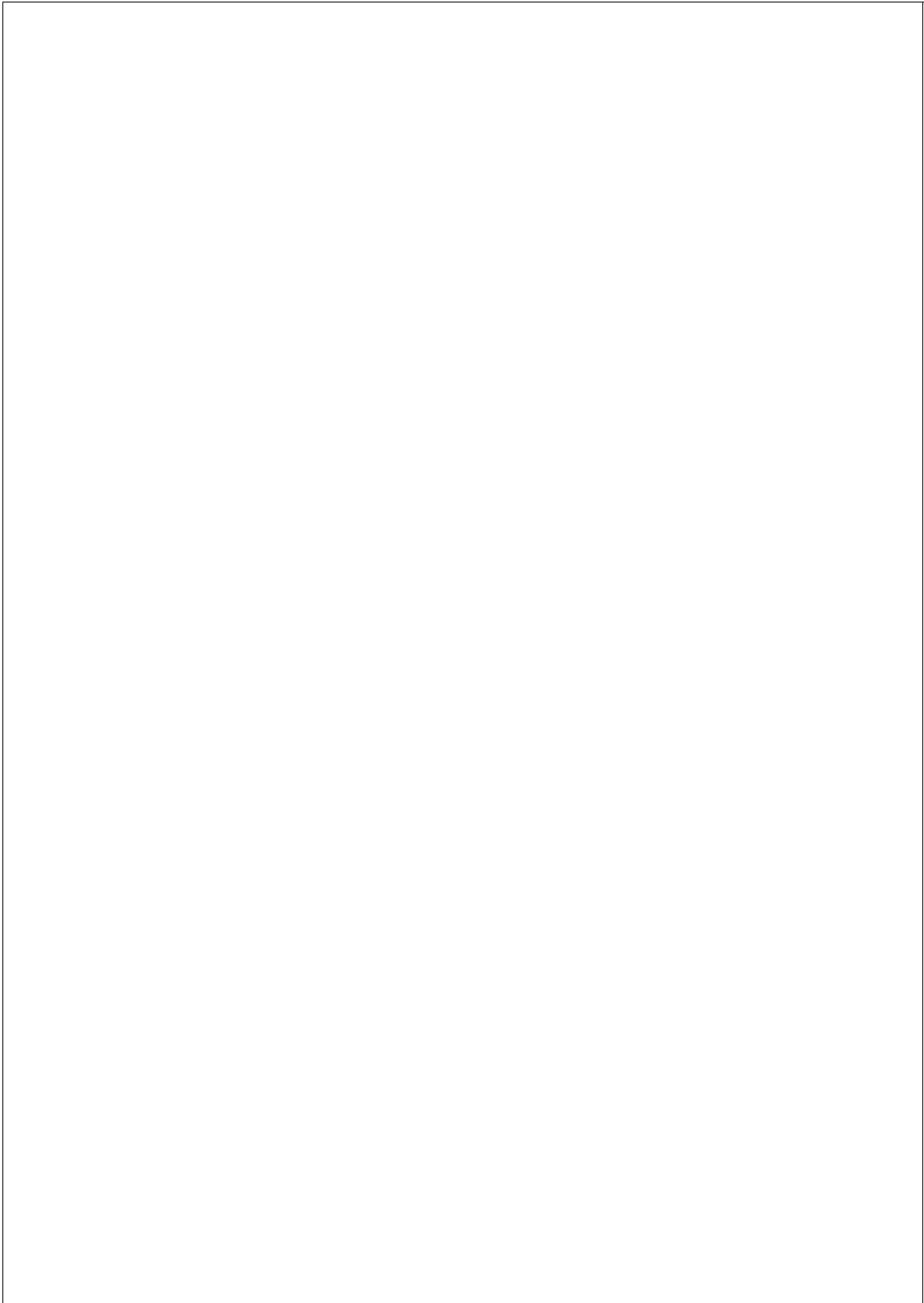
* * *

Αυτό ακριβώς προτίθεμαι να αναλύσω και να απο-
δείξω στο παρόν σύγγραμμα. Την εξωγήινη (για να μην
πω «θεϊκή» και μου την πέσουν οι παπάδες) καταγωγή
του Έθνους μας.

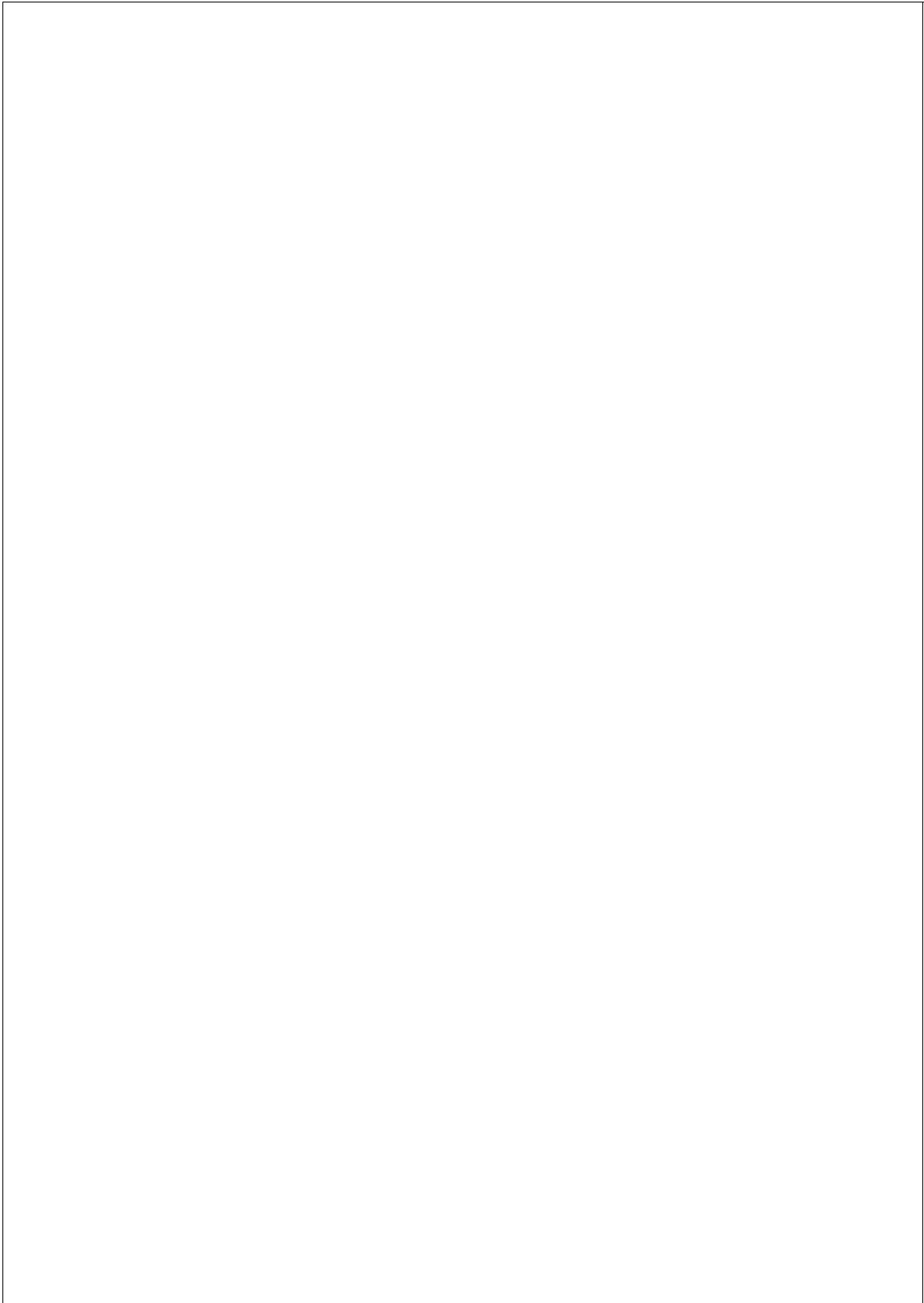
Αν μετά την ανάγνωσή του εξακολουθείτε να πι-
στεύετε ότι δεν είσαστε Ε.Τ. (δεν είπα «ούφο»), ε, τότε,
τι να σας πω, είσαστε άξιοι της τύχης σας.

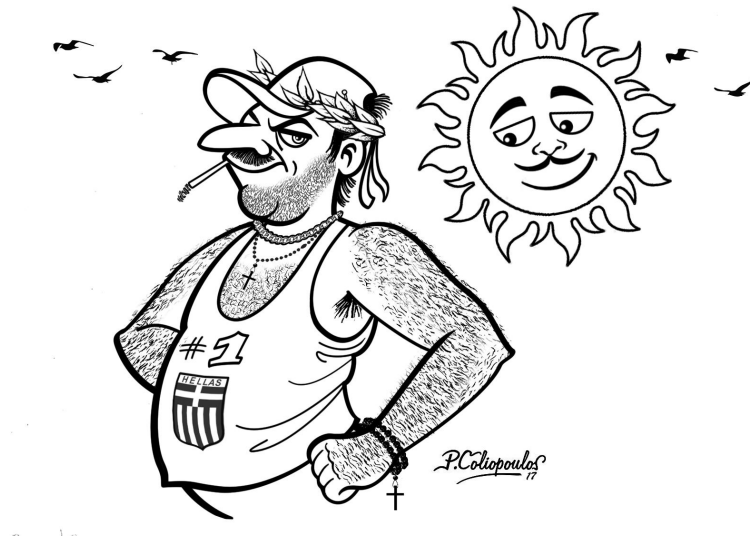
* * *

Ανάμεσα στις περισπούδαχτες φιλοσοφίες που πα-
ραθέτω εδώ –εντελώς ανιδιοτελώς– έχω συμπεριλάβει
και μερικά σχετικά και άσχετα (φαινομενικά) κείμενα
που δημοσιεύτηκαν στο αλήστου μνήμης περιοδικό
«ΜΕΙΟΝ», το οποίο διέγραψε μια διακριτική –έως
ανεπαίσθητη– πορεία στην Κέρκυρα των μέσων της
δεκαετίας του '80. Είναι περίεργο το πόσο επίκαιρα
εξακολουθούν να παραμένουν εκείνα τα γραπτά.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

We Are the Best! (άμα λάχει να 'ούμ').

Όταν οι Γιαπωνέζοι –ο «Κίτρινος Κίνδυνος»– έχασαν τον πόλεμο (με τη βοήθεια του Θεού και του «Enola Gay»¹), βρέθηκαν να αντιμετωπίζουν ξαφνικά μια καινούργια και καθόλου ευχάριστη γι' αυτούς πραγματικότητα. Γιατί, από τη μια στιγμή στην άλλη, από τα εκλεκτά τέκνα μιας αυτοκρατορίας με θεϊκή προέλευση που ήταν, οι αδιαφιλονίκητοι κύριοι της Ασίας, βρέθηκαν στην ξεφτίλα, την ανέχεια και τον ξεπεσμό. Από ράτσα κυρίαρχων και πολέμαρχων κατέληξαν (εν μια νυκτί) να γυαλίζουν τα άρβυλα των παιδιών από την Αλαμπάμα και να λένε κι ευχαριστώ.

¹ Το Βομβαρδιστικό που έριξε τη Βόμβα στη Χιροσίμα.

Οι Γιαπωνέζοι, ανέκαθεν λαός με πρακτικό μυαλό, κάθισαν και τα 'βαλαν κάτω.

– Δεν συμφέρει να τραβήξει έτσι η δουλειά, είπε κάποιος.

– Έτσι που πάει η ιστορία αυτή θα καταστήσουμε σαν τους Κινέζους (θου Κύριε φυλακή τω στόματί μου), να πλύνουμε τα σκατωμένα σώβρακα των ξενέρωτων στο Σαν Φρανσίσκο, είπε κάποιος άλλος.

– Στην καλύτερη περίπτωση να σερβίρουμε «σούσι»² σε τίποτις in τρώγλες του Νιου Γιορκ και του Λος Άντζελες, συμφώνησε μελαγχολικά κάποιος τρίτος.

Η ομήγυρη κούνησε σκεφτική το κεφάλι.

– Κάτι πρέπει να κάνουμε.

Κι έκαναν. Ανασκουμπώθηκαν κι έπεσαν με τα μούτρα στη δουλειά. Και μιλάμε για δουλειά, όχι αστεία. Έπεσαν στη δουλειά όπως έπεφταν με τα γεμάτα εκρηκτικά αεροπλάνα τους –δίκην Καμικάζι– πάνω στα αμερικάνικα πλοία. Κι όπως τότε με τον δυναμίτη, έτσι και τώρα έκαναν ζημιά. Παρατήρησαν, έμαθαν, δοκίμασαν και στο τέλος άρχισαν να κάνουν ό,τι κάνουν και οι κατακτητές τους, οι νικητές, μόνο καλύτερα –και φθηνότερα.

Και νά αυτοκινητοβιομηχανίες, και νά τρανζιστοράκια, και νά κομπιουτεράκια... Σε ελάχιστο χρονικό διάστημα μέσα έφεραν τα πάνω κάτω. Και χωρίς «Yankee go home» και τέτοιες αηδίες. Αντί να στείλουν τους γιάνκηδες «home» πήγαν οι ίδιοι στο «home» των γιάνκηδων και το 'καναν καλοκαιρινό. Τους αλάλια-

² Sushi: Ιαπωνικό έδεσμα με βάση το ωμό ψάρι (μπλιάχ!)

σαν! Γέμισε η αγορά με «Made in Japan». Σήμερα οι κίτρινοι, τέως Καμικάζηδες, ελέγχουν την οικονομία του Κόσμου. Ξυπνάμε το πρωί και τρέχουμε στους κομπιούτορες να δούμε πού βρίσκεται ο «δείκτης Νικκέϊ». Φταρνίζεται ο τρίτος σύμβουλος της «Sony» και καταρρέουν επιχειρήσεις στο Μανχάταν. Κρυολογεί ο θυρωρός της «Fuji» και καταστρέφονται οικογένειες στο Λονδίνο. Κι όλα αυτά χωρίς ν' ανοίξει μύτη, χωρίς να πέσει σκάγι! Όλα ειρηνικά, νόμιμα κι όμορφα. Ο «Τόγιο»³ μας την έφερε.

Αλλά μήπως και οι Γερμανοί τι κάναν; Μέσα από μια ισοπεδωμένη χώρα, μέσα από τους καπνούς, τα ερείπια και τις ενοχές (;) κατάφεραν σε πολύ μικρό σχετικά διάστημα, όχι απλά να ορθοποδήσουν, αλλά να καταλήξουν να είναι η πρώτη οικονομική δύναμη του Δυτικού Κόσμου. Κι εδώ ο Χανς σηκώθηκε από κάτω, ξεσκονίστηκε, ανασκουμπώθηκε κι άρχισε να χτίζει φάμπρικες κι εταιρίες. Το αποτέλεσμα το ξέρουμε πολύ καλά εμείς οι «νικητές», αφού τελικά βρεθήκαμε να σφίγγουμε μπουλόνια στα εργοστάσια των «νικημένων».

Ηθικό δίδαγμα: Αν δεν προσαρμοστείς στους καιρούς που αλλάζουν και στην νέα τάξη πραγμάτων σε τρώει η μαρμάγκα και πας άκλαυτος, σαν το σκυλί στ' αμπέλι.

* * *

Εμείς βέβαια τέτοια προβλήματα δεν αντιμετωπίσαμε. Δεν μας χρειάστηκε.

³ Έτσι ονόμαζαν οι Αμερικάνοι GIs συλλήβδην όλους τους Γιαπωνέζους στρατιώτες, όπως αργότερα «Τσάρλι» τους Βιετκόγκ.

Προσαρμογή, αλλαγή... Λέξεις ύποπτες, ξενόφερτες, υποτιμητικές και έννοιες ύποπτες και υποβολιμαίες.

Δεν κατάλαβα δηλαδή... Σε τι ν' αλλάξουμε εμείς (που, ως γνωστόν, δώσαμε τα φώτα του πολιτισμού στους ξενέρωτους της Δύσης); Τι δεν έχουμε καλό που πρέπει να διορθώσουμε; Πού είναι το ελάττωμα, το σφάλμα; Σε τι να καλυτερέψουμε, εμείς, η κορωνίδα της Δημιουργίας; Δηλαδή, τι; να γίνουμε καλύτεροι απ' ότι ήδη είμαστε; Σαν να λέμε δηλαδή του Μπούμπκα⁴ ότι χρειάζεται βελτίωση, να κάνει προσπάθειες να καλυτερέψει... Να καλυτερέψει με ποιον τρόπο, ρε φίλάρες, να πηδάει 7 μέτρα δηλαδή ο άνθρωπος; Αμ δε θα τον παίζει κανείς πια (ήδη δεν παίζεται), θ' αναγκαστεί ν' αφήσει τα κοντάρια και να πάει να γίνει τσαγκάρης, να βγάλει το ψωμάκι των παιδιών του. Δηλαδή, αντί για καλύτερα χειρότερα.

Έτσι κι εμείς. Τι καλύτεροι να γίνουμε, αφού δεν υπάρχει καλύτερο κι αν υπάρχει σε βάρος μας θα είναι. Εδώ, έτσι όπως είμαστε και πάλι δεν μας παίζουν (από ζήλια, φθόνο και καρμιριά), σκέψου να γινόμασταν και καλύτεροι! Ε, θα μας έδιωχναν πια από τον πλανήτη Γη, θα μας έστελναν στον Πλούτωνα –έτσι μακριά, για να μην τους κομπλεξάρουμε τους κομπλεξικούς. Συμφέρει; Δεν συμφέρει.

Δηλαδή, δεν κατάλαβα... Πού χρειαζόμαστε βελτίωση; Τι έχουν οι άλλοι, οι ξενέρωτοι, που δεν το 'χουμε εμείς στη νιοστή; Όχι, πες μου ένα. Ένα.

Πού μας συναγωνίζονται δηλαδή –έστω και σε

⁴ Μέγας Ουκρανός επικοντιστής. Ο πρώτος άνθρωπος που πέρασε τα 6 μέτρα στο επί κοντώ.

απόσταση– όλοι αυτοί οι αγαθιάρηδες (που, σημειωτέον, μη εμείς, ακόμα πάνω στα δέντρα θα βρίσκονταν); Τι να πιάσουμε και τι ν' αφήσουμε; Τον πολιτισμό; Τι έχουν δηλαδή να επιδείξουν αυτοί; Άντε –με το ζόρι– έναν Φρανκ Σινάτρα, μια Σάρων Στόουν, άντε κι έναν Ουμπέρτο Έκο. Ε, και; Εμείς έχουμε εφτακόσιους καλύτερους σε κάθε τομέα. Γιατί μη μου πείτε τώρα ότι υπάρχει κι αλλού Κατερίνα Στανίση, Σταμάτης Γονίδης, Λε Πα, Βασίλης Καρράς, Χριστίνα Μαραγκόζη! Μη μου πείτε ότι μπορεί να σταθεί κάποια απ' όλες αυτές τις Χολλυγουντιανές ξεπλυμένες μπροστά στις δικές μας τις θεές, σαν τη Βάνα Μπάρμπα, την Καίτη Φίνου, την Τάρια Μπούρα, την Κουλιανού (παιδί μου εσύ δίμετρο!), τη Βίκυ Καγιά, την Ελένη... Όσο για τη διανόηση, ε καλά... εδώ παίζουμε στο γήπεδό μας πια. Τι Έκο και παραμύθια! Υπάρχει, ρε, έξω διάνοια σαν τον Βέλτσο, τον Πάκη (και μπιπ τη διανόηση!), τον Πολάκη, τον Μπογδάνο, τον Ζουράρι, τον Γεωργουσόπουλο;... Λίστα ολόκληρη, ατελείωτη!

Και τι κάνουν αυτοί οι Ευρογύφτοι στον τομέα του πνεύματος που δεν έχουμε κάνει εμείς καλύτερα; (Και δεν μιλάω για εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια –γιατί εκεί πια κι αν δεν παίζομαστε!– αλλά για τώρα).

Θέατρο: Τι σκατά έχει να επιδείξει η Ευρώπη που να στέκεται κάπως δίπλα στους δικούς μας τους γίγαντες του σανιδιού; Τίποτα. Με το ζόρι έναν Ολίβιε, έναν Γκίλγουντ, μια Σάρα Μπερνάρ... Αστεία πράγματα. Καλουτάδες είχε κανείς; Μελίνα; Θύμιο Καρακατσάνη; Αλέξη Μινωτή; Μιμή Ντενίση; Ταμτάκο; Βέγγο; Βουγιουκλάκη-Παπαμιχαήλ; Μουστάκα; Βουτσά; Σεφερλή;... Χιλιάδες ονόματα θα μπορούσα να παραθέσω.

Τέχνη: Εδώ πια κι αν τους έχουμε βουλώσει! Με συγχωρείτε δηλαδή... Η Δύση τι μας έδωσε στον τομέα αυτό; Ένα ψωρο-Ρενουάρ, ένα ψιλο-Πικάσσο, ένα Γουόρχολ-μπλόφα, άντε (επειδή βρίσκομαι σε γενναιόδωρη φάση) κι έναν Μαξ Έρνστ. Σιγά τα ωά! Εφτακόσιοι Ρενουάρ μαζί δεν κάνουν έναν Τσαρούχη. Ή μήπως υπάρχει κάποιος ψευτο-ζωγραφάκος που θα μπορούσε να συγκριθεί με τους δικούς μας τους γίγαντες Μόραλη, Βασιλείου, Φασιανό, Γαΐτη, Μυταρά, Λούη Πασαλάρη, για να μην πω για τον Τζώρτζιο Ντε Κίρικο (δικός μας αφού γεννήθηκε στον Βόλο) και τους βουλώσουμε όλους.

Επιστήμη: Με συγχωρείτε, αλλά εδώ δεν χρειάζεται ιδιαίτερο σχόλιο. Όλος ο κόσμος ξέρει ότι στον τομέα αυτό είμαστε ΟΙ αχτύπητοι. Πού θέλετε και δεν υπάρχει Έλληνας; Αρχιτέκτονες; Μια ματιά στην Αθήνα και σχηματίσατε γνώμη. Πουθενά αλλού στον κόσμο η ευγενής τέχνη της αρχιτεκτονικής δεν άγγιξε τέτοια ύψη. Καμιά άλλη πόλη στον κόσμο δεν χτίστηκε τόσο γρήγορα (κι ομοιόμορφα) όπως ετούτη εδώ. Και το χάος που επικρατεί επίτηδες το φτιάξαμε, για να μη βαριόμαστε, ν' ανάβουν τα αίματα. Παρίσια και Λονδίνα και Βιέννες μπορεί να φτιάξει ο καθένας, Αθήνα μόνο οι Έλληνες. Όσο για την Ιατρική... Καλά, εδώ είμαστε και μπιπ! Ο βιονικός άνθρωπος δική μας εφεύρεση. Γιατί, σας ερωτώ, σε πια άλλη χώρα του κόσμου θα μπορούσαν να κρατήσουν όρθιο (τέλος πάντων) τον Αντρέα μας, μάχιμο και σιδερένιο (και μ' ένα πειρασμό σαν την Κυρία του από δίπλα!) και κυβερνώντας μακαρίως για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα; Δηλαδή, μιλάμε ότι αν υπήρχε δικαιοσύνη, εφτά Νομπέλ Ιατρικής έπρεπε να πάρουμε, μόνο απ' αυτό!

Δεν θέλω να συνεχίσω τον ατελείωτο κατάλογο των επιτευγμάτων μας και των συγκρίσεων με τα «έξω απ' εδώ» για λόγους μετριοφροσύνης και έμφυτης σεμνότητας.

Απ' όπου να το πιάσεις το πράγμα στο ίδιο σύμπερασμα καταλήγεις: We are the best, κοροΐδα!

Τίποτα δεν χρειάζεται ν' αλλάξουμε και σε τίποτα δεν υπάρχει χρεία να βελτιωθούμε. Έτσι όπως είμαστε βάζουμε κάτω όλους τους άλλους μαζί, και με το δεξί χέρι δεμένο στην πλάτη. Αυτό βέβαια το ξέρουν οι Δυτικοί ξενέρωτοι και μας φθονούν. Δείγματα του φθόνου αυτού έχουμε άπειρα, από τις πουλημένες διαιτησίες στο ποδόσφαιρο και το μπάσκετ μέχρι τις τρικλοποδιές που μας βάζουν στην πολιτική –αλλά αυτό θα το εξετάσουμε επισταμένως σε ξεχωριστό κεφάλαιο. Εντάξει, δεν μας χωνεύουν, δεν μας συγχωρούν την πνευματική και την όποια άλλη μας ανωτερότητα. Δεν μας συγχωρούν που κάθε καλοκαίρι εξυπηρετούμε τις (στερημένες μέχρι απελπισίας) γυναίκες τους στα νησιά, τα βουνά και τα λαγκάδια. Δεν μας συγχωρούν που ζούμε στην ωραιότερη χώρα του κόσμου, από τις Πύλες Έβρου και την Κακαβιά μέχρι το Διακοφτό και τους Γαργαλιάνους Μεσσηνίας. Δεν μας συγχωρούν το σπινθηροβόλο μας πνεύμα (ηλικίας τριών χιλιάδων και βάλε ετών) που ανέδειξε από Πλάτωνα κι Αριστοφάνη μέχρι Τσάτσο, Πάκη και Τσοχατζόπουλο. Δεν μας συγχωρούν την έμφυτη ευστροφία μας (και τσαντίζονται όταν τους πασάρουμε Γιουγκοσλάβικο καλαμπόκι για Ελληνικό), αυτή την ευστροφία που έκανε την Αστόρια του Νιου Γιορκ από γκέτο πιατάδων σε συνοικία σουβλατζήδων και τον Ντέμη Ρούσσο από έναν συνηθισμένο χοντρό σε σουπερστάρ των διεθνών βαριετέ. Δεν

μας συγχωρούν την Ορθοδοξία, που μας κράτησε αδιαλείπτως σε μια ρομαντική εποχή γύρω στον Μεσαίωνα καθ' ον χρόνον αυτοί (οι ξένοι ξενέρωτοι) έτρεχαν με χίλια να πιάσουν το τραίνο του 2000 (να καταλάβουν τι;). Δεν μας συγχωρούν που έχουμε τα πάντα σ' αυτό τον τόπο, από τον Ολυμπιακό και τη Βουγιουκλάκη μέχρι τον Κοσκωτά και τον Κορνήλιο Καστοριάδη. Δεν μας συγχωρούν που επιζήσαμε (ως έθνος και ως φυλή) απaráλλαχτοι και αναλλοίωτοι επί τόσες χιλιάδες χρόνια. Τέλος δεν μας συχώρεσαν ποτέ, ούτε και θα μας συχωρέσουν που τους πετάξαμε τον τσίγκινο-πλαστικό ψευτοπολιτισμό τους (sic) στα μούτρα και διαλέξαμε τον δικό μας σίγουρο και ανελέητο δρόμο του αραμπά. Αυτοί να τρέχουν ξελιγωμένοι, στα πρόθυρα του εμφράγματος, και μεις –κύριοι!– να τσουλάμε με το πάσο μας, κομπολόι στο χέρι, τσιγαράκι στα χείλη και γαρούφαλλο στ' αυτί, κουφάλες!

Και σας ερωτώ: Τι είναι, λέτε, καλύτερο; Να μας ζηλεύουν (επειδή δεν μπορούν να μας φτάσουν) ή να μας λυπούνται (επειδή δεν μπορούμε να τους φτάσουμε εμείς);

Δεν Είμαστε Ρατσιστές, Αυτοί είναι Γύφτοι

Εκείνος που θα κατηγορήσει τους Έλληνες για ρατσισμό δεν είναι μόνο πολύ μακριά νυχτωμένος, είναι κι ανιστόρητος. Γιατί Εμείς το θέμα αυτό το έχουμε ξεκαθαρίσει, μια για πάντα, εδώ και δυόμισι χιλιάδες χρόνια. Οι πρόγονοί μας ήταν σαφείς: «Πας μη Έλλην βάρβαρος».

Λίγες κουβέντες και σταράτες. Κύριε, σου λέει, ο κόσμος είναι χωρισμένος στα δυο. Από τη μια μεριά Εμείς, οι θεοί, κι από την άλλη η μούργα, τα κατακάθια της κοινωνίας. Διαλέγετε και παίρνετε. Απλά πράγματα και ξεκάθαρα. Από ποια μεριά θέλετε να είσαστε, δώθε από το φυλάκιο της Κακαβιάς ή κείθε; (Όχι ότι έχετε

και την επιλογή δηλαδή. Έτσι κι ο καλός Θεός αποφάσισε –για να τιμωρήσει τα εγκλήματα που κάνατε στην προηγούμενη ζωή σας– να σας ρίξει στον σωρό, δεν γίνεται τίποτα, μακάρι και να κάνετε εκατό χιλιάδες μετάνοιες και να πείτε οχτώ εκατομμύρια πατηρημά. Ζώα γεννηθήκατε, ζώα θα πεθάνετε).

Το ότι είμαστε *ανώτερη φυλή* δεν χρειάζεται να το υπενθυμίζουμε, αυτό είναι κάτι το δεδομένο κι αυτονόητο. Το ότι δώσαμε τα φώτα του πολιτισμού στους άγριους, να τους κάνουμε (κάπως) ανθρώπους, επίσης είναι γνωστό τοις πάσι. Το είπαμε κι αλλού. Όταν εμείς φτιάχναμε Παρθενώνες, αυτοί δεν είχαν ακόμα ανακαλύψει τον αραμπά. Κι όταν λέω «αυτοί» εννοώ οι υπόλοιποι κάτοικοι του πλανήτη Γη, η σαβούρα που τον βαραίνει μ' άλλα λόγια. Μην κοιτάτε που η σιωνιστική προπαγάνδα, τα Ξένα Κέντρα Αποφάσεων, οι «Εφτά Αδερφές», η ΣΙΑ, το ΝΑΤΟ, ο ΟΗΕ, η Ένωση Αφρικανικών Κρατών, το Τόξο της Ημισελήνου, ο Πάπας, η Μαφία, το Καρτέλ της Κοκαΐνης, η Μασονία, η Λέσχη Μπίλντεμπεργκ και άλλες τέτοιες σκοτεινές δυνάμεις φρόντισαν, χαλκεύοντας την Ιστορία, διαστρέφοντας ξεδιάντροπα την αλήθεια και καταρρακώνοντας κάθε έννοια δικαίου, να διοχετεύσουν, υπούλως, πλην τεχνηέντως, ότι ο Πολιτισμός δήθεν απ' αλλού ξεκίνησε κι απλά Εμείς πήραμε τη σκυτάλη, στην τέταρτη αλλαγή.

Οι Αιγύπτιοι φτιάχναν πυραμίδες, λέει, από το 3000 π.Χ. (τουλάχιστον). Ε, και; Εμείς φτιάχναμε από το 5000 π.Χ., μην κοιτάς που πέσαμε πάνω σε ξενόδουλους κι ανθέλληνες εργολάβους που έκλεψαν στα υλικά και μείναμε με κάτι σωρούς από πλιθιά –αυτό δείχνει ακόμα πιο περίτρανα ότι *από τότε* υπήρχε ξένος δάκτυ-

λος που μας επιβουλεύονταν. Οι Φοίνικες, λέει, ανακάλυψαν το αλφάβητο. Ε, και; Την ιδέα από πού την πήραν; Από έναν Έλληνα Χιώτη καπετάνιο την πήραν, που τους πούλησε τη χρήση κι αυτοί του φάγαν το copyright («Δώσε θάρρος στο χωριάτη να σ' ανέβει στο κρεβάτι») –κι από τότε τρέχουμε στα διεθνή δικαστήρια, αλλά πού να βρούμε το δικιο μας; Στην Αστρονομία, λέει, οι Βαβυλώνιοι ήταν πολύ μπροστά. Σκατά μπροστά ήταν. Δυο γαϊδουριών άχυρο δεν μπορούσαν να μοιράσουν. Ας μην είχαν Έλληνες Αστρονόμους – που είχαν πάει εκεί για μεταπτυχιακά και ξέμειναν, ένεκα τα άτιμα τα όβολα– και σου 'λεγα εγώ. Αλλά δεν χρειάζεται να επεκτείνεται κανείς σε όλες αυτές τις αδικίες, θύμα των οποίων έπεσε ο Ελληνισμός δια μέσου των αιώνων. Λίγο να το ψάξεις το πράγμα η συνωμοσία ξεσκεπάζεται πανεύκολα.

Στην πραγματικότητα, ό,τι έχει εφευρεθεί στον πλανήτη αυτόν τον έρημο, Εμείς το έχουμε εφεύρει. Ό,τι άξιο λόγου ειπώθηκε, Εμείς το έχουμε πει. Ό,τι μεγάλο κατόρθωμα επιτελέστηκε, Εμείς ήμασταν οι δράστες (στη χειρότερη των περιπτώσεων οι ηθικοί αυτουργοί).

Ποιος Κολόμβος ανακάλυψε την Αμερική και κουραφέξαλα; Πρώτοι πάτησαν στην αντίπερα του Ατλαντικού όχθη Έλληνες, και μάλιστα με επικεφαλής τον πολυμήχανο Οδυσσέα. Άλλωστε κι ο Κολόμβος, που την ξανα-ανακάλυψε, τι ήταν; Έλληνας από τη Σάμο και υπάρχουν ντοκουμέντα που το αποδεικνύουν. Όπως Έλληνας ήταν ο Έντισον που ανακάλυψε τις εφαρμογές του ηλεκτρισμού (γιατί οι αρχές του ήταν γνωστές και στους μπαρμπέρηδες στην Αρχαία Ελλάδα), Έλληνας κι ο Γκράχαμ Μπελ που ανακάλυψε το τηλέφωνο,

Έλληνας κι ο Φούλτον που ανακάλυψε το ατμόπλοιο κι άλλοι κι άλλοι. Όπου και να γυρίσει και να στραφεί κανείς Έλληνες συναντάει. (Για περπάτα στην Αστόρια, κατά Νιου Γιork μεριά, κι αν ακούσεις άλλη γλώσσα από Ελληνικά να με χέσεις εμένα). Γιατί, τους Ολυμπιακούς Αγώνες –που τρέχουν τα μαυράκια και κονομάνε τρελά όβολα– ποιος τους ανακάλυψε; Τη Δημοκρατία –το καταπληκτικό αυτό κόλπο ελέγχου των μαζών– ποιος το σκαρφίστηκε; Την Εφορία –άλλο καταπληκτικό κόλπο– ποιανού ο σατανικός νους τη συνέλαβε; Κι άλλα κι άλλα, που αν ήταν να τ' αραδιάσουμε όλα δε μας φτάναν 115 ογκώδεις, χρυσοδερματόδετοι τόμοι, μετά των συμπληρωμάτων.

Όστε, αναπόφευκτα, καταλήγουμε στο (λογικό) συμπέρασμα ότι, *η ράτσα των Ελλήνων δεν είναι συνηθισμένη*, ακόμα και με τα μέτρα των ξενέρωτων των ξένων. Είναι επίσης αναπόφευκτο το συμπέρασμα ότι, μη Εμείς, πολιτισμός όπως τον γνωρίζουμε θα ήταν αδύνατο να υπάρξει. Ακόμα με τα τόξα και τα βέλη θα σκοτώνονταν οι άγριοι. Ακόμα στα δάχτυλα (του ενός χεριού) θα μέτραγαν, όσο για την ομιλία, πολύ αμφιβάλλω αν θα 'χε ξεφύγει από τους άναρθρους φθόγγους των ανθρώπων των σπηλαίων. Για να μην πω ότι αμφιβάλλω αν υπήρχε και ανθρώπινη φυλή αυτή καθεαυτή – ρίξτε μια ματιά στον τηλεφωνικό κατάλογο, να δείτε πόσοι ΑΔΑΜ-όπουλοι υπάρχουν και θα καταλάβετε τι θέλω να πω.

Είναι λοιπόν παράλογο να νιώθουμε (δικαιωματικά) τόσο ανώτεροι απέναντι των άλλων; Μπορεί να κατηγορήσει κανείς για ένδειξη ρατσισμού αυτό το αίσθημα (δικαιολογημένης) υπεροχής που μας διακατέχει; Μα τότε θα 'πρεπε ίσως να κατηγορήσουμε και

τα λιοντάρια για ρατσισμό απέναντι, ας πούμε, στα βατράχια. Τι σχέση μπορεί να έχει ο βασιλεύς των ζώων με το βδελυρό, χαμερπές αμφίβιο; Σκεφτείτε τώρα να σηκωθούν, λέει, τα βατράχια και να απαιτούν ίσα δικαιώματα με τους λέοντες! Δεν είναι απλά παράλογο, είναι φαιδρό (για να μην το χαρακτηρίσω «διαστροφή» και παρεξηγηθώ).

Άρα, τα περί ρατσισμού των Ελλήνων δεν ευσταθούν και καλά θα κάνουν οι «ανησυχούντες διανοούμενοι» ν' ασχοληθούν με τίποτ' άλλο και να πάψουν να μπερδεύουν τους πόλους με το άλλο της ίδιας κατάληξης, μετά συγχωρήσεως. Τι θα πει, ρε, ο Έλληνας είναι ρατσιστής; Πούθε βγαίνει αυτό το συμπέρασμα; Επειδή δεν πάμε τους γύφτους, για παράδειγμα; Ε και; Και ποιος τους πάει; Και στο κάτω-κάτω ποιος τους είπε να είναι γύφτοι; Ας μην ήταν να τους αντιμετωπίσουμε κι εμείς αναλόγως. Ή μήπως έχει κανείς την απαίτηση, ξαφνικά λέει, να μας πιάσουν οι αγάπες για τίποτα Αλβανούς, τίποτα Ρουμάνους, τίποτα Οβραίους, τίποτα Κογκολέζους, τίποτα Τούρκους, τίποτα Αμερικάνους, τίποτα Γάλλους, τίποτα Άγγλους, τίποτα Γερμανούς ή τίποτα κιτρινιάρηδες Γιαπωνέζους; Για σκεφτείτε το καλύτερα και θα δείτε που δεν γίνεται μακάρι και να 'χουμε την καλύτερη θέληση του κόσμου.

Πώς ν' αγαπήσεις τους Αλβανούς έτσι Αλβανοί που είναι; Και τους Οβραίους; Αυτούς, ρε, που σταύρωσαν το Χριστό; Ή τους Ρουμάνους που λύσσαξαν να μας «βλαχοποιήσουν» όλους (ή τα ξεχάσαμε;). Αμ τους μαύρους; Τι να τους κάνεις τους μαύρους, έτσι κατράμι που είναι, τρομάρα τους (να 'μασταν αδερφές να πω, έστω); Γιατί, τους Τουρκαλάδες; Θα βρεθεί Έλληνας έχων σώας τας φρένας που να θέλει να κάνει χωριό με

τον... Αττίλα; Ή τους άλλους τους καλούς, τους Εγγλέζους, που μια ζωή τώρα μας βγάζουν τα μάτια; Ή τα καθίκια τους Γάλλους που μας κόβαν τα χέρια στη Σμύρνη, όταν προσπαθούσαμε να σκαρφαλώσουμε στα πλοία; Ή τους κόπανους τους Αμερικάνους που δεν καταλαβαίνουν Χριστό πέρα από Coca Cola και χάμπουργκερς; Και μη μου πείτε ότι υπάρχει περίπτωση να ξεχάσετε τα Καλάβρυτα και να δεχτείτε τους Γερμανούς σαν ισότιμους στο ανθρωπάτο (κατά το «πριγκιπάτο») γιατί θα φλιπάρω πια τελείως. Όσο για τους κιτρινιάρηδες... Τι να σας πω, ρε παιδιά; Δεν είναι απ' αυτόν εδώ τον πλανήτη, τι να λέμε.

Δεν χρειάζεται νομίζω να παραθέσω περισσότερα επιχειρήματα.

Εντάξει, να μην είμαστε προκατειλημμένοι, λέει. Όλοι αδέρφια και τέτοια ωραία και χριστιανικά. Το καταλαβαίνω. Να κάνουμε μια προσπάθεια να είμαστε συγκαταβατικοί με τα κατώτερα ζωικά είδη –στο κάτω-κάτω τι φταίνε αυτοί που τους έκανε έτσι ο Θεός;– αλλά από κει μέχρι να γίνουμε και κολλητοί, λίγο πολύ δεν πάει; Θέλουν οι άλλοι να δίνουν τις κόρες τους στους Αλβανούς, τους Βούργαρους, τους Πακιστανούς, τους Χούτου, τους Τούτσι, τους Πορτορικάνους; Καμία αντίρρηση, με γεια τους με χαρά τους, δικό τους είναι το βάρος, εμάς δεν μας πέφτει λόγος... Αλλά Εμάς να μην πάνε να μας μπλέξουν σε τέτοιες επικίνδυνες λογικές και «προοδευτικές» μπαρούφες. Εμείς καλά είμαστε έτσι όπως είμαστε και καλά θα κάνουν να μας αφήσουν στην ησυχία μας. Ας τακτοποιήσουν αυτοί τα του οίκου τους –καλό μπουρδέλο κι αυτό!– κι ας μην ασχολούνται με πράγματα που, έτσι κι αλλιώς, δεν καταλαβαίνουν.

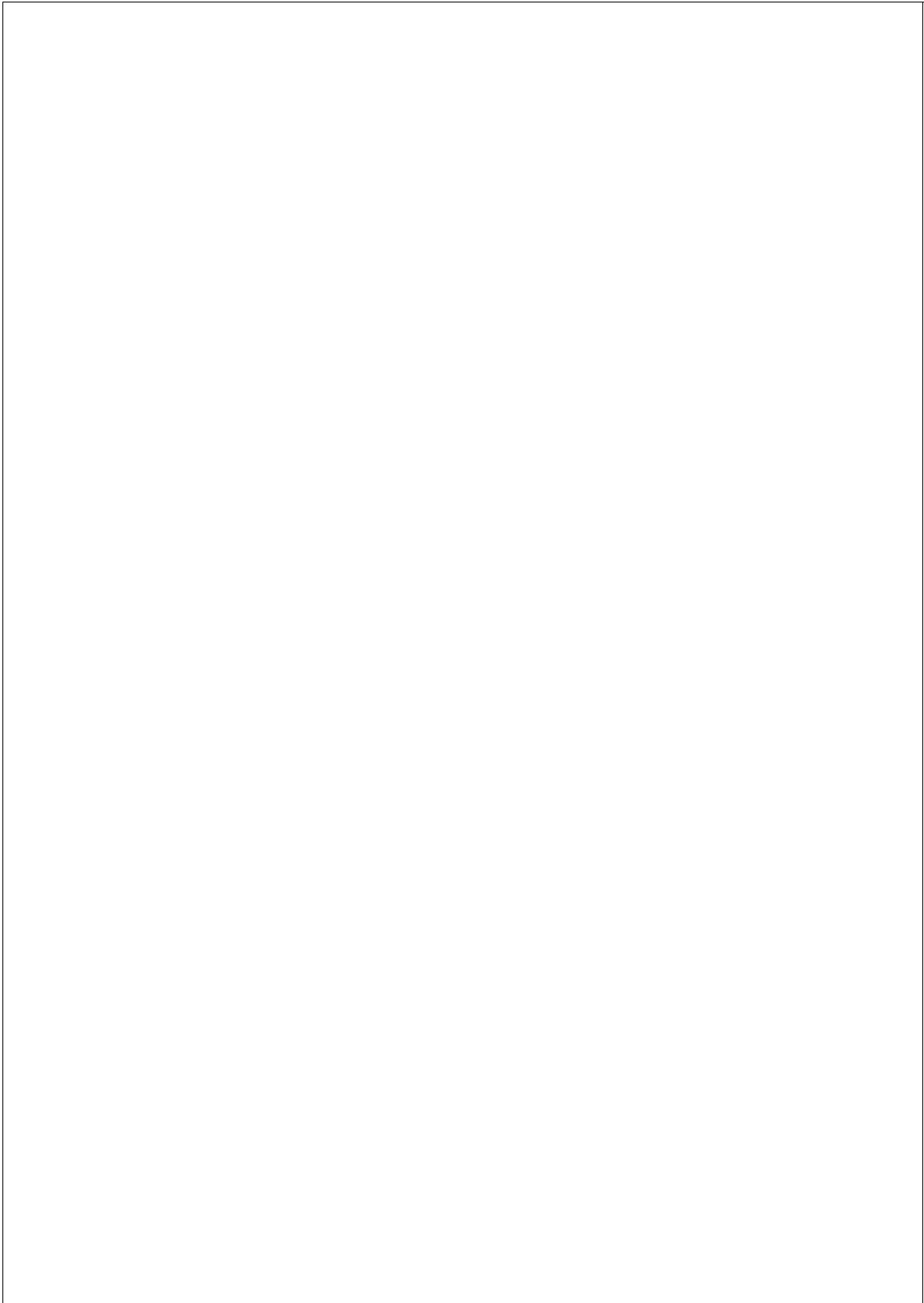
Εμείς καλά πορευτήκαμε τόσες χιλιάδες χρόνια με την νοοτροπία που κουβαλάμε, δεν θα την αλλάξουμε τώρα στα γεράματα.

Άλλωστε, είπαμε... Δεν είμαστε εμείς ρατσιστές, αυτοί είναι γύφτοι.

Και το χειρότερο...

Το παραπάνω δεν είναι ένα απλό (πλην σκληρό) σατιρικό γύμνασμα, αλλά η (κρυπτο)επίσημη θέση μιας ολόκληρης φυλής (γυρολόγων). Ή όχι;

Εμείς τα Παληκάρια

Δεν χρειάζεται να το υπενθυμίζω εγώ –έχουν γραφεί τόμοι και τόμοι σχετικά. Η Ιστορία έγραψε χρυσές, ανεπανάληπτες σελίδες χάρη στο χαρακτηριστικό μας αυτό– τι παληκάρια και τσικλεβέντες υπήρξαμε ανέκαθεν (και, παραδόξως, εξακολουθούμε να υπάρχουμε). Δηλαδή μιλάμε για παληκαριά που φτάνει (και περισσεύει) και για εξαγωγή ακόμα –για εξαγωγή ιδίως– άμα λάχει. Άλλωστε, μετά τον πολιτισμό, αυτό είναι το έτερο εξαγωγίμο προϊόν της φυλής, ανέκαθεν.

Και δεν είναι μόνο που είμαστε παληκάρια στα χαρτιά (στα χαρτιά είναι κι άλλοι), αλλά κάθε φορά που μας δίνεται η ευκαιρία το αποδεικνύουμε κιόλας. Και πώς!

Δεν θα πιάσω εκείνες τις παλιές ιστορίες όπου, Εμείς, μια χούφτα κόσμος, πετάξαμε στη θάλασσα κείνους τους ξενέρωτους τους Πέρσες, που νόμισαν ότι θα κάναν περίπατο στην Ελλαδίτσα μας, οι μπουνταλάδες. Όχι, δεν θα μιλήσω για τις εποποιίες των Πλαταιών, του Μαραθώνα, των Θερμοπυλών, της Σαλαμίνας. Αυτά είναι γνωστά και στους πιο άσχετους των ασχέτων κι έχουν αποσπάσει τον παγκόσμιο θαυμασμό και το αιώνιο σέβας όλων των –κατώτερων– λαών του πλανήτη.

Ούτε για τη μαγιά του Μεγαλέξαντρου προτίθεμαι να μιλήσω, αυτού που με δέκα ξυπόλητους –πλην αποφασισμένους– νοματαίους ξεκίνησε από τα καλυβοχώρια του βορρά κι έφτασε στα Ιμαλάια, εκπολιτίζοντας (δια της μακεδονικής σάριζας) όλους αυτούς τους λαούς που βολόδερναν μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας κάτι χιλιάδες χρόνια πριν απ' αυτόν (Πέρσες, Ινδούς, Αιγύπτιους κλπ.).

Θ' αντισταθώ στον πειρασμό να αναφερθώ στο ανεπανάληπτο μεγαλείο της Μεγάλης Αγίας Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που «εν τούτω νίκα» καθυπέταξε, έτσι, με τον τσαμπουκά (και «δια του Χριστού την πίστη την αγία» βεβαίως) ολόκληρο σχεδόν τον τότε γνωστό κόσμο. Την εκπληκτική εκείνη εποχή δηλαδή, όπου ένας αλητάμπουρας μπορούσε να γίνει Στρατηγός κι Αυτοκράτορας, έτσι, με τη μαγιά του και το θράσος του, και μια αρκουδιάρισσα του τσίρκου η Αγία Εβίτα του καιρού της. (Και να μην ακούω αηδίες του τύπου: «Τι σχέση έχει το Βυζάντιο, η συνέχεια δηλαδή του Κράτους των Ρωμαίων στην Ανατολή, με τον Ελληνισμό (που βρισκόταν υπό καθεστώς κατοχής);» γιατί θα απαντήσω ότι αυτά τα λεν κάτι διεθνιστές και συνοδοι-

πόροι, κάτι δήθεν «ελεύθερα» και «αντικειμενικά» πνεύματα που επιμένουν να μην καταλαβαίνουν (;) ότι η Ιστορία δεν έχει καμιά σχέση με την αντικειμενικότητα και την αλήθεια, αλλά πρέπει πάντα να προσαρμόζεται, τεχνηέντως, στις ανάγκες του εκάστοτε έθνους ή φυλής.

Αλλά ούτε στη νίλα του Δράμαλη πρόκειται να σταθώ, το αθάνατο έπος του '21, όπου καμπόσοι ξυπόλυτοι τζομπαναραίοι πήραν φαλάγγι ολόκληρη Οθωμανική Αυτοκρατορία και την έκαναν να μην ξέρει πούθε να γυρίσει. (Άσχετο αν εντωμεταξύ πιαστήκαμε μεταξύ μας –πριν γλιτώσουμε ακόμα από τον κατακτητή– και βγάλαμε τα μάτια μας. Κι αυτό ένδειξη μαγκιάς είναι. Γιατί, εδώ σε θέλω κάβουρα να πηδάς στα κάρβουνα! Από τη μια να τσακίζεις Τούρκικα κεφάλια κι από την άλλη Ελληνικά, αντιφρονούντων. Ποιος άλλος λαός είναι σε θέση, ρε, να καταφέρει κάτι τέτοιο; Όχι, βρείτε μου έναν, έτσι, για δείγμα!).

Δεν θα πέσω στην παγίδα του αναμασήματος εθνικών θριάμβων, θριάμβων που κατέστησαν δυνατοί μόνο και μόνο χάρη σ' αυτό το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της φυλής μας, την παληκαριά. Δεν θ' αναφερθώ στο τσατάλιασμα των Κομιτατζήδων, τότε επί Μακεδονικού έπους, ούτε θα μιλήσω για τον άθλο της Μικρασίας, όπου κοντέψαμε να μπούμε στην Άγκυρα περπατώντας (άσχετο αν δεν μας άφησαν οι «σύμμαχοι», που πάντα μας ζήλευαν και μας φοβόνταν). Όσο για το Αλβανικό έπος (ακόμα τρέχουν οι μακαρονάδες, οι κοκορόφτεροι), την Εθνική Αντίσταση (που έκανε τους Γερμαναράδες να παραμιλάνε), το Ελ Αλαμείν (όπου μόνοι μας σχεδόν, με τον Χατζηφωτίου, καθαρίσαμε ολόκληρο Ρόμμελ), κι άλλα τέτοια, μέχρι τον Εμφύλιο (όπου

πάλι με τον τσαμπουκά μας δώσαμε ένα μάθημα μαγικής στην Υφήλιο), δεν χρειάζεται νομίζω να σταθώ γιατί είναι πράγματα πρόσφατα και γνωστά κι έφεραν το όνομα της μικρής Ελλάδας στα πέρατα της Οικουμένης.

Όχι, θα ήταν πολύ εύκολο να ανατρέξω στα χρυσά κιτάπια της Ιστορίας, ανασύροντας σελίδες ανεπανώληπτης δόξας και απαράμιλλου μεγαλείου, ένα αδιάκοπο για χιλιετηρίδες παραλήρημα, έναν ύμνο στην παληκαριά του Μεγάλου των Ελλήνων Έθνους. Θα αντισταθώ στον πειρασμό αυτό και θ' αναφερθώ μόνο σε τωρινά, κοντινά μας, καθημερινά δείγματα, προκειμένου να καταδείξω το αδιάκοπο, αδιαφιλονίκητο και τελεσίδικο της μεγάλης αυτής αρετής μας.

«Του Έλληνας ο τράχηλος ζυγόν δεν υποφέρει», μας υπενθυμίζει πολύ σωστά η λαϊκή παροιμία.

Και είναι η καθαρή αλήθεια. Αυτό που για άλλους – δευτερότερους λαούς– αποτελεί σπάνια έξαρση (κι έχουν να το λένε πια), σε μας είναι καθημερινή κατάσταση. Το ψωμοτύρι μας. Τολμώ να πω ότι στον τομέα αυτό θα μπορούσαμε να χαρακτηριστούμε ως οι κατ' εξοχήν ειδικοί –εξπέρ δια τους γνωρίζοντες ξένες γλώσσες.

Ο Έλληνας δεν γίνεται, *γεννιέται* παληκάρι (στη χειρότερη περίπτωση, τουλάχιστον, παληκαράς). Δεν σηκώνουμε πολλά λόγια, πώς να το κάνουμε; Δεν το αντέχουμε να μας κουνιέται καμιά κυρία. Δεν μας πάει. Με το που θα μας τσιγκλίσουν μουντάρουμε μέσα σ' όλα. Γης μαδιάμ. Ταύρος εν υαλοπωλείω. Δεν λογαριάζουμε τίποτα και κανέναν. Βάρδα να μη μας πειράξουν το φιλότιμο (έτερο θρυλικό φυλετικό χαρακτηριστικό). Έτσι και μας το πειράζουν...

Γι αυτό είναι και τόσο δύσκολο να μας κουμα-
ντάρουν.

Πάρτε κάτι άλλους ξενέρωτους δυτικούς για πα-
ράδειγμα. Πάρτε κάτι Γερμανούς, κάτι Ελβετούς, κάτι
Άγγλους... Πρόβατα. Ότι τους λένε κάνουν. «Μπρος»
τους λένε, μπρος πάνε (τα ζα!). «Πίσω» τους λένε, πίσω
αυτοί (τα δυο φορές ζα!). Σήκω σήκω, κάτσε κάτσε δη-
λαδή. Κι αυτό το λένε «πειθαρχία» κι «οργάνωση», οι
αγαθιάρηδες, και καμαρώνουν. Και μας παρουσιάζο-
νται σαν παραδείγματα προς μίμηση. Τι λένε οι άνθρω-
ποι! Εμείς, τα αντράκια τα ζόρικα, να σκύψουμε το κε-
φάλι και να εκτελούμε, τυφλά και πειθήνια εντολές,
διαταγές και ντιρεκτίβες! Αμ δε!

Ο Έλληνας –ακόμα κι ο τελευταίος πολίτης αυτής
της χώρας– είναι μια *οντότητα*. Μια ανεπανάληπτη,
μοναδική κι αναντικατάστατη μονάδα. Ουδείς αρμο-
διότερος του εαυτού του για να του πει τι θα κάνει. Τι
θα πει ο άλλος είναι προϊστάμενος, λοχίας, κυβερνή-
της, χωροφύλακας, εργοδότης, «ανώτερος»; Και πώς
έγινε «ανώτερος»; Σίγουρα με γλύψιμο, λοβιτούρες και
πατώντας επί πτωμάτων. Το αξίωμα δεν του δίνει αυ-
τομάτως το δικαίωμα να επιβάλει τη θέλησή του (όσο
σωστή και να 'ναι αυτή) στον «υφιστάμενο», εμένα, τη
μονάδα! Το αντίθετο. Άλλωστε, μαγκιά δεν είναι (δεν
υπήρξε ποτέ) η υπακοή αλλά η αντίσταση. Οι τσικλε-
βέντες από την αντίσταση ξεπετιούνται κι όχι από πει-
θαρχίες, επετηρίδες και φυσικές διαδικασίες.

Έτσι, βρεθήκαμε να είμαστε το μοναδικό (άλλη μια
απόδειξη της μοναδικότητάς μας) έθνος στον κόσμο με
τόσες εστίες αντίστασης. Γι' αυτό οι δικτατορίες δεν
φτούρησαν ποτέ για πολύ σ' αυτό τον τόπο. Τι δικτατο-

ρία να κάνεις όταν έχεις να αντιμετωπίσεις 12.000.000 (παθητικούς έστω) αντιστασιακούς; Στο τέλος απελπίζεσαι, τα μαζεύεις και πας από κει που ήρθες.

Ο Έλληνας υπάλληλος κάνει μονίμως αντίσταση στην εργοδοσία του. Κι αν δεν έρχεται σε ανοιχτή αντιπαράθεση με την προϊσταμένη αρχή αυτό οφείλεται στο ότι είναι ξύπνιος, περπατημένος και πονηρός (άλλα μοναδικά χαρακτηριστικά της φυλής!). Φωνάζει ο σατράπης στο γραφείο... «Μάλιστα, κύριε προϊστάμενε» του λέει ο Έλληνας και τον γράφει κανονικά. Προσέξτε τη μαγκιά. Δεν σηκώνεται πάνω να τον πλακώσει στις μπουνιές (και να βρεθεί στο δρόμο), όχι, τον αφήνει να νομίζει ότι έγινε το δικό του, ενώ στην πραγματικότητα τίποτα δεν γίνεται. Είναι σαν τις Ελληνίδες που τρώνε κανονικά τις σφαλιάρες από τον αφέντη τους αλλά στο τέλος περνάνε το δικό τους. Παληκαριά δια της δολιοφθοράς! Μεγάλη υπόθεση. “Δεν πα να γκαρίζεις εσύ, κόπανε, εγώ αυτό που γουστάρω θα κάνω. Και στη «λαϊκή» θα πάω για ψώνια, και καφεδάκι θα πιω με τους φιλάρες, επικαλούμενος δήθεν «εξωτερική εργασία», και τους «φακέλους προς διεκπεραίωσιν» θα τους γράψω κανονικά εκεί που ξέρεις κι άμα μου παρακουνηθείς, κινητοποιώ και τη συντεχνία και σου τραβάμε μια στάση εργασίας που θα σε κάνει να μην ξέρεις πούθε να γυρίσεις!”. Μεγάλη επιστήμη!

Μας την πέφτουν οι κρυόκωλοι οι Δυτικοί, να νοικοκυρευτούμε. «Εντάξει, μέσα», τους λέμε. “Μην ανησυχείτε, θα τη φτιάξουμε τη δουλειά. Όλα θα γίνουν, υπεμονή. Έχουμε εδώ κάτι σχέδια που όταν θα τα βάλουμε σε εφαρμογή θα τρίβετε τα μάτια σας (ηλίθιοι)”. Και το χάβουν οι αγαθιάρηδες, γιατί τέτοια ζα είναι. Κι εμείς κάνουμε τη δουλίτσα μας όπως ξέρουμε

να την κάνουμε χλιετηρίδες τώρα κι όλα ωραία και καλά. Και τη μάζα μας εξασφαλίζουμε (πάντα με δανεικά κόλλυβα –(άλλη μαγκιά) και το κομμάτι μας κάνουμε στις χαζογκόμενες. “Και σηκώνουμαι πάνω και του λέω: Ξέρεις, ρε, ποιος είμαι εγώ;”.

Μας την πέφτουν (προσπαθούν δηλαδή) οι γείτονες εξ Ανατολών, Βορρά, Δυσμών και Νότου. Σου, ξου, μου... Γκρρρ! Εμείς, ακλόνητοι. Απάθεια! Αφασία! Άστους να φωνάζουν, τα νούμερα. Θα φωνάζουν, θα φωνάζουν, θα κλείσει ο λαιμός τους, θα βαρεθούν, θα σκάσουν. Κι άστους να γυρεύουν υφαλοκρηπίδες και Μακεδονίες και διάολος τον πατέρα τους. Ξέρουμε (και ξέρουν) ότι στα λόγια θα μείνουν. Γιατί έτσι και παν να κουνηθούν θα πάθουν κι αυτοί ότι έπαθαν όσοι μας κουνήθηκαν, δια μέσου των αιώνων. Γι αυτό δεν κάνουμε τίποτα (με κίνδυνο να παρεξηγηθούμε από τους μη γνωρίζοντες), γιατί ξέρουμε (και ξέρουν) ότι αν (ο μη γένοιτο) φθάσουν ποτέ τα πράγματα στο αμήν θα σηκωθούμε πάνω, θα τραβήξουμε εκεί δυο-τρεις σφαλιάρες δεξιά-αριστερά κι όλα θα μπουν στη θέση τους. Μαγκιά!

Μας την πέφτουν βέβαια από παντού. Από την πολιτική και τον πολιτισμό μέχρι το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ. Μας έχουν καταρημάξει πια διαιτητές και «παράγοντες». Αλόγατα μας έχουν καταντήσει.

Αλλά, δεν πάει να μας την πέφτουν, εμείς δε μας σάμε. Ξέρουμε ότι, σε κάθε περίπτωση, οι ηθικοί νικητές είμαστε εμείς, οι λεβέντες, οι παληκαράδες, οι λέοντες, κι έτσι δεν το παίρνουμε κατάκαρδα. Γιατί πέντε γκολ βάζει οποιοσδήποτε, έτσι κι έχει το κοράκι με τη σφυρίχτρα στο πλευρό του, πλην όμως οι νίκες δεν κρί-

νονται από το επίσημο αποτέλεσμα αλλά από τα τεκταινόμενα εντός (κι εκτός) του αγωνιστικού χώρου. Κι εκεί, δεν μας φτάνει πια κανείς.

Γι αυτό σας λέω. Αν φαίνεται καμιά φορά ότι είμαστε από κάτω, φτυσμένοι, δαρμένοι και ξεχεσμένοι, αυτό δεν έχει καμιά σημασία, γιατί είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου. Κάτω από το νερό όμως; Εκεί σε θέλω! Κάτω από το νερό η αλήθεια είναι μία και είναι αιώνια: η θρυλική Παληκαριά των Ελλήνων.

Σκούρα τα πράγματα στον πλανήτη Γη

(Επιστημονική Φαντασία;)

Το κείμενο πού ακολουθεί βρέθηκε γραμμένο σ' έναν πάπυρο που ανακαλύφτηκε πρόσφατα μέσα σ' ένα κιούπι λάδι, στο χωριό Αρκουδόραχη της Αρκαδίας από τον τζομπάνο Σαλαμούρα Ευάγγελο. Ο πάπυρος ανταλλάχτηκε με ένα DVD-player και πέρασε στην κατοχή μου μετά από πολλές περιπέτειες. Ευτυχώς πρόλαβα να τον καταγράψω, σχεδόν στο ακέραιό του, πριν αυτός καταστραφεί από τις αντίξοες συνθήκες πού αντιμετώπισε εκτός λαδιού. Πιστεύω ότι πρόκειται για ένα μοναδικό ντοκουμέντο, πού ρίχνει άπλετο φως στα καθ' ημάς και δίνει πολλές απαντήσεις

σε ερωτήματα πού μας βασανίζουν χιλιάδες χρόνια τώρα.

Αφήνω το κείμενο να μιλήσει:

«Φτάσαμε στον Πλανήτη Γη μετά από εκατοντάδες χρόνια περιπλάνησης μέσα στο αχανές διάστημα. Γενεές επί γενεών είδαν το φως της ημέρας και ανδρώθηκαν (ή γυναικώθηκαν) μέσα στο αχανές και ολίγον ξεχαρβαλωμένο από το ταξίδι αστρόπλοιό μας.

Φύγαμε από τον πλανήτη μας, την Ελλάδα, του Αστερισμού της Όρνιθας, κυνηγημένοι από τους εχθρούς και τους επίβουλους, που ζηλεύοντας τα επιτεύγματά μας και το ανώτερο πνεύμα μας, μας είχαν κάνει τον βίο αβιώτο.

Είμαι ο Μήτσος Μήτσου, ο τρίτος καπετάνιος του αστρόπλοιου «ΕΛΛΑΣ» –ονομασμένο έτσι προς τιμήν του πλανήτη μας. Αποφάσισα να καταγράψω το χρονικό του ταξιδιού και των εμπειριών μας, ώστε οι γενεές των επερχόμενων Ελλήνων να λάβουν γνώση της καταγωγής και των βασάνων της φυλής μας.»

.....

Εδώ έχουμε ένα κενό, γιατί λείπουν σελίδες –που ίσως χρησιμοποίησε ο τζομπάνης, ένας Θεός ξέρει για τι. Το χειρόγραφο συνεχίζει ως εξής:

«Τα προβλήματα μας άρχισαν αμέσως μόλις μπήκαμε σε τροχιά γύρω από τη Γη. Πρώτα χάλασε το ωστικό μας σύστημα, μετά αναγκαστήκαμε να αδειάσουμε τα καύσιμα στο διάστημα, γιατί υπήρχε κίνδυνος ανάφλεξης –ρισκάροντας μεγάλο πρόστιμο έτσι και μας έκανε τσακωτούς η Διαπλανητική Τροχαία– ύστερα χάλασε ο κομπιούτορας και τελευταία το

σύστημα φρεναρίσματος. Έτσι, στα τυφλά, ήρθαμε και πέσαμε στο μέρος αυτό, που ονομάσαμε Ελλάδα, προς τιμήν του αστρόπλοιου και του μητρικού μας πλανήτη. Τα λέω αυτά για να καταλάβει ο κόσμος ότι δεν διαλέξαμε το μέρος οι ίδιοι, αλλά αναγκαστήκαμε από τις συγκυρίες. (Να μην μας ζητάν τα ρέστα μετά).

Το αστρόπλοιο βέβαια έγινε γκαζοντενεκές. Ούτε να το επισκευάσουμε μπορούσαμε, ούτε να φτιάξουμε καινούργιο είχαμε τα μέσα. Έτσι, καταλάβαμε ότι θα έπρεπε να βολεντούμε όπως μπορούσαμε εδώ που μας έριξε η μοίρα και να επιβιώσουμε.

Τα πράγματα, φάνηκε από την αρχή, δεν θα ήταν καθόλου εύκολα.

Πρώτα απ' όλα μας την έπεσαν οι δεινόσαυροι! Ένα περίεργο πράγμα! Λες και μας την είχαν στημένη και μας περίμεναν στην γωνία. Ντου στο ντου, μας άλλαξαν τα φώτα, μέχρι που τους έπιασε ομαδικό τσιρλιό και χάθηκαν από πρόσωπου της γης. Ανασάναμε. Είπαμε, τώρα θα ζήσουμε ήσυχα κι ειρηνικά, να φυτεύουμε τις ντοματούλες μας, τα αγγουράκια μας και να πορευόμαστε.

Αμ δε!... Γλυτώσαμε από τους δεινόσαυρους αλλά μας την πέσαν τα μαμούθ! Ντου στο ντου κι αυτά, άλλα τα κάναμε μπριζόλες, άλλα μας κάναν μαρμελάδα, είδαν κι απόειδαν, πήραν των ομματιών τους, μας άφησαν ήσυχους. Για λίγο όμως...

Γιατί τώρα είχαν αρχίσει να μας την πέφτουν οι άλλες φυλές των ανθρώπων.

Κάτι από Βορρά, κάτι από Ανατολή, κάτι από Δύση, κάτι από Νότο... δεν μας άφηναν σε χλωρό κλα-

ρί. Έτσι και πηγαίναμε να φτιάξουμε κάτι, τσουπ , μας την έπεφταν οι άγριοι και μας το χάλασαν. Άντε πάλι από την αρχή εμείς. Ευτυχώς που είχαμε φέρει πολιτισμό μαζί μας, γιατί αν ήταν να φτιάξουμε άλλον από το άλφα, χίλια χρόνια θα κάναμε να φτάσουμε στο βήτα.

Μια μέρα μας μάζεψε ο καπετάνιος.

– Κύριοι, μας είπε. Αυτός εδώ ο πλανήτης είναι πολύ εχθρικός.

– Πολύ, πολύ, επιδοκιμάσαμε εμείς.

– Οι κάτοικοί του θέλουν το κακό μας, συνέχισε ο καπετάνιος.

– Που να τσου 'ρθει κόλπος, επιδοκιμάσαμε εμείς.

– Ό,τι και να τσου κάνουμε, αυτοί μας την πέφτουν στο ύπουλο και το μουλωχτό, συνέχισε ο καπετάνιος.

– Κάτω οι ξένοι! φωνάξαμε εμείς (ξεχνώντας ότι οι ξένοι ήμασταν εμείς).

– Κάτι πρέπει να κάνουμε, συνέχισε ο καπετάνιος. Αν τους αφήσουμε έτσι, αυτοί στο τέλος θα μας κάνουν ζημιά.

– Ναι, ναι, επιδοκιμάσαμε εμείς.

– Τι όμως; αναρωτήθηκε ο καπετάνιος.

– Να τους πολεμήσουμε! φώναξε ο αρχηγός των αστρολοκατζήδων.

– Να συνάψουμε διπλωματικές σχέσεις! πρότεινε ο αστροκομισάριος.

– Να τους βαφτίσουμε! πετάχτηκε ο αστροπαλάς.

Και τότε, βγήκε ο Σοφός, ο Μέγας της φυλής ταγός, κι έριξε την θανατερή ιδέα.

– Να τους εκπολιτίσουμε, είπε.

Και τους εκπολιτίσαμε.

Τους μάθαμε να τρώνε με το μαχαίρι και το πηρού-
νι, να χορεύουν χασαποσέρβικο, να ανοίγουν την πόρ-
τα να περάσουν οι κυρίες, να σκοτώνονται αξιοπρεπώς
και με τάξη, να πληρώνουν φόρους, να φτιάχνουν
σκορδαλιά και να πίνουν ούζο.

Τους κάναμε, με λίγα λόγια, ανθρώπους.

Μπορώ να πω, χωρίς να θέλω να φανώ ψωροπερή-
φανος, ότι τους δώκαμε τα φώτα του πολιτισμού.

Κατέβηκαν οι άγριοι από τα δέντρα και φόρεσαν
σκαρπίνια και γραβάτες. Άνοιξαν τράπεζες και φτιάξαν
καράβια, που κουβάλαγαν πετρέλαιο, να ζεσταθούν τις
κρύες νύχτες του χειμώνα. Ήρθαν και συνήλθαν.
Μάθαν να μιλάνε με το «σεις» και με το «σας». Ανα-
κάλυψαν τα φαστφουντάδικα και την Coca Cola. Έγι-
ναν άνθρωποι. Βάρβαροι μεν, πλην άνθρωποι.

Και το ευχαριστώ;...

Συνέχισαν να μας την πέφτουν. Πολιτισμένα τώρα
κι ευγενικά, πλην μας την έπεφταν. Και παραφύλαγαν
πότε θα μας πάρει ο ύπνος, να μπουν μέσα, να κάφουν
τα σπίτια μας, να μας αφαλοκόψουν και να πουλήσουν
τις γυναίκες μας για σκλάβες στα σκλαβοπάζαρα της
Ταγγέρης. Για το ευχαριστώ.

Αυτοί είναι οι γείτονές μας του αφιλόξενου κι επί-
βουλου αυτού πλανήτη. Δηλαδή, τι κάναμε; Μια τρύπα
στο νερό κάναμε. Φύγαμε από την Ελλάδα, όπου μας
την έπεφταν οι βάρβαροι του μητρικού πλανήτη και
ήρθαμε στην Ελλάδα όπου μας την πέφτουν οι βάρβα-
ροι του πλανήτη Γη. Μια τρύπα στο νερό!

Το οποίοι είμαστε παγιδευμένοι.

*Μ' έναν ολόκληρο πλανήτη εναντίον μας. Με κάθε
ράτσα και φυλή να κοιμάται και να ξυπνάει μ' ένα και
μόνο όνειρο: Πώς θα αφανίσει τους Έλληνες!*

*Γι' αυτό, νέοι... Γρηγορείτε! Έχετε μάτια και αυτιά
ανοιχτά. Κανείς δεν θέλει το καλό σας. Κανείς δεν θέλει
να σας αφήκει να μεγαλουργήσετε.*

Γιατί σας φοβούνται.

Γιατί σας ζηλεύουν.

*Γιατί το 'χει η μοίρα μας, να μας κυνηγάνε, όπου κι
αν πάμε. Όλοι, από τις αμοιβάδες μέχρι τους άγριους
φύλαρχους.*

Φίλους δεν έχετε.

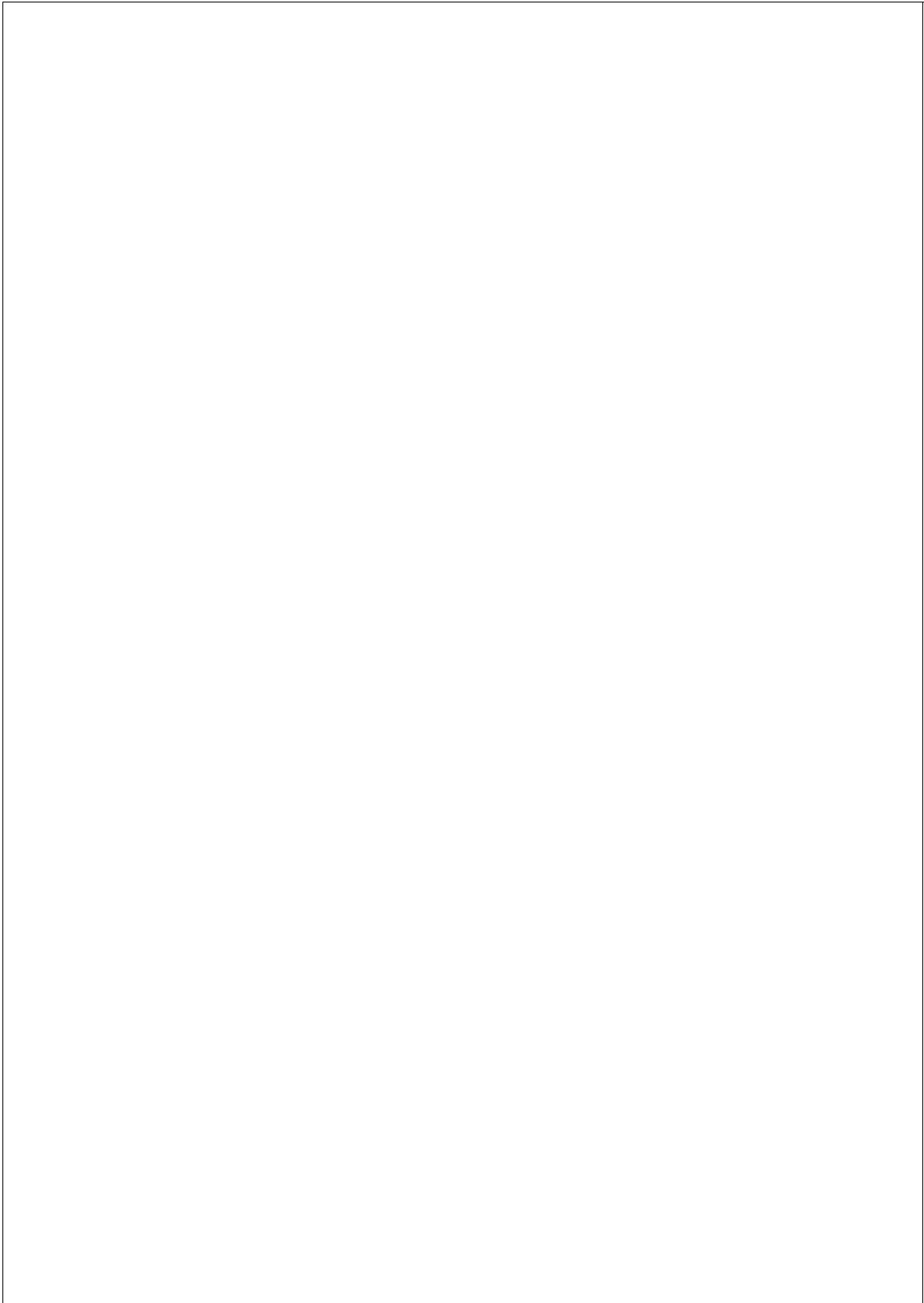
Μόνον εχθρούς.

*Και το χειρότερο... Μέχρι να φτάκει η τεχνολογία
μας στο σημείο να φτιάξουμε άλλο ένα αστρόπλοιο, να
πάροουμε των ομματιών μας, σε αναζήτηση καλύτερης
τύχης στο διάστημα, αυτοί οι κατσαπλιάδες που εκπο-
λιτίσαμε θα έχουν τινάξει τούτον εδώ τον πλανήτη στον
αέρα...»*

Εδώ τελειώνει το πολύτιμο αυτό χειρόγραφο. Εγώ
τώρα, τι να σχολιάσω;

Ι΄ ΠΑΤΡΙΣ

Δεν μας καταλαβαίνουν...

Ήταν, είναι και θα είναι το μεγάλο πρόβλημα της φυλής. Από την εποχή που διώχτηκε ο Αδάμ (που ως γνωστόν ήταν Έλληνας) από τον Παράδεισο μέχρι που θα 'ρθει η Δευτέρα Παρουσία του Χριστού (που επίσης είναι Έλληνας).

Δεν μας καταλαβαίνουν.

Κανείς. Δεν μας καταλαβαίνουν οι εχθροί, δεν μας καταλαβαίνουν οι φίλοι, δεν μας καταλαβαίνουν οι διαιτητές, δεν μας καταλαβαίνει η οικογένεια, δεν μας καταλαβαίνει κανείς πάνω σε τούτο τον πλανήτη (που –σημειωτέον– **Εμείς** εκπολιτίσαμε). Είμαστε οι αιώνιοι παρεξηγημένοι. «Αλφα» λέμε εμείς, «Βήτα» καταλαβαίνουν οι άλλοι. «Ναι» λέμε εμείς, «Όχι» κα-

ταλαβαίνουν αυτοί. Έχουμε πρόβλημα επικοινωνίας. Δεν πάει να μιλάμε σαράντα γλώσσες, σε καμιά δεν γινόμαστε κατανοητοί. Επικοινωνία μηδέν.

Αυτό είναι το πραγματικό μας πρόβλημα, το καυτό και κατεπείγον κι όχι τα ελλείμματα, ο πληθωρισμός, οι σχέσεις με τους γείτονες (όλους ανεξαιρέτως), το Κράτος που δεν λειτουργεί κι άλλα τέτοια που (τεχνηέντως) προβάλλονται σαν «επείγοντα».

Αυτή τη στιγμή τα 'χουμε σκατωμένα σε όλα τα μέτωπα. Απ' όπου να μας πιάκεις βουλιάζουμε.

Οι Αλβανοί (όλοι τους μαφιόζοι εννοείται) μας κάνουν κόλπα και κολπάκια.

Οι FYROMιανοί (πώς να τους πω αλλιώς;) το παίζουν «μεγάλη δύναμη».

Οι Τούρκοι λένε ότι θα μας κόψουν τα ποδάρια αν δεν καθόμαστε καλά.

Οι Βούλγαροι όλο και μας την φιλοβγαίνουν.

Δηλαδή, ρε παιδιά, ό,τι μας περιβάλει... μας απειλεί!!!

Και οι «φίλοι»; Οι «συνεταίροι»; Πού είναι και πού βρίσκονται; Τι κάνουν αυτοί για να μας βοηθήσουν και να μας δώσουν κουράγιο; Τίποτα. Άφαντοι οι δικοί μας! Κάνουν τον ψόφιο κοριό. Στο «Αλβανικό» (που μας πνίγει το δίκιο) κάνουν το κοροϊδο και τα μασάνε ενώ από την άλλη πλευρά γελάκια και χαρούλες με τους Νονούς των Τιράνων. Στο «Σκοπιανό» (που εκεί κι αν μας πνίγει το δίκιο!) ξύνουν την χοντροκέφαλα τους και κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν γιατί σηκώνουμε τέτοιο σαματά για ένα όνομα. (“Δηλαδή” λένε οι Εγ-

γλέζοι “εμείς θα ’πρεπε να πλακωθούμε με τους Αμερικάνους που έχουν «Νέα Αγγλία», «Νέα Υόρκη» και δεν συμμαζεύεται;”). Δήθεν, ότι δεν καταλαβαίνουν, τα λαμόγια! Στο «Τουρκικό» πάλι κάνουν την πάπια όλοι. Εκεί κι αν κάνουν την πάπια! Από το ’74 που γίνηκε το ντου του «Αττίλα» στην Κύπρο ακόμα περιμένουμε να δούμε καμιά «Desert Storm». Άσε τις υφαλοκρηπίδες, άσε τις παραβιάσεις, άσε, άσε...

“Βρείτε τα συναμετάξυ σας” είναι η μόνιμη επωδός. Δηλαδή, ρε φιλάρες, τι θέλετε τώρα; Να πάρουμε σβάρνα τα σύνορα και να μπαίνουμε σε Αλβανίες, FYROMια, Τουρκίες, Βουλγαρίες, να τα κάνουμε γυαλιά-καρφιά; Θέλετε να κάνουμε ζημιές δηλαδή; Αυτό θέλετε; Όχι, να μας το πείτε, για να ξέρουμε. Γιατί αν αυτό θέλετε, εμείς δεν έχουμε καμιά αντίρρηση. Τα λύνουμε εμείς τα προβλήματα στο πιτς-φυτίλι. Τον τρόπο μας τον έχουμε, μην ανησυχείτε. (Και μην κοιτάτε που έτσι και ψιχαλίσει ο Θεός δείχνουμε να παραλύουμε τελείως... Αυτό είναι στάχτη στα μάτια. Έτσι, για να νομίσουν οι οχτροί μας ότι το ’χουμε διαλυμένο το μαγαζί).

«Βρείτε τα μεταξύ σας».

Εντάξει, ρε μάστορες, να τα βρούμε. Αλλά μετά εσείς θα τρέχετε.

Α μα πα! Παράγινε το κακό! Κανείς να μην μας καταλαβαίνει; Κανείς; Μπάλα παίζουμε και μας κάνουν οι διαιτητές χαλί. “Μπενάλτυ, ρε, μπενάλτυ, πουλημένε”.

Και να ’χεις και τους ψυχιάτρους να σου ζαλίζουν το κεφάλι με τα δικά τους.

“Μα δεν μπορεί” σου λένε. “Έξι δισεκατομμύρια νοματαίοι εναντίον σας;!!! Κάτι δεν πάει καλά. Είναι δυνατόν όλοι αυτοί να ’χουν άδικο κι εσείς μόνο δίκιο;”.

Ναι, ρε, είναι και παραείναι. Γιατί όλοι αυτοί, πρώτα απ' όλα δεν είναι πληροφορημένοι. Ακούνε ΕΡΤ; Δεν ακούνε. Παρακολουθούν τις σοφές αναλύσεις του εκάστοτε κυβερνητικού εκπροσώπου; Δεν τις παρακολουθούν. Βλέπουν τα «talk show» των σπουδαγμένων και άκρως ενημερωμένων, εγκυρότατων δημοσιογράφων μας; Δεν τα βλέπουν. Τότε; Πώς να σχηματίσουν ορθή και ανεπηρέαστη γνώμη; Με τι στοιχεία και με τι φόντα;

Όχι τώρα να μας βγάζουν και τρελούς οι χαζοχαρούμενοι, δήθεν συνεταίροι, εξ Εσπερίας!

Όχι να μας δημιουργηθούν και συμπλέγματα!

Το πράγμα είναι απλό, σύντροφοι συνέλληνες. Κανείς δεν μας καταλαβαίνει γιατί κανείς δεν θέλει να μας καταλάβει. Και κανείς δεν θέλει να μας καταλάβει γιατί όλοι ζηλεύουν το χαΐρι μας και την προκοπή μας. Σου λέει: "Αν τους αφήσουμε αυτούς, έτσι δαιμόνιοι που είναι, θα μας κάτσουν στον σβέρκο κι άντε μετά να γλυτώσεις". Έτσι σκέφτονται και πολύ σωστά. Αν μας αφήσουν (που δεν...) εμείς, ρε, θα μεγαλουργήσουμε! Αλλά...

Όχι, καλά πάμε. Σε σωστό δρόμο βρισκόμαστε και πολύ τσιφτικές οι κινήσεις που κάνουμε (όποτε τις κάνουμε). Δεν έχουμε παρά να συνεχίσουμε έτσι. Κι όποιου του αρέσει.

Κι αν δεν θέλουν να καταλάβουν, κακό της κεφαλής τους. Εμείς θα συνεχίσουμε έτσι όπως ξέρουμε κι άσε τον υπόλοιπο πλανήτη να χτυπιέται καταή. Στο κάτω-κάτω (αν δούμε ότι δεν γίνεται προκοπή εδώ) υπάρχουν κι άλλοι πλανήτες στο σύμπαν!

Ο Ελληνάρας

Όλοι γνωρίζουμε τουλάχιστον από έναν –συνήθως πολλούς περισσότερους. Είναι ο γείτονας, ο φίλος, ο προϊστάμενος, ο πολιτσμάνος, ο ψλικάτζής, ο δευτεροξάδερφος, ο μπακάλης, ο γιατρός, ο περαστικός, ο «φίλος» στο f/b. Είναι αυτοί κι άλλοι πολλοί, αλλά ποτέ, ευτυχώς, εμείς οι ίδιοι. Αυτοί είναι οι ηθοποιοί του έργου, εμείς απλά οι θεατές –τζαμπατζήδες μεν πλην θεατές.

Ο Ελληνάρας είναι ρόλος. Ρόλος που ερμηνεύεται με πολλούς τρόπους. Είναι και κλίση, αλλά δεν είναι απαραίτητο. Ελληνάρας δεν γεννιέσαι, γίνεσαι. Τη ευγενή χορηγία της οικογένειας, του σχολείου, του στρατού, της πολιτικής, των ΜΜΕ και του τυχαίου γεγονότος. Τυχαίο γεγονός ήταν, ας πούμε, όταν άνοιξαν τα σύνορα της Αλβανίας και εισέρρευσαν στη χώρα μας οι στρατιές των απελπισμένων ανθρώπων, που θα έκαναν οποιαδήποτε δουλειά για ένα κομμάτι ψωμί. Ξαφνικά λοιπόν ο Μή-

τος βλέπει ότι υπάρχει χειρότερο απ' αυτόν (για κατάσταση μιλάμε, όχι για αξία). Παναπεί πως αυτομάτως ο ίδιος είναι ανώτερος, όπως ακριβώς τον διαβεβαίωναν οι δάσκαλοί του, που με φωνή παλλόμενη από συγκίνηση έπλεκαν το εγκώμιο της Φυλής. Και τι κάνει ο ανώτερος όταν καταλαβαίνει πως είναι ανώτερος; Πατάει κάτω τον κατώτερο. Χωρίς ενδοιασμούς και χωρίς έλεος.

Ο Ελληνάρας ξεκινάει την καριέρα του νωρίς.

–Εμείς οι Έλληνες είμαστε ο καλύτερος, ο εξυπνότερος, ο πιο τσίφτης λαός του κόσμου, δηλώνει με καμάρι ο δάσκαλος.

–Να κοιτάς πάντα την πάρτη σου, ρε, διδάσκει ο πολύπειρος πατέρας. Την πάρτη σου και μόνον αυτή.

Ο πιτσιρίκος δεν καταλαβαίνει ακόμα τι του λένε. Αυτός το μόνο που σκέφτεται είναι πώς θα το σκάσει, να βγει να παίξει μπάλα με τ' άλλα τα αλάνια. Τα λόγια όμως των σοφών κάνουν τη δουλειά τους. Πώς το είχε πει ο αλήστου μνήμης δρ. Γκαίμπελς; «Πες, πες, στο τέλος κάτι μένει». Δεν ήξερε τώρα αυτός, γκοτζαμάν υπουργός προπαγάνδας του Τρίτου Ράιχ, και ξέρουμε εμείς; Αστεία πράγματα!

Ο Ελληνάρας μεγαλώνοντας βρίσκεται αυτομάτως σε κατάσταση «εθνικοφροσύνης». Βλέπει παρέλαση και σημαίες και ψηλώνει δέκα πόντους. Κι ας είχε βάλει μέσον ο ίδιος να του δοθεί τρελόχαρτο προκειμένου να γλυτώσει τη στρατιωτική θητεία. (Πώς το είχε πει ο πατέρας;... «Την πάρτη σου, ρε»).

Ο Ελληνάρας αγανακτεί κι εξανίσταται όταν βλέπει παιδάκια μη Ελληνικά –κι επομένως κατώτερα– να ση-

κάνουν της πατρίδος του τη σημαία στις σχολικές παρελάσεις, επειδή ένας ανθέλληνας δάσκαλος αποφάσισε ότι το Αλβανάκι, λέει, είναι καλύτερος μαθητής από τα δικά μας. Δεν κατάλαβα; Έχει ο Αλβανός πρόγονο έναν Πλάτανο, έναν Αριστοτέλη (Ωνάση), έναν Μεγαλέξαντρο (Κούδα) δηλαδή; Έχει ο Αλβανός (με απαξίωση το «Αλβανός») Θερμοπύλες, Μαραθώνα, Χάνι της Γραβιάς, Έπος του '40, 21η Απριλίου 1967 (πού 'σαι, ρε Παπαδόπουλε, να δεις τα χάλια μας!); Ή μήπως έχει ο Αλβανός Βασίλη Καρρά, Πασχάλη Τερζή, Μητροπάνο, Ζαμπέτα, Καζαντζίδη, Κατερίνα Στανίση, Γαϊτάνο, Κανέλλο και δεν συμμαζεύεται; Άντε μπράβο!

Ο Ελληνάρας τη γυναίκα του τη θέλει σεμνή και χαμηλοβλεπούσα, πρόθυμη και με τη γλώσσα της κοντή – επίσης και να έχει τον τρόπο της με τίποτες ποτιστικά στρεματάκια, για μια δύσκολη ώρα. Η θέση της γυναίκας είναι στο σπίτι φυσικά (και στο χωράφι) –έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε– αλλά, ένεκα η άτιμη η κρίση, αν βρει και καμιά δουλίτσα απόξω, πάει στο διάολο, να κάνουμε τα στραβά μάτια (η άτιμη η ανάγκη!). Φυσικά, εξυπακούεται ότι θα δουλεύει **και** θα συγυρίζει το σπίτι **και** θα μαγειρεύει **και** θα πηγαίνει τα παιδιά στα φροντιστήρια και στ' αγγλικά και όπου αλλού χρειαστεί **και** θα φροντίζει τον κύριο και αυθέντη της περί το «άλλο» –όποτε, εννοείται, αυτός έχει όρεξη.

Οι άλλες γυναίκες για τον Ελληνάρα –με πιθανές εξαιρέσεις (ίσως) τη μάνα και την αδερφή του– είναι όλες πουτάνες και «τα θέλουν». Οπότε ο Ελληνάρας έχει ιερό καθήκον, όπου τις βρει κι όπου τις απαντήσει, να τους δίνει να καταλαβαίνουν τι εστί βερύκοκο –έτσι κάνει ο άντρας ο σωστός, ο κιμπάρης. Βέβαια αν η συμ-

βία (ο μη γένοιτο) αποπειραθεί να κάνει το ίδιο με άλλον αντρουκλαρά κιμπάρη, σαν τον ίδιο, τότε χάνει αυτομάτως την ιδιότητα της (δοκίμου) αγίας και γίνεται πουτάνα κι αυτή, σαν όλες τις άλλες. Ξηγημένα πράγματα!

Στα θέματα της ηθικής ο Ελληνάρας είναι αδιαπραγμάτευτος. Α, όλα κι όλα! Τούτο μας εδώ εμείς το κρατάμε καθρό! Βέβαια έχει τρία σετ ηθικών κανόνων, από τα οποία δεν παρεκκλίνει ούτε εκατοστό. Το πρώτο έχει να κάνει με τις αξίες εκείνες που αφορούν τον ίδιο και τη συμπεριφορά του απέναντι στους τρίτους. Εκεί δεν υπάρχει κανείς απολύτως περιορισμός κι επικρατεί μια κατάσταση άκρατης προοδευτικότητας και παντελούς ανεξαρτησίας. Εκεί όλα επιτρέπονται κι όλα είναι θεμιτά, αρκεί να βολεύεται ο ίδιος. Η νοοτροπία των Χίπηδων, πάλαι ποτέ, ωχριά μπροστά στο ανοιχτό μυαλό του Ελληνάρα.

Το δεύτερο σετ ηθικών κανόνων αφορά στο στενό του περιβάλλον: οικογένεια, φίλους, γκόμενες, συνεταιίρους, συνεργάτες και συγγενείς. Αυτοί όλοι οφείλουν να συμπεριφέρονται κατά τρόπο απολύτως άμεμπτο –που συχνά έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το πρώτο σετ κανόνων, το προσωπικό– και να μην δημιουργούν προβλήματα στην περί κόσμου αντίληψη του Ελληνάρα, όπου κυριαρχεί το ακλόνητο αξίωμα: «Άλλο εγώ... Εσύ οφείλεις να είσαι υπόδειγμα».

Το τρίτο σετ ηθικών κανόνων πάλι διέπεται από μια περίεργη ελαστικότητα που αυξομειώνεται πάντα αναλόγως των συμφερόντων της στιγμής του Ελληνάρα. Αν δηλαδή κάποιος κάνει λαδιά, από την οποία ο δικός μας βγαίνει κερδισμένος, καλώς την έκανε «και σιγά

μη σώσω εγώ τον κόσμο!». Αν όμως τη λαδιά την κάνει στον ίδιο, τότε (ο δράστης) είναι μπιπ και μπιπ και πιο μπιπ από τους μπιπ και “μην σε πετύχω σε καμιά στροφή γιατί θα σου μπιπ την μπιπ τη μάνα που σε γένναγε, παλιομπιπ”. Απλά πράγματα, τι δεν καταλάβατε;

Ο Ελληνάρας είναι σε κάθε περίπτωση –και χωρίς καμιά εξαίρεση– φιλόμουσος στο έλακρο. Και δεν είναι μοναχοφάης. Όχι. Βάζει το στέρεο τέρμα, στις τρεις το μεσημέρι ή στις τρεις τη νύχτα, ώστε να μπορέσει κι ο γείτονας να απολαύσει το θανατερό μεγαλείο ενού Στελάρα, ας πούμε. Αν κάποιος ενοχλείται τότε αυτός είναι σίγουρα φλούφλης κι ας πάει να κάνει παρέα με τους άλλους φλούφληδες στο Κολωνάκι, να τη βρίσκουν με κοντσέρτα για βιολιτζήδες. Κι αν τύχει και βρεθεί κανένας να του κουβαλήσει την Αστυνομία (για συστάσεις, μη νομίζεις... δικά μας παιδιά είναι, φιλόμουσα κι αυτά), τότε χαρακτηρίζεται σαν χαφιές και ρουφιάνος (και ψιλοαδερφή φυσικά, εξυπακούεται).

Ο Ελληνάρας, είτε οδηγεί, είτε πάει πεζός, έχει πάντα προτεραιότητα κι αλίμονο σε όποιον δεν του το αναγνωρίσει. Μόνο οι λουλούδες παραμερίζουν για να περάσει ο άλλος, εμείς έχουμε ένα άλφα εκτόπισμα, άμα λάχει... χρειαζόμαστε τον χώρο μας. Στην ίδια λογική οι διατάξεις του ΚΟΚ είναι για τους άλλους –και κόπτεται να τους τηρούν... “Πού πα, ρε μπιπ! Το STOP δεν το είδες;”– πλην ο ίδιος, στα απειροελάχιστα δέκατα του δευτερολέπτου που το πορτοκαλί πάει να γίνει κόκκινο, πατάει γκάζι! Εννοείται πως θα παρκάρει όπου γουστάρει κι αν φάει κλήση θα βάλει τον κουμπάρο του κουνιάδου της ξαδέρφης του, που έχει κονέ στην Τροχαία, να του τη σβήσει.

Εννοείται επίσης πως γι' αυτόν ράμπες ΑΜΕΑ δεν υφίστανται –σιγά μην αφήσουμε να μας κάνουν τη ζωή δύσκολη οι καροτσάτοι! Όμως αν –ο μη γένοιτο– του συμβεί κανένα ατύχημα κι αναγκαστεί να βγει με πατερίτσες αγανακτεί. “Δεν υπάρχει κράτος, μωρέ! Δεν υπάρχει!”.

Ο Ελληνάρας πετάει τα σκουπίδια από το μπαλκόνι κι αδειάζει τα τασάκια του αυτοκινήτου όπου βρει στο δρόμο. “Δεν κατάλαβα;... Δεν πλερώνω το Δήμο για την καθαριότητα; Ε, να καθαρίσει!”. Όταν βλέπει όμως άλλους να κάνουν το ίδιο τους προγκάει άγρια. “Άντε πάνε πίσω στη στάνη σου, ρε γύφτο! Ε, γύφτο!”.

Ο Ελληνάρας από πλευράς αμφίεσης είναι χύμα – αλλά με άποψη. Το καλοκαίρι, φανελάκι –ολίγον άπλυτο–, βερμούδα –ολίγο λερή– και σαγιονάρα διχαλωτή –ολίγον στραβοπατημένη. Απαραίτητο συμπλήρωμα φυσικά το αναπόφευκτο κασκέτο του μπεϊζμπώλ –άλλη μια αμερικανιά που έπιακε ενθάδε. Τον χειμώνα, μπουφανιά νάυλον ή πλαστική –κάπως λαδωμένη–, μπλουτζηνιά με μπουχέσικο καβάλο –ελαφρώς άπλυτη–, πατούμενο adidas ή συναφές –ελαφρώς λασπωμένο–, το όλον να κλείνει με το κασκέτο από το καλοκαίρι.

Εξυπακούεται πως ο Ελληνάρας είναι αξούρηγος, τουλάχιστον πέντε ημερών. Αυτό δεν είναι μόνο άποψη, είναι και βολή, καθόσον ο εν λόγω με νερό, σαπουνάδες κι άλλα τέτοια αδερφίστικα δεν έχει μεγάλη σχέση. Τα φρου-φρού και τα αρώματα είναι για τους φλούφληδες, όχι για τα μας, που οφείλουμε να διαχέουμε στα πέριξ μια άλφα βαρβατίλα.

Να πούμε εδώ ότι ο Ελληνάρας τους καθαρούς και τους προσεγμένους τους κοροϊδεύει ανηλεώς. Καθώς

και τους εγγράμματους μορφωμένους (με τους αγράμματους μορφωμένους δεν έχει πρόβλημα). Ο ίδιος έχει σπουδάξει «στο μεγαλύτερο πανεπιστήμιο απ' όλα – στο πεζοδρόμιο» και τη γνώμη του την παραδέχονται μέχρι καθηγητάδες, μέχρι πρωταγωνιστές σε σήριαλ της ΤουΒού –για να καταλάβεις.

Εννοείται πως έχει γνώμη επί παντός του επιστητού κι όχι μια οποιαδήποτε γνώμη, αλλά **τη μόνη σωστή**. Πέφτει αερόπλανο; Ο Ελληνάρας ξέρει ακριβώς για ποιο λόγο έπεσε και μπορεί να στο αναλύσει καταλεπτώς –όρεξη να 'χεις ν' ακούς. Ενσκύπτει θεομηνία; Ο Ελληνάρας έχει την εξήγηση (που καμιά φορά ξεπερνά τα στενά όρια του πλανήτη). Γίνεται σεισμός; Ο Ελληνάρας πρώτα απ' όλα αμφισβητεί το μέγεθος που δίνουν οι σεισμολόγοι (πάντα μικρότερο, για να μας καθησυχάσουν) και μετά δίνει την εξήγηση, που έχει να κάνει με το γνωστό, πλην μυστικό, όπλο των Αμερικάνων (ή των Ρώσων ή των Κινέζων ή των Παπούα της Νέας Γουϊνέας) ή με την οργή Θεού, που έχει απαυδίσει ο Πανάγαθος με τα καμώματά μας και θέλει να μας ξεφορτωθεί. Έχεις πρόβλημα υγείας; Μην κάνεις τον κόπο να ταλαιπωρείσαι με γιατρούς και φάρμακα, ο Ελληνάρας έχει τη θεραπεία που θα σε σώσει.

Γενικά δεν υπάρχει θέμα και συμβάν για το οποίο ο Ελληνάρας να μην είναι καλύτερα πληροφορημένος από κάθε ειδικό και μη. Και το καλό που σου θέλω... μην τον αμφισβητήσεις γιατί θα έχεις ντράβαλα.

Ο Ελληνάρας είναι οπαδός –μιας και η ιδιότητα «φιλάθλος» απουσιάζει εντελώς από την επικράτεια της Hellas. Τουτέστιν υποστηρίζει φανατικά μια ομάδα –που είναι η μόνη ομάδα άξια υποστήριξης εννοείται– και τρέχει να τα σπάσει στα γήπεδα παρέα με

άλλους Ελληνάρες οπαδούς κάθε που το αντικείμενο της λατρείας του αδικείται από τους πουλημένους και τα λαμόγια –που είναι συχνά.

Αυτή η περίπτωση είναι μια από τις ελάχιστες όπου ο Ελληναράς καταδέχεται να υποκαταστήσει το ατομικό με το συλλογικό. Κι αυτό για εύλογη αιτία. Καθόσον άντε να σε βρουν εσένα, που άνοιξες το κεφάλι αυτής της λουμπίνας του ρέφερι, μέσα σ' ένα αφιονισμένο πλήθος. Η ισχύς εν τη ενώσει δεν λέει το σοφό ρητό; Ε, και η ασυλία εν τη ενώσει το ίδιο καλά χωράει.

Μια άλλη περίπτωση όπου το ομαδικό υποκαθιστά –προσωρινώς– το ατομικό είναι περί τις «κομματικές δραστηριότητες παντοίων όσων ειδών». Όταν, ας πούμε, αμολιόμαστε καμιά εικοσαριά χτιστοί με καδρόνια και λοστούς να καθαρίσουμε τους δρόμους της πατρίδας από το μίasma της λαθρομετανάστευσης. Εκεί μη σου πω πως και είκοσι νταγλαράδες λίγοι είναι για να διδάξουν πολιτισμό σ' έναν βάρβαρο Πακιστανό, που έχει πιθανώς να φάει από προχθές το βράδυ και ίσα που στέκεται στα πόδια του.

Α, όλα κι όλα, στην υπόθεση της καθαρότητας της (ανώτερης) φυλής ο Ελληναράς εκπτώσεις δεν κάνει. Δεν θα επιτρέψει ποτέ να μολυνθεί το άσπιλο, μοναδικό Ελληνικό αίμα (που εμπεριέχει το ιχώρ των θεών) από υπανθρώπους και πιθηκοειδείς υπάρξεις, που τυχαίνει απλά να βαδίζουν στα πίσω τους ποδάρια. Και δεν το λέει αυτός για την ανωτερότητα τούτης της φυλής, ούτε εγώ, ο άσχετος, ούτε εσείς, οι ακόμα πιο άσχετοι... Το λένε επιστήμονες (δεν ξέρουμε ποιοι, ούτε χρειάζεται) εγνωσμένου κύρους (δεν ξέρουμε από ποιον), που έχουν κάνει φοβερές, να 'ούμ', έρευνες (δεν

ξέρουμε πότε) για λογαριασμό των μεγαλύτερων πανεπιστημίων του κόσμου (δεν ξέρουμε ποιων), που αποδεικνύουν περίτρανα πως το Ελληνικό DNA, κουφάλες, δεν μοιάζει με κανενός άλλου λαού κι ότι εμπεριέχει στοιχεία μοναδικά (το ιχώρ που λέγαμε) που το καθιστούν μοναδικό.

Αυτό ούτε οι Εβραίοι, ούτε οι Μασόνοι, ούτε οι Αραπάδες, ούτε καμιά κυρία στον πλανήτη Γη δεν μπορεί να το αμφισβητήσει.

Τώρα, αν ο προπάππος του Ελληνάρα έτυχε να είναι ένας σκούρος Μπερμπερίνος λοστρόμος πειρατικού που σε κάποιο από τα ρισάλτα του σιναφιού στα Ελληνικά παράλια συνάντησε την προγιαγιά του και τράβα ο ένας, τράβα ο άλλος επήλθε το μοιραϊόν... ή πάλι αν ο προ-προ-προπάππος ήταν από τους Βησιγότθους του Αλάρικου που κατέβηκαν να πλύνουν τα πόδια τους στη θάλασσα του όμορφου τούτου τόπου και μαγεύτηκαν από τις φυσικές του καλλονές (συμπεριλαμβανομένης της προ-προ-προ-προγιαγιάς)... ή κάποιος (θε μου σώρα με) Αλβανός μισθοφόρος στον στρατό του Βυζαντινού Αυτοκράτορα... ή κάποιος Σαρακηνός από κείνους που την άραξαν στην Κρήτη πάλαι ποτέ... αυτό δεν κάνει καμιά απολύτως διαφορά, γιατί είναι σίγουρο (τι λέω «σίγουρο»;... απολύτως εξακριβωμένο) ότι το Ελληνικό γονίδιο (των γιαγιάδων), ως απείρως ισχυρότερο, έχει την ιδιότητα ν' απορροφά τα ξένα (κατώτερα φυσικά) γονίδια και ν' αποκαθιστά την τάξη εν ριπή οφθαλμού. Οπότε, όσοι υπάνθρωποι κι αν πέρασαν (από πάνω μας) επιχειρώντας να μας αλλάξουν και να μας μπασταρδέψουν δεν το μπόρεσαν –κι αυτό δεν μας το συχώρεσαν ποτέ.

Πάει κι αυτό, το λύσαμε.

Ο Ελληνάρας είναι θρησκευόμενος. Κι εδώ είναι το παράξενο. Γιατί κόπτεται υπέρ του Ελληνικού πολιτισμού, τον οποίο κυνήγησε, ως γνωστόν, λυσσαλέα η νέα θρησκεία εξ Ανατολών (των μιαρών Εβραίων, ντε). Ωστόσο στο σκοτισμένο μυαλό του Ελληνάρα έχει εντυπωθεί η δοξασία (γονείς και σχολείο έπραξαν το χρέος τους επ' αυτού) ότι Χριστιανισμός κι Ελληνισμός συμβάδισαν αρμονικά και είχαν σαν αποτέλεσμα τον... «Ελληνοχριστιανικό πολιτισμό»!!! Εντάξει, έτσι τα βρήκαμε, έτσι θα τ' αφήσουμε.

Εδώ να σημειώσουμε ότι ο Ελληνάρας δηλώνει υπερφάνως «Χριστιανός Ορθόδοξος» (λες και κάτι που τον αφορά δεν θα ήταν «ορθό»...), που τον διαφοροποιεί φυσικά απ' όλους τους άλλους «Χριστιανούς», οι οποίοι στη συνείδησή του όχι μόνο δεν είναι Χριστιανοί, αλλά είναι συχνά χειρότεροι κι από τους Μουσουλμάνους –από τους οποίους, σημειωτέον, μόνο οι Εβραίοι είναι χειρότεροι. Αυτό στο λεξικό καταχωρείται ως «μισαλλοδοξία», αλλά όπως ο Ελληνάρας δεν γνωρίζει τέτοιους φλούφλικους όρους δεν ανησυχεί, ούτε υποπετεύεται πως μπορεί να κάνει λάθος.

Αυτό είναι το άλλο βασικό χαρακτηριστικό του Ελληνάρα –καλά που το θυμήθηκα. Δεν είναι ΠΟΤΕ λάθος. Λάθος είναι όλοι οι άλλοι, ακόμα κι εκείνοι εκ των συνελληναράδων που δεν συμφωνούν μαζί του –όχι, ποτέ αυτός.

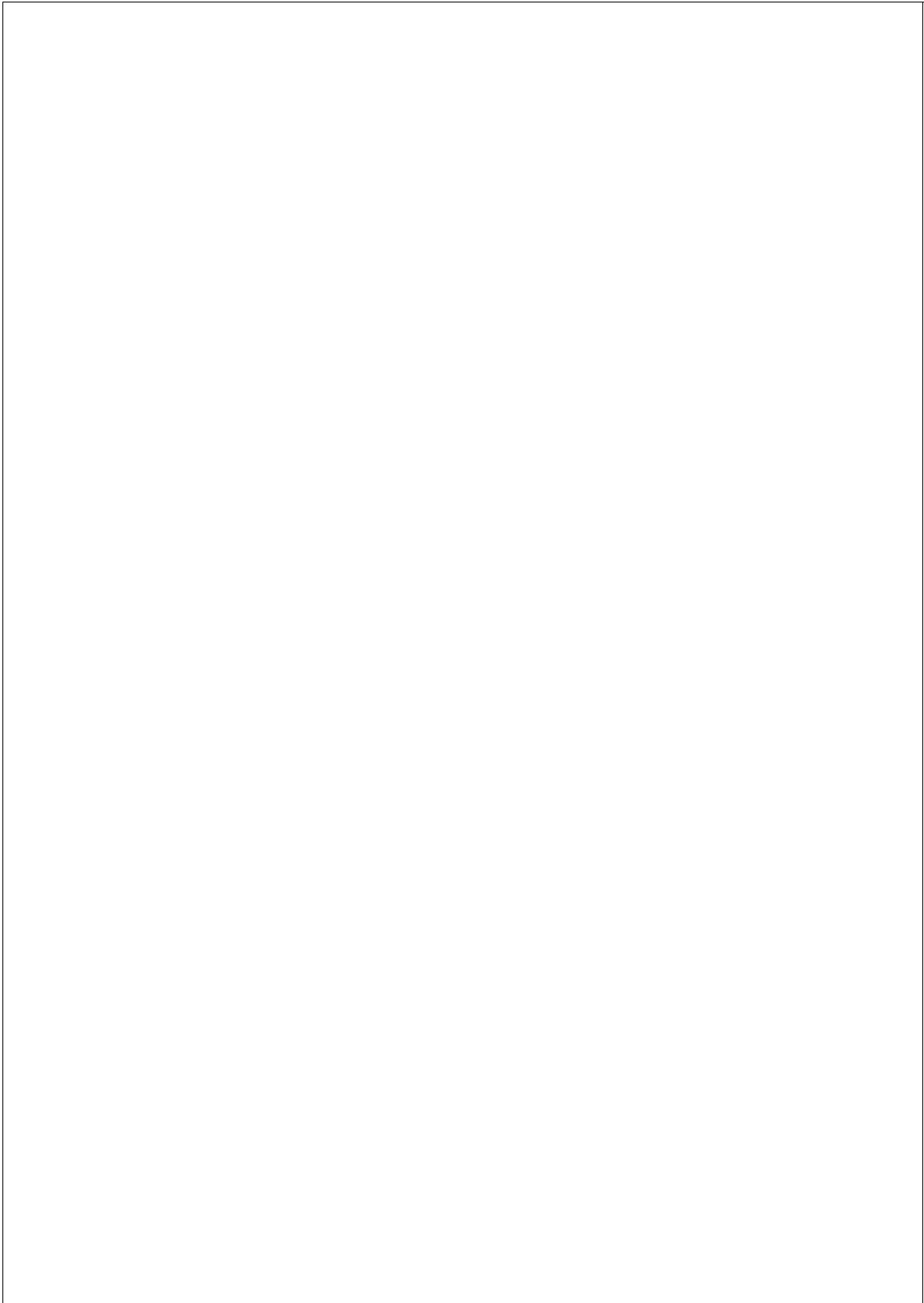
Ο Ελληνάρας είναι πεπεισμένος πως υπάρχει μια διεθνής, παγκόσμια συνωμοσία –υποκινούμενη φυσικά από τους φύση ανθέλληνες Εβραίους και Μασόνους– που μοναδικό σκοπό έχει να τον εμποδίσει (προσωπικά και ως έθνος) να μεγαλουργήσει, όπως καληώρα τότε,

επί Μεγαλέξαντρου. Αν δεν υπήρχε αυτή η ύπουλη και ποταπή συνωμοσία σήμερα ο Ελληνάρας θα ήταν Κυρίαρχος της Υψηλίου, ως του πρέπει και αρμόζει στο σωστό και το δίκιο.

Παρ' όλα αυτά δεν χάνει το θάρρος του κι ευελπιστεί πως η μέρα θα έρθει που ο ίδιος και οι όμοιοί του θα δικαιωθούν πανηγυρικά και... μην σου πω πολλά... την Πόλη πάντως θα την πάρουν πίσω.

Ο Ελληνάρας κοιμάται τον ύπνο του δικαίου και δεν βιάζεται καθόλου να ξυπνήσει, γιατί τα όνειρα που βλέπει –σε γαλανόλευκες αποχρώσεις– δεν συγκρίνονται στο ελάχιστο με την πραγματικότητα και την καθημερινότητα που βιώνει στο ξύπνιο του.

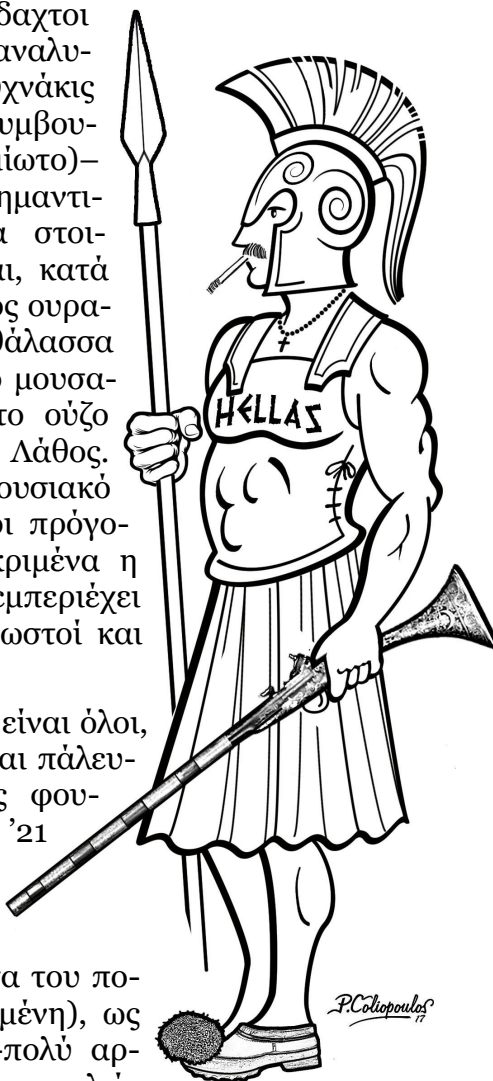

Οι Αρχαίοι Ημών.

Οι περισπούδαχτοι οικονομικοί αναλυτές –και συχνάκις πρωθυπουργικοί συμβουλάτορες (με το αζημίωτο)– φρονούν πως τα σημαντικότερα περιουσιακά στοιχεία της Hellas είναι, κατά κύριο λόγο, ο γαλανός ουρανός, ο ήλιος και οι θάλασσα και δευτερευόντως ο μουσακάς, το σουβλάκι, το ούζο και το syrtaki dance. Λάθος. Το μεγαλύτερο περιουσιακό μας στοιχείο είναι οι πρόγονοι, και πιο συγκεκριμένα η υποκατηγορία που εμπεριέχει αυτούς που είναι γνωστοί και ως «Αρχαίοι ημών».

Πρόγονοι βέβαια είναι όλοι, από τους άσπλους και πάλευκους ως περισσότερες φουστανελοφόρους του '21 (μην ακούτε τον Σκαρίμπα) ως τους «Αρχαίους ημών» (που έδωκαν τα φώτα του πολιτισμού στην οικουμένη), ως εκείνους τους πολύ-πολύ αρχαίους, που ζούσαν σε σπηλιές

(αλλά τι σπηλιές!;... σωστά παλατάκια!), πολύ πριν υπάρξουν δίποδα ανθρωποειδή στην υπόλοιπη Γη (θα σας τα έλεγε καλύτερα ο Πουλιανός σχετικά στην περί Σπηλαίου Πετραλώνων στρακαστρούκα του, αλλά, φευ, δεν ζει) κι ακόμα παραπέρα, ως εκεί που δεν φτάνει ο νους του κοινού ανθρώπου, αλλά φτάνει και ξεπερνάει ο νους του Ελληνάρα και των αυτού πνευματικών ταγών και καθοδηγητών στη Γνώση.

Οι πιο χρήσιμοι εκ των προγόνων βέβαια είναι οι «Αρχαίοι ημών», που έχτισαν Παρθενώνες και ναούς (που γκρέμιζαν μετά συστηματικά οι παπάδες) κι έγραφαν αθάνατα αριστουργήματα (που έκαψαν οι παπάδες και που μη οι Άραβες, να τα περισώσουν, το αρχαιότερο κείμενο που θα είχαμε σήμερα θα ήταν το τροπάριο της Κασσιανής).

Και για μεν τα ερείπια κόβουμε εισιτήριο στα μιλιούνια των ξενέρωτων τουριστών που συρρέουν κάθε καλοκαίρι για να τα δουν και βολευόμαστε οικονομικά, ενώ τα αθάνατα τσιτάτα μπορούν να τα χρησιμοποιούν οι κατά καιρούς Πάκηδες, που αναρριχώνται μυστηριωδώς στα ύπατα αξιώματα, για να κουφάινουν τους ξένους οικοδεσπότες τους, όταν ταξιδεύουν (τζάμπα) επισήμως στην αλλοδαπή.

Τους αρχαίους ημών τους συναντούμε πολύ νωρίς στον βίο μας, από το νηπιαγωγείο κιόλας θα έλεγα, κι έκτοτε μας ακολουθούν ως φύλακες άγγελοι και δεσμοφύλακες, μέχρι να μας φυτέψουν οριστικά στο χώμα.

«Όταν εμείς (ο Μήτσος και η Ματούλα δηλαδή) χτίζαμε Παρθενώνες, ρε, οι άλλοι ήταν ακόμα πάνω στα δέντρα κι έτρωγαν βελανίδια».

Διαπιστώσεις σαν αυτή μας ενισχύουν το φυσικό

αίσθημα ανωτερότητας που μας διακατέχει και δικαιολογεί την όποια απραξία μας από το χτίσιμο του Παρθενώνα και δώθε. Κουρασθήκαμε με τις κολόνες, ρε αδερφέ! Δεν δικαιήμαστε κι εμείς μιας μικράς αναπαύσεως (κάνα-δυο χιλιετιών); Δικαιήμαστε.

Οι αρχαίοι ημών τα έκαναν και τα είπαν όλα! Πριν απ' αυτούς δεν υπήρχαν Αιγύπτιοι, δεν υπήρχαν Βαβυλώνιοι, Σουμέριοι, Χιτιτίτες, Ινδοί, Κινέζοι... δεν υπήρχε τίποτις απολύτως. Η Ιστορία του κόσμου αρχίζει και τελειώνει με τους αρχαίους ημών (και κατά προέκταση με μας, τους απογόνους τους).

Με εξαίρεση όσους επαγγελματικά ασχολούνται κανείς Έλλην υπήκοος δεν έχει πιάσει στα χέρια του Αρχαίο Έλληνα συγγραφέα μετά το πέρας της ποιήσης του στη Μέση Εκπαίδευση. Όλοι όμως επικαλούνται «τα μεγάλα πνεύματα της αρχαιότητας» και τα αθάνατα έργα τους, που αποτελούν το πιο πολύτιμο στολίδι της παγκόσμιας πνευματικής κληρονομιάς. Όσο πιο αγράμματος ο επικαλούμενος τόσο πιο συχνά τους επικαλείται (παράδειγμα: πολιτικοί και δημοσιογράφοι).

Η αλήθεια είναι πως με την ανελέητη πλύση εγκεφάλου που υφίσταται κανείς στο σχολείο, αλλά και με τον τρόπο που γίνεται η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών, καταλήγει πολύ γρήγορα να μισήσει και τους προγόνους και την προκοπή τους καθώς και τη συνεχή (εις βάρος του) σύγκριση μαζί τους. Και δικαίως.

Είναι όπως στις οικογένειες, που σου φέρνουν συνεχώς σαν φωτεινό παράδειγμα τον σπασίκλα φυτόλα ξάδερφο, που «γιατί να μην είσαι κι εσύ σαν αυτόν;». Τον σιχαίνεσαι στο τέλος, τον θλιβερό γυαλάκια, τον «αριστούχο», κι αν σου πέσει στα χέρια σου στον στρα-

τό, φαντάρος εκείνος, δεκανέας εσύ, μαύρο φίδι κολο-
βό που τον έφαγε! –και δεν θα φταις.

Σε αντίθεση όμως με τον ξάδερφο, έρχεται μια στιγμή που ανακαλύπτεις τη μεγάλη χρησιμότητα των «Αρχαίων ημών», σε εντελώς προσωπικό επίπεδο. Γιατί, μπορεί εσύ να έχεις το χάλι σου το μαύρο και να μη φελάς να χωρίσεις δυο γαϊδουριών άχυρο, αλλά προέρχεται από μια ράτσα που έδωσε τα φώτα του πολιτισμού στην οικουμένη, ρε γαμώτο! Το χρέος σου δηλαδή, ως λαός, το έχεις επιτελέσει και με το παραπάνω. Σειρά των άλλων τώρα ν' αποδείξουν πως είναι άξιοι μαθητές λαμπερών δασκάλων –εσού του ιδίου δηλαδή (εξ' αντανακλάσεως).

Κι εδώ είναι το παράπονο και η μεγάλη απορία με τους ξένους. Γιατί δεν αναγνωρίζουν το χρέος που σου έχουν (εσένα προσωπικά, Μήτσο) κι επιμένουν να διαχωρίζουν τους «Αρχαίους ημών» από εμάς, τους μη αρχαίους; Γιατί δεν θέλουν να καταλάβουν και να παραδεχτούν ότι ο Μπάμπης ο ταρίφας, που τους παραλαβαίνει από το αεροδρόμιο και τους χρεώνει ένα χέρι κι ένα πόδι ως το ξενοδοχείο, είναι κατευθείαν απόγονος του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, και σαν εκείνους – αν του δοθεί η ευκαιρία– μπορεί να σου αναλύσει και να σου εξηγήσει τα πάντα, από την τιμή του πετρελαίου ως το ψάρεμα της φάλαινας στις νότιες θάλασσες, με το νι και με το σίγμα (όρεξη να 'χεις να τον ακούς); Και φταίμε δηλαδή εμείς που εκείνοι (οι ξένοι) είναι ντιπ καταντίπ αγράμματοι κι αστοιχειώτοι κι ως εκ τούτου αδυνατούν να διακρίνουν την αδιάλειπτη συνέχεια από τον Αριστοφάνη στον Σεφερλή του «Δελφινάριου»;

Ἡ που δεν καταλαβαίνουν πως ο «δρομέας» του Βαρώτσου είναι η φυσική εξέλιξη του Ερμή του Πραξιτέλους (βεβαίως, βεβαίως); Ἡ που με τη Σώτη Τρανταφύλου συνεχίζεται θριαμβευτικά η παράδοση της Σαπφούς στα γράμματα, όπως ο Φώσκολος εξασφάλισε τη συνέχεια του αρχαίου δράματος με τα καθημερινά του έπη στην τηλεόραση;

Για να μην αναφερθώ σε Καργάκο και Ζουράρι, τους κατευθείαν συνεχιστές του Ηροδότου και του Θουκυδίδη και δημιουργήσω στον ανυποψίαστο ξενέρωτο ξένο συμπλέγματα αθεράπευτης κατωτερότητας.

Γιατί δεν τα βλέπουν όλα αυτά και μόνο το «Zorba syrtaki» του μεγάλου μας εμβληματικοφτιάχτη μουσουργού μας αναγνωρίζουν; (Άντε, και τον Αγγελόπουλο – στην Ιαπωνία). Ίσως επειδή, όπως θα 'λεγε κι ο Μπογιόπουλος, με το λεπτό μαρξιστικό χιούμορ που τον χαρακτηρίζει: «Αυτός είναι ο καπιταλισμός, ηλίθιε». Ίσως, αλλά ας μην το κάνουμε θέμα γιατί θα παρεκκλίνουμε από την πορεία μας και δεν το θέλουμε.

Λόγω της αυστηρά ελληνοκεντρικής παιδείας που υφιστάμεθα καταλήγουμε να έχουμε μια περίεργη ιδέα για τον κόσμο που μας περιβάλλει. Στο κέντρο του γνωστού σύμπαντος φυσικά η Hellas, με τον υπόλοιπο κόσμο χωρισμένο στα δυο: τους φιλέλληνες (η μειοψηφία) και τους ανθέλληνες (η συντριπτική πλειοψηφία). Άλλη δουλειά οι έξω από εμάς δεν έχουν παρά ν' ασχολούνται μ' ελόου μας –και φυσικά με τους προγόνους μας. Με μας ασχολούνται οι ανθέλληνες. Με τους προγόνους οι φιλέλληνες (που επιμένουν όμως εμάς να μας αγνοούν επιδεικτικά).

Κανονικά, με τόση προγονολαγνεία, θα έπρεπε να ήμασταν αυθεντίες πια στα των προγόνων. Κατά έναν περίεργο (κι ανεξήγητο;) λόγο, δεν είμαστε. Οι σπουδαιότεροι Ελληνιστές στην παγκόσμια ακαδημαϊκή κοινότητα ήταν, είναι και θα είναι... ξένοι! Ναι, αυτοί που τρώγαν βελανίδια πάνω στα δέντρα όταν εμείς ντοπαριζόμασταν (ήδη από τότε) στους Ολυμπιακούς Αγώνες –που ήταν φυσικά δική μας επινόηση (οι αγώνες, όχι η ντόπα). Μυστήριο πράγμα! Γεννιόμαστε, ζούμε και πεθαίνουμε με το φάσμα των προγόνων πάνω από το κεφάλι μας –δίκην Δαμοκλείου σπάθης– αλλά στην ουσία δεν ξέρουμε τίποτα γι' αυτούς και για το έργο τους. Μόνο προπαγάνδες για τ' ανδραγαθήματα τους κι αυτές μισές. Πόσοι ξέρουν, ας πούμε, ότι υπήρξαν σοβαρότατες καταγγελίες για λαμογιές και λοβιτούρες στο χτίσιμο του Παρθενώνα, όπου εμπλεκόταν, μεταξύ των άλλων, κι ο Περικλής ο ίδιος; Εννοείται πως αυτές οι καταγγελίες ήταν πέρα ως πέρα αβάσιμες και κατασκευασμένες, όπως εκείνες οι άλλες, στην πρόσφατη Ιστορία μας, του σκανδάλου Κοσκωτά, όπου (ερήμην) εδικάσθη και ηθωώθη ο τότε πρωθυπουργός του «Τσοβόλα δώσ' τα όλα».

Ένα μυστήριο πράγμα τελικά, το πώς η Ιστορία επαναλαμβάνεται (έστω και σαν φάρσα)!

Αλλά –κι εδώ είναι το πρόβλημα– ο νεοέλληνας με την Ιστορία δεν τα πάει πολύ καλά. Είναι επειδή έχει κοντή μνήμη; Είναι επειδή του τη διδάσκουν σαν προπαγάνδα; Είναι επειδή έχει την τάση αυτά που δεν του αρέσουν να τ' αφαιρεί αυτομάτως; Ό,τι και να 'ναι στο μυαλό του οι πρόγονοι κυκλοφορούν ελεύθεροι από χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς. Πρώτα είχαμε τις Θερμοπύλες (εργάρα οι «300», ε;) και μετά το Χάνι

της Γραβιάς ή αντιστρόφως; Πρώτα διώξαμε τους Πέρσες στο Μαραθώνα και μετά μας πήραν οι Τούρκοι την Πόλη ή τούμπαλιν; Ήταν ο Κολοκοτρώνης κι ο Καραϊσκάκης σύγχρονοι (ή σχεδόν) του Μιλτιάδη και του Μεγαλέξαντρου; Υπάρχει πάντα έτσι, μια σκιά αμφιβολίας κι ένας προβληματισμός.

Όπως και να 'χει όμως το πράγμα καταλήγουμε στο ίδιο αναπόφευκτο συμπέρασμα:

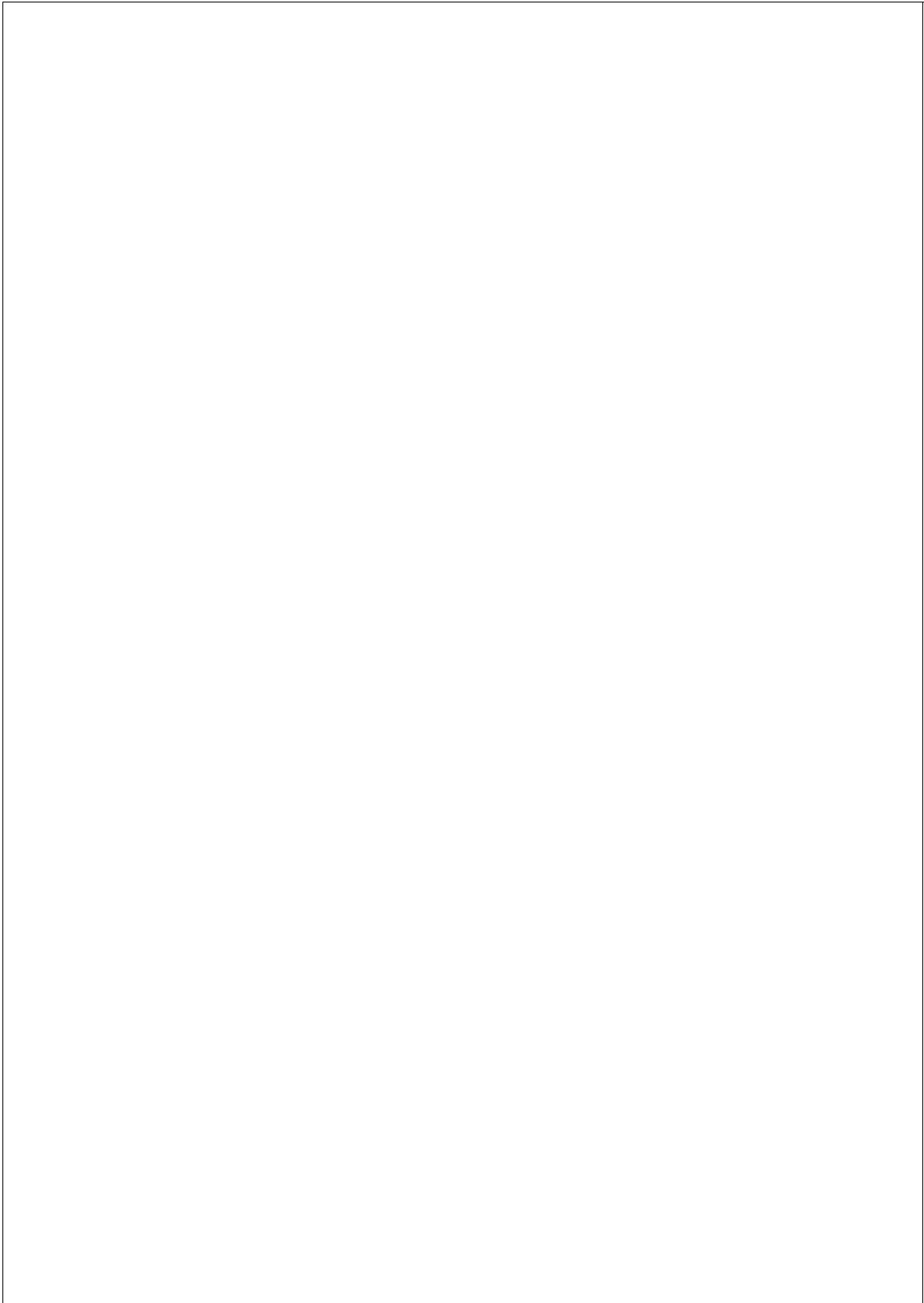
Κανένας άλλος λαός στον κόσμο δεν έχει τέτοιους προγόνους κι ούτε πρόκειται ποτέ ν' αποκτήσει. Κι αυτός είναι ο λόγος που όλοι μας ζηλεύουν και μας επιβουλεύονται. Γιατί, πώς να το κάνουμε... μπορεί ο Ολλανδός να διέπρεψε στο εμπόριο και να μάζωξε – μια χούφτα χώρα – ένα κάρο αποικίες... έχει όμως να επιδείξει έναν –έστω έναν!– Αθανάσιο Διάκο που βροντοφώναξε «Μολών Λαβέ!» στον Αλή Πασά όταν τον κάλεσε να παραδοθεί στο ηρωικό Ζάλογγο;⁵

Ούτε κατά διάνοια!

Γι' αυτό σας λέω.

⁵ Ή έναν Πρέκα που σταμάτησε μονάχος του τις σιδηρόφραχτες Γερμανικές στρατιές στα οχυρά του Ρούπελ;

Ο Κίνδυνος εξ Ανατολών

Δεν ξέρω για σας αλλά εμένα, παιδιόθεν, οι Τούρκοι μου ήσαν απεχθείς κι επίφοβοι.

Πρώτα-πρώτα ήταν μαύροι, αξούριστοι, με πελώριες μουστάκες, με άγρια μάτια, με μυτερά δόντια και μύριζαν σκόρδο και κοπριά. Μετά φορούσαν εκείνα τα πελώρια σαρίκια και τις φαρδιές τις βράκες, με τα γιαταγάνια στο ζουνάρι που τους έκαναν ακόμα πιο άγριους κι απολίτιστους. Άσε που ότανμίλαγαν στον Καραγκιόζη ακούγονταν σαν σκυλιά που αλυχτούσαν. “Ορέ, γκιαούρ, σιχτίρ σεϊτάν... Γκελ μπουρντά στο μπουντρούμ”. Κι άλλα τέτοια βάρβαρα, που το εκλεπτυσμένο μου ελληνικό αυτί δεν άντεχε ν’ ακούει. (Και

να μη βρεθεί κανείς να μου πει για τους «γυφτοαμα-
νέδες» των ελληνικότατων μπουζουκοτραγουδων γιατί
θα γίνουμε από εφτακόσια χωριά χωριάτες. Κι ο τελευ-
ταίος αγράμματος ξέρει σήμερα ότι το μπουζούκι έχει
τις ρίζες του στο Βυζάντιο ή κι ακόμα παραπέρα, στην
Κλασική Ελλάδα –για να μην πω στην Ομηρική Επο-
χή ή στην Κάθοδο των Δωριέων).

Ο άλλος λόγος που μου καθιστούσε τους Τούρκους
αντιπαθείς ήταν που μας πήραν την Πόλη, με μπαμπε-
σιά (και μην μου πει κανείς ότι Έλληνας τους άνοιξε
την Κερκόπορτα) και μας κάθισαν στο σβέρκο επί τε-
τρακόσια χρόνια, σφάζοντας, βιάζοντας τις μανάδες,
γυναίκες, αδερφές μας, θειάδες και γιαγιάδες μας, λιν-
τσάροντας τους κληρικούς μας (και μην πεταχτεί κάνας
ανθέλλην να μιλήσει για τα προνόμια που έδωσε ο
Σουλτάνος στο παπαδαριό), παιδομαζώνοντας τα παι-
διά μας, να τα κάνουν γενίτσαρους, χαρατσώνοντας
μας με υπέρογκους φόρους (δεν θέλω κουβέντα για κο-
τζαμπάσηδες και τέτοιες αηδίες) και γενικά αλλάζο-
ντάς μας τα φώτα (αλλά όχι και την πίστη) επί τέσσερις
αιώνες, καταλύοντας τον ανθηρό και ανώτερο βυζαντι-
νό πολιτισμό (τι θα πει «ποιον πολιτισμό;», βρε ανθέλ-
ληνες;) και ρίχνοντάς μας στα σκοτάδια της απολιτι-
σίας *made in Orient* απ' όπου ακόμα και σήμερα δεν εί-
ναι εύκολο να βγούμε.

Βέβαια αυτή η 400χρονη δουλεία μας έδωσε και
μια πρώτη τάξεως δικαιολογία για τα σημερινά μας
χάλια... Ε, δεν είπα ότι όλα όσα έκαναν οι Τούρκοι ήταν
στραβά. (Και μην πεταχτεί κανένας σαν πορδή να μου
πει ότι από τότε πέρασαν κοντά 200 χρόνια κι ότι οι
Αμερικάνοι, με πενήντα περισσότερα, έγιναν αυτοί που
είναι ενώ εμείς... Γιατί θα του πω ότι, αφενός πενήντα

χρόνια παραπάνω είναι σημαντικότερη διαφορά –εδώ και πενήντα χρόνια δεν είχαμε ακόμα πάει στο Φεγγάρι– κι αφετέρου οι Αμερικάνοι έχουν τη ΣΙΑ, την Coca Cola και τη Ντόλλυ Πάρτον, λίγο προβάδισμα είναι αυτό;).

Γενικά, οι Τούρκοι, υπήρξαν πάντα μια αντιπαθητική, βάρβαρη, απολίτιστη, μπουνταλάδικη, άγρια και επίβουλη φάρα που ήθελε πάντα το κακό μας. (Βέβαια δεν είναι οι μόνοι, είναι όμως οι χειρότεροι).

Το σχολείο μου ενίσχυσε την αρνητική αυτή τοποθέτηση απέναντι σ' αυτόν τον τρίτης διαλογής λαό.

Μα ήταν για συμπάθεια τώρα αυτοί, οι μογγόλοι, που κρέμασαν τον σεπτό Πατριάρχη Γρηγόριο, που σούβλισαν τον Αθανάσιο Διάκο, που έπνιξαν την Κυρα-Φροσύνη, που μας κατέσφαξαν (μπαμπέσικα) στη Μικρασία, που μας πήραν την Κύπρο, που μπορεί να σταύρωναν και τον Χριστό αν δεν τους προλάβαιναν οι άλλοι οι καλοί, οι Εβραίοι;

Τι ικανοποίηση όμως όταν φτάσαμε (στο σχολείο πάντα) σ' εκείνα τα ηρωικά χρόνια του '21 (γεια σου Νταλάρα με τα ωραία σου!), όπου σύσσωμος ο Ελληνισμός, ως ένας άνθρωπος, αποτίναξε τις αλυσίδες, άδραξε το καριοφίλι κι έκανε τους πασάδες, τους αγάδες και τους ντερβισάδες να μην ξέρουν πούθε να φύγουν! Εκεί τους δείξαμε τι αξίζαμε εμείς, οι απόγονοι του Λεωνίδα (και του Εφιάλτη). Μια χούφτα άνθρωπι δώκανε μια σπαλιόρα σε μια ολόκληρη αυτοκρατορία, που ακόμα το φυσάει και δεν κρυνώνει. Μόνοι μας, κύριοι! Μόνοι μας, με την παληκαριά μας και την τοικλεβεντιά μας! Χωρίς βοήθεια από πουθενά, από καμιά κυρία. Και μην ακούτε τα σάπια περί «φιλελλήνων» και

τέτοιες αηδίες. Γιατί εμείς είχαμε ψυχή και το αποδείξαμε. Μάλιστα, κύριοι. Γιατί, ποιος άλλος λαός έχει, ρε, το σθένος και τη μαγκιά από τη μια να ντουφεκάζει τον κατακτητή του, να τον διώξει στον αγύριστο, κι από την άλλη να ντουφεκιέται συναμετάξυ του, για το ποιος θα πάρει τα υπουργεία **αφού** ελευθερωθεί; Γιατί ποιος άλλος λαός θα είχε την εξυπνάδα να βάλει τους κουτόφραγκους των Μεγάλων Δυνάμεων να ναυμαχίζονται με την αρμάδα του Καπουδάν Πασά στο Ναυαρίνο, ενώ τα δικά του (υδραϊκά) πληρώματα το 'χαν ρίξει στην... απεργία, γιατί τους καθυστερούσαν, λέει, τα μισθά; Όχι, να μου πείτε.

Κι εδώ βρίσκεται η μεγάλη διαφορά μας από τους Τούρκους. Αυτοί, χαζοί και μπουνταλάδες, εμείς, ξύπνιοι και καταφερτζήδες. Αποδείξεις; Πάμπολλες.

Και πρώτα απ' όλα, πού μάθαν την πολεμική τέχνη οι καπεταναίοι μας; Στη δούλεψη των Τούρκων και των Αρβανιτών του Αλή Πασά. Οι περίφημοι Αρματωλοί. Και πώς έμαθαν; Εδώ είναι που μεγαλουργεί (για μια ακόμη φορά) το δαιμόνιο της φυλής.

Γιατί πήγαν και πιάσαν τον βλάκα τον πασά και του είπαν:

– Πολυχρονεμένε μας εφέντη, εμείς για σένα. Δώκε μας ντουφέκια, κουμπούρια και χατζάρια κι εμείς θα σου καθαρίσουμε τα βουνά και τα λαγκάδια απ' αυτούς τους βρωμιάρηδες, τους παλιοκλέφτες.

– Μα, αυτοί είναι δικοί σας! απόρησε ο βλαξ.

– Μωρέ άσε μας που είναι δικοί μας τώρα... Χαμένα κορμιά είναι, αυτό είναι. (Μην σου πω και κομμουνιστές). Δώκε μας εσύ τ' άρματα και θα δεις.

– Μπέσα, ορέ; έκανε διστακτικά ο μικρονοϊκός.

– Μπέσα για μπέσα. Τι τώρα, παιδιά είμαστε;

Και βέβαια τους πίστεψε ο κόπανος και τους τα 'δωκε τα άρματα, και τους γύμνασε, και τους οργάνωσε. Και ξαμολήθηκαν τούτοι εδώ στα πέριξ και βάλαν χέρι στους κλέφτες, τους ταλαίπωρους, και τους αφαλόκοψαν. Κι όσο τους χάλαγαν τόσο εμπέδωναν την τέχνη κι ετοιμάζονταν για το Μεγάλο Σκοπό. Και τα 'βλεπε αυτά ο βλάκας ο πασάς και χαϊδευε τα γένια του θαυμάζοντας και απορώντας.

– Μωρέ τι 'σαστε σεις! έλεγε. Εσείς, μπρε, δεν αφήκατε ρουθούνι για ρουθούνι γκιαούρικο στο κλαρί! Ρε μυστήρια τραίνα που 'σαστε οι γκιαούρηδες!

Και τον άκουγαν οι μάγκες και χαμογέλαγαν κάτω από τις μουστάκες τους κι έτρωγαν κι έπιναν εις υγείαν του κοροΐδου, που δεν ψυλλιαζόταν πού την πήγαιναν εκείνοι, οι ξύπνιοι, τη δουλειά.

Βέβαια, χάθηκαν και κάμποσα ρωμέϊκα κεφάλια από χέρι ρωμέϊκο... Ε, τι να κάνουμε, τα έχουν αυτά οι ιεροί σκοποί. Τι είναι μερικά κεφάλια μπροστά στην μεγάλη υπόθεση της λευτεριάς του έθνους; Ποιος θα τολμήσει να κατηγορήσει σήμερα τον Ανδρούτσο, τον Γκούρα, τον Καραϊσκάκη και τους άλλους για συνεργασία με τον εχθρό;

Αλλά ο Τούρκος έκανε κι άλλη γκάφα, που αποδεικνύει περίτρανα την παθολογική του βλακεία. Πήρε και διόρισε Έλληνες προεστούς, εκπρόσωπους του στα «κατεχόμενα». Και τι να έκανε, εδώ που τα λέμε; Είχε αυτός μυαλό να κάνει κουμάντο, να διοικήσει; Έτσι δημιουργήθηκε η συμπαθής και τα μάλα πατριωτική τάξη

των Κοτζαμπάσηδων, των δημογερόντων εκείνων δηλαδή που προσποιούνταν πως υπηρετούν τον κατακτητή, φορομπήγοντας και κατατρέχοντας (για να γίνει πιο πιστευτό το κόλπο) τους φουκαράδες τους ραγιάδες (περιβουτώντας σε πρώτη ευκαιρία και τις κόρες τους), ενώ στην πραγματικότητα (και μυστικά) προετοιμάζονταν κι αυτοί για την ιερή υπόθεση του ξεσηκωμού του γένους. Κι ας λένε ο Κορδάτος κι ο Σκαρίμπας ότι η Ελληνική Επανάσταση δεν ήταν εθνική αλλά ταξική –ότι δηλαδή, ο ραγιάς, ενάντια στον κοτζάμπαση ξεσηκώθηκε κι όχι ενάντια στον Τούρκο. Κι ας υπάρχει εκείνο το γράμμα των Υδραίων (που έχαιραν του προνομίου να μην υπάρχει Τούρκικη φρουρά στο νησί, επειδή προμήθευαν πληρώματα στην Αρμάδα) που εκλιπαρούσαν τον Πολυχρονεμένο Πατισάχ να τους... γλυτώσει από τον δικό τους προεστό, στέλνοντας Τούρκο διοικητή, γιατί, λέει, είχαν στενάξει από τους φόρους και τη «φιλική» του εξουσία. Εγώ αυτά τα θεωρώ σαν κακοήθη στρέβλωση της αλήθειας.

Όπως κακοήθεια είναι και η φήμη, σύμφωνα με την οποία η Εκκλησία δεν είδε με καλό μάτι τον Ξεσηκωμό. Ότι, τάχα, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός αναγκάστηκε να ευλογήσει τα άρματα των επαναστατών (υπό την απειλή κουμπούρας), ότι τον Παπαφλέσσα τον καθαίρεσαν, επειδή βγήκε στο κλαρί, ότι (δήθεν) το παπαδαριό φοβόταν μη χάσει τη δύναμη και τα προνόμια (ποια προνόμια;) που του παραχώρησε ο άπιστος Τουρκαλβανός, ότι συστηματικά αποθάρρυνε και καταδίκαζε κάθε είδους ξεσηκωμό κι αντίσταση κι άλλα τέτοια κακόβουλα κι αντεθνικά. Εγώ ξέρω για το κρυφό σχολειό, για το Κούγκι και τον Σαμουήλ και για την εν γένει πατριωτικοεθνική στάση του κλήρου κι άσε τον μακαρίτη

τον Σκαρίμπα κι όλους τους συνοδοιπόρους να φωνάζουν από τον τάφο τους. Άλλωστε, το είδαμε και με τα μάτια μας... Κάθε φορά που χρειάστηκε, ο κλήρος πρώτος όρθωσε περήφανα το ανάστημά του, υπερασπίζοντας μέχρι τελευταίας ρανίδος τα ιερά και τα όσια του Έθνους. Πρόσφατο παράδειγμα: Η δικτατορία των Συνταγματαρχών. Έχει κανείς αντίρρηση;

Απ' όλα τα παραπάνω ένα μόνο συμπέρασμα βγαίνει:

Ο Τούρκος ήταν πάντα βλάκας.

Ο Έλληνας ήταν πάντα έξυπνος.

Τώρα πώς εξηγείται ο βλάκας να βολεύεται πάντα και να τα καταφέρνει, ενώ ο έξυπνος βολοδέρνει και ταλαιπωρείται, είναι ένα μυστήριο που καλούνται να λύσουν οι σοφοί του κόσμου τούτου. Εμένα με ξεπερνάει.

Ίσως φταίνε οι ξένοι που δεν μας αφήνουν. Μάλλον αυτό θα είναι.

Ο Τούρκος μπορεί μεν να είναι βλάκας, είναι όμως και άγριος (όπως όλοι οι βλάκες). Αρκεί να θυμηθούμε τη συμπεριφορά του τότε, στον ατυχή πόλεμο της Μικρασίας...

Εμείς τι ζητάγαμε τότε; Τίποτα που δεν μας ανήκε δικαιωματικά. Τα άγια μας χώματα ζητάγαμε και να κυνηγήσουμε τον βάρβαρο πέρα από την Κόκκινη Μηλιά. Γιατί, παράλογοι ήμασταν; Και οι Τούρκοι τι έκαναν; Χαμό! Αντί να καθίσουν να τους σφάξουμε ωραία και πολιτισμένα (ή έστω, να πάνε από κει που ήρθαν), αυτοί μας στρώσαν στο κυνηγητό, μέχρι που μας πέταξαν στη θάλασσα, σφάζοντας και βιάζοντας τα πάντα

στο πέρασμά τους. (Ενώ εμείς, κύριοι! Φερθήκαμε με το γάντι!). Αλλά ας μην είχαν τον Κεμάλ (που ήταν και λίγο Έλληνας, αφού γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη) κι ας μην μας έριχναν οι ξένοι (πάλι αυτοί οι ξένοι!) και σου 'λεγα εγώ! Και μη μου πει κανείς ότι, για μια ακόμα φορά, είχαμε από τη μια να ντουφεκάμε τους Τούρκους στην Ανατολή κι από την άλλη να ντουφεκιόμαστε μεταξύ μας στην πατρίδα, γιατί θα του απαντήσω ότι αυτά είναι κακόβουλα και υποβολιμαία.

Και την πατήσαμε ξανά κι ακόμα το φυσάμε και δεν κρυνώνει. Και ιδού άλλος ένας λόγος που με κάνει ν' αντιπαθώ τους Τούρκους.

Και να πεις ότι οι συμφορές σταμάτησαν εδώ...

Μια ωραία πρωία του σωτηρίου έτους 1974 ξυπνήσαμε (ξανά) με ταρατατζούμ και εμβατήρια. Ρουρμουί? «Οι Τούρκοι εισέβαλον εις την Κύπρον!... Κηρύσσεται Γενική Επιστράτευσις».

– Και μένα τι με νοιάζει; απόρησε ένας από τους υποψήφιους ήρωες δίπλα μου.

Τον αγριοκοίταξα επιτιμητικά.

– Δεν σε νοιάζει που οι Τούρκοι μπήκαν στην Κύπρο; μούγκρισα.

– Γιατί να με νοιάζει; ξανα-απόρησε ο αντεθνικός. Εγώ είμαι από τα Γρεβενά. Μέχρι να φτάκουν εκεί πάνω εγώ προφταίνω να είμαι στο Σικάγο.

Κατάπληκτος τότε ανακάλυψα ότι σαν κι αυτόν υπήρχαν πολλοί. Κανείς δεν φαινόταν να νοιάζεται που μπήκαν οι άγριοι Τουρκαλβανοί, για μια ακόμη φορά, στα άγια χώματά μας κι αλώνιζαν! Κανέναν δεν φαινόταν να τον αφορά το παράπτωμα (σε βαθμό κακουργήματος)!

– Αυτοί που τους κουβάλησαν να τους διώξουν, έλεγε ο ένας.

– Σιγά την απώλεια (της Κύπρου)! έλεγε ο άλλος.

– Ρε δεν πάτε να..., έλεγαν οι περισσότεροι.

Κι εγώ σκεφτόμουν: «Τώρα θα συνέλθουμε και θα κάνουμε ντου, όλοι μαζί, να ξαναζωντανέψουμε τη Σαλαμίνα και τις Θερμοπύλες, να κυνηγήσουμε το βάρβαρο πέρα από την Κόκκινη Μηλιά, να πάρουμε την Πόλη και την Αγιά Σοφιά...».

Αλλά, οι ώρες πέρναγαν, οι επίστρατοι γκιζερνούσαν στις στρατώνες σαν τις άδικες κατάρρες (οι αξιωματικοί την είχαν κάνει) και η «κυβέρνηση», αφού τράβηξε ένα... τελεσίγραφο στην Άγκυρα, της οποίας έδινε 24 ώρες (!) για ν' αποσύρει τα στρατεύματα από την μαγλόνησο, χάθηκε κι αυτή και την ψάχναμε! Τη συνέχεια την ξέρουμε. Η δικτατορία έπιψε, πλάκωσαν οι Εθνάρχες και οι Αντιστασιακοί από το εξωτερικό και μέσα στη χαρά μας ξεχάσαμε και την Κύπρο και την Κόκκινη Μηλιά, αλλά, προς μεγάλη μου αγαλλίαση, τους Τουρκαλάδες, τον Κίνδυνο εξ' Ανατολών, δεν τους ξεχάσαμε.

Ούτε κι αυτοί μας ξεχάσαν, αλλά αυτό είναι μια άλλη, θλιβερή ιστορία.

Θυμάμαι, με ιερό δέος κι ανατριχίλα, εκείνες τις θερμές καλοκαιριάτικες μέρες που θα 'μπαινε, δεν θα 'μπαινε το «Σισμίκ» στα χωρικά μας ύδατα, να μας κλέψει τα αστείρευτα κοιτάσματα πετρελαίου (που δεν είχαμε ανακαλύψει ακόμα, αλλά που υποπτευόμασταν ότι μάλλον εκεί ήταν παραχωμένα και μας περίμεναν).

Με τι περίσσια εθνική περηφάνια δεν άκουγα τους

κυβερνήτες μας να δηλώνουν ότι «Ουδέ σπιθαμή εθνικού εδάφους δεν θα παραχωρήσουμε» και καλά θα κάνουν οι Τουρκαλάδες να το σκεφτούν δυο φορές, πριν κάνουν καμιά κουτσουκέλα που θα τους στοίχιζε πανάκριβα.

“Βυθίσατε το «Χόρα» (το παλιό όνομα του σαπιοκάραβου)!”, κραύγαζε η αντιπολίτευση του συχωρεμένου του Σιδερένιου, που τότε φορούσε «ζιβάγκο», και εξέρχεται μπαρουτοκαπνισμένη από τους ηρωικούς αγώνες της αντίστασης κατά της Χούντας, που με τόση επιτυχία διεξήγαγε στη Σουηδία, τη Γαλλία, τον Καναδά και αλλαχού της Εσπερίας.

«Μωρέ θα φάει η μύγα σίδηρο και το κουνούπι ατσάλι!», διαβεβαίωνε και η επίσης εν τη αλλοδαπή μπαρουτοκαπνισμένη κυβέρνηση.

Κι εγώ κοιμόμουν ήσυχος, που η τύχη μου και η τύχη του έθνους βρισκόταν για μία εισέτι φορά σε τόσο στιβαρά χέρια. (Βέβαια, όλο και μ' έζωναν τα φίδια όταν άκουγα διαβεβαιώσεις για το «αξιόμαχον» των Ενόπλων Δυνάμεων, που ήταν ακόμα με τα μπαλωμένα Μ1, τα Lee Enfield και τα τανκς τα Sherman, που γλύτωσαν από το Ελ Αλαμείν και την απόβαση της Νορμανδίας, αλλά δεν το πολυβασάνιζα το πράγμα).

Κάθε μέρα όμως ακούγαμε στις Ειδήσεις των 9 ότι είχαμε νέες τουρκικές παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου, που όμως –ανελλιπώς– η πανέτοιμη πολεμική μας αεροπορία αναχαίτιζε αστραπιαία. Σήμερα είχαμε 7, χθες είχαμε 12, αύριο θα 'χουμε 35 και πάει λέοντας.

Κανείς βέβαια δεν ανησυχούσε.

– Σιγά τους μπουνταλάδες! έλεγε ο υπερήφανος μέσος Έλληνας. Έτσι να κάνουμε, τους διαλύσαμε. Εδώ πήγαν να βρουν τη Μάλτα και δεν μπόρεσαν κι εμάς, που το 'χουμε αποδείξει τόσες φορές, άμα λάχει!

Και οι πολιτικοί μας βεβαίωναν ότι «Η Παγκόσμια Κοινή Γνώμη καταδικάζει ανεπιφύλακτα τις προκλητικές τουρκικές ενέργειες» κι ότι η Αμερικάνικη Γερουσία θα τους κόψει τη βοήθεια κι ότι στην Κύπρο «από κατακτητές θα ευρεθούν αιχμάλωτοι» κι άλλα τέτοια καθυυσχαστικά... Κι εγώ που τ' άκουγα χαιρόμουν που, για μια φορά, οι ξένοι ήταν μαζί μας (έτσι, για αλλαγή, ρε γαμώτο!).

Πλην όμως, έβλεπα ότι οι Οθωμανοί εξακολουθούσαν να κάνουν τη δουλειά τους μια χαρά και σε πείσμα όλων. Και τις παραβιασούλες τους τις έκαναν και στο Αιγαίο βολτάριζαν (προκλητικά) και στην Κύπρο σκάρωναν κράτος (το περίφημο «ψευδοκράτος» του ψευδο-Ντεκτάς) και μερίδιο από τις θάλασσές μας ζητούσαν και στην ΕΟΚ ήθελαν να μπουν και αερόπλανα τους χάριζαν οι Αμερικάνοι και βοήθεια εξακολουθούσαν να παίρνουν κανονικά και μια χαρά φαίνονταν να πορεύονται, παρ' όλη την «καταδίκη της Παγκόσμιας Κοινής Γνώμης». Ενώ εμάς, εξακολουθούσε να μας πνίγει το δίκιο –που δεν μπορούσαμε να βρούμε πουθενά. Κι απορούσα. Πώς αυτοί οι βλακόβλακες της Ιστορίας την έχουν τόσο καλά βολεμένη, ενώ εμείς, τα ξεφτέρια, μια ζωή την πατάμε;

“Έχουν καλή διπλωματία” με διαβεβαίωναν οι ηττοπαθείς καλοθελητές. “Να πας σε δεξίωση Τουρκικής Πρεσβείας να χαζέψεις... Και του πουλιού το γάλα! Χαβιάρι Κασπίας και Dom Perignon, να κολυμπάς μέχρι

πνιγμού. Πήγαινε και σε καμιά δική μας, που βγάζουν φυστίκια και ουζάκι και θα καταλάβεις”.

“Δεν είναι τόσο βλάκες όσο νομίζουμε” με πληροφορούσαν άλλοι ύποπτοι πεμπτοφαλαγγίτες. “Κοίτα να δεις τι ωραία που βολεύτηκαν. Από τους Αμερικάνους μασάνε, από τους Ρώσους μασάνε, απ’ όπου μπορούν να μασήσουν, μασάνε. Και τι δίνουν; Τίποτις!”.

Αλλά, αυτά εγώ τα άκουγα βερεσέ. Εγώ είχα εμπιστοσύνη στους δικούς μας. Ήξεραν τι έκαναν.

Και –όπως πάντα– δικαιώθηκα και την φορά αυτή.

Έφτασε η στιγμή που η υπερήφανη εξωτερική μας πολιτική θριάμβευσε. Και είχαμε το Νταβός. Και τον «μη πόλεμο». Και τον Οζάλ να μας επισκέπτεται (δουλικότατα). Και να φαίνεται ότι τα πράγματα οδεύουν προς ένα ευτυχές συνοικέσιο.

Πώς να μην νιώσω υπερήφανος με όλα αυτά τα ελληνικά επιτεύγματα; Γιατί, δεν μου έμενε η παραμικρή αμφιβολία, ότι περί επιτευγμάτων επρόκειτο. Ότι, πάλι το ελληνικό δαιμόνιο θριάμβευσε (στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων τώρα) και πάλι οι μουνταλάδες, οι ανατολίτες, την πάτησαν.

Γιατί (ποιος ξέρει πώς) η ατσίδα, ο τότε πρωθυπουργός μας, τον έριξε τον Τουρκαλά χωρίς να το πάρει εκείνος χαμπάρι. Ποιος ξέρει τι τεράστια οφέλη θα απέσπασε και σε τι φοβερές γκάφες εξώθησε τον άμοιρο τον Τούρκο (μέχρι που πήγαν να τον φάνε όταν γύρισε στην Τουρκία)! Καθόλου απίθανο να τον κατάρφερε ν’ ανταλλάξουν την Πόλη με –ας πούμε– το Σουφλί! Γιατί, έχουν πολύ μυαλό οι μεμέτηδες;

Τώρα, αν δεν έφυγαν ακόμα από την Κύπρο κι αυτό

νίκη μας λογίζεται. Από 'δώ το φέραμε, από κει το φέραμε, τους παγιδέψαμε, αιχμαλωτίζοντάς τους για τα καλά. Και μη μου πείτε ότι εξακολουθούν να μας παραβιάζουν, γιατί αυτό θα δείξει ότι το μυαλό σας δεν παίρνει πολλές στροφές και πολύ θα στεναχωρεθώ. Καθόσον –κι εδώ είναι η μαγκιά– **εμείς** τους αφήνουμε!

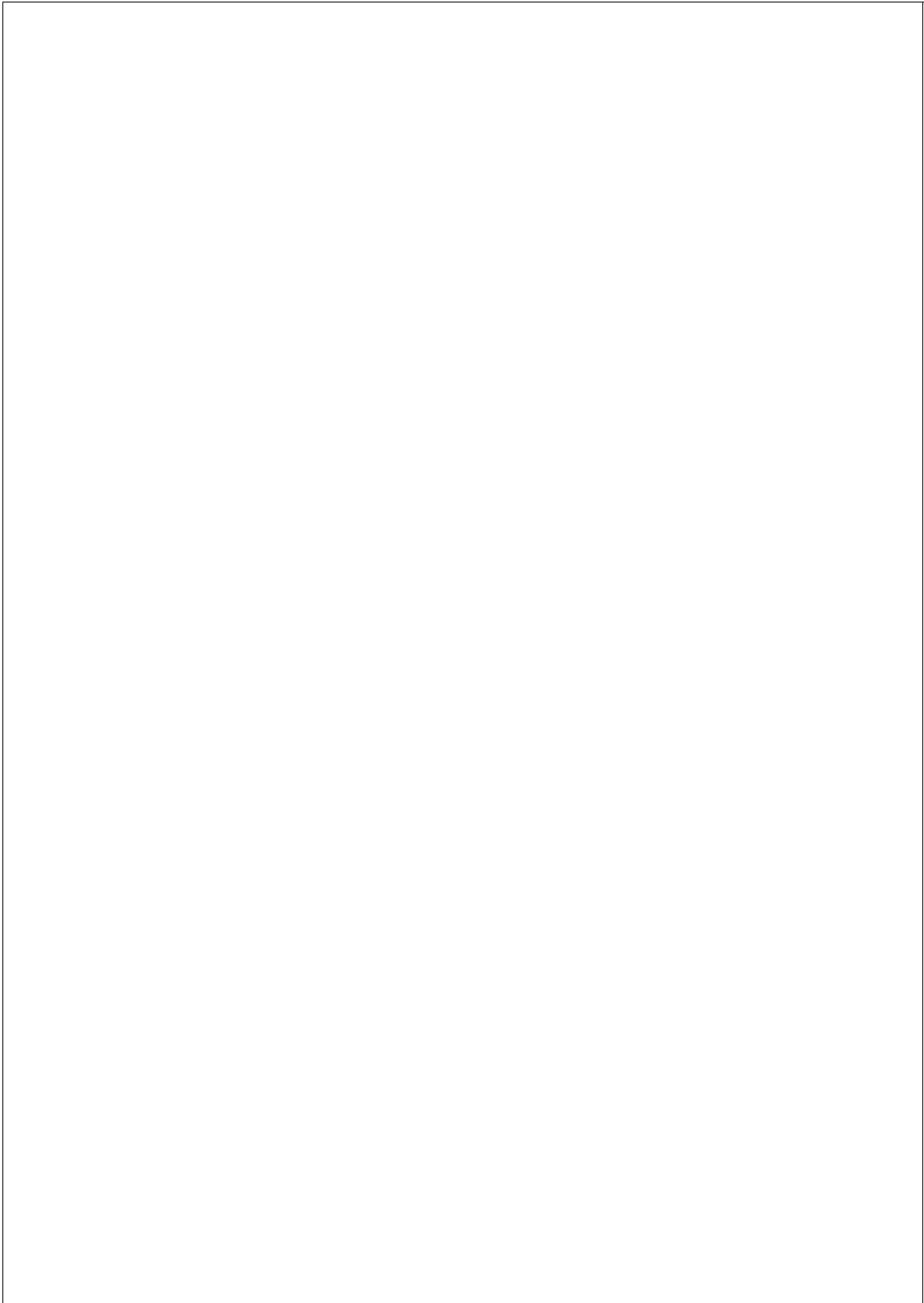
Για να εκπαιδύσουμε τζάμπα τους πλότους μας στις αναχαιτίσεις! Cool, ε; Άσε που τους έχουμε στο χέρι με την ΕΟΚ. Αν δεν θέλουμε εμείς, δεν μπαίνουν μέσα που να χτυπιούνται καταή!

Όσο για τον κίνδυνο που αντιπροσωπεύουν... Κι αυτό σε όφελός μας είναι, σε τελευταία ανάλυση. Μας κρατάει ενωμένους ως έθνος. Και μας ξελασπώνει κάθε φορά που σκουραίνουν τα πράγματα. (π.χ.: Έχουμε αύξηση του τιμάριθμου, αντιλαϊκούς νόμους, φορομπηχτικά μέτρα; Επινοούμε στα γρήγορα μια τουρκική πρόκληση, σε βαθμό κακουργήματος, και η προσοχή μας στρέφεται προς τα εκεί πάραυτα).

Όχι, σε τελευταία ανάλυση θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι οι Τούρκοι, δυστυχώς, μας είναι απαραίτητοι. Αν δεν είχαμε αυτούς τι θα κάναμε (που θα 'λεγε κι ο ποιητής);

Ίσως, τώρα που το ξανασκέφτομαι, θα 'πρεπε ν' αρχίσουμε να τους αντιπαθούμε λιγότερο.

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Μάρτιο 1987

Ο Κίνδυνος από Βορρά

Οι Σλάβοι είναι κακοί, επίβουλοι και μοβόροι.

Οι Σλάβοι ήταν πάντα κακοί, επίβουλοι και μοβόροι, αλλά τώρα είναι ακόμα πιο κακοί, επίβουλοι και μοβόροι. Οι Σλάβοι ποτέ δεν θέλησαν το καλό μας, αντίθετα, κάθε που τους πέρναγε από το χέρι, μας την έφερναν πίσώπλατα και μπαμπέσικα κι εμείς μέναμε με το στόμα ανοιχτό μπροστά σε τόση κακία, επιβουλή και μοβοριά πια!

Από αρχαιοτάτων χρόνων οι Σλάβοι δεν μας χώνευαν –ούτε κι εμείς τους χωνεύαμε δηλαδή. Ακόμα και πριν υπάρξουν ως Σλάβοι και ως άνθρωποι («άν-

θρωποι» τρόπος του λέγειν), πάλι δεν μας χώνευαν. Για να δείτε για τι άτιμη ράτσα μιλάμε, αγέννητοι ακόμα και μας επιβουλεύονταν! Ποτέ δεν το χώνεψαν που εμείς προκόβαμε (σε Αμέρικα, Γερμανία, Βέλγιο, Αυστραλία, Βελγικό Κογκό κι αλλαχού), ενώ αυτοί, άντε, το πολύ να κλέψουν καμιά κότα από τη γειτονιά ή κάνα κατσιάκι, να κουτσοπορευτούν. Και που τους εκπολιτίσαμε δεν μας το συχώρεσαν. Δηλαδή, μη εμείς να τους δώκουμε το αλφάβητο, αυτοί ακόμα με ανθρωπάκια στην άμμο θα γράφαν. Άσε που τους κάναμε και Χριστιανούς, με εκκλησίες, με δεσποτάδες, με παγκάρια και δίσκους, που βγαίνουν βόλτα κάθε Κυριακή «προς αποπεράτωση του τέμπλου του Ιερού Ναού». Τίποτις δεν μας αναγνώρισαν. Ούτε καν το Βασιλάκη το Βουλγαροκτόνο, που τους πέρασε από λεπίδι κανονικά, δεν είχαν τη λεπτότητα οι άγριοι καράβλαχοι να μας αναγνωρίσουν. Τέλος πάντων, τώρα θα τους μάθουμε; Πρόκειται, είπαμε, για κακιά, επίβουλη, μοβόρικη κι αχάριστη ράτσα.

Οι Σλάβοι, όπως και οι Τούρκοι, είναι μαύροι, αξούριστοι, με μακριά μουστάκια, άγριο βλέμμα, ντύνονται με προβιές και φοράνε γούνινους σκούφους, όπως οι κομιτατζήδες στο αθάνατο αριστούργημα του Γρηγόρη Γρηγορίου «Ο Τελευταίος των Κομιτατζήδων». Άλλωστε, όλοι οι Σλάβοι είναι κομιτατζήδες ή έχουν κάποιον ξάδερφο κομιτατζή ή κάποιον μπατζανάκη ή κάποιον κουμπάρο κομιτατζή. Άτιμη φάρα!

Μια ζωή οι κομιτατζήδες θέλαν να μας φάνε τη Σαλονίκη και μια ζωή εμείς τους δίναμε τα παπούτσια στο χέρι και τους ξαποστέλναμε συστημένους (και δαρμένους) από κει που ήρθαν. Γενικά, όποτε τα 'φερε ο διάολος έτσι και χρειάστηκε να μαλώσουμε, εμείς νι-

κούσαμε πάντα –εκτός από το ποδόσφαιρο και (μερικές φορές) το μπάσκετ, που έχουν τους διαιτητές μιλημένους και το γήπεδο βαρύ.

Αυτές οι συνεχείς σπαλιόρες έχουν βέβαια δημιουργήσει στους κακούς κι επίβουλους Σλάβους αθεράπευτα συμπλέγματα κατωτερότητας. Καημό το έχουν, ρε παιδί μου, έτσι, για το γαμώτο, να μας τη φέρουν κι αυτοί μια φορά. Και να πεις ότι δεν έχουν προσπαθήσει... Το άπαν έχουν κάνει, οι άνθρωποι. Γη κι ουρανό έχουν κινήσει, πλην δεν τους κάθεται το σκηνικό, πώς να το κάνουμε!

Για να πούμε όμως την καθαρή αλήθεια, τα τελευταία εκατό χρόνια, έχουμε βρει το διάολό μας με δαύτους. Μια οι κομιτατζήδες, μια που φάγαν τον Παύλο Μελά (:), μια που πήγαν να κάνουν τη Σαμαρίνα πρωτεύουσα της Ελλάδας, μια με τον Εμφύλιο, μια μετά... Δεν μας έχουν αφήσει να ευχαριστηθούμε ύπνο. Όλο εκεί, ακοίμητοι Ακρίτες, μια ζωή στις επάλξεις, να προλάβουμε τους κλεφτοκοτάδες, μη μας ρημάξουν τα κοτέτσια. Και να πεις ότι έχουμε να φυλάξουμε μια πλευρά του κοτετσιού, πάει στο διάολο, κομμάτια να γίνει, να το φυλάξουμε. Εδώ όμως εμείς έχουμε να φυλάμε πλευρές και πλευρές του ρημαδοκοτετσιού μας. Να τρέχεις και να μη φτάνεις. Πούθε γυρίζεις, πάνω σε κατσαπλιάδες πέφτεις. Μόνο ανατολικά δεν έχει Σλάβους, αλλά εκεί έχει Τούρκους, οπότε δώρον άδωρον.

Και να πεις ότι δεν προσπαθήσαμε να τα βρούμε μαζί τους, να τους κάνουμε ανθρώπους... Τα πάντα κάναμε. Στείλαμε καλόγερους να τους μάθουν να γράφουν, που δεν ξέραν πού παν τα τέσσερα. Τους κάναμε Χριστιανούς, να σώσουν την ψυχή τους. Τους

εκπολιτίσαμε (στο μέτρο που η χαμηλή τους νοημοσύνη επέτρεπε). Μπα, δε βαριέσαι, αυτοί εκεί. Το βιολί βιολάκι. Μια ζωή, να μας την πέσουν στο κοτέτσι, έμμηνη ιδέα.

Γιατί, ρε παιδιά; Προς τι το μίσος και ο αλληλοσπαραγμός; Γιατί δεν καθόσαστε ήσυχα, να σας καλούμε και στα νησιά το καλοκαίρι (να χτυπήσετε και καμιά ξελιγωμένη τουρίστρια), να σας αγοράζουμε μπαλαδόρους και μπασκετμπολίστες, να σας στέλνουμε και καμιά ανθρωπιστική βοήθεια, να λαδώσει το αντεράκι σας –μέχρι ταινίες του Αγγελόπουλου είμαστε διατεθειμένοι να σας στείλουμε–, να σας μπάσουμε στα ευρωπαϊκά σαλόνια, να δείτε κόσμο, που είσαστε πια ΟΙ λέτσοι της Υδρογείου! Τι θέλετε πια που λυσσάζατε;

Τι παράπονο έχετε από μας; Δουλειά σας δίνουμε, συμβουλές σας δίνουμε, ευχετήρια κάθε Χριστούγεννα-Πάσχα σας στέλνουμε... Τι σκατά θέλετε πια; Εδώ έχουμε καταλήξει να παίζουν οι ομάδες μας στο πρωτάθλημα μπάσκετ και να εξηγεί ο προπονητής τα πλάνα στα γιουγκοσλάβικα! Εδώ πήραμε του κόσμου τους -βιτς, -ωφ και -ατς και τους πολιτογραφήσαμε παιδιά δικά μας, να φάνε ένα κομμάτι ψωμί, να έλθουν να στανιάρουν. Το μπάσκετ γέμισε με «Τάκηδες» και «Λάκηδες» made in Balkans! Έχουμε καταντήσει να ψάχνουμε πια στους πάγκους για να φτιάξουμε Εθνική Ομάδα. Τι άλλο θέλετε, πανάθεμα τα μουστάκια σας;

Γιατί μας κολλάτε; Θέλετε δηλαδή να μας πιάκει το αλλιώτικο και να το κάνουμε το μαγαζί Βαλκάνια; Όχι, γιατί αν αυτό θέλετε, να μας το πείτε, να ξέρουμε.

* * *

Στην (τέως) Γιουγκοσλαβία γίνεται χαμός. Κανείς

δεν ξέρει πια τι ακριβώς συμβαίνει, ούτε οι ίδιοι οι (τέως) Γιουγκοσλάβοι. Εκεί, όποιος βρει ντουφέκι ντουφεκάει κι όποιον πάρει ο Χάρος. Χαμός! Οι Κροάτες σφάζουν Σέρβους, οι Σέρβοι τους Κροάτες, οι Βόσνιοι τους Σέρβους, οι Σέρβοι τους Βόσνιους, οι Χριστιανοί τους Μουσουλμάνους, οι Μουσουλμάνοι τους Χριστιανούς... Κι ενώ εκεί δε γνωρίζει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα, τσουπ, ξεπετάγεται μια κοτσιλιά και δηλώνει... Κράτος. Και καλά, όλοι αυτό κάνουν τελευταία, αλλά τούτοι εδώ πήγαν και βγάλαν το δικό τους «Μακεδονία»!!!

Ε, ρε, ποιος είδε το Θεό και δεν τον φοβήθηκε! Αμέσως πεταχτήκαμε πάνω και βάλαμε τις φωνές.

–Εεεε, χασάπη! Γράμματα.

–Κάτω τα χέρια, ρεεεε!

–Όξω, ρε παλιοκατσαπλιάδες!

–Βρε πρρρρρρ!

Αλλά οι κατσαπλιάδες μας έγραψαν κανονικά.

Αρχίσαμε (όπως είναι φυσικό) να θυμώνουμε.

–Θα σας κόψουμε τα ποδάρια.

–Θα σας ξουρίσουμε τις φαβορίτες.

–Θα σας γιαουρτώσουμε.

–Θα σας επιπλήξουμε.

Οι κατσαπλιάδες όμως το βιολί τους.

–Μακεδόνες γεννηθήκαμε, Μακεδόνες θα απονθάνουμε. (Δες και τους είπαμε εμείς να μην απονθάνουν!).

–Ζήτω ο **δικός μας**, ο Μεγαλέξαντρος!

–Ζήτω η Σαλονίκη **μας**!

Και πιάσαν και κόψαν μονέδα με το... Λευκό Πύργο πάνω και κοτσάρισαν και το αστέρι της Βεργίνας (που μέχρι τη στιγμή αυτή ούτε κι εμείς καλά-καλά δεν ξέραμε ότι υπήρχε) πάνω σ' ένα κουρελόπανο και νά τους και με σημαία!

–Τι κάνετε, ρε παλιοκερατάδες; διαμαρτυρηθήκαμε (κοσμίως) εμείς.

–Μακεντόνια, Μακεντόνια, απάντησαν αυτοί, οι ξεφτίλες.

Εδώ αρχίσαμε να θυμώνουμε για τα καλά.

–Έτσι είσαστε, ρε καθίκια; Τώρα θα δείτε.

Και ξαπολήσαμε τα σαΐνια της διεθνούς διπλωματίας μας στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα (μέχρι στην Ιαπωνία τους στείλαμε). Και πιάκαν αυτοί, οι φωστήρες, να κάνουν μάθημα Ιστορίας σ' όλους αυτούς τους βάρβαρους, τους ξενέρωτους Δυτικούς κι Ανατολικούς και να τους εξηγούν το πώς και το διότι και ν' απαιτούν (ποιος είπε επαιτούν;) δικαιοσύνη και δικαίωση.

Και οι ξενέρωτοι τους άκουγαν, οι άσχετοι, και δεν πολυκαταλάβαιναν και κούναγαν την κεφάλα τους διφορούμενα κι όλο μισόλογα και «βέβαια» και «ίσως» ήταν.

–Και τι γίνηκε που βγάλαν το χωράφι τους «Μακεδονία»; απόρησαν.

–Ποτές! εξηγούσαμε εμείς. Η Μακεδονία είναι copyright δικό μας, από αρχαιοτάτων χρόνων, όπως κι ο Μεγαλέξαντρος, ο ΠΑΟΚ κι ο Λευκός Πύργος.

–Το έχετε καταχωρήσει;

–Μην κάνετε τους βλάκες. Κείνη την εποχή δεν είχε εφευρεθεί ακόμα το copyright.

–Τότε;

–Να τους κόψετε τον ποπό.

–Μα τι έκαναν;

–Τι έκαναν; Εδώ πήγαν κι ονόμασαν την κωλομακεδονία τους «Μακεδονία» κι εσείς ρωτάτε τι έκαναν;

–Και πώς να την ονομάσουν;

–Και τι μας νοιάζει εμάς, ρε; Ας την πουν Μεζούρλο, ας την πουν Τέξας, ας την πουν Σεϋχέλλες.

–Και πριν πώς την έλεγαν;

–Τι πώς την έλεγαν; (Εδώ, οι φωστήρες μας φιλοκόμπιασαν).

–Επί Γιουγκοσλαβίας, «Μακεδονία» δεν την έλεγαν;

–Ε, και;

–Γιατί δεν φωνάζατε **τότε**;

Αυτό ήταν από τα δύσκολα, αλλά οι φωστήρες δεν κώλωναν με κάτι τέτοια.

–Τότε, είπαν, δεν ήταν κράτος, ήταν γειτονιά.

Εδώ τους βούλωσαν, τους ξενέρωτους, που έκλεισαν το στόμα και δε 'βγάλαν «κιχ».

Αλλά οι κατσαπλιάδες, εκεί, το βιολί βιολάκι.

–Μακεντόνια, Μακεντόνια!

Και μας πιάκαν οι μεγάλες τσαντίλες. Και πιάκαμε και στείλαμε ακόμα περισσότερους κι ανώτερους φωστήρες στους διεθνείς ξενέρωτους.

–Να τους πείτε να το αφήσουν κάτω αυτό το «Μακεδονία», γιατί θα μας πιάσει το ρωμέϊκο και θα τους το βάλουμε εκεί που ξέρετε.

Οι ξενέρωτοι τα χρειάστηκαν.

–Ηρεμία, βρε παιδιά, ηρεμία. Μη μας βρει κάνα ξαφνικό κακό...

–Εμείς είμαστε ζημιάρηδες.

–Ήρεμα, ήρεμα... Όλα θα γένουν.

Και οι κατσαπλιάδες:

–Μακεντόνια, Μακεντόνια.

Οι φωστήρες πιάκαν τους διεθνείς ιδιαιτέρως.

–Κάντε κάτι.

–Θα κάνουμε.

–Πότε;

–Συντόμως, συντόμως.

Οπότε, οι φωστήρες επέστρεψαν νικητές και τροπαιούχοι και μας ανήγγειλαν:

–Περιφανής η νίκη των χρωμάτων μας. Τους βάλουμε μέσα στα καλάθια! Όλοι μαζί μας είναι.

Κι εμείς ησυχάσαμε.

Αλλά οι κατσαπλιάδες εκεί:

–Μακεντόνια, Μακεντόνια.

Τότε, οι φωστήρες βάλαν σ' ενέργεια τα μεγάλα μέσα. Πήγαν και πιάκαν τους ξενέρωτους, τους ξένους, πιο ιδιαιτέρως.

Πρώτα πιάκαν τους Εγγλέζους.

–Ρε σεις, τους είπαν. Το 'χετε πάρει πρέφα, ρε, ότι έχουμε συγγενή προβλήματα;

Οι λόρδοι ξαφνιάστηκαν.

–Τι εννοείτε; (What do you mean?)

–Το ξέρετε, ρε, ότι οι Αμερικάνοι σας έχουν κλέψει ένα σωρό δικά σας copyright?

Οι Εγγλέζοι ανακάθισαν ανήσυχoi.

–Aoh?

–Όπως το ακούτε. Γράφε: Νέα Υόρκη, Νέα Ορλεάνη, Νέα Αγγλία...

–Νέα Αγγλία!!!

–Yes, milord.

–Μα, αυτό... είναι φοβερό! (This is awful!)

Και πέσαν οι ξενέρωτοι στα τηλέφωνα, να καλούν πρεσβείες και υπουργεία.

Το ίδιο κάναμε και στους Γάλλους.

–Το «Παρίσι Τέξας» το είδατε;

–Mais oui.

–Και δεν τσαντιστήκατε, ρε;

–Γιατί να τσαντιστούμε; (Ρουρμουί?)

–Οι Αμερικάνοι έχουν βγάλει ολόκληρη πόλη στο Τέξας «Παρίσι».

Οι βατραχοφάγοι τρελάθηκαν.

–Pas vrai!

–Oui, oui, vrai.

Πέσαν κι αυτοί στα τηλέφωνα.

Σε χρόνο μηδέν ο κόσμος είχε γίνει κουλουβάχατα. Οι Αμερικάνοι έπαθαν την πλάκα της ζωής τους! Απ' όπου και να γύριζαν τους βάραιναν οργισμένες διαμαρτυρίες αγανακτισμένων συμμάχων που τους είχαν καταπατήσει το copyright.

Αλλά δεν προλάβαμε να το χαρούμε για πολύ. Μια μέρα χτύπησε το τηλέφωνο στο Υπουργείο Εξωτερικών. Απάντησε ο κλητήρας, γιατί όλοι οι άλλοι ήταν ξαμολημένοι ανά την Υφήλιο για το «Μακεδονικό».

–Εδώ Αμερικανική Πρεσβεία, ήρθε η αυστηρή φωνή από την άλλη άκρη του σύρματος.

–Εδώ Μήτσος, απάντησε ο κλητήρας.

–Έχουμε να σας σπηκάρουμε ένα-δυο φωνήεντα, είπε ο Αμερικάνος.

–Ακούω, είπε ο Μήτσος.

–Εσείς εκεί έχετε μια «Νέα Φιλαδέλφεια»...

–Ναι, γειάσου. Εκεί μένω κι εγώ.

–Να το αλλάξετε.

–Τι να αλλάξουμε; απόρησε ο Μήτσος.

–Αυτό το «Φιλαδέλφεια», να το αλλάξετε.

–Γιατί, ρε, είσαι μάγκας;

–Έχουμε το copyright.

–Σας έχω χεσμένους κι εσάς και το κοπυράϊ, ούρ-
λιαξε ο Μήτσος και το 'κλεισε.

Αλλά το τηλέφωνο ξαναχτύπησε.

–Εδώ Ελβετική Πρεσβεία.

–Εδώ Μήτσος.

–Κύριε Μήτσο, έχουμε μια διαμαρτυρία.

–Ρίχ' τα.

–Έχετε, πληροφορούμεθα, μια περιοχή «Νέα Ελβε-
τία».

–Μέσα.

–Να την αλλάξετε.

–Για σπάστα λιανά...

–«Ελβετία» είναι δικό μας copyright.

Ο Μήτσος βέβαια τους είπε κι αυτώνών τι να το κάνουν το copyright, αλλά εντωμεταξύ ο κόσμος πήγαινε για Τρίτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα τηλέφωνα πετούσαν φωτιές. Οι διπλωμάτες είχαν τρελαθεί στα ταξίδια και οι μεταφραστές είχαν αηδιάσει να προσπαθούν να μεταφράσουν ηπίως εκφράσεις όπως: «fuck you», «allez vous faire foutre», «va fanculo», «άει πηδήξου» κ.λ.π.

Και οι κατσαπλιάδες: «Μακεντόνια, Μακεντόνια».

Στο τέλος, ευτυχώς, βρέθηκε μια συμβιβαστική λύση κι αποφύγαμε το ολοκαύτωμα.

–Εντάξει, είπαν οι ξενέρωτοι. Έτσι και κοτσάρουμε το «Νέα» μπροστά από το copyright, δεν τρέχει τίποτις. Δεν δείχνει επεκτατικές βλέψεις κι όλα ωραία και καλά.

Οι φωστήρες οι δικοί μας δεν το 'πιακαν αμέσως.

–Για κάντε το λιανά στα καθ' ημάς, είπαν.

–Απλό, τους εξήγησαν. Κοτσάρουμε ένα «Νέα» μπροστά στο «Μακεντόνια» κι έχουμε «Νέα Μακεντόνια». Ούτε γάτα, ούτε ζημιά.

–Λέτε;

–Φως φανάρι.

–Να δούμε.

Το οποίον γυρίσαν πίσω οι φωστήρες, για μια ακόμη φορά θριαμβευτές και μας ανήγγειλαν.

–Συνέλληνες, νενικήκαμεν νίκηη περιφανήη! Οι κατσαπλιάδες κατατροπώθηκαν. Οι ξενέρωτοι δεν τους αφήνουν να ονομάσουν το χωραφάκι τους «Μακεδονία».

–Και πώς θα το πουν; απορήσαμε εμείς.

–«Νέα Μακεδονία».

–Ποτές! φώναξε η αντιπολίτευση.

–Ποτές! βροντοφώναξε η αντιπολίτευση της αντιπολίτευσης.

–Ποτές! τσίριξε και η κυβέρνηση (που τα χρειάστηκε) κι απόλυσε τους φωστήρες.

Και οι κατσαπλιάδες, έστριψαν αρειμάνια τα μουστάκια τους και χασκογελώντας είπαν:

–Μακεντόνια, Μακεντόνια.

Και κατέβηκε το πόπολο στους δρόμους, με παντιέρες και νταούλια και φωνάζαν οι ντουντούκες και

φωνάζαν οι μουζικές και τρίβαν τα χέρια τους οι σουβλατζήδες και οι τυροπιτάδες, που ούτε στον ύπνο τους να δουν τέτοιες εισπράξεις.

Και βγήκε κείνο το φοβερό σύνθημα που έκανε το γύρο του κόσμου:

«Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ!»⁶

Και μόνο τότε κατάλαβαν οι ξένοι, οι ξενέρωτοι, ότι είχαμε πάρει αμπάριζα και δεν μας σταματούσε πια ούτε ο Μάικ Τάϊσον.

–Ρε σεις, είπαν μεταξύ τους. Αυτοί θύμωσαν.

–Να κάνουμε κάτι.

–Ακούσατε τι λένε;

–«Η Μακεδονία είναι Ελληνική».

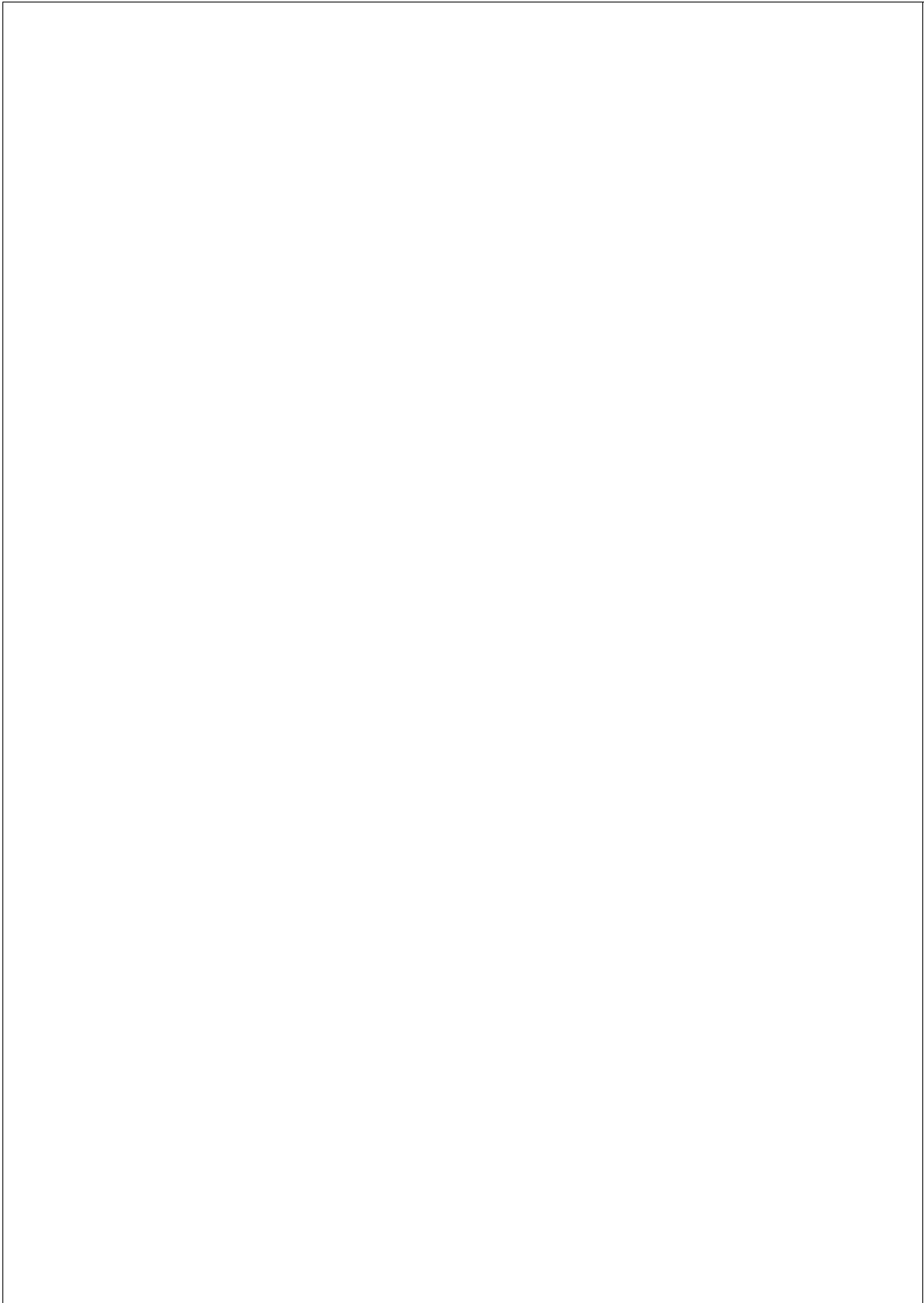
–Ρε, αυτοί είναι τρελοί, θα μας κάνουν καμιά ζημιά.

–Θα την πέσουν στη Μακεδονία.

* * *

Το οποίο, θυμηθείτε το. Το «Μακεδονικό» έχει λυθεί. Προκειμένου να μας έχουν εμάς πονοκέφαλο, να εισβάλουμε στη «Μακεδονία» και να τα κάνουμε γυαλιά-καρφιά, θα μας το λύσουν το πρόβλημα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Να μην εκπλαγείτε αν μας αφήσουν να βγάλουμε και την Ελλάδα ακόμα «Νέα Αμερική». Κι άντε να μας κουνηθεί μετά κανείς!

⁶ «Macedonia is Greek!» επί το αγγλικότερον.

Ο Κίνδυνος εκ Δυσμών

Τα σύνορα ανάμεσα στο αστείο και το γελοίο είναι τόσο αβέβαια κι ασαφή όσο κι αυτά που χωρίζουν τις τέως Σοβιετικές Δημοκρατίες. (Δεν ξέρω αν αυτό έχει σχέση με ότι ακολουθεί, αλλά επειδή μου ήρθε ξαφνικά και μου άρεσε το έβαλα).

Όταν κόπασε κάπως ο ενθουσιασμός από την ένταξή μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια (το προαιώνιο όνειρο κάθε νεοέλληνα, να γίνει «Ευρωπαίος» με βούλα), αρχίσαμε –κατά το συνήθειό μας– να ανησυχούμε.

Τι γίνεται εδώ πέρα, ρε παιδιά; Πού πάμε; Τι μας περιμένει; Τι μας ετοιμάζουν αυτοί οι ορκισμένοι μας

εχθροί, οι Δυτικοί; Τι καταστροφές θα μας βρουν πάλι; Τι θα πάθουμε; Πώς θα αμυνθούμε; Πώς θα σωθούμε και πώς θα σώσουμε την εθνική μας ταυτότητα; Τι θα απογίνει ο... πολιτισμός μας; Τα ήθη μας; Τα έθιμα; Η γλώσσα; Η νοοτροπία μας; Η προσωπικότητά μας;

Μια ανησυχία άρχισε να απλώνεται, αργά αλλά σταθερά, απ' άκρου εις άκρον της χώρας. Κάποιον λάκκο είχε η φάβα, δεν υπήρχε η παραμικρή αμφιβολία επ' αυτού. Το πρόβλημα ήταν να δούμε πόσο βαθύς ήταν αυτός ο λάκκος. Γιατί, δεν μπορεί ξαφνικά να τους έπιακε ο πόνος για μας, όλους αυτούς τους κομπλεξικούς, να μας ανοίξουν τις πόρτες και να μας πουν «Περάστε». Τι «περάστε», πώς «περάστε»; Έτσι, χωρίς εισιτήριο, χωρίς διαπιστευτήρια, χωρίς μέσον; Πώς τους έπιακε δηλαδή ξαφνικά ο πόνος να μας καλέσουν σε δείπνο (και τι δείπνο!), αυτοί που μέχρι χθες ακόμα μας έφτυναν και μας είχαν του κλώτσου και του μπάτσου; Τι διάολο να θέλουν; Τι σκαρφίστηκε πάλι το δαιμόνιο μυαλό τους; Ποιες καταστροφές και ποιες νίλες μας ετοιμάζουν;

Αυτοί δεν δίνουν του αγγέλου τους νερό, με μας τους πήρε ο πόνος να κάνουν χουβαρνταλίκια; Αυτοί, που βγάζουν από τη μύγα ξύγκι μας παίρνουν συνεταίρους έτσι, όπως είμαστε, με τρύπιο σώβρακο; Να συνεισφέρουμε τι δηλαδή στην επιχείρηση; Όβολα; Αφού, το ξέρουν καλύτερα από μας, ότι δεν υπάρχει μία, με δανεικά ζούμε, μια ζωή. Μυαλό; Μην ξεράσω! Γιατί αν ήταν οι Δυτικοί σε θέση να εκτιμήσουν το αθάνατο νεοελληνικό δαιμόνιο (κλέφτες μας ανεβάζουν, λωποδύτες μας κατεβάζουν), δεν θα παίρναν εμάς συνεταίρους, θα έρχονταν εκείνοι συνεταίροι δικό μας, στο δικό μας το μαγαζί, να το κάνουμε από ψι-

λικατζίδικο σουπερμάρκετ –να σκάσουν οι οχτροί μας. Τότε; Πολιτισμό; Αλλά αυτόν τον πήραν –και τον οικειοποιήθηκαν αισχρά– χωρίς να μας ρωτήσουν. Τον άφθονο ορυκτό μας πλούτο (που συνίσταται σε κοτρώνια πρώτης ποιότητας), τα άφθονα κοιτάσματα πετρελαίου των θαλασσών μας (επιτρέψτε μου να καυχάσω αντεθνικά) ή τις ελιές (που δεν μαζεύουμε πια) και τις σταφίδες (που τις φτύσαμε εδώ και καιρό); Μπα, άλλο είχαν αυτοί οι σατανάδες στο μυαλό τους όταν έστελναν την πρόσκληση. Αλλά τι;

Κάποιοι, που το μυαλό τους έκοβε, σκέφτηκαν ότι ενδεχομένως να μας χρειαζόνταν για γκαρσόνια και ξενοδόχους. Με τον ήλιο και τη θάλασσα που διαθέτουμε σε ικανές ποσότητες και (ακόμα) ποιότητες η χώρα μας θα μπορούσε να αποτελέσει το ιδανικό θέρετρο για τα συνεταιρικά, που, ενδεχομένως, είχαν κατά νου διακοπές τζαμπέ. Έτσι, εμείς, αφού δεν πληρούμε τις προδιαγραφές για τίποτ' άλλο, θα μεταμορφωνόμασταν σε (χαμηλόμισθους) υπηρέτες των αφεντικών που (έτσι κι αλλιώς) πάντα υπηρετούσαμε.

Αλλά κι αυτό δεν έστεκε πολύ, όπως παρατήρησαν (πολύ σωστά) άλλοι σκεπτικιστές. Και πρώτα απ' όλα, ποιος μας λέει ότι πληρούμε τις προδιαγραφές για γκαρσόνια και καμαριέρες των Ευρωπαίων; Του Έλληνα, από ιδιοσυγκρασία και χαρακτήρα, δεν του αρέσει να υπηρετεί και δεν χάνει ευκαιρία να το καθιστά σαφές. “Τι πα να πει δηλαδή, κύριος... Επειδή πλερώνεις για έναν κωλοκαφέ (με λεφτά που σίγουρα έχεις σουφρώσει), θα σου κάνουμε και τεμενάδες από πάνω; Θα σε σερβίρουμε όταν εμείς γουστάρουμε, όπως εμείς γουστάρουμε κι αν δε σ' αρέσει, βουρ, ν' αδειάζει και η καρέκλα, μπας και χτυπήσουμε κάνα θύμα και του πα-

σάρουμε ντοματοσαλάτα για χαβιάρι Κασπίας”. Και μετά, ποιος μας λέει ότι, έτσι που την καταντήσαμε, η χώρα μας είναι ιδανικός τόπος διακοπών; Μην ξεχνάμε ότι στο κόλπο παίζει και η Ισπανία και η Πορτογαλία, για να μην πω και για την Ιταλία και με πάρουν τα κλάματα.

Τότε;

Και κει πάνω, στη γενική αμηχανία και τον προβληματισμό, βγήκαν τα φωτεινά μυαλά και μας έλυσαν το αίνιγμα.

Το πράγμα ήταν πολύ απλό. Οι Δυτικοί μας πήραν στην Ευρώπη προκειμένου να καταφέρουν επιτέλους αυτό που, εδώ και δυο χιλιάδες χρόνια, παλεύουν και δεν πετυχαίνουν. Την εξουδετέρωσή μας! Τον παντελή, ολοκληρωτικό, τελεσίδικο και άνευ όρων αφανισμό μας. Ως Έθνους, ως (ανώτερης) Φυλής, ως Πολιτισμού και ως Οντοτήτων. Μάλιστα, κύριοι, αυτό το σατανικό σχέδιο και τίποτα περισσότερο ή λιγότερο κρύβεται πίσω από την πρόσκληση στη «μεγάλη μάσα». Απλό πλην μεγαλοφυές.

Ό,τι δεν κατάφεραν τόσοι αιώνες προσπαθειών από τις άγριες ορδές των Ρωμαίων, Γότθων, Βησιγότθων, Οστρογότθων, Αλαμανών, Φράγκων, Ενετών, Γενοβέζων, Άγγλων, Γάλλων, Γερμανών, Ιταλών και δεν συμμαζεύεται (μιλάμε για τον προαιώνιο εκ Δυσμών κίνδυνο δηλαδή) έφτακε ένα κωλόχαρτο με πέντε υπογραφές κάτω-κάτω για να το πετύχει.

Σατανικό!

Γιατί βέβαια οι κομπλεξικοί μας την είχαν στημένη και μας περίμεναν στη γωνία. Σου λέει “Πού θα πάτε,

ρε κερατάδες, που μια ζωή τώρα το παίζετε ανώτεροι εκπολιτιστές, δεν θα στραβοπατήσετε σε καμιά στροφή; Ε, θα σας αλλάξουμε τα φώτα!”.

Βλέπεις, κανείς δεν σου συγχωρεί την ευεργεσία που του κάνεις. «Ευχαριστώ» σου λέει κι ακονίζει τον σουγιά να σου την φέρει πισώπλατα, σε πρώτη ευκαιρία, να μην σου 'χει υποχρέωση!

Ε, δεν μας συχώρεσαν ποτέ που τους κατεβάσαμε από τα δέντρα και τους κάναμε ανθρώπους (όσο μπορούσαμε δηλαδή, γιατί δεν ήταν όλοι και τόσο επιδεκτικοί). Δεν τους κάθισε καλά που μας οφείλουν τα πάντα. Γλώσσα, Επιστήμη, Τέχνη, Πνεύμα, Πολιτισμό. Δεν μας το συχώρεσαν. Κοντά δυο χιλιάδες χρόνια τώρα τους έτρωγε η ζήλια και το κόμπλεξ. Και μας περίμεναν.

Πού να το χωρέσει το μυαλό του καλού κι αγαθού Έλληνα ότι μια τέτοια ανίερη συνωμοσία εξυφαινόταν πίσω από την (στιβαρή του) πλάτη δια μέσου των αιώνων; Πού να πάει η (ανώτερη και γενναιόδωρη) σκέψη του στο κακό; Και να πεις ότι δεν είχε δείγματα όλα αυτά τα χρόνια; Είχε και μπόλικά μάλιστα. Γιατί κάθε φορά που το Έθνος στριμωχνόταν, οι Δυτικοί πετάγονταν απ' το σκοτάδι να του βάλουν τρικλοποδιά. (Έφτακαν στο σημείο, τα καθίκια, να μας αφήσουν να παιδευόμαστε τετρακόσια χρόνια με τους Οθωμανούς, χωρίς να κουνήσουν το μικρό τους δαχτυλάκι, να μας βοηθήσουν, και μόνο όταν πήραν πρέφα ότι, έτσι που τα είχαμε καταφέρει, σε λίγο η Οθωμανική Αυτοκρατορία θα εξελληνιζόταν πλήρως έπεσαν –άκου διαβολική σκέψη!– δήθεν να μας «ελευθερώσουν», για να μας έχουν του χεριού τους και να μας τη φέρουν πιο σίγου-

ρα, πιο ύπουλα, σε πρώτη ευκαιρία. Και τους είπαμε κι «ευχαριστώ», οι κόπανοι!).

Τελικά, μας την έφεραν.

Τώρα, πολύ φοβάμαι, είναι πολύ αργά. Το μεφιστοφελικό σχέδιο αφελληνισμού έχει μπει σ' ενέργεια και δύσκολα ανατρέπεται –για να μην πω ότι δεν υπάρχει περίπτωση ν' ανατραπεί.

Κοίτα όμως πώς το 'φεραν το πράγμα!

Ελάτε, λέει, σε μας, που σας αγαπάμε (καριόληδες!), να βγείτε από τη μιζέρια και την κακομοιριά σας, να φάτε και σεις ένα πιάτο φακή, να σας δώσουμε και το κατιτί σας (υπό μορφή «προγραμμάτων εκσυγχρονισμού») και θα δείτε που όλα θα κυλήσουν όμορφα κι ωραία. Βέβαια, να κάνετε κι εσείς μια προσπάθεια, ε; Να φροντίσετε –σιγά-σιγά, δεν υπάρχει βία– να μας μοιάσετε (**Εμείς**, να μοιάσουμε σ' **αυτούς!!!**), να νοικοκυρευτείτε –δεν είπαμε να μην κάνετε και τις μικρολαδιές σας, να τις κάνετε, αλλά με (ευρωπαϊκό) μέτρο–, να εκσυγχρονιστείτε (**Εμείς** που φτιάξαμε Παρθενώνες!), να γίνετε τέλος πάντων Ευρωπαίοι. Κι εμείς, έννοια σας, εδώ είμαστε, να σας φροντίζουμε και να σας προσέχουμε. Αρκεί να μας ακούτε.

Ψίθυροι του Εξαποδώ, δηλαδή.

Να γίνουμε «Ευρωπαίοι»!

Δηλαδή;

Να χτυπιόμαστε σαν τα ζώα στη δουλειά, χωρίς να σηκώνουμε κεφάλι (ούτε καφεδάκι με την παρέα εν ώρα εργασίας, ούτε εφημερίδα, ούτε «περάστε από Δευτέρα», ούτε «Λείπει ο αρμόδιος»). Ν' αφήσουμε τις κομπινούλες (τύπου Γιουγκοσλάβικου καλαμπο-

κιού), που απετέλεσαν την δόξα και το κλέος της φυλής. Να κλέβουμε μόνο εντός των πλαισίων της λογικής (πάνε «προμήθειες» κι «εργολαβίες»). Να φτιάξουμε σύστημα Υγείας (τέρμα τα φακελάκια και τα τυχερά). Να φτιάξουμε σύστημα Παιδείας (αντίο «Της Πατρίδος μου η Σημαία»). Να εκσυγχρονίσουμε το Κράτος... Τι λε, ρε! Δηλαδή... Ν' αφανιστούμε ως έθνος τελείως πια!

Σιγά-σιγά θα μας πουν ότι καλύτερα να πηγαίνουμε «Μέγαρο» αντί για Λίτσα Γιαγκούση, προτιμότερο να διαβάζουμε Έκο αντί για Σώτη Τριανταφύλλου... Καλύτερα να μιλάμε Αγγλικά ή Γαλλικά ή Γερμανικά αντί για Ελληνικά. Δηλαδή, το επόμενο ποιο είναι; Να υποστηρίζουμε τη Ρεάλ όταν παίζει με τον Ολυμπιακό;!!!

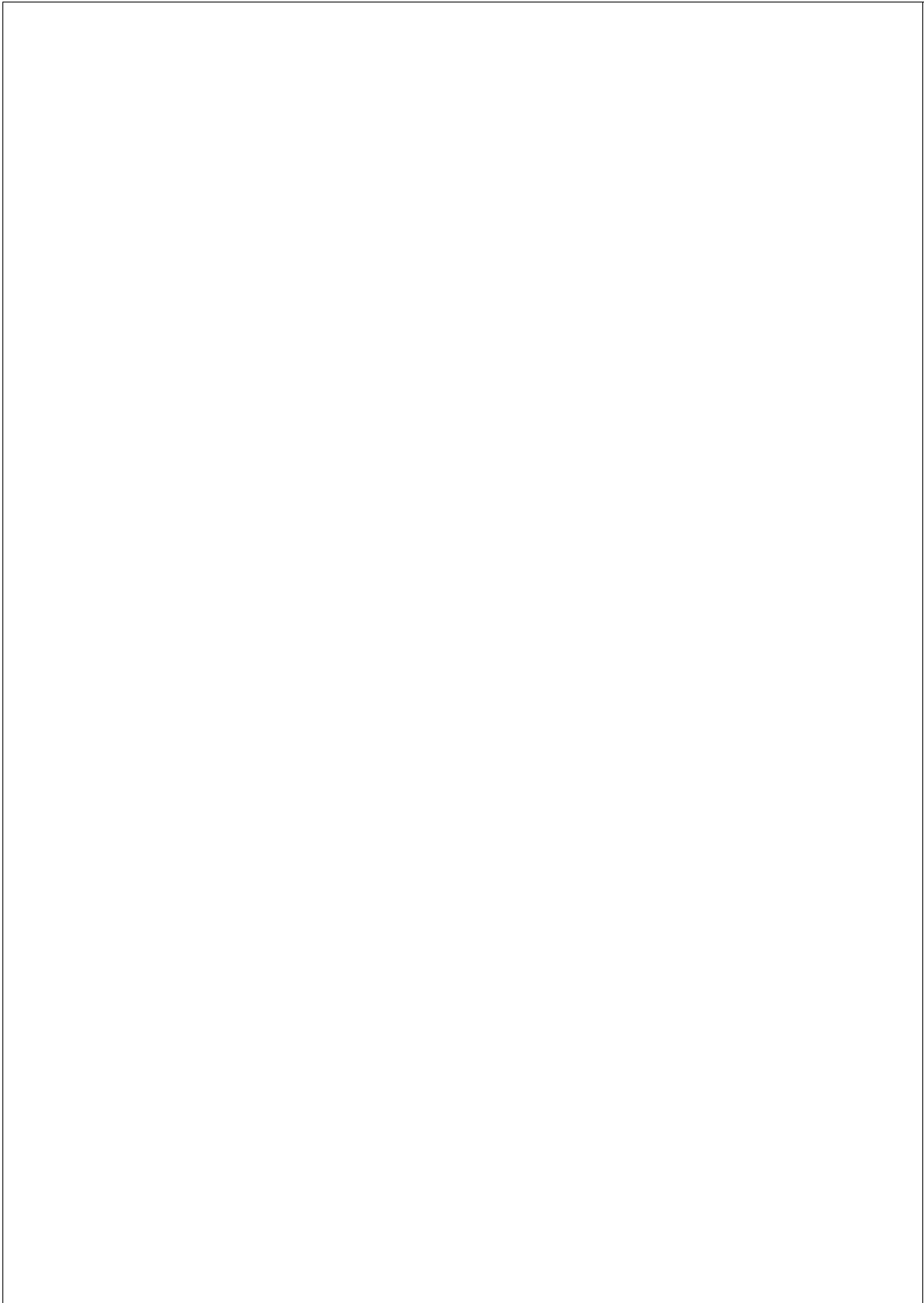
Δηλαδή, μιλάμε πια για ΤΗΝ κατάντια! Για πλήρη αφελληνισμό!

Μιλάμε, κύριοι, για τον μεγαλύτερο κίνδυνο που (δεν) αντιμετώπισε ποτέ το Ελληνικό Έθνος από Κτίσεως Κόσμου ως σήμερα. Κι αυτός ο Κίνδυνος (με «Κ» κεφαλαίο) μας έρχεται από τη φίλη και σύμμαχο Δύση. (Χίλιες φορές καλύτερα το τούρκικο σαρίκι –κάτι ξέραν οι ηρωικοί υπερασπιστές της Κερκόπορτας εν έτει 1453!).

* * *

Τώρα που το ξανασκέφτομαι... Αν έγγραφα στα Αγγλικά θα απευθυνόμουν σε κοινό 500 εκατομμυρίων ανθρώπων! Απ' αυτούς, τα δύο να αγόραζαν το βιβλίο μου... Έχουμε και λέμε: Δύο εκατομμύρια επί δεκαοχτώ ευρώ... Ωχ!

Να το ξανασκεφτούμε, ρε παιδιά; Μπορεί να 'ναι και καλύτερα.

Οι δικοί μας που δεν μας αφήνουν

Έχει ειπωθεί πολλές φορές, ως πομπώδης αφορισμός, ότι οι λαοί έχουν σαν κυβερνήτες αυτούς που τους αξίζουν. Μεγάλη πατάτα αυτή κι αν δεν στέκει ούτε στη δική μου φιλοσοφική διεργασία σκέψου τι αξία έχει! Πρώτα απ' όλα οι κυβερνήτες βγαίνουν μέσα από τον λαό (καλά, όχι όλοι... μερικοί μας ήρθαν και με αμερικάνικο διαβατήριο, αλλά εδώ ασχολούμεθα με την πλειοψηφία). Μέσα από τον λαό λοιπόν. Στα ίδια σχολεία στραβώθηκαν, η ίδια οικογένεια μπουκώσε το μυαλό τους, με τα ίδια αδιαμφισβήτητα «ιδεώδη» (Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια) γαλουχήθηκαν, την ίδια με όλους στραβή εικόνα του περιβάλλοντος κόσμου σχημάτισαν στο ταλαιπωρημένο

τους μυαλό. Όθεν συμπεραίνουμε πως έχουμε αυτούς που έχουμε, όχι γιατί «μας αξίζουν» (και καλά να πάθουμε), αλλά διότι αυτοί υπάρχουν. Αυτούς παράγει το σύστημα και μ' αυτούς θα πορευτούμε. Για να πορευτούμε αλλιώς θα πρέπει να εισάγουμε κυβερνήτες από αλλού –όπως εισάγουμε χαβιάρι Κασπίας–, όμως όσες φορές το επιχειρήσαμε θυμόσαστε πιστεύω τι καλά που περάσαμε.

Οπότε;

Οπότε νιώθουμε σαν να βρισκόμαστε παγιδευμένοι πίσω από τις εχθρικές γραμμές. Και σε αντίθεση με τα έργα δεν πρόκειται να έρθει κανένα ελικόπτερο να μας ξεμπλοκάρει.

Ο Έλλην που κυβερνά Έλληνες ξέρει πολύ καλά με τι κουμάσια έχει να κάνει, γιατί το ίδιο κουμάσι είναι κι αυτός. Οπότε ξέρει πως στη λαδιά που θα πάει να κάνει, δήθεν «για το καλό της πατρίδος», ο αποκάτω, το θύμα, είναι έτοιμος ν' απαντήσει με μια άλλη λαδιά –αμυντική. Κι όταν έχεις πολλούς που διεργάζονται λαδιές είναι σίγουρο πως το μαγαζί, όσο γωνιακό κι αν είναι θ' αρχίσει να μπάζει λάδια. Και το λάδι το άτιμο έχει την κακή συνήθεια να μην αναμιγνύεται με το νερό.

Ο αποπάνω λοιπόν, με το που κάθεται στην καρέκλα της εξουσίας, γίνεται αυτομάτως εχθρός και δυνάστης του αποκάτω. «Εκπρόσωπός» του ήταν κατά τη διάρκεια της ψηφοθηρίας, τώρα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει. Πρέπει να κουμαντάρει ο αποπάνω Έλληνας τον αποκάτω Έλληνα. Και πώς κουμαντάρεται ο αποκάτω Έλληνας; Με το καμουτσίκι βεβαίως. «Α, ρε, Παπαδόπουλος που μας χρειάζεται!» –ενθυμείστε;

Πιάνει λοιπόν ο αποπάνω και φτιάχνει νόμους.

«Οφείλετε», «υποχρεούστε», «δέον όπως»... Το καμουτσίκι που λέγαμε (σε μια κόλλα χαρτί). Του έρχονται αυτά κατακέφαλα του αποκάτω... τρελαίνεται.

–Τι λε, ρε κερατά, που οφείλω!... Τι οφείλω, ρε καθήκι; Μαζί το 'χουμε το μαγαζί;

Και κάθεται κάτω να βρει τρόπους να παρακάμψει τα «δέον όπως». Κι αν είναι έξυπνο και περπατημένο παιδί βρίσκει. Και τώρα τρελαίνεται ο αποπάνω.

Και πιάνει και βάζει φόρους.

–Έτσι εισάστενε, ρε μπαγάσηδες; Τώρα θα σας δείξω εγώ! Δια το καλόν της πατρίδος πάντα, εννοείται.

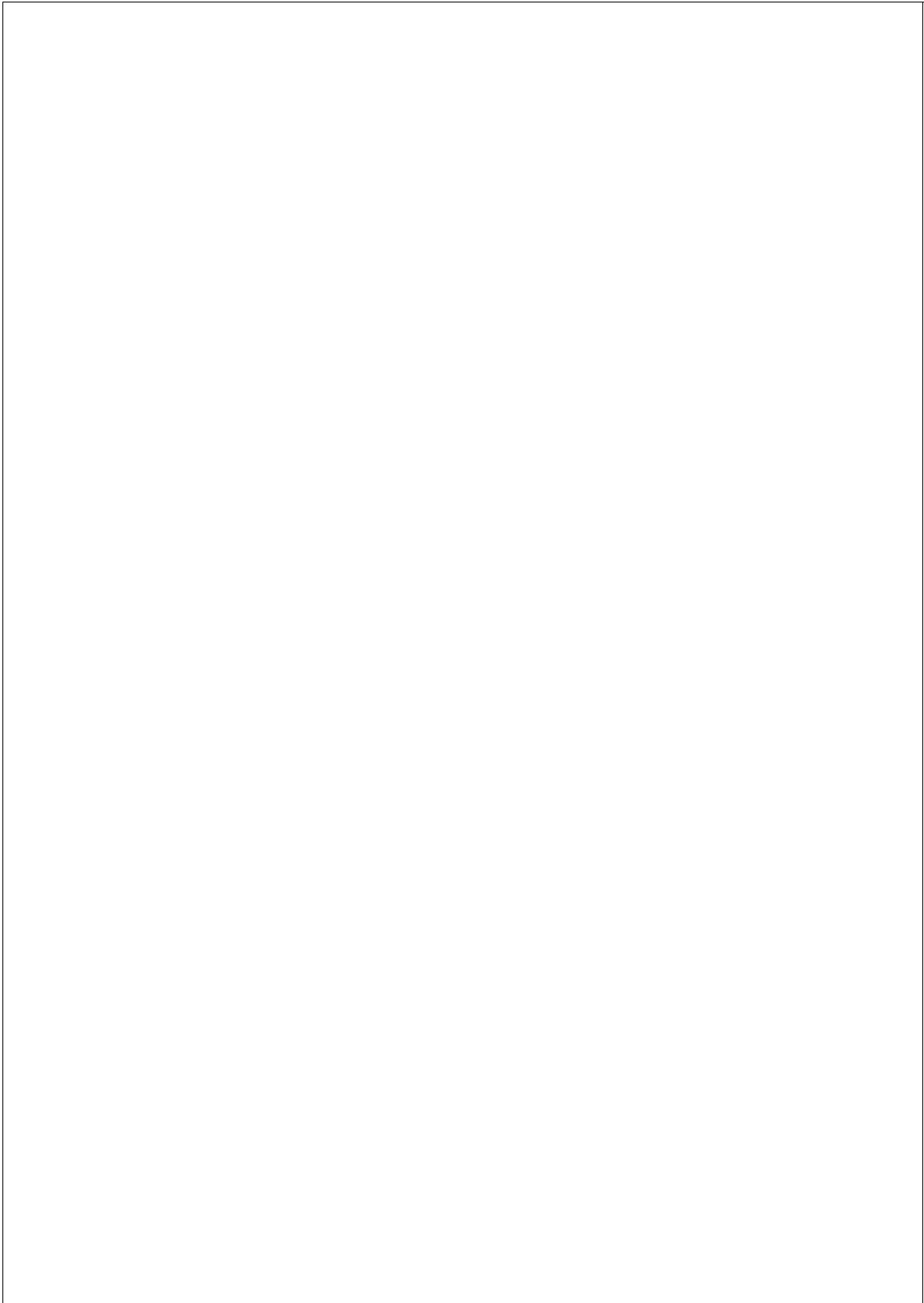
Και του 'ρχονται οι φόροι του αποκάτω και ξανατρελαίνεται.

–Κοίτα ρε τον μπιπ που δεν μ' αφήνει να προοδεύσω!

Οπότε βρίσκει το κόλπο για να παρακάμψει και τα χαράτσια των πασάδων, που μπήκαν (φυσικά) για το καλό της πατρίδας (κι ό,τι μπαίνει σ' αυτόν τον τόπο δεν βγαίνει, όπως ξέρουμε, ούτε στη Δευτέρα Παρουσία).

Έτσι πάει η δουλειά. Ο ένας πάει «να δημιουργήσει» (με το αζημίωτο εννοείται) κι ο άλλος πάει να τον εμποδίσει (κι αυτός με το αζημίωτο). Ο πιο μάγκας κερδίζει.

Τι δεν καταλάβατε;

Ο Ενδογενής Ελοχεύων Κίνδυνος

«Όταν ο Θεός τέλειωσε με τη δημιουργία του κόσμου, είδε ότι κάτι έλειπε. Πήρε λοιπόν κι έφτιαξε έναν Έλληνα. Σε λίγο καιρό όμως, όπως δεν κουνιόταν φύλλο, άρχισε να βαριέται. Έτσι έφτιαξε άλλον ένα Έλληνα.»

Αρχαίο ρητό αγνώστου προελεύσεως

Όπως είδαμε στις προηγούμενες αναλύσεις των κινδύνων που μας απειλούν, ως έθνος και ως ανθρώπους, οι κίνδυνοι είναι πολλοί, ποικίλοι και –αν και άκρως διασκεδαστικοί κάποτε– σοβαροί και χρήζοντες ενδεδειγμένων σκέψης κι αντιμετώπισης. Κανένας όμως απ’ αυτούς δεν είναι πιο απειλητικός, πιο επείγων και πιο άμεσος από τον... εσωτερικό. Μάλιστα κύριοι (και κάμποσες κυρίες), ο εσωτερικός

κίνδυνος είναι αυτός που πρέπει να μας απασχολεί περισσότερο, να μας προβληματίζει και να επικεντρώνει όλες μας τις προσπάθειες για την αστραπιαία κι αποτελεσματική αντιμετώπιση του. Αυτός είναι που μας υποσκάπτει υπούλως τα θεμέλια του κράτους και της κοινωνίας, που μας εμποδίζει να ευθυγραμμιστούμε με τις επιταγές των καιρών και να κάνουμε αυτό το βηματάκι προς τα μπρος, που θεωρείται απαραίτητο για να μπούμε –επιτέλους– στον εικοστό αιώνα (για τον εικοστό πρώτο ούτε λόγος να γίνεται βέβαια, για την ώρα, να συνεννοούμεθα).

Το μόνο καλό στον κίνδυνο αυτό είναι ότι –τουλάχιστον– ξέρουμε από πού θα μας έρθει.

Αυτό το καταφέρνουμε σχετικά εύκολα, αφού, σε αντίθεση με τους άλλους –μάλλον γενικούς κι αόριστους– κινδύνους, τούτος εδώ έχει πρόσωπο. Ξέρουμε δηλαδή με τι και με ποιον έχουμε να κάνουμε, δεν χρειάζεται να τρέχουμε στις καφετζούδες. Τον βλέπουμε καθημερινά, δίπλα μας, στη δουλειά, στο γραφείο, στο γήπεδο, στο σπίτι, στο μπουρδέλο... Παντού. Ο κίνδυνος –ευτυχώς– έχει πρόσωπο, έχει όνομα, έχει υπόσταση.

Κι εξηγούμαι.

Κίνδυνος είναι ο προϊστάμενός μου, που δεν κάνει, ο καριόλης, μια ευνοϊκή εισήγηση, να πάρω επιτέλους κείνη τη ρημάδα την προαγωγή κι ούτε υπογράφει τις υπερωρίες-μαϊμούδες, που φροντίζω κάθε τόσο να του υποβάλω. Και δεν το κάνει, η κουφάλα, γιατί φοβάται για την καρέκλα του (που –ως γνωστόν– τη χρωστάει στον κουμπάρο, τον βουλευτή, κατόπιν «μεσολαβήσεως» της κυρίας κουμπάρας βέβαια), ξέροντας ότι έτσι

και μπορέσω εγώ να δείξω τα προσόντα μου, πάει, του την έφαγα...

Κίνδυνος είναι ο συνάδελφος, ο Μήτσος, που από τη μια μου κάνει τον φίλο ενώ από πίσω –καλά, το ξέρουν και οι κρεμάστρες– είναι ο ρουφιάνος του διευθυντή μέσα στο γραφείο. Αλλιώς δεν εξηγείται, που, ενώ κατά πολύ νεότερος στην επετηρίδα, φτάκαμε να είμαστε ισόβαθμοι. (Άσε που κι αυτουνού η γυναίκα όλο και «μεσολαβεί»... Τα ξέρουμε τώρα αυτά, δεν τα ξέρουμε;).

Κίνδυνος είναι κι αυτή η σουπιά, το βλαχαδερό, ο Κίτσος, γραφεύς γάμα (για την ώρα) και βοηθός μου (για την ώρα), που δεν χάνει ευκαιρία να προβληθεί, να χωθεί, να δρέψει για πάρτη του δάφνες που άλλοι (κι εν προκειμένω **Εγώ**) δικαιούνται, δια της σοβαράς εργασίας των και των ψυχικών και διοικητικών των χαρισμάτων. (Αλλά τι να περιμένει κανείς από ανθρώπους που δεν διστάζουν να πασάρουν την ίδια τους την αδερφή στον πρώτα τυχόντα τμηματάρχη β', προκειμένου να αποκομίσουν διάφορα προσωπικά οφέλη;).

Κίνδυνος βέβαια κι ο κυρ-Στράτος, ο περιπτεράς (καλά, γνωστός χαφιές της Ασφάλειας), που σου λέει «Καλημέρα» και (πάντα με το χαμόγελο) σου ανοίγει κανονικό φάκελο. Και το χειρότερο... Να ξέρεις ότι εσύ, με την κοινωνική σου θέση, τα προσόντα σου, τα πτυχία σου, τις ικανότητές σου, το ήθος σου, δεν βγάζεις σ' ένα μήνα όσα αυτός σε μια ώρα!!! (Θα μου πεις, κι εσύ αν πούλαγες από λαθραίες καπότες μέχρι λαθραία τσιγάρα –κι αν έστελνες από πάνω και το γιο σου για πεζοδρόμιο στη Συγγρού– το ίδιο καλά θα τα κατάφερνες... Αλλά σ' αυτό θα σου απαντήσω ότι, ευτυχώς,

υπάρχουν μεταξύ μας και άτομα υψηλών ηθικών αντιστάσεων).

Κίνδυνος είναι και ο αισχρός, ο έφορας, που σε καλεί για συμπληρωματική δήλωση γιατί «λησμόνησες», λέει (με κακεντρεχή ειρωνεία), κείνο το προικώο στη Λούτσα (ένα καλύβι 250 τετραγωνικών με επτά στρέμματα χέρσο χωράφι), καθώς και τα πέντε ενοικιαζόμενα στον Πλαταμόνα (που έχτισες με αίμα, φιλώντας κατουρημένες ποδιές, για να 'χουν μια μέρα ένα αποκούμπι τα παιδιά σου). Και πρέπει να πλερώσεις, λέει, και πρόστιμο και προσ αυξήσεις και διάολος τον πατέρα του. Σαν να μην ξέραμε ότι έχει κόψει ταρίφα χίλια πεντακόσια ευρά, «ίνα ρυθμίσει ευνοϊκόν συμβιβασμόν», ο λερός. (Αλλά αν είχα χίλια πεντακόσια να διαθέσω, θα τα 'δινα σε σένα, ρε λέτσο, ή θα κοίταγα να βρω κάνα τσακάλι φοροτεχνικό, να μου γλυτώσει τουλάχιστον τα μισά;).

Κίνδυνος και η λουμπίνα, ο τροχονόμος, που με γράφει γι' αντικανονικό παρκάρισμα και βιάζεται, γιατί έχει να πάει να πουλήσει άσπρη, να τα κonomήσει.

Κίνδυνος κι ο γείτονας, ο Περικλής, που ξεκίνησε με τρύπιο βρακί, ξιπόλητος από το χωριό του, ο καράβλαχος, απόφοιτος της Τρίτης Δημοτικού (με το πέντε) και μέσα από χιλιάδες κομπίνες, λοβιτούρες και παγαποντιές έφτακε να κάθεται πρώτο τραπέζι στον «Λε Πα» και να φεύγει με το «σκάφος» για ΣουΚού στον Αργοσαρωνικό. Ποιος, ο κυρ-Περικλής, που όχι καλημέρα δεν του 'λεγες, αλλά δεν τον έφτυνες κιόλας, μην πάει χαμένο το σάλιο. Μάλιστα, κύριε. Βολεύτηκε μια χαρά ο Περικλής. Ξεφορτώθηκε και τη φάλαινα, την κυρα-Ευανθία, και πήρε «δόξη και τιμή», κείνο το

τσουλί, την Κούλα, την κομμώτρια –που την έχει περάσει ολόκληρος ο σύλλογος των υδραυλικών και των ηλεκτρολόγων της τέως διοικήσεως πρωτευούσης–, που γίνηκε τώρα «Κορίνα» και τη ράβει ο Βασίλειος Κωστέτσος (θου, Κύριε φυλακή τω στόματί μου). Αλλά, ε, πως... Χρειάζονται και οι Κούλες για την επαγγελματική ανάδειξη και κοινωνική προβολή του κάθε τυχάρ-παστου Περικλή, δεν χρειάζονται;

Κίνδυνος και η συμβία –μέσα στο ίδιο μου το σπίτι!– η κυρία Κατίνα (Κατερίνα τώρα κι αυτή, επί το ευηχότερον), που όταν την πήρα δεν είχε δεύτερο βρακί να φορέσει περικαλώ, αλλά τώρα το παίζει «μπιζνεσγούμαν», με δικιά της διαφημιστική εταιρία (δεν θέλω να ξέρω πώς), όπου λύνει και δένει, ανεβάζει και κατεβάζει φίρμες και καθαρίζει (με τις γνωστές μεθόδους) εβδομαδιαίως όσα εγώ βγάζω (με τον τίμιο ιδρώτα του προσώπου μου και τις –αναμφισβήτητες– ικανότητές μου) σ' ένα χρόνο. Μάλιστα, κύριε. Όπως τ' ακούς. Μια χαζοβιόλα, που σχεδόν από ανθρωπισμό τη φορτώθηκα, να σου κουνιέται σήμερα (γιατί χρησιμοποίησε αυτό που ο Θεός τσιγκουνεύτηκε να δώσει σ' εμάς τους άντρες, για ν' αναρριχηθεί). Και να διατηρεί και χωριστό λογαριασμό στην τράπεζα, παρακαλώ. Και να μην κάνει έτσι, να τσοντάρει κατιτίς, να ράψω ένα κουστουμάκι της προκοπής, ν' αλλάξω το ρημάδι το *Datsun*, που κλείνει φέτος δωδεκαετία, να στήσω κι εγώ μια επιχείρηση δικιά μου, να δείξω τι εστί Θεόδουλος Καρμίρης, όχι που μ' έχει φάει το Δημόσιο και η κακομοιριά και η κακεντρέχεια των άλλων! Πάλι καλά που δεν μου ζητάει να πλερώνω και τα διδακτρα του κανακάρη της στο Κολέγιο –λες και χάθηκαν τα δημόσια, λες κι εμείς που πήγαμε σε δημόσιο κάτι πάθαμε!

Αλλά κι ο κανακάρης, ο λελές, κίνδυνος κι αυτός (αυτός κι αν είναι κίνδυνος!). Γιατί, αν δεν είχε πιαστεί έγκυος τότε η κυρία Κατίνα (άσε που δεν μου το βγάζεις από το μυαλό ότι το 'κανε εξεπίτηδες), εγώ δεν θα την είχα φορτωθεί, σαν βλάκας, αλλά θ' άκουγα τη μάνα μου που μου προξένευε τη Φωφώ, την κόρη του τυρέμπορα (μιλάμε, πολλά λεφτά!), και σήμερα θα 'χα άλλο πρόσωπο στην κοινωνία. Αλλά, ας είναι καλά ο Λάκης. Που, δεκαοχτώ χρονών σκατό, μου γυρίζει μ' άλλη γκόμενα κάθε μέρα (όχι ότι τις βγάζει με την αξία του δηλαδή, ας όψεται το χαρτζιλίκι της μαμάς), και μας κουνιέται και μιλάει για κότερα και σπουδές στην Αγγλία και τέτοιες χοντρές παπαριές. Που εμείς στην ηλικία του φτύναμε αίμα να μπούμε (με μέσον) στην Πάντειο και για να δούμε γκόμενα έπρεπε να τάξουμε στεφάνι, με ημερομηνία ορισμένη και πάλι... Και σου βγαίνει τώρα το τσογλάνι και καμαρώνει, με τα ρουχά-λάκια του τα σινιέ, και πετάγεται για ΣουΚού στη Μύκονο (δεν αποκλείεται να 'ναι και ψιλο-αδερφή δηλαδή) και το παίζει σουπερσταρ και δεν καταδέχεται ούτε να μας φτύσει. (Άσε που και ως προς την πατρότητα τις έχω τις αμφιβολίες μου).

Πώς λοιπόν να πας μπροστά σ' ένα τέτοιο τόπο, όταν περιστοιχίζεσαι από τόσους εχθρούς κι επίβουλους; Πώς να προκόψεις όταν, από τη στιγμή που γεννιέσαι σου βάζουν τρικλοποδιές; Όταν δεν σ' αφήνουν ν' ανέβεις, στηριζόμενος στις δικές σου δυνάμεις, ν' ανασάνεις, να γίνεις κάποιος, ν' αρπάξεις τη θέση που σου ανήκει σ' αυτή την άδικη ελληνική κοινωνία; Δηλαδή, τη θέση στο ψηλότερο σκαλί.

*Εξ' αριστερόν ο υπέροχος Φιέλλην Λόρδος Βύρων,
εκ δεξιόν ο ποταπός Ανθέλλην Μέττερνιχ.*

Φιέλληνες και Ανθέλληνες

Ο πλανήτης... τι λέω;... το σύμπαν ολόκληρο είναι χωρισμένο στα δυο. Το μεγαλύτερο κομμάτι, φευ, το ελέγχουν οι Ανθέλληνες, το μικρότερο οι Φιέλληνες. Στον πλανήτη Κρόνο, για να καταλάβετε, με το που θα ξυπνήσει το πρωί ο Κρόνιος υπήκοος θ' αρπάξει με αγωνία την εφημερίδα (συνήθως τα «Κρόνια Νέα») για να πληροφορηθεί τι συμβαίνει στον πλανήτη Hellas –έτσι λένε τη Γη εκεί. Αν δεν συμβαίνει τίποτα το σοβαρό μπορεί να ξεκινήσει τη μέρα του ξέγνοιαστος και ν' ασχοληθεί με τα τρέχοντα Κρόνια ζητήματα και προβλήματα, ειδάλλως θα πρέπει να πάρει θέση στα της Hellas.

Κι αν συμβαίνει αυτό στις εσχατιές του ηλιακού συστήματος φαντάζεται κανείς τι θα συμβαίνει επί του

πλανήτη μας (που χάρη σε μια σιωνιστομασονική συνωμοσία δεν ονομάζουμε, όπως οι Κρόνιοι, Hellas, αλλά Γη).

Ο Αμερικανός Πρόεδρος, ο Ρώσος, ο Κινέζος... έχουν δώσει εντολή στους υποτελείς να τους ξυπνούν σε οποιαδήποτε ώρα της ημέρας και της νύχτας αν εσκύψουν έστω και απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα στην Hellas και να θέσουν το σύστημα σε κατάσταση πορτοκαλί συναγερμού (στον κόκκινο ρίχνουμε τις μπόμπες).

Η Wall Street, πριν ανοίξει, μελετά τι τζίρο έκανε αποβραδής το περίπτερο του Σωτήρη στην Ομόνοια, για να κανονίσουν την πορεία τους αναλόγως οι άνθρωποι.

Η βασίλισσα Ελισάβετ (God save Her), έχει κανονίσει, μαζί με το breakfast in bed, να της κομίζουν και το φρέσκο φύλλο της «Αυγής», με το τυπογραφικό μελάνι ακόμα να ξεβάφει.

Ο Γιαπωνέζος Nikkei βρίσκεται σε συνεχή τηλεφωνική επαφή με τον Καρανίκα, ώστε να πληροφορείται αμέσως τα της πορείας των ελληνικών διαπραγματεύσεων (που υπολογίζεται να περαιωθούν σε καμιά εικοσαετία).

Η Υφήλιος ολόκληρη ζει κι αναπνέει με το τι συμβαίνει εδώ. Άλλο τίποτα δεν τους απασχολεί.

Γι' αυτό και χωρίστηκαν στα δυο μεγάλα –και τα μόνα χρήσιμα ουσιαστικά κόμματα: τους Φιλέλληνες και τους Ανθέλληνες. Εκτιμώ πως ο Τρίτος Παγκόσμιος ανάμεσα σ' αυτά τα δυο μπλοκ (ας τα πούμε ιδεολογικές τάσεις) θα λάβει χώρα. Γιατί, μην ξεχνάμε, πως και οι μεν και οι δε είναι φανατικοί στο έπακρο.

–Οι Έλληνες κοροϊδεύουν το σύμπαν, ισχυρίζονται οι ποταποί Ανθέ. Αραχτοί όλη μέρα στον καφενέ, με τη φραπεδιά και το κομπολόι, να μιλάνε για γκόμενες και για μηχανές κι από δουλειά και ουσία... μηδέν!

–Οι Έλληνες μας έδωκαν τα φώτα του πολιτισμού, βροντοφωνάζουν οι υπέροχοι Φιλέ. Κι αν σήμερα βρίσκονται σε ζόρι είναι επειδή δεν κράτησαν τίποτις για την πάρτη τους.

Και πέφτει τσακωμός και μαλλιοτράβηγμα... και «αφήστε με να ολοκληρώσω»... και «να ανακαλέσετε αμέσως»... και «σας ανακαλώ εις την τάξιν»... και «δεν ομιλούν στο σπίτι του κρεμασμένου για σκοινί»... και «ξέρουμε δα τι λαμόγια εισάστενε κι ελόου σας»... και «είσθε κίβδηλος, κύριε»... και όλα αυτά τα γνωστά και ωραία, που κάνουν τη ζωή ευχάριστη και τα ΜΜΕ πλούσια.

Πρόσφατα είχαν ζητήσει από τυχαίους Αμερικάνους στον δρόμο να πουν πού, κατά τη γνώμη τους, βρίσκεται η Ελλάδα. Οι περισσότεροι την τοποθετούσαν κάπου στη Μέση Ανατολή ή την Ασία, καναδυό στην Αφρική και μόνο ένας ήξερε πως βρίσκεται στη... Μύκονο!

Μας κάνει εντύπωση αυτό, γιατί πώς είναι δυνατόν, οι αγράμματοι, να μην ξέρουν πού βρίσκεται το κέντρο του κόσμου; Ίσως όμως να οφείλεται στο ότι για όλους τους άλλους, πλην ημών, ΔΕΝ βρισκόμαστε στο κέντρο του κόσμου και στη συντριπτική τους πλειοψηφία ΔΕΝ τους νοιάζει πού βρισκόμαστε –αν βρισκόμαστε.

Ξέρουν ότι εδώ υπάρχει ήλιος και θάλασσα με το τσουβάλι, υπάρχουν κι αρχαία και μουζάκα και ούζο και Zorba the Greek, και μια χαρά είναι για καμιά βδο-

μάδα διακοπές (all inclusive), αλλά πέραν τούτου δεν δίνουν δεκάρα τσακιστή για μας. Η εμπειρία τους είναι ο μάγος ταρίφας, που θα τους γδάρει, το απρόθυμο γκαρσόνι που θα τους πετάξει υποτιμητικά το μαγαζιάτικο πιάτο μπροστά τους (και θα τους το χρεώσει με τιμές «Maxim's»), ο ταγαράς που θα προσπαθήσει να τους πουλήσει τα Made in Taiwan τσολιαδάκια για χρυσελεφάντινα αγάλματα κι ο γραφειοκράτης που θα τους βγάλει την ψυχή έτσι κι έχουν την ατυχία να πέσουν στα χέρια του. Ε, δεν φεύγουν και με τις καλύτερες εντυπώσεις. Θα έλεγε κανείς ότι τους ανθέλληνες τους δημιουργούμε εμείς οι ίδιοι με το φέρσιμό μας, αλλά θα χαρακτηριζόταν κι αυτός ανθέλληνας.

Οι Φιλέλληνες τώρα είναι συνήθως εκείνοι από τους ξένους που έλαβαν κλασική παιδεία και περιμένουν να βρουν κάτι από το μεγαλείο των προγόνων να έχει ξεβάψει και στους απογόνους. Αυτοί μαγεύονται από τον τόπο κι όπως αργούν πολύ να μάθουν αυτή τη δύσκολη και στρυφνή γλώσσα διατηρούν επί μακρόν τις αυταπάτες τους. Συχνά κάνουν το λάθος ν' αγοράσουν σπίτια και να εγκατασταθούν εδώ. Οπότε αρχίζει η προσωπική τους Οδύσσεια, καθώς μπλέκουν στον παραλογισμό του επίσημου κράτους.

Δεν καταλαβαίνει, ας πούμε, ο ξενέρωτος Εγγλέζος πως αν δηλώσει το πραγματικό ποσό αγοράς του σπιτιού του θα έρθει ο έφορας και θα του βάλει άλλα τόσα από πάνω, γιατί τον θεωρεί εκ προοιμίου κλέφτη.

–Μα η συμβολαιογραφική πράξη δεν είναι μια επίσημη διαδικασία; επιχειρηματολογεί (αφελώς).

–Είναι, συμφωνείς εσύ.

–Κι ο συμβολαιογράφος δεν υποχρεούται να καταγράψει την αλήθεια;

–Υποχρεούται, ξανασυμφωνείς εσύ (αναστενάζοντας).

–Οπότε, αν δηλώσει ψέματα δεν είναι υπόλογος και δεν καθίσταται αυτομάτως συνένοχος παρανομίας;

–Σωστά.

–Όστε, όταν ο έφορος αμφισβητεί την αξιοπιστία του, ο συμβολαιογράφος δεν οδηγείται σούμπιτος στα δικαστήρια;

–Όχι, του λες εσύ –και τον κουφαίνεις, τον αγαθιάρη.

–Γιατί; (Why?), απορεί αυτός.

–Γιατί έτσι.

Του λες και λήγει το ζήτημα εδώ.

Σιγά-σιγά λοιπόν, ο φιλέλληνας, που διάλεξε να ζήσει μαζί μας, σ' αυτόν τον υπέροχο τόπο, και να μας γνωρίσει από κοντά (κι απ' την καλή), μεταλλάσσεται σε ένθερμο και λυσσαλέο ανθέλληνα. Στο τέλος δίνει ένα φάσκελο και στον ήλιο και στη θάλασσα και στο syrtaki dance, πουλάει το ρημάδι και πάει να εγκατασταθεί στη Sri-Lanka, να ηρεμήσει.

Οπότε, τους Φιλέλληνες, για να τους διατηρήσουμε, καλό θα είναι να τους κρατάμε μακριά.

Τον ανθέλληνα τον ξεχωρίζεις αμέσως. Είναι αυτός που θα σου πει άλλο απ' αυτό που σου έμαθαν στο σχολείο, που δεν σ' αρέσει και που δεν ακούγεται καλά. Και δεν ακούγεται καλά γιατί είναι ανθελληνικό. Συχνά ο ανθέλληνας επικαλείται τη λογική και το αυτονόητο. Όταν σου λέει, ας πούμε, ότι ο Μεγαλέξαντρος πέρασε

από το λεπίδι εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους, ενώ εσύ ξέρεις πως πήγε εκεί για να τους εκπολιτίσει, καταλαβαίνεις πως πρόκειται για ανθελληνική προπαγάνδα.

Τώρα θα μου πεις ότι κι ο φιλέλλην μπορεί να σου πει πράγματα στενάχωρα... Ναι, ρε παιδί μου, αλλά θα σου τα πει με φινέτσα, με ευγένεια –και δεν θα επιμείνει πολύ όταν τον αρπάξεις από τα μούτρα. Εδώ ολόκληρος λόρδος Βύρωνα, αποδεδειγμένος Φιλέ, και κάπου-κάπου μας τα 'χωνε...

«Οι Έλληνες είναι ίσως ο πιο διεφθαρμένος, ο πιο εκφυλισμένος λαός του κόσμου. Με την επανάστασή τους αποκάλυψαν τον πραγματικό τους χαρακτήρα. Είναι η πιο ματαιόδοξη και η πιο ανειλικρινής φυλή της γης, μια χημική ένωση από όλα τα ελαττώματα των προγόνων τους. Σε αυτά πρέπει να προσθέσεις τα ελαττώματα των Τούρκων και των Εβραίων. Κι όλα αυτά ανακατεμένα σ' ένα τσουκάλι δουλείας»⁷

Και αλλαχού:

«Μ' αρέσουν οι Έλληνες. Είναι γοητευτικοί κατεργαρέοι με όλα τα ελαττώματα των Τούρκων, αλλά χωρίς το θάρρος τους. Μου αρέσει η υπόθεση της ελευθερίας του Ελληνικού έθνους, μόνο που περιφρονώ τη σημερινή φυλή των Ελλήνων. Τους λυπάμαι, αλλά δεν πιστεύω πως είναι καλύτεροι από τους Τούρκους. Πιστεύω μάλιστα ότι σε πολλά τους ξεπερνούν οι Τούρκοι».⁸

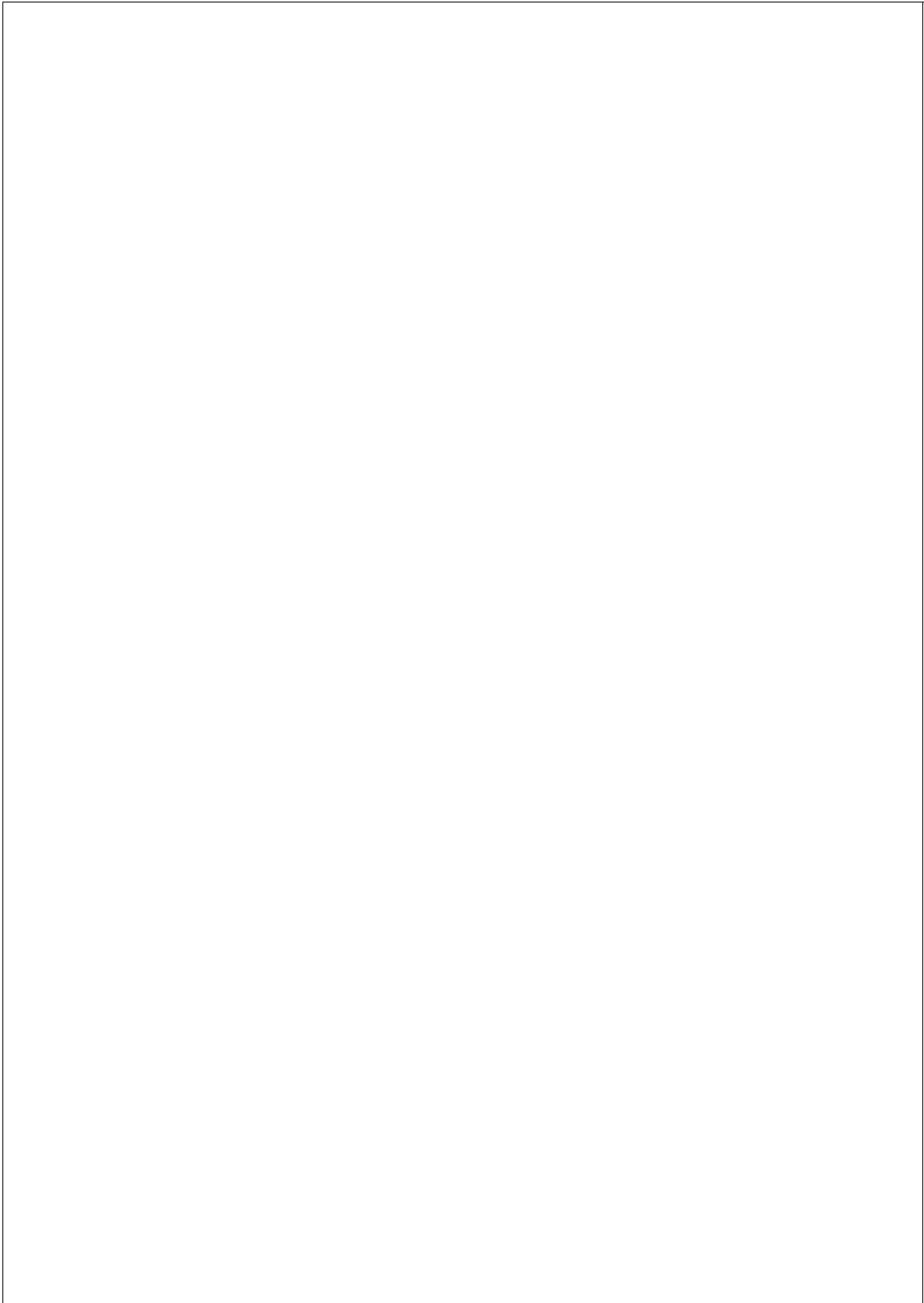
⁷ Iris Origo, *The last attachment*, Byron and Tereza Guiccioli, 1849, σελ. 363

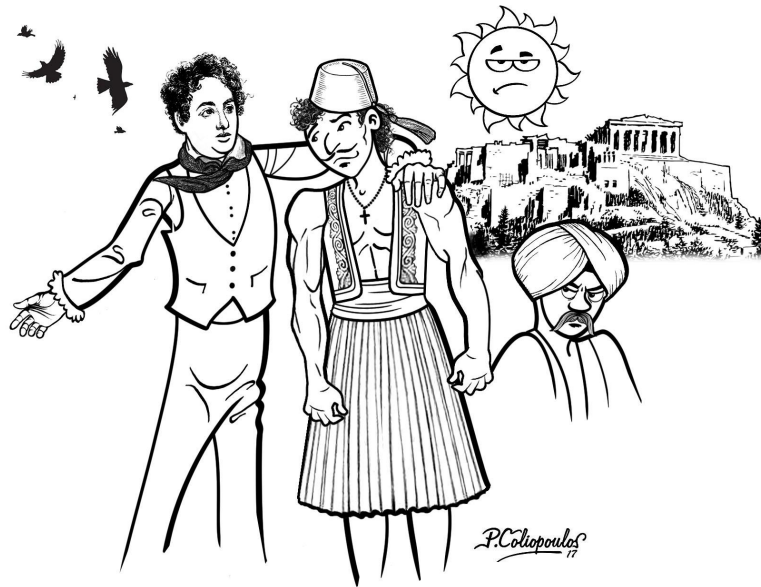
⁸ J. Kennedy, *Conversation on religion with Lord Byron*, London 1830, σελ.471.

Και μιας και ήρθε η κουβέντα στον Βύρωνα... κάτι έχω για ελόου του εν είδει μνημόσυνου.

George Noel Gordon, Lord Byron.

Φιλολογικόν Τείον

Ενθυμείστε εκείνες τις αξέχαστες φιλολογικές αναλύσεις πού μας βάζαν να κάνουμε στο σχολείο; (Δεν έχει σημασία πότε περάσατε από τα θρανία. Όποτε κι αν περάσατε τα ίδια πράγματα κάνατε). Μας δίναν ένα κείμενο από κείνα τα φοβερά εμπνευσμένα –το καλύτερο φάρμακο για την αϋπνία– και μας βγάζαν την ψυχή ζητώντας μας να βρούμε «ωραίες λέξεις», «παρομοιώσεις», «ηθικά διδάγματα» κι άλλα τέτοια που έκαναν γενιές ολόκληρες Ελλήνων να μισήσουν το τυπωμένο χαρτί.

Τέλος πάντων...

Σήμερα λοιπόν ξύπνησα κατεχόμενος από μια φο-

βερά μαζοχιστική διάθεση. Ανακάλυψα πως είχα μια ακατανίκητη επιθυμία να γυρίσω πίσω, σε κείνες τις ηρωικές εποχές, ν' αδράξω ένα κείμενο, να το βάλω κάτω και να το κάνω να φωνάξει «έλεος». Μάλιστα. Έπρεπε οπωσδήποτε να κάνω «φιλολογική ανάλυση». Αν δεν έκανα θα 'σκαγα. Έτσι είναι, ποτέ δεν ξέρεις από πού θα σου 'ρθει η κεραμίδα. Ξαφνικά, εκεί που είσαι ήσυχος, χλαπ, την τρως στο κεφάλι. Πύρρος! Συμβαίνουν αυτά και στις καλύτερες οικογένειες.

Έφτιαξα καφέ, έφτιαξα και μια ομελέτα, για να καρδαμώσω, κι άρχισα τις έρευνες στη σκονισμένη μου βιβλιοθήκη. Στον τρίτο καφέ κάτι βρήκα. Απολαύστε με!

**ΛΕΠΤΟΜΕΡΙΑΚΗ ΚΙ ΕΠΙΣΤΑΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟΝ:**

**«Ο ΒΥΡΩΝ ΣΤΗ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΑΘΗΝΑ»
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ**

υπό του ευπατρίδου και φιλέλληνος, εμού του ιδίου, γνωστού πιτόρου, λογοτέχνου, περιπατητού, επιχειρηματίου, ποδηλατιστού, τέως μαθητού εξαταξίου Γυμνασίου, τέως περιηγητού ανά την Υδρόγειον, τέως αιωνίου φοιτητού, τέως μελετητού της ζωής των μαρσιποφόρων, τέως παρ' ολίγον υποδεκανέως, μέλλοντος συνταξιούχου, νυν επιστήμονος (αλλά και ανθρώπου).

Το κείμενο του μεγάλου λογοτέχνη (Καμπούρογλου) παρατίθεται με όρθιους χαρακτήρες ενώ τα δικά μου παρενθετικά σχόλια με πλαγιαστούς κι εντός αγκυλών.

Ο ΒΥΡΩΝ ΣΤΗ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΑΘΗΝΑ

Στα 1810 η σκλαβωμένη Αθήνα φιλοξενεί τον μεγάλο Άγγλο ποιητή και θερμό φιλέλληνα λόρδο Βύρωνα. Λίγα κιτρινωμένα φύλλα απόμειναν πια στη μεγάλη κληματαριά, που σκεπάζει όλο το παζάρι. Γύρο στο συντριβάνι είναι τοποθετημένοι μεγάλοι πάγκοι, για να χωρούν τους κατακτητές, που κάθονται σταυροπόδι.

[Οι κατακτητές κάθονται σταυροπόδι γιατί είναι οκνηροί και κατάπτυστοι, καθ' ον χρόνον οι κατακτημένοι στενάζουν υπό τον ζυγόν ανά τους αγρούς και τα μπουστάνια. Αυτό καταδεικνύει μια σαφή κι αναμφισβήτητη αλήθεια που, ως γνωστόν, οδήγησε στο «Χόρα» (που θα βυθίζαμε) κ.λ.π.]

Ο καφετζής πηγαινοέρχεται, κι αυτοί καπνίζουν το τσιμπούκι τους ή ρουφούν το ναργιλέ τους, ευχαριστημένοι που έχουν σκλάβια μια τέτοια όμορφη χώρα.

[Σημειώσατε την οφθαλμοφανή λεπτομέρεια: Ουχί μόνον οι κατακτηταί είναι οκνηροί και κατάπτυστοι, αλλά επιδίδονται και εις κατανάλωσιν ναρκωτικών (δια του ναργιλέ). Βλέπομεν όθεν ποίος ευθύνεται δια το σημερινόν πρόβλημα στον τομέαν αυτόν. (ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ)].

Είδαν να διαβαίνει αποκεί και να τους περιεργάζεται ο Βύρων. Τον φώναξαν να πάρη καφέ και αυτός δέχτηκε. Ήταν όλοι εύθυμοι και γελαστοί και ακόμη – σπάνιο πράγμα για τους κατακτητές– ήταν ομιλητικοί.

[Ως γνωστόν, οι κατακτηταί, από αρχαιοτάτων χρόνων, είναι σκουντούφληδες και σιωπηλοί. Τούτοι εδώ προφανώς χαλάνε την πιάτσα].

Είπαν πολλά και διάφορα. Ανάμεσα στα άλλα ένας είπε, πως την νύχτα βρέθηκε σκοτωμένος ένας επίσημος Αθηναίος και κανείς δεν έμαθε ποιος τον σκότωσε.

–Μη σκοτιζετε γι’ αυτό, είπε ειρωνικά ένας άλλος, θα τον έφαγε η Λάμια...

–Αυτό θα είναι, αυτό θα είναι!... είπαν κ’ οι άλλοι, κι έβαλαν όλοι τα γέλια.

Ο Βύρων θύμωσε πολύ.

[Εξ’ ου και συμπεραίνομεν ότι ημπόρεσε να παρακολουθήσει την συνομιλίαν (των κατακτητών). Ενδέχεται η γλώσσα που χρησιμοποιούν να ήτο η Αγγλική, όπως δεν υπάρχουν στοιχεία φέροντα τον Βύρωνα ως γνώστην της Τουρκαλβανικής].

Σηκώθηκε σε λίγο κι έφυγε, χωρίς καλά-καλά να τους χαιρετήσει. Είχε πάρει όμως το μάτι του ένα χριστιανό, που κοντοστεκόταν και κρυφάκουγε την κουβέντα των κατακτητών.

Ήταν ένα ωραίο και εύρωστο παλληκάρι ο νέος αυτός. Πιο κάτω ο Βύρων του γνέφει να σταθή.

[Είναι βεβαίως γνωστόν τοις πάσι ότι ο μακαρίτης και μέγας φιλέλληγν είχε, ως Άγγλος, ως Λόρδος και ως άνθρωπος, γούστα ολίγον τι... ατζέμικα. Τέλος πάντων, τι να κάνουμε, αυτός μας έλαχε].

–Είσαι Έλληνας; του λέει.

–Ναι, Μιλόρδε.

[“Yes Milord” αγγλιστί. Εξ’ ου συμπεραίνεται ότι ΚΑΙ οι κατακτημένοι Έλληνες ομιλούσαν απταιίστως την αγγλικήν, καθόσον τα ελληνικά του Βύρωνα ήταν

σαν κι εκείνα του Ζισκάρ (τον θυμόσαστε; “Εἴμαϊ ποουλύ εουτυχισμένος”). Να υποθέσουμε άραγε ότι οι κατακτηταί είχαν ανοίξει Φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών;].

–Αθηναίος;

–Μάλιστα.

–Πώς σε λένε;

–Νικόλα Σαρή.

–Άκουσες τι έλεγαν οι αγάδες και γελούσαν;

–Το άκουσα.

–Και τραβάς το δρόμο σου; Στάσου!... Όχι έτσι ταπεινά. Στάσου ίσια! Δυστυχισμένοι, πώς καταντήσατε!

[Από Δήμαρχοι κλητήρες. (Σκεβρωμένοι κλητήρες)].

–Μας τσάκισε η σκλαβιά, Μιλόρδε, είπε ο νέος.

[Αυτό λέγεται με ηθοποιία τύπου Νίκου Ξανθόπουλου. Πόνος, σαράκι, αδικία, η άτιμη η κενωνία... Όλα αυτά συνοδεΐα δεκαπέντε μπουζουκιών, επτά μπαγλαμάδων, ντεφιού, ακορντεόν και καφούρικου σπασίματος πιάτων].

–Η σκλαβιά αυτή θηρίο είναι;

–Μεγάλο και φοβερό.

–Τότε σκοτώστε το.

–Έχει ένα σωρό κεφάλια.

–Κι εσείς έχετε ένα σωρό χέρια.

–Τα χέρια τι ωφελούν σαν...

–Σαν δεν έχετε καρδιά;

–Σαν δεν έχομε άρματα.

–Τα λιοντάρια έχουν άρματα;

[Εξ' ου: «Ὡς Ἕλληνες και ὡς Λέοντες»!].

Τότε ο Σαρήσ ήσυχα-ήσυχα και με κάποια αξιοπρέπεια του λέει:

–Άκουσε με, Μιλόρδε. Αν σηκώση κανείς από μας χέρι πάνω σε κάποιον κατακτητή, δε θα χαθή μονάχα αυτός. Θα πάθη όλο του το σόι. Θα πάθουν αθώοι άνθρωποι. Καμμιά φορά κι όλη η χώρα. Έπειτα τι να κάμουν δυο και τρεις άνθρωποι;

[Υπονοεί ότι οι άλλοι «έχουν γυναίκα και παιδιά»].

–Φρόνιμα τα λες, δυστυχισμένε ραγιά! Μα η φρονιμάδα δε χρησιμεύει πάντα. Φρονιμώτερο απ' τη δειλία δεν υπάρχει στον κόσμο. Πάντα έχει το δίκιο της. Μα όταν σας σκλάβωσαν οι κατακτητές, ήταν φρόνιμο;

[Εδώ μπερδευόμαστε ολίγον τι. Τι να ήταν φρόνιμο δηλαδή; Να τους σκλαβώσουν οι κατακτητές ή να καθίσουν αυτοί να σκλαβωθούν από τους κατακτητές (για να έχουν αργότερα να τα ρίχνουν όλα στα 400 χρόνια δουλείας); Εδώ χρειάζεται ειδικός ψυχολόγος. Εγώ νίπτω τας χείρας μου].

–Το αλυσοδεμένο χέρι πρέπει να προσπαθεί να σπάση τις αλυσίδες του, όχι να ζητά βοήθεια από τον ουρανό. Ένας αλυσοδεμένος σκλάβος σήκωσε μια φορά ψηλά το χέρι του και ζητούσε την προστασία του ουρανού και ξέρεις τι έκανε ο ουρανός; Έρριξε κεραυνό και το έκαψε.

[Θεία δίκη! Ηθικό δίδαγμα: Μην σηκώνετε αλυσοδεμένα χέρια στον ουρανό γιατί τραβούν τον κεραυνό. (Ειδικά όταν η παλάμη είναι ανοιχτή δίκην: “Όρσε ορέ, να μη στα χρωστάω”)].

–Όταν ένας κάμη το χρέος του στην πατρίδα του, το κάνουν, χωρίς να το καταλάβουν, κι όλοι οι άλλοι μαζί.

[Ασυναισθήτως δηλαδή].

–Φαίνεται πως η φωτιά σας έσβησε πια! Όλο κυπαρίσσια είναι γεμάτη η Αθήνα σας. Δεν είδα πουθενά μυρτιές!

[Περίεργη ώρα για βοτανολογικές παρατηρήσεις, αλλά τέλος πάντων. Είναι μυστήριοι αυτοί οι Εγγλέζοι ώρες-ώρες].

–Δε σας αξίζει πια ούτε αγάπη, ούτε ελπίδα!

Ο Σαρής, όσο μιλά ο Βύρων, αλλάζει ολοένα έκφρασι στο πρόσωπό του. Και τώρα σκεπάζει το πρόσωπό του με τα δυο του χέρια και κλαίει.

Ο Βύρων αλλάζει αμέσως, μαλακώνει και τον πλησιάζει.

[Εδώ πάλι μας τα χαλάει ο Βύρων... Τέλος πάντων...]

–Δυστυχισμένο παιδί! Μην αλλάζης το αίμα σου σε δάκρυα! Από την σκλαβιά ως την ελευθερία και τον τάφο η εκλογή είναι εύκολη. Σώνει πια. Αν η χώρα σας είναι σκλαβωμένη, τα βουνά σας κι η θάλασσα είναι ελεύθερα. Τι έχετε να φοβάστε εκεί;

Ο Σαρής προχωρεί δυο-τρία βήματα και γυρίζει πίσω. Είναι τώρα άλλος άνθρωπος.

–Μιλόρδε! Κάθε φορά που βρίσκεται σκοτωμένος κι από ένας χριστιανός –το ακούσατε– οι κατακτητές μας εμπαίζουν και μας λένε πως τον έφαγε η Λάμια.

–Λοιπόν;

–Σου ορκίζομαι, Μιλόρδε, πως η Λάμια θ' αρχίσει από τώρα να τρώει και κατακτητές.

Και φεύγει. Τα μάτια του πετούν φλόγες.

Κι ο Βύρων από τ' άλλο μέρος τραβά με βήμα γοργό.

[Αρα τίποτα το κατάπτυστο δεν προέκυψε. Εύγε Βύρων που συγκρατήθηκες!].

Από τότε, αλήθεια, βρίσκονταν συχνά σκοτωμένοι και κατακτητές: Τους σκότωνε ο Σαλής που είχε γίνει αντάρτης και με τα παλληκάρια του είχε πάρει τα βουνά της Αττικής.

Δημήτριος Καμπούρογλου

Έχουμε εδώ έναν πρόδρομο των Ερυθρών Ταξιαρχιών, 17 Νοέμβρη, Μπάντερ-Μάινχοφ κ.λ.π. Δια μίαν ακόμη φοράν διδάξαμεν εις τους αγρίους βαρβάρους της Δύσης τα φώτα του πολιτισμού (τι λέω ο άνθρωπος!).

ΗΘΙΚΟ ΔΙΔΑΓΜΑ: Αυτά παθαίνουν οι κατακτηταί που πίνουν ναργιλέ και χασκογελούν ειρωνικά εις βάρος των ωραίων και εύρωστων παληκαριών που προσέχουν οι Άγγλοι Μιλόρδοι.

ΚΑΛΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

α) ΩΡΑΙΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ: καπνίζουν το τιμπούκι τους ή ρουφούν τον ναργιλέ τους ευχαριστημένοι. / Θα τον έφαγε η Λάμια. / Ναι, Μιλόρδε. / Θα πάθη όλο του το σόι. / Δυστυχισμένε ραγιά! / Λοιπόν; / Τους σκοτώνε ο Σαρής.

β) ΩΡΑΙΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ: Ο καφετζής πηγαينوέρχεται κι αυτοί καπνίζουν το τιμπούκι τους ή ρουφούν τον ναργιλέ τους ευχαριστημένοι. / Ο Βύρων θύμωσε πολύ. / Φρονιμώτερο από την δειλία δεν υπάρχει στον κόσμο. / Από τότε, αλήθεια, βρίσκονταν συχνά σκοτωμένοι και κατακτητές.

γ) ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΕΙΣ: Ρουφούν τον ναργιλέ τους, ευχαριστημένοι που έχουν σκλάβια μια τέτοια όμορφη χώρα. / Είσαι Έλληνας; / Ναι, Μιλόρδε. / Είναι τώρα άλλος άνθρωπος. / Τα μάτια του πετούν φλόγες.

δ) ΩΡΑΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ: Φιλέλλην, λόρδος, παζάρι, καφετζής, ναργιλές, σκλάβια, καφές, επίσημος, θα, αγάδες, ραγιάς, Λάμια, τάφος, σκοτωμένοι, κατακτητές.

ε) ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ: Οι κατακτητές πίνουν ναργιλέ και ειρωνεύονται τους επίσημους Αθηναίους που τρώει η Λάμια. Ο Βύρων προτρέπει τον ωραίο και εύρωστο ραγιά να τρώει κι αυτός κατακτητές για να βάλουν μυαλό.

Το κείμενο είναι από τα «ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ» της Β' Γυμνασίου (Έκδοσις Ι' του 1971).

Και μετά απορούσαν, λέει, οι γονείς μας που τρέχα-
με με λαχτάρα ν' αγοράσουμε τον «Μικρό Ήρωα» και
τον «Γκαούρ-Ταρζάν», να ξεστραβώθουμε!!

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Οκτώβριο του 1986

Όλεθρος Αδικημένος

Ένας πολυσύνθετος Έλληνας
(που το καυχάται γνωρίζων την καταγωγήν του)

Σύντομο βιογραφικό: Γεννηθείς προ (;) ετών στο χωριό Μπαρουτόβραχος της λεβεντομάνας Ημαθείας. Από νήπιο σχεδόν ησχολήθη με τα σπόρ (παγκόσμιος ρέκορντμαν των 15 μέτρων μπουσουλιδόν με χρόνο 35'59''). Με τα πρώτα του όρθια βήματα ο προικισμένος συμπατριώτης μας ερρίφθη ολοψύχως εις την ευγενήν άμιλλαν των στίβων, όπου διέπρεψε εις όλα τα γνωστά και άγνωστα αθλήματα, αλλά ιδιαιτέρως εις την κλωτσόσφαιραν (ποδόσφαιρο), καλαθόσφαιραν (μπάσκετ), την πιλάλαν και το τάβλι. Κατά καλήν μας τύχη η οικογένειά του ηναγκάσθη, δια βιοποριστικούς λόγους, να ξενιτευθεί εις Παραγουάην, της Νοτίου Αμερικής, όπου ο δαιμόνιος Έλληνας ημπόρεσεν να καλλιεργήσει το έμφυτον αυτού τάλαντον και να δοξάσει δια μίαν ακόμη φο-

ράν το όνομα της γενέτειράς του (μέσω Παραγουάης). Προσφάτως τον θαυμάσαμε στο Μουντιάλ (1986) του Μεξικού να ηγείται της Εθνικής Παραγουάης, στο Μουντιάλ δε του Μπάσκετ της Ισπανίας (1986) να διαπρέπει μετά της Εθνικής Ελλάδος και όλως προσφάτως στους Παγκόσμιους Εφηβικούς Στίβου των Αθηνών να καταπλήσσει τα πλήθη σε επτά αγωνίσματα!

Το «ΜΕΙΟΝ» πρώτο –αψηφώντας κόπους και έξοδα– κατόρθωσε να συνεντευξιάσει, κατά παγκόσμιον αποκλειστικότητα, το φαινόμενο ΟΛΕΘΡΟΣ ΑΔΙΚΗΜΕΝΟΣ!

* * *

ΜΕΙΟΝ: Όλεθρε, σε θαυμάσαμε με την Εθνική Παραγουάης στο Μεξικό.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Ναι... Βασικά έπαιξα τη μπάλα της ζωής μου.

ΜΕΙΟΝ: Αλλά όμως... χάσατε.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Οπωσδήποτε μας αδίκησε η ανθελληνική διαιτησία. Δεν έδωσε περί τα 15 καταφανή μπενάλτυ. Εκτός αυτού παίζαμε και τραυματισμένοι...

ΜΕΙΟΝ: Και οι έντεκα;!!!!

ΟΛΕΘΡΟΣ: Βασικά οι εννιά. Οι υπόλοιποι είχαν ψυχολογικά προβλήματα.

ΜΕΙΟΝ: Τι έχεις να πεις για την εμφάνιση της ομάδας σου γενικώς.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Βασικά χαρίζουμε τις ήττες μας στον υπέροχο κόσμο μας και για την πάρτη μου υπόσχομαι βασικά φέτος να παίξω τη μπάλα της ζωής μου.

ΜΕΙΟΝ: Και για τον Μαραντόνα τι γνώμη έχεις;

ΟΛΕΘΡΟΣ: Ποιος είναι αυτός;

ΜΕΙΟΝ: Τέλος πάντων... Πες μας για το Μουντιάλ Μπάσκετ της Ισπανίας.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Οπωσδήποτε βασικά εγώ έπαιξα τη μπάλα της ζωής μου.

ΜΕΙΟΝ: Αλλά χάσατε.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Οπωσδήποτε μας έκαψε η ανθελληνική διαιτησία. Το γήπεδο ήταν βαρύ, παίζαμε εκτός έδρας, είχαμε την εξέδρα εναντίον μας και βασικά τα καλάθια ήταν πολύ ψηλά. Άσε που οπωσδήποτε παίζαμε και τραυματίες.

ΜΕΙΟΝ: Και οι πέντε; Κι ο πάγκος;!!!

ΟΛΕΘΡΟΣ: Όχι, βασικά οι τέσσερις, ο πέμπτος είχε ψυχολογικά προβλήματα με τον σύλλογό του. Όσο για τον πάγκο, οπωσδήποτε ήταν πολύ σκληρός, ρε παιδί μου! Σκέτο μάρμαρο! Ήταν ένα ανθελληνικό σαμποτάζ και το είδαν όλοι βασικά.

ΜΕΙΟΝ: Για τον Γκάλη τι έχεις να πεις;

ΟΛΕΘΡΟΣ: Ποιος είναι ο Γκάλης;

ΜΕΙΟΝ: Τέλος πάντων... Στο πρόσφατο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Στίβου Εφήβων (1986) σε θαυμάσαμε συνολικά σε επτά αγωνίσματα! 100, 400, 1500 μέτρα, Μήκος, Επί Κοντώ, Σφύρα και Ακόντιο.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Ναι, οπωσδήποτε εγώ προσωπικά έκανα βασικά τον αγώνα της ζωής μου. Τα έδωσα όλα.

ΜΕΙΟΝ: Πάντως... ούτε καν προκρίθηκες.

ΟΛΕΘΡΟΣ: Κοίτα να δεις... Βασικά οι κριτές με αδίκησαν, ήταν ανθέλληνες. Μετά ο στίβος ήταν βαρύς, είχα ψυχολογικά προβλήματα, τα χρονόμετρα ήταν χαλασμένα κι αγωνιζόμουν τραυματίας.

ΜΕΙΟΝ: Και στα εφτά αγωνίσματα;

ΟΛΕΘΡΟΣ: Βασικά στα έξι. Στο ακόντιο με ακύρωσαν πριν ρίξω.

ΜΕΙΟΝ: Γιατί;

ΟΛΕΘΡΟΣ: Γιατί είχα δηλώσει ότι αφιερώνω προκαταβολικά το μετάλλιο στον Άγιο Σουλτίκιο της Κοπακαμπάνα.

ΜΕΙΟΝ: Και λοιπόν;

ΟΛΕΘΡΟΣ: Ε, νά... Με το προηγούμενο της Βερούλη με την Παναγιά της Τήνου, που την πιάκανε μετά ντοπέ, είπαν να μην ξαναγίνουμε σούργελο διεθνώς.

* * *

Αυτό είναι το άξιο τέκνο της πατρίδας μας! Φωτεινός φάρος και παράδειγμα για τις επερχόμενες γενιές. Πιέστε τα παιδιά σας να του μοιάσουν, καθόσον, με τον Αττίλα να караδοκεί έχομεν άμεσον ανάγκην τοιούτων ολίγων, πλην λεόντων, Ελλήνων.

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Αύγουστο του 1986.

Βαμπίρ

(Βαλκανική Ιστορία Τρόμου και Φρίκης πλην ευτράπελος)

Η ιστορία πού ακολουθεί διαδραματίζεται, ως υποδηλοί ο υπότιτλος, εις την Βαλκανικήν. Εις χρόνον ενεστῶτα και ήχον πλάγιον, πολύ πλάγιον.

Αφορά τα πρόσωπα, ζῶα και πράγματα μιας μικράς –πλην υπερηφάνου– αγροτικής και ημιαγρίας περιοχής, όπου ο χρόνος φαίνεται να έχει σταματήσει γύρο στα 1830, ενώ ο υπόλοιπος (μέγας πλην ρεζίλης) κόσμος εισέρχεται, ως γνωστόν, ακάθεκτος και φρενήρης εις το αποτρόπαιον έτος 2000, την απαρχήν ενός νέου αιῶνα, 21ον τον αριθμόν.

Η περιοχή περί ης ο λόγος παρουσιάζει ιδιαίτερον ενδιαφέρον, τόσο δια τον ιστοριοδίφην (αφού εκεί του δίδεται η ευκαιρία να μελετήσει ήθη, έθιμα, τεχνικές και νοοτροπίες παρελθόντων εποχών), όσον και δια τον

επιστήμονα ψυχολόγον, λόγω της ιδιαζούσης καταστάσεως και του ψυχισμού κατοίκων και κρατούντων.

Λοιπόν...

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε, πάνω στα απάτητα βουνά και μέσα στα σκοτεινά φαράγγια της Βαλκανικής, ένα Φέουδο. Το Φέουδο αυτό ήταν φέουδο βαμπίρικό. Δηλαδή, βαμπίρ (και ζόμπι) το κατοικούσαν, βαμπίρ (και ζόμπι) το διοικούσαν. Μόνο αυτό το είδος ευδοκίμούσε σ' αυτή την περιοχή και τίποτις άλλο. Κάθε τι ξένο ή καινούργιο αντιμετωπιζόταν με δυσπιστία και σκεπτικισμό. Κατά συνέπεια το Φέουδο έμενε κλειστό στον έξω κόσμο και πορευόταν όπως μπορούσε, κουτσά-στραβά, πασχίζοντας να επιβιώσει με τον δικό του –λίγο αναχρονιστικό και μάλλον πρωτόγονο τρόπο– μέσα στη ζούγκλα με τα άγρια θηρία όπου το έριξε η μοίρα του, να κινδυνεύει ανά πάσαν στιγμήν κι από κάθε μεριά και κατάσταση που μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου (και του βαμπίρ).

* * *

–Περιβαλλόμεθα από εχθρούς! έλεγαν οι κρατούντες βαμπίρ. Κινδυνεύομεν ακαταπαύστως.

–Ναι, ναι, συμφωνούσαν και οι υπήκοοι βαμπίρ (και ζόμπι). Μας έχουν ζώσει οι επίβουλοι να μας πιουν το αίμα.

–Αχ! αναστέναζαν οι φιλόσοφοι βαμπίρ στα καφενεία. Ααχ και να μας άφηναν οι ξένοι! Τι θαύματα θα κάναμε! Αλλά μας αφήνουν; Δεν μας αφήνουν.

Κι έτσι το βαμπιροφέουδο κουνούσε το κεφάλι και γκρίνιαζε με την κακή του τύχη και ξαπλωνόταν σε πέντε καρέκλες και δυο τραπεζάκια, να κατεβάσει τα

ούζα του, να παίξει με τα κλειδιά και το κομπολόϊ, φιλοσοφώντας και κάνοντας σχέδια για το μέλλον.

–Μωρέ, με κάνεις εμένα Φεουδάρχη για εικοσιτέσσερις ώρες; Να σου δείξω εγώ για πότε φτιάχνουν όλα.

–Καλά, δεν θα μου καθίσει το άτιμο το λόττο; Θα μου καθίσει. Τότε να δεις ζωή και μεγαλεία!

–Δεν είμαστε λαός, κύριοι. Δεν έχουμε μπέσα.

–Βούρδουλα θέλουμε, βούρδουλα. Μόνο απ' αυτό καταλαβαίνει ο βαμπίρ (και το ζόμπι).

Και η αναπόφευκτη επωδός:

–Ας μας αφήναν οι ξένοι και σου 'λεγα εγώ!...

Αλλά τους ξένους πολύ που τους έκοφτε για το βαμπιράτο (καλά-καλά δεν ήξεραν ούτε κατά πού έπεφτε) κι έτσι τα πράγματα έμεναν όπως είχαν, γενιά μετά από γενιά, μετά από γενιά.

Το Φέουδο διοικείτο, όπως όλα τα Φέουδα, φεουδαρχικά. Υπήρχε εκεί μια κατηγορία επαγγελματιών φεουδαρχών, που χρόνος έμπαινε, χρόνος έβγαινε, έφτιαχναν νόμους και φερμάνια, εγκαινίαζαν διάφορα «κοινωφελή έργα», έβγαζαν λόγους από τα μπαλκόνια, ταξίδευαν στο εξωτερικό «δι' υποθέσεις του Φέουδου», παρέθεταν δείπνα και «γεύματα εργασίας», οργάνωναν εθνικές εορτές και παρελάσεις, ανέβαζαν τις τιμές των αγαθών, αποφάσιζαν για το πρόγραμμα του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, έριχναν στα μπουντρούμια τα «κακοποιά», «ανατρεπτικά» κι «αναρχικά» στοιχεία, συνεδρίαζαν εκτάκτως για να εξετάσουν τις νέες αδικίες που διέπραξαν οι ξένοι «εις βάρος μας», απένειμαν βραβεία Ακαδημίας (και Κρατικά) σε κείνους εκ των πολιτών που ενεφανίζοντο πειθήνιοι κι ευ-

πρεπείς, και γενικά έκαναν όλα εκείνα τα χρήσιμα και εθνικά που κάνουν όλοι οι βαμπίρ διοικούντες σε όλα τα μήκη και πλάτη της Γης.

Κάθε τέσσερα χρόνια όμως...

Οι υπήκοοι του Φέουδου «εκαλούντο εις τας κάλπας» προς εξάσκησιν του υψίστου αυτών καθήκοντος, ως πολιτών και ως βαμπίρ. Εκαλούντο, λέγω, ίνα εκλέξουσιν τους «αντιπροσώπους των» (από την κάστα των Φεουδαρχών βεβαίως) που θα διοικούσαν το Φέουδο δια την περίοδον των επομένων τεσσάρων ετών.

Διότι –αντίθετα με την κατά τον Μεσαίωνα επικρατούσαν κατάστασιν– εδώ, οι Φεουδάρχαι δεν ήσαν κληρονομικοί άρχοντες (πλην ολίγων εξαιρέσεων), αλλά αιρετοί (λέμε τώρα...)!

Επί σειράν τετραετιών λοιπόν, οι υπήκοοι του βαμπιδάτου εκαλούντο εις τας κάλπας (υποχρεωτικώς και με ποινικάς κυρώσεις εις περίπτωσιν αποχής) κι εξέλεγαν τους Φεουδάρχας εκείνους που τους υπόσχοντο τα πιο πολλά, τα πιο απίστευτα και τα πιο ακατόρθωτα των πραγμάτων. Τους εξέλεγαν λοιπόν καλά-καλά και μετά την άραζαν και πάλιν εις τους καφενέδες, επί τεσσάρων καρεκλών και συνοδεία ούζου, κομπολογίου ή κλειδιών, κούναγαν την κεφάλαν των πάνω-κάτω φιλοσοφώντας αρειμανίως.

–Τίποτις. Τζίφος! Άχρηστοι όλοι τους. Ψεύτες και κλέφτες. Πάλι την πατήσαμε.

–Μωρέ, με κάνεις εμένα Φεουδάρχη για εικοσιτέσσερις ώρες;

–Μπα, δεν μας αφήνουν οι ξένοι.

Και πάει λέοντας.

Και το Φέουδο πήγαινε φούντο, γιατί πώς να μην πάει όταν οι μισοί του κάτοικοι ήταν Φεουδάρχες εν ενεργεία ή υποψήφιοι (ή συνταξιούχοι –αν κι αυτό σπάνιζε) κι οι άλλοι μισοί φιλόσοφοι του καφενέ, πεπεισμένοι ότι «ερίχτηκαν» κι ότι «δεν τους αφήνουν» κι ότι η μοναδική λύση θα ήταν να αναλάβουν αυτοί, ώστε να διορθώσουν τα κακώς έχοντα; Πώς να μην πάει φούντο το ρημάδι το Φέουδο, αφού όλοι, κρατούντες και λαός, ήταν θεωρητικοί και δεν δούλευε κανένας;

Τώρα, οι Φεουδάρχες τα έβλεπαν αυτά και στενοχωριόντουσαν.

–Μα τι λαός είναι αυτός που μας έλαχε ρε παιδί μου; έλεγαν.

–Πώς να προοδεύσει ο τόπος όταν ο καθείς έχει γνώμη και θεωρεί εαυτόν ειδικό επί όλων των ζητημάτων;

–Οι ξένοι φταίνει! κατέληγαν οι ψυχραιμότεροι. Αυτοί δεν μας αφήνουν. Γιατί αν μας άφηναν...

Και για να παρηγορηθούν πετάγονταν για κάνα ταξιδάκι στην Ελβετία, να πάρουν καθαρό αέρα, να ξεσκάσουν και με την ευκαιρία να κάνουν και καμιά καταθεσούλα στην *Société des Banques Suisses*.

Κι ο τόπος πήγαινε βεβαίως από φούντο σε φούντο. Κι αν δεν ήταν εκείνοι οι κατάπτυστοι και ποταποί ξένοι, να δανείσουν (δανεικά κι αγύριστα) κανένα φράγκο, το βαμπιράτο θα είχε ξεπουληθεί οικειοθελώς κι αμετακλήτως στα σκλαβοπάζαρα της Ταγγέρης και του Ισπαχάν.

Όπως ήταν επόμενο, στο τέλος το κακό έγινε.

Ήταν εκεί κάτι βαμπίρια της Φρουράς, πολύ τσακάλια παιδιά και κάργα εθνικόφρονα, που μαζώχτηκαν μια μέρα, μάζεψαν κι ότι τανκς περίσσευαν από τ' αμερικάνικα γκαράζια του Β' Παγκόσμιου Πόλεμου, έστριψαν τα μουστάκια τους, έφτιαξαν τις επωμίδες να γυαλίζουν κι έκαναν ένα «μπραφ» πολύ σωστικό κι εθνοσωτήριο, που έπιακε τους Φεουδάρχες στο κρεβάτι με τις πυτζάμες και τους υπηκόους ξαπλωτούς στις τέσσερις καρέκλες των καφενείων που λέγαμε.

Χαμός!

Καθόσον τα παιδιά τα τσακάλια ήταν μεν άπιαστα στα «επ' ώμου» και «παρά πόδα», αλλά από γκουβέρνο είχαν άγρια μεσάνυχτα. Όλο «Ζήτω το Έθνος» φώναζαν και μπουζούριαζαν εκείνους που είχαν αδύνατη φωνή και δεν μπορούσαν να φωνάξουν δυνατά. Κατά συνέπεια γέμισαν οι φυλακές «κομμουνιστές αντιφρονούντες» και οι καφενέδες «αντιστασιακούς φιλοσοφούντες».

–Δεν είναι Φέουδο αυτό κύριε! έλεγαν. Ρεντίκολο των σκυλιώνε έχουμε καταντήσει.

–Μωρέ, με κάνεις εμένα Φεουδάρχη για εικοσιτέσσερις ώρες;

–Μπάαα! Μας αφήνουν οι ξένοι να δούμε άσπρη μέρα;

Και το βιολί αυτό τράβηξε έτσι για έξι-εφτά χρόνια, οπότε οι ερασιτέχνες Φεουδάρχες της Φρουράς τα 'καναν τόσο μούσκεμα που μόνο μια βροχή μπορούσε να τους σώσει πια. Ή ένα θαύμα, ή... οι άλλοι, οι επαγγελματίες Φεουδάρχες Βαμπίρ.

Και ήρθαν ξανά οι επαγγελματίες, και κατέβηκαν τα πόπολα των βαμπίρ (και των ζόμπι) να τους υποδεχτούν με αλαλαγμούς, σημαίες, νταούλια και κλάζον αυτοκινήτων κι όλοι έδειχναν πια ευχαριστημένοι και πλήρεις αισιοδοξίας για το μέλλον.

Τώρα, υπό ελεύθερον και δημοκρατικόν φεουδαρχικόν καθεστώς, όλα θα πήγαιναν κατ' ευχήν στο βαμπιράτο. Νέες, φωτεινές και φεγγαρόλουστες νύχτες έμελλε να λάμπουν στο σκοτεινό στερέωμα κι όλα τα συμπαραμαρτούμενα.

Την ξάπλωσαν λοιπόν ξανά τα βαμπίρια στις καρέκλες και περίμεναν να γίνει το ποθητόν και να στρωθούν επιτέλους στο φαγητό χειριζόμενοι επιδεξίως τα περίφημα εκείνα χρυσά κουτάλια, που επί σειράν δεκαετιών αποτελούσαν το (μέχρι στιγμής) φρούδον όνειρόν των.

Αλλά οι επανελθόντες Φεουδάρχες σαν να μην τους τα 'λεγαν και πολύ καλά.

–Το Φέουδον υπέστη οικονομική καταστροφήν, ένεκα των αλογίστων και εγκληματικών σπαταλών των καταπτύστων σφετεριστών της Εξουσίας.

–Ευρήκαμεν τα ταμεία άδεια.

–Παραλάβαμεν καμένην γήν.

–Οφείλομεν να επιδείξωμεν σύνεσιν και εγκράτειαν.

–Αν μας άφηναν οι ξένοι...

–Τα γειτονικά Φέουδα μας επιβουλεύονται και μας απειλούν. Καθήκον μας είναι να εξοπλισθώμεν τάχιστα.

–Επιβάλλονται θυσίαι.

Κι ένας έξυπνος πέταξε το ωραίο εκείνο που έπια-
κε.

–Λιτότης!

Και τούτη η περίφημη «λιτότης» βέβαια, δεν αφο-
ρούσε τους ίδιους τους Φεουδάρχες που την επέβαλαν
(αφού αυτοί και τις *Mercedes* τους κράτησαν και τα τα-
ξιδάκια τους «δί’ υποθέσεις του Φέουδου» και άλλα
τέτοια τερπνά), ούτε βέβαια για κείνους από τον «λαό»
που είχαν τον τρόπο τους. Όχι. Η λιτότης εφηρμόσθη
με περισσήν ευσυνειδησίαν και πατριωτισμό στη μερί-
δα εκείνη των πολιτών-βαμπίρ που, έτσι κι αλλιώς, λι-
τοδίαιτα την έβγαζαν, οι φουκαράδες.

Αυτό, όπως ήταν επόμενο, δημιούργησε κλίμα δυ-
σαρέσκειας και άκρας δυσφορίας.

–Πάλι την πατήσαμε, δικέ μου!

–Δεν είμαστε βαμπίρ, μωρέ εμείς. Δεν έχουμε φι-
λότιμο. Μόνο με τον βούρδουλα καταλαβαίνουμε.

–Αμ καλά μας έκαναν οι «Εθνοσωτήρες»! Καλά
μας έκαναν.

–Μωρέ, με κάνεις εμένα Φεουδάρχη για εικοσιτέσ-
σερις ώρες;

–Άσε που δεν μας αφήνουν κι οι ξένοι!

Και το Φέουδο πήγαινε πάλι φούντο, την αγαπη-
μένη του διαδρομή. Και οι Φεουδάρχες φώναζαν ότι
υπήρχαν επίβουλοι εχθροί και άδεια ταμεία και οι τιμές
ανέβηκαν σε τέτοια ύψη που για ν’ αγοράσει πια κανείς
ένα κιλό αίμα θα έτρεπε να βάλει ενέχυρο ένα πόδι!

Κει πάνω, βγήκαν στα μπαλκόνια κάτι άλλα βαμπίρια, φεουδαρχικά πλην ολίγον ερασιτεχνικά, με καινούργιες ιδέες, καινούργια ρουχαλάκια (χωρίς λαιμόδετες και φράκα κι αρεπούμπλικες) και πήραν να μιλάνε για «δέσμες», και για «σφαιρικές θεωρήσεις», και για «υπερήφανες εξωτερικές πολιτικές», και για «ραντεβού με την Ιστορία», και να τάζουν τα χιλιάδες καλά στα «περήφανα γηρατεία» και στους «αδικημένους μικρομεσαίους» και στους «αγωνιστές», και να υπόσχονται ότι θα μοιραστούν από **δυο** χρυσά κουτάλια στον κάθε υπερήφανο μικρομεσαίο βαμπίρ (και καθόλου κουτάλια στους κατάπτυστους μεγαλομεσαίους βαμπίρ), κι ότι θα πάρουν το βαμπιράτο από την ποταπή και έκλυτη Ευρώπη και θα το πάνε στη Σαουδική Αραβία ή στη Νικαράγουα (δεν θυμάμαι καλά) κι άλλα τέτοια μεγάλα και θαυμαστά, που τ' άκουγαν οι ξαπλωτοί των καφενείων κι αναγάλλιαζε η καρδιά τους.

–Αυτοί είναι! ανέκραξαν. Επιτέλους, βρήκαμε Φεουδάρχες που μας καταλαβαίνουν.

–Να τους ψηφίσουμε.

Και τους ψήφισαν.

Και βγήκαν οι φρέσκοι Φεουδάρχες, με τις μοντέρνες ιδέες την επομένη της Νίκης και είπαν:

–Βρήκαμε τα ταμεία άδεια.

–Παραλάβαμε καμένη γη.

–Το Φέουδο έχει καταστραφεί οικονομικά, εξ' αιτίας των αλογίστων και εγκληματικών σπαταλών της προκατόχου κυβέρνησης.

–Χρειάζεται να δείξουμε σύνεση και εγκράτεια.

–Δεν μας αφήνουν οι ξένοι...

–Τα γειτονικά Φέουδα μας επιβουλεύονται και μας απειλούν. Καθήκον μας είναι να εξοπλιστούμε τάχιστα.

–Επιβάλλονται θυσίες.

Κι ένας έξυπνος που είχε μελετήσει Ιστορία:

–Διερχόμαστε μιάν στενωπόν. Για να βγούμε από αυτήν χρειάζεται... **λιτότης**.

* * *

Κι έτσι, για μια ακόμη φορά, τα ξαπλωτά βαμπίρ (και τα ζόμπι) έμειναν να παίζουν με τα κομπολόγια και τα κλειδιά τους, κάνοντας μικρομεσαία όνειρα και περιμένοντας να έρθει ο ταχυδρόμος με το δέμα τα χρυσά κουτάλια.

Και ούτω καθεξής, και ούτω καθεξής, εις τον αιώνα των αιώνων αμήν.

* * *

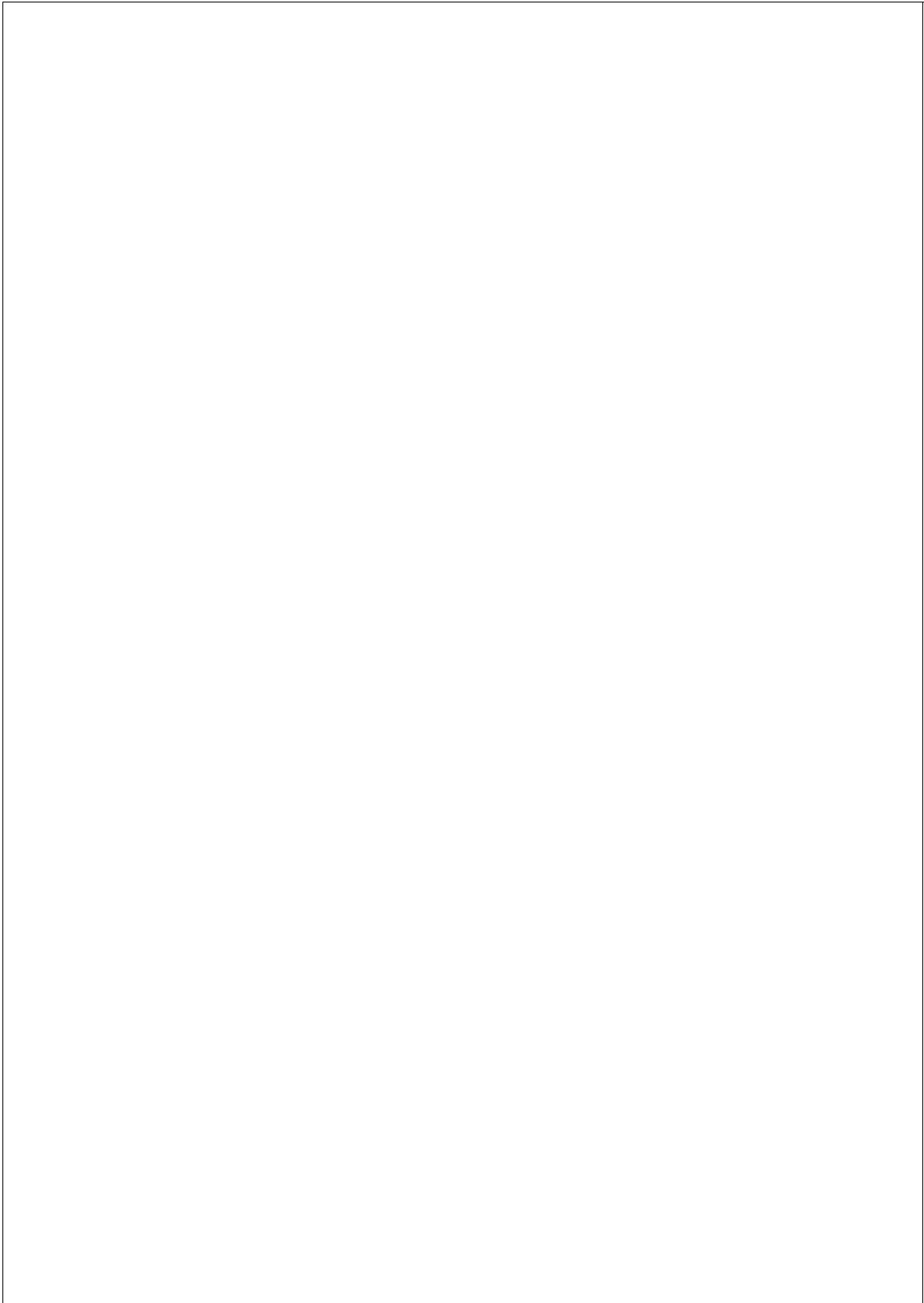
Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε και στο βαμπιράτο τα πράγματα είναι όπως τα ξέραμε. (Μόνο η γλώσσα και οι έννοιες έχουν αλλάξει κάπως, αλλά τα ταμεία εξακολουθούν να είναι άδεια, εξ' αιτίας των προκατόχων, οι ξένοι και οι γείτονες εξακολουθούν να επιβουλεύονται και η άτιμη η στενωπός δεν λέει να φαρδύνει. Στο μεταξύ οι τιμές των ειδών ανέβηκαν κι άλλο (για ένα κιλό αίμα τώρα δεν φτάνει να βάλεις ενέχυρο ένα πόδι μόνο, θέλει και το χέρι), καινούργιοι, περίτεχνοι φόροι εφευρέθηκαν, οι μεγαλομεσαίοι βαμπιρ ούτε που πειράχτηκαν, ενώ οι μικρομεσαίοι...

Το βαμπιράτο εξακολουθεί να παραμένει στη Βαλ-

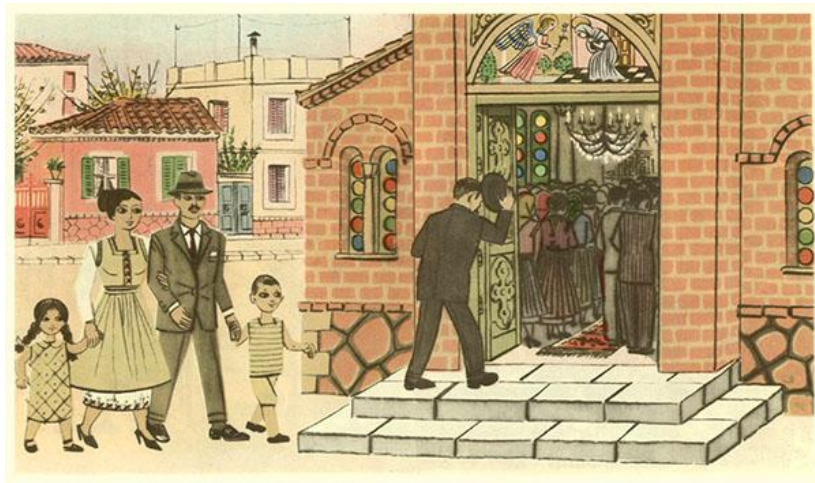
κανική (και πάντα στο ίδιο έτος, 1930 –άντε '31). Οι Ερασιτέχνες Φεουδάρχες με τα καινούργια ρουχαλάκια και τις καινούργιες ιδέες έφυγαν και ξαναήρθαν οι Επαγγελματίες Φεουδάρχες (που φυσικά «παρέλαβαν καμένη γη»), ξανάφυγαν αυτοί και ξανάρθαν οι Ερασιτέχνες (μόνο που τώρα πια έμοιαζαν σαν δυο σταγόνες νερό με τους Επαγγελματίες) κι εκείνο το ρημάδι το δέμα με τα χρυσά κουτάλια φαίνεται να έχει χαθεί πια οριστικά κάπου στο αχανές τμήμα διαλογής του Βαμπιροταχυδρομείου.

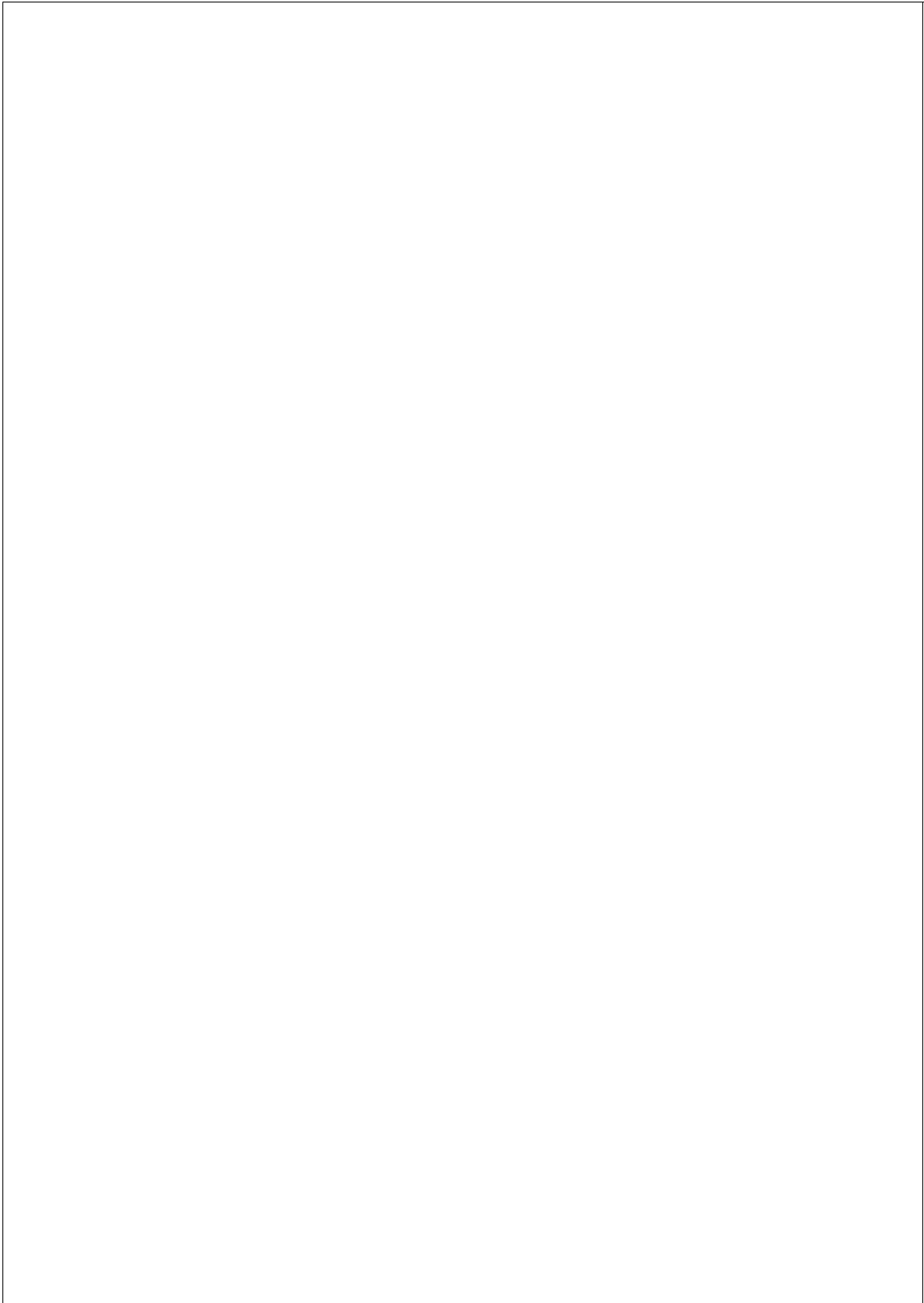
Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Ιανουάριο του 1987

II' ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Χριστιανισμός Made in Hellas

Των εχθρών τα φουσάτα περάσαν
σαν τον λίβα που καίει τα σπαρτά.

Πατριωτικόν Εμβατήριον

Μια φορά κι ένα καιρό, κάμποσοι νοματαίοι που είχαν στήσει τα τσαντίρια τους πάνω στο οροπέδιο του Παμίρ, μαζεύτηκαν κι έβαλαν κάτω τα χοντρά τους κεφάλια, να σκεφτούν.

–Σύντροφοι, είπε ένας από τους αρχηγούς. Είμαι βαθιά συγκινημένος που βρίσκομαι ανάμεσά σας.

–Ζήτωωωω! αποκρίθηκε το πόπολο.

–Κύριοι, είπε ένας άλλος αρχηγός. Αφήστε με να εκφράσω τη χαρά μου που βρίσκομαι σήμερα ανάμεσά σας.

–Ζήτωωωω! πάλι το πόπολο.

–Συναγωνιστές, είπε κι ένας τρίτος αρχηγός. Σας απευθύνω θερμό αγωνιστικό χαιρετισμό και σας δηλώνω ότι χαίρομαι πλήρεια που βρίσκομαι στη συντροφιά σας.

–Ζήτωωωω! ξανά-μανά το πόπολο.

Οι αρχηγοί αντάλλαξαν μια ψεύτικη χειραψία μεταξύ τους και κάθισαν κάτω.

Σηκώθηκε τότε ένας άλλος, λίγο σοφός, λίγο κομισάριος, λίγο δραγουμάνος. Ξερόβηξε, στερέωσε τα ματουγάλια του, που όλο του έπεφταν, και μίλησε.

–Τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά, είπε.

–Ούουουουουου! το πόπολο.

Ο τύπος τους έριξε μια αυστηρή ματιά.

–Δεν θέλω «ου», είπε κοφτά.

Το πόπολο μαζεύτηκε. Ο τύπος ξαναξερόβηξε και συνέχισε.

–Είπαμε, τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά, επανέλαβε.

Περίμενε για αντίδραση από το πόπολο, δεν υπήρξε κι έτσι συνέχισε.

–Οι γύρω φυλές μας την έχουν πέσει άγρια, είπε. Όπου και να γυρίσουμε βλέπουμε εχθρούς. Από Βορρά οι Σκύθες, από Ανατολή οι Μογγόλοι, από Νότο οι Αραπάδες, από τη Δύση οι Σουμέριοι. Το κλίμα δεν μας σηκώνει.

–Και τι να κάνουμε; πετάχτηκε ένας από τους οπλαρχηγούς. Από τότε που θυμόμαστε τον εαυτό μας

όλο και κάποιος θα μας επιβουλεύεται. Συνηθίσαμε πια.

–Μπορεί να συνηθίσαμε, αλλά έτσι δεν γίνεται προκοπή, είπε κάποιος άλλος. Αντί να καθίσουμε, να φτιάξουμε πολιτισμό, να μας γράψει η Εγκυκλοπαίδεια, εμείς όλο «στε-καμάν» στα βουνά παίζουμε. Δεν γίνεται δουλειά έτσι.

–Και τι να κάνουμε; ρώτησε ένας άλλος.

–Να τα μαζεύουμε και να πάρουμε των ομματιών μας, είτε ο τύπος με τα γυαλιά. Αν θέλουμε να δούμε άσπρη μέρα, πρέπει να βρούμε άλλο χωράφι να στήσουμε τα τσαντίρια μας.

–Και ν' αφήσουμε τα ιερά και τα όσια πίσω μας; φώναξε ένας.

–Τα βράχια και τις πέτρες, ρε; αντέταξε ένας άλλος.

–Ουδέ μian σπιθαμήν εδάφους..., ξεκίνησε να λέει κάποιος, αλλά τον κατραπάκιασαν οι άλλοι και μαζεύτηκε.

–Άλλο τίποτις δεν βλέπω να γίνεται, είτε κι ο κομισάριος. Αποφασίστε και κάντε καλά.

Οπότε κάθισαν κάτω τα μεγάλα κεφάλια, το σκέφτηκαν από 'δώ, το σκέφτηκαν από κει... Είδαν ότι προκοπή, εδώ στα κατσάβραχα, δεν θα 'χαν, πήραν τη μεγάλη απόφαση.

–Τα μαζεύουμε, ανήγγειλαν.

Και μάζεψαν τα τσουμπλέκια, τις κατσαρόλες, τα κιλίμια, τα καλάθια, τις κόττες, τις γυναίκες και τα παιδιά τους και πήραν τους δρόμους.

Δρόμο παίρναν, δρόμο αφήναν, όλο και κάποιο κα-
τσιόκι έκλεβαν στη διαδρομή, όλο και κάποιους φουκα-
ράδες αφαλόκοβαν –για να μην ξεχνούν την τέχνη–
και κάποτε έφτακαν σ’ ένα μέρος χαρά θεού. Ο ουρα-
νός ήταν γαλάζιος, η θάλασσα λουλάκι, τα βουνά κατα-
πράσινα, τα ποτάμια κρύσταλλο, τα σύννεφα βαμπάκι.

–Εδώ είμαστε, είπαν.

–Το τέλειο θέρετρο!

–Να στήσουμε τα τσαντίρια.

Και τα στήσαν. Κάτι ανθρωπάκια ιθαγενή που πή-
γαν να διαμαρτυρηθούν έγιναν τάφοι για τους αρχαιο-
λόγους μέχρι να πεις «Ανδρόνικος».

Οι πρώτες Άριες φυλές την είχαν πέσει στον τόπο
που μάθαμε στη Γεωγραφία σαν «Ελλάδα». Τα υπόλοι-
πα είναι γνωστά.

Τώρα, μαζί με τα τσουμπλέκια και τις κότες, αυτοί
οι μετανάστες έφεραν μαζί και τους θεούς τους. Και
μαζί μ’ αυτούς βέβαια και τους παπάδες –αναπόφευ-
κτο.

Σιγά-σιγά ο χαρακτήρας των κατσαπλιάδων από το
Παμίρ άρχισε ν’ αλλάζει. Πήραν να γίνονται πιο «πολι-
τισμένοι», πιο φιλοσοφημένοι, πιο φιλήσυχοι. Ήταν,
βλέπεις, το κλίμα. Μαζί άλλαξαν και οι θεοί. Ήρθαν κι
ανθρώπευαν. Ό,τι σκοτεινό και βάρβαρο είχαν πάνω
τους ξεπλύθηκε στο φως της Μεσογείου κι αλάφρυνε.
Σε λίγο κανείς δεν μπορούσε να ξεχωρίσει θεούς από
ανθρώπους. Ό,τι κουσούρια είχαν οι μεν είχαν και οι
δε. Κλέφτες, ψεύτες τσιλίμπουρδοι οι άνθρωποι,
κλέφτες, ψεύτες τσιλίμπουρδοι και οι θεοί. Κατά μάνα
κατά κύρη. Οι ανθρωποθυσίες ήταν πια ανάμνηση του

παρελθόντος. Άντε τώρα, να τους έκαναν καμιά σπονδή από κρασί ή να τους αφιέρωναν τίποτα λουλούδια του αγρού. Ήμερα πράγματα, πολιτισμένα.

Κι όλοι ήταν ευχαριστημένοι. Ο κοσμάκης γιατί γλύτωνε τις παρθένες –που χαραμίζονταν στο θυσιαστήριο, αντί να σκάβουν το χωράφι– οι θεοί γιατί είχαν βαρεθεί το ανθρώπινο κρέας, που ανέβαζε τη χοληστερίνη και το παπαδαριό γιατί έτσι είχε λιγότερη δουλειά να κάνει. Μ’ άλλα λόγια, θεοί και λαός, βάδιζαν μαζί ενωμένοι στον δρόμο των εθνικών τους πεπρωμένων (για να παραφράσουμε το γνωστό απριλιανό σλόγκαν).

Όλα δουλεύαν ρολόϊ.

Πήγαιναν οι κατσαπλιάδες, ας πούμε, στη μάχη; Τράβαγαν εκεί μια σπονδή στον Άρη, τον πολέμαρχο, κι αυτός –αν δεν είχε ζοχάδες (λόγω Αφροδίτης)– έμπαινε μπροστά και τους οδηγούσε να κάνουν τους όποιους επίβουλους με τα κρεμμυδάκια. Θέλαν να πάνε κυνήγι; Μια σπονδή στην Άρτεμη και γύριζαν φορτωμένοι λαγούς και μπεκάτσες, να φάνε και οι φτωχοί (που λέει ο λόγος). Θέλαν να παντρευτούν; Μια σπονδή στην Ήρα και «να ζήσετε, καλούς απογόνους». Θέλαν να κάνουν καμιά μπίζνα, έτσι, λίγο πονηρή; Γι’ αυτό τον είχαν τον Ερμή. Μια σπονδή και τους άνοιγαν τα μάτια. Μουσική θέλαν; Νά ο Απόλλων. Γράμματα θέλαν; Νά η Αθηνά. Τέχνες θέλαν; Νά ο Ήφαιστος. Το «πονηρόν» θέλαν; Νά η Αφροδίτη. Ταξίδευαν στη θάλασσα; Τους φύλαγε ο Ποσειδώνας. Έσπερναν τα χωράφια; Να ’ναι καλά η Δήμητρα. Πέθαιναν; Τους παραλάβαινε ο Πλούτωνας. Όσο για τα δύσκολα, είχαν τον Δία, που καθάριζε για όλους. Όλα ωραία και τακτοποιημένα.

Και φτιάξαν πολιτισμό. Και ξαπλώθηκαν σ' Ανατολή και Δύση κι ονόμασαν εαυτούς «πολιτισμένους» και τους άλλους «βάρβαρους».

Αυτό ήταν το σκηνικό και το έργο παίχτηκε για πάνω από χίλια πεντακόσια χρόνια. Ούτε η μεγαλύτερη επιτυχία του Μπρόντγουαιη να 'τανε!

Αλλά... Όλα τα καλά πράγματα έχουν τέλος.

Έτσι, μια ωραία ημέρα, έφτασαν στον ηλιόλουστο αυτό τόπο κάτι τύποι από την Ανατολή, να τους βλέπεις και να σε πάνει σύγκρυο. Ξερακιανοί, σκουντούφληδες, με αλλοπαρμένα μάτια, ρακένδυτοι και φανατικές.

–Μετανοείτε, έσκουζαν αυτοί. Μετανοείτε, γιατί θα πέσει φωτιά να σας κάψει.

Οι άνθρωποι απόρησαν.

–Γιατί; αναρωτήθηκαν. Τι κάναμε;

–Κάνατε, τους αποπήραν οι αλλοπαρμένοι. Κάνατε πολλά και φοβερά.

–Δεν θυμόμαστε τίποτα, διαμαρτυρήθηκαν τα ανθρώπια.

–Ακόμα χειρότερα, τους κατακεραύνωσαν οι απόστολοι. Γιατί γεννηθήκατε από αμαρτία και ζείτε μέσα στην αμαρτία.

–Τι θα πει «αμαρτία»; απόρησαν οι Έλληνες.

–Αμαρτία θα πει να ζεις όπως σου κατέβει και να περνάς καλά, εξήγησαν οι ρακένδυτοι.

–Καλά, κι αυτό κακό είναι; απόρησαν πάλι τα ανθρώπια.

–Κακό, κάκιστο! Ολέθριο! Γιατί, όταν πεθάνετε θα πάτε στην Κόλαση, όπου θα σας περιλάβουν οι διαόλοι και θα σας ρίξουν στα καζάνια. Είς το πυρ το εξώτερον!

Οι Έλληνες τα χρειάστηκαν.

–Και τι πρέπει να κάνουμε; ρώτησαν.

Οι ρακένδυτοι έσκασαν καλογερίστικο χαμόγελο. Το πρώτο που έσκαγαν.

–Θα σας πούμε εμείς, είπαν.

Και τους είπαν.

Και ήρθε και σκοτείνιασε ο ουρανός πάνω από την όμορφη χώρα. Και γκρεμίστηκαν οι κάτασπροι ναοί, και κομματιάστηκαν τα όμορφα αγάλματα των θεών, και κήκαν οι παλιές γραφές. Και ήρθαν οι ρακένδυτοι και χτίσαν κάτι άθλια κουβούκλια που τα ονόμασαν «εκκλησίες» και βάλαν μέσα λιβάνια και καντήλια κι έμπαινε ο κοσμάκης και τον έπιανε σύγκρυο. Και ήρθαν οι παπάδες οι δικοί τους κι αρχίσαν τις φοβέρες για το πυρ το εξώτερο και για την Αμαρτία και για το Προπατορικό και βγάλαν μετά και δίσκο, να μαζώξουν όβολα «υπέρ της αποπερατώσεως ιερού τέμπλου»... Κι έπεσε φόβος πολύς και μουγκαμάρα στον κοσμάκη, που άρχισε να βλέπει διαόλους, φωτιές και τζουγκράνες παντού.

Και οι παπάδες πούλαγαν «άφεση» και πλούτιζαν. Και κράδαιναν χοντρά βιβλία πάνω από τα κεφάλια του «χριστεπώνυμου» και το απειλούσαν.

–Ου κλέψετε –εκτός κι αν είναι για το καλό της Πίστης.

–Ου μοιχεύσετε –εκτός κι αν είσαστε δικοί μας, οπότε δεν πολυπειράζει.

–Ου φονεύσετε –εκτός κι αν σας πούμε εμείς, «δια την Πίστην» πάντα και την «αγάπην του Θεού».

–Ου ψευδομαρτυρήσετε –εκτός κι αν είσαστε πάλι δικοί μας.

–Ου βήξετε, ου στρίψετε, ου χέσετε, ου ρευτείτε...

Αλάλιασε στα «ου» ο κοσμάκης.

–Τα αγάλματα και οι ζωγραφίες, κομμένα.

–Μα...

–Κομμένα.

–Κομμένα, κομμένα.

–Οι μουζικές, οι χοροί και τα πανηγύρια, κομμένα.

–Μα...

–Τα μίνι, τα σορτοάκια, τα βαψίματα, οι κομμώσεις κλπ., κομμένα.

–Μα...

–Οι έρωτες, τα γελάκια, τα ψου ψου και μου μου, κομμένα.

–Αμάν!...

–Τα μπάνια, τα σαπούνια, τα αρώματα, κομμένα.

–Μα θα βρωμίσουμε!

–Θα αγιάσετε.

Ο κοσμάκης τα 'χε βρει μπαστούνια, αλλά έλα που από την άλλη μεριά περίμεναν οι διαόλοι με τα καζάνια!...

–Ο Θεός είναι Ένας! βροντοφώναζαν οι παπάδες.

–Κι ο Δίας ένας ήταν, τόλμησαν κάποιοι, που το
’λεγε η περδικούλα τους.

–Ο Δίας ήταν ψεύτικος θεός, ο δικός μας είναι αλη-
θινός, τους πρόγκηξαν οι παπάδες.

–Καλά, αλλά όλοι αυτοί οι Άγιοι, τι είναι; Δεν είναι
θεοί αυτοί; αποτόλμησαν πάλι οι θρασεείς.

–Οι Άγιοι είναι Άγιοι, παιδιά του Θεού, είπαν οι πα-
πάδες.

–Κι ο Άρης, η Αφροδίτη, ο Απόλλωνας, παιδιά του
Δία ήταν.

–Ναι, αλλά αυτοί ήταν ψευτοπαιδιά ενός ψευτοθε-
ού.

–Αλλά οι Άγιοι δεν κάνουν θαύματα;

–Μεγάλη η χάρη τους!

–Και οι θεοί κάναν θαύματα.

–Ψεύτικα θαύματα.

–Ναι, αλλά εμείς βολευόμασταν. Πηγαίναμε, ας
πούμε, για ψάρεμα. Κάναμε μια σπονδή στον Ποσει-
δώνα και γέμιζαν τα δίχτυα λυθρίνια.

–Τώρα να ανάβετε ένα κεράκι –όχι από τα φτηνά,
ε– στον Άη Νικόλα.

–Τότε, πού είναι η διαφορά;

–Και ποιος σας είπε ότι υπάρχει διαφορά; Το σύ-
στημα είναι το ίδιο. Αυτό που αλλάζει είναι ότι η δικιά
μας η θρησκεία σας εξασφαλίζει θέση στον Παράδεισο.
Εσείς είχατε Παράδεισο;

–Είχαμε τα Ηλύσια Πεδία...

–Κι εμείς έχουμε. Δεν έχετε παρά να πεταχτείτε μέχρι το Παρίσι.

Και ούτω καθεξής.

Και ήρθε κι έδεσε η καινούργια η θρησκεία και κανείς δεν κατάλαβε τη διαφορά, εκτός από το παπαδαριό, που χόντραινε και πλούταινε πουλώντας κεριά και υποσχέσεις για μια ζωή καλύτερη... στον άλλο κόσμο.

Και οι βλάκες, οι Έλληνες, την πάτησαν. Γιατί δεν τους έκοψε ότι, τη ζωή την καλύτερη αυτοί την είχαν ήδη **σε τούτον εδώ τον κόσμο**.

Και το παπαδαριό έφτακε να κατέχει τη μισή Ελλάδα και βάλε.

* * *

Η κατάσταση αυτή κρατάει εδώ και κοντά δυο χιλιάδες χρόνια.

Στον τόπο αυτό πολλά άλλαξαν. Αυτοκρατορίες άνοιξαν και πήγαν φούντο. Πολιτεύματα άλλαξαν, κατακτητές ήρθαν κι έφυγαν, κόσμος φτώχυνε, κόσμος πλούτισε, αλλά το παπαδαριό εκεί, ακλόνητο. «Επί των επάλξεων»! Οι παπάδες όλο και χόντραιναν, η γη τους όλο κι αυγάταινε, τα προνόμιά τους όλο και πλήθαιναν.

Την εποχή του Βυζάντιου ανέβαζαν και κατέβαζαν βασιλιάδες. Μ' ένα τους νεύμα, το «χριστεπώνυμο» πλήθος, όρμαγε να βάλει μπουρλότο. Οι παπάδες σκηνοθετούσαν τα πάντα, από στέψεις σφετεριστών (να θυμηθούμε τον Φωκά, τον Τσιμισκή κλπ.), μέχρι εμφύλιους πολέμους (Εικονολάτρες-Εικονομάχοι). Εξαγόραζαν συνειδήσεις, κινούσαν τα νήματα της πολιτικής, αποφάσιζαν για το μέλλον του τόπου και των αν-

θρώπων του («κάλιο τούρκικο σαρίκι παρά παπική τιάρα»).

Ήρθαν οι Τούρκοι, οι αλλόθρησκοι, οι «βάρβαροι κατακτητές». Το παπαδαριό εκεί, ακλόνητο. Κι όχι απλώς ακλόνητο... Καλύτερα παρά ποτέ! Γιατί, ο Τούρκος τους έδωσε προνόμια που ούτε στον ύπνο τους δεν είχαν δει πριν. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είχε πια απόλυτη εξουσία. Μπορούσε να διορίζει και να καθαιρεί ιερείς, να δικάζει διαφορές μεταξύ χριστιανών και να διατηρεί ολόκληρη αυλή από τιτουλάριους και κάθε λογής σφουγγοκωλάρους. Τα εκκλησιαστικά κτήματα αναγνωρίστηκαν αναφαίρετα κι αφορολόγητα, κάθε δε χριστιανός υποχρεώθηκε να διαθέσει μέρος της περιουσίας του υπέρ της... Εκκλησίας!

Και βέβαια ο Τούρκος δεν ήταν ζώο όρθιο να παρέχει τέτοιου είδους προνόμια για το τίποτα –ούτε και φοβήθηκε το «πυρ το εξώτερον». Απλώς, κατάλαβε ότι, έχοντας δούλο και υποτελή του το παπαδαριό, είχε απόλυτο έλεγχο πάνω στα «χριστεπώνυμα» πληρώματα της Αυτοκρατορίας του. Οι παπάδες θα φρόντιζαν γι' αυτό επισείοντας τις διαολικές τζουγκράνες πάνω από τα κεφάλια τους –σε κάτι τέτοια ήταν μάνες!

Και βέβαια, ο πονηρός Οθωμανός, είχε δίκιο. Απόδειξη: τα 400 χρόνια που κάθισε ανενόχλητος στο σβέρκο των ραγιάδων της Βαλκανικής.

Ακούστε τι έλεγε το περίφημο εκείνο βιβλιαράκι – γραμμένο μάλλον κατ' εντολή του Πατριάρχη Γρηγόριου (ναι, εκείνου που κρέμασε ο τούρκικος όχλος μέσα στην αναμπουμπούλα –*les risques du métier!*)– που κυκλοφόρησε παραμονές της Επανάστασης του

'21, με τίτλο «Πατρική Διδασκαλία – εις ωφέλειαν των ορθοδόξων πιστών»:

«Ίδετε λαμπρότατα τι οικονόμησεν ο άπειρος εν ελέει και πάνσοφος ημών Κύριος, διά να φυλάξη και αύθις αλώβητον την αγίαν και ορθόδοξον πίστιν ημών των ευσεβών, και να σώση τους πάντας. Ήγειρεν εκ του μηδενός την ισχυράν αυτήν βασιλείαν των Οθωμανών αντί της των Ρωμαίων ημών βασιλείας, η οποία είχεν αρχίσει τρόπον τινά να χωλαίνη εις τα της ορθοδόξου πίστεως φρονήματα και ύψωσε την βασιλεία αυτήν των Οθωμανών περισσότερον από κάθε άλλην, διά να αποδείξη αναμφιβόλως ότι θείω εγένετο βουλήματι, και όχι με δύναμιν των ανθρώπων, και να πιστοποιήση πάντας τους πιστούς, ότι με αυτόν τον τρόπον ευδόκησε να οικονομήση μέγα μυστήριον, την σωτηρίαν δηλαδή εις τους εκλεκτούς του λαούς.»

Ευτυχώς δηλαδή που ο Θεός έβαλε τον Τούρκο να μας... σώσει!!!

Το παπαδαριό ήταν πάντα με τους κρατούντες.

Το ράσο πάντα έγλυφε τον ισχυρό –με ανταλλάγματα βέβαια. Και πάντα συνιστούσε στο ποίμνιο «υπομονήν και αυτοσυγκράτησιν». Το γνωστό: «Σφάξε με, αγά μου, ν' αγιάσω». Τα ελάχιστα εκείνα άτομα που αποτέλεσαν εξαιρέσεις κυνηγήθηκαν άγρια από την Ιεραρχία (καμιά φορά και μέχρι σημείου κατάδοσης). Αλλά, όποιος έχει το χρήμα έχει και τη δυνατότητα να κατευθύνει και την πληροφόρηση (την παραπληροφόρηση μάλλον), κι όπως η μνήμη του λαού αυτού έχει τη γνωστή διάρκεια κι εμβέλεια...

Ποιος θυμάται σήμερα τι ρόλο έπαιξε το παπαδα-

ριό την εποχή της χούντας των συνταγματαρχών; Αντίσταση κάνουν οι άνθρωποι. Παθητική αντίσταση. Τι θέλατε δηλαδή, να πιάσουν τα καριοφίλια ενάντια σ' ένα έθνος «Ελλήνων Χριστιανών»; Ενάντια σε τέτοιους θεοσεβάμενους «ηγέτες»; Ήξεραν οι σεβάσμιοι πατέρες ότι, όταν ερχόταν το «πλήρωμα του χρόνου», οι παράνομοι θα πέφταν σαν ώριμα φρούτα. Αλλά, κι αυτό να μη γινόταν, όταν με το καλό απόνθαναν, πού θα πήγαιναν, ε; Τσιφ στην Κόλαση θα πήγαιναν. Οπότε... Προς τι να προτρέχουμε των γεγονότων; Αφού υπάρχει Θεία Δίκη.

Τελικά, αυτοί οι μαστόροι, πήραν ένα ζηλευτό κοινωνικό σύστημα –γιατί η ουσία της Χριστιανικής κοσμοθεωρίας δεν είναι άλλο από αγάπη, ισότητα, ελευθερία, σεβασμό για την προσωπικότητα του ατόμου– και το κάνουν σαν τα μούτρα τους. Μια εξαιρετικά αποδοτική επιχείρηση. Και με τεράστια διάρκεια μέσα στο χρόνο. Γιατί, ξέρετε άλλη επιχείρηση που να κράτησε 2000 χρόνια; Εδώ ο Κομμουνισμός, που ήρθε με τέτοιες φανταστικές προοπτικές και κλατάρισε πριν καν κλείσει αιώνα!

Ο τρόπος λειτουργίας της τεράστιας αυτής πολυεθνικής –αν υπολογίσουμε και τα διάφορα Πατριαρχεία της Διασποράς– είναι πολύ απλός. Υπάρχει ένα Διοικητικό Συμβούλιο (Το Οικουμενικό Πατριαρχείο), με έναν Διευθύνοντα Σύμβουλο (τον Οικουμενικό Πατριάρχη). Σε κάθε μια από τις ορθόδοξες χώρες υπάρχουν παραρτήματα (Πατριαρχεία ή Αρχιεπισκοπές), που διευθύνει το επί μέρους Διοικητικό Συμβούλιο. Κάθε παράρτημα πάλι έχει υποπαραρτήματα (Επισκοπές), που διευθύνουν οι αρμόδιοι διευθυντές (Δεσποτάδες). Αυτοί πάλι έχουν υπό την δικαιοδοσία τους υποπαραρτή-

ματα των υποπαρρημάτων (Ενορίες), που διευθύνουν οι αρμόδιοι τμηματάρχες (Εφημέριοι). Τώρα, όλο αυτό το δυναμικό έχει μια και μόνη επιδίωξη (επιχειρηματικό στόχο): τη διεύρυνση της πελατείας, που συνεπάγεται βέβαια τη διεύρυνση του κύκλου εργασιών, δηλαδή τη συλλογή όσο γίνεται περισσότερων πεκουνίων. Κι εδώ έρχεται το μεγαλοφυές της όλης ιδέας.

Συνήθως, κάθε επιχείρηση, για να εισπράξει, έχει κάτι να προτείνει στο αγοραστικό κοινό. Σκούπες, οδοντόβουρτσες, χαλιά, μπανάνες, κομπιούτορες, καρτέκλες, τσαγκαρσούλια, καλώδια, τηλεοράσεις, παπούτσια, προφυλακτικά, ντενεκέδες κλπ. Η Εκκλησία δεν πουλάει τίποτα! Απλώς, προσφέρει «σωτηρίαν ψυχής» κι ανταμοιβή στον «άλλο κόσμο». Δηλαδή –κυριολεκτικά– αέρα κοπανιστό! Καθαρὰ και παστρικά πράγματα. Ούτε επιστροφές, ούτε έξοδα αποστολής, ούτε τιμολόγια, ούτε τίποτα. Το μόνο που χρειάζεται είναι ένα παγκάρι κι ένας δίσκος. Οι «πιστοί» αναλαμβάνουν τα υπόλοιπα.

Το μαγαζί δουλεύει στην εντέλεια.

Έχει κάποιος πελάτης πρόβλημα; Θέλει να γίνει καλά το παιδί του, να διοριστεί η συμπεθέρα του στο Δημόσιο, να σώσει το αυθαίρετο καλύβι του, να ρίξει τον αγαθιάρη συνεταιίρο του; Το μόνο εύκολο! Παραπέμπεται στον αρμόδιο Άγιο (σπονδή στον Ερμή, στον Ποσειδώνα κλπ.) κι αν αυτός δεν υπάρχει ή κωλύεται, σε μια από τις άπειρες (θαυματουργές) Παναγίες. Ο πελάτης ζητάει το ρουσφέτι από τον αρμόδιο άγιο/βουλευτή και του τάζει κατιτίς «για τον κόπο του». Ο άγιος/βουλευτής με τη σειρά του μεσολαβεί στον Θεό/Πρωθυπουργό κι αυτός, ανάλογα με τα κέφια του

και τον προϋπολογισμό του ουράνιου ταμείου, είτε ικανοποιεί το αίτημά του, είτε τον παραπέμπει στις καλές (τις επόμενες εκλογές).

Μην το γελάτε. Το σύστημα δουλεύει μια χαρά. Αν δεν με πιστεύετε κάντε καμιά βόλτα κατά τον Άγιο Σπυρίδωνα στην Κέρκυρα ή την Παναγία της Τήνου.

Έχουμε, ας πούμε, μια ακοντίστρια που παίρνει μέρος σε μεγάλους αγώνες. Η κακομοίρα έχει κάνει καλή προπόνηση, έχει κάνει γυμναστική, έχει κάνει βάρη, έχει κάνει ότι μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος στη θέση της για να πάει μπροστά (εγώ δεν είπα για χαπάκια, εσείς το σκεφτήκατε, με το κατάπτυστο μυαλό σας). Το οποίο, ρίχνει τη μια... Τίποτα. Ρίχνει τη δεύτερη... Τζούφια...

– Τι στο διάολο! σκέφτεται. Τι δεν κάνω σωστά;

Κει πάνω ανοίγουν τα ουράνια και της παρουσιάζεται η οπτασία της Παναγίας.

– Τάμα, λέει η οπτασία. Τάααααμα!

Αλαφιάζεται η ακοντίστρια, σταυροκοπιέται.

– Τάμα, σκέφτεται. Να κάνω τάμα.

Συγκεντρώνεται και λέει (από μέσα της):

– Παναγίτσα μου, κάνε να ρίξω 70.02 μέτρα κι εγώ θα σου φέρω το μετάλλιο στην Τήνο –και τίποτις άλλα τζοβαϊρικά που θα μαζέψω.

Παίρνει φόρα, ζυγίζει το ακόντιο... Τσάααααααακ...

70.02! Θαύμα!

Αμφιβάλετε; Να μην αμφιβάλετε καθόλου. Απόδειξη: Η άλλη μας η ακοντίστρια –που ήταν και πολύ μα-

νούλιον (άμα λάχει, να 'ούμ')– που δεν έκανε τάμα, ήρθε τρίτη και καταϊδρωμένη (κι έκτοτε χάθηκε στο πλήθος).

Αμ το άλλο;...

Όταν ο τότε πρωθυπουργός μας και νυν συχωρεμένος, ο Σιδερένιος, είχε κείνη την περιπετειούλα με την καρδιά του; Που θα τον χάναμε –στο άνθος της ηλικίας του– και δεν θα το καταλαβαίναμε; Το θυμόσαστε; Τον μετέφεραν τότε άρον-άρον σ' εκείνο το περίφημο Χέρφηλντ και οι γιατροί όλο και τα μάζαγαν, όλο και κουνούσαν τα σοφά τους κεφάλια.

Πιάνει τότε η (τότε) αρραβωνιάρα, η κυρία Μιμή, και τραβάει ένα τάμα στην Τήνο που τριζαν τα καντήλια.

Τσάαακ! Ο ετοιμοθάνατος... σιδερένιος! Κι όχι απλώς σιδερένιος, αλλά πιο σιδερένιος από πριν. Ν' ανεβαίνει στα μπαλκόνια και να σπάνε τα μικρόφωνα! Είναι ή δεν είναι θαύμα;

* * *

Ένα θαύμα μόνο δεν γίνεται, όσα τάματα κι όσες λαμπάδες κι αν τάξει κανείς, σε όσους Αγίους και σ' όσες Παναγίες...

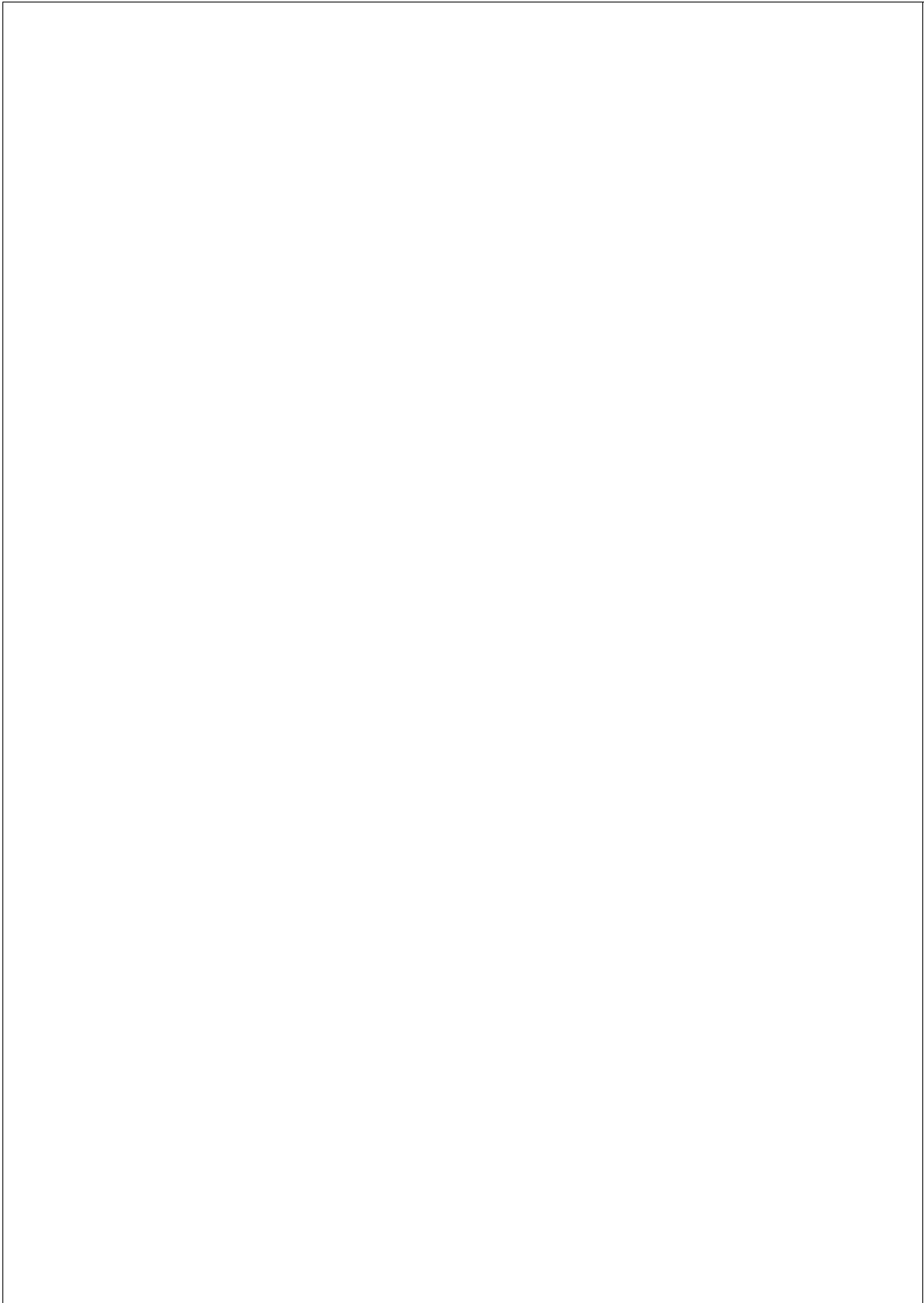
Να γινόταν, λέει, να ξυπνούσαμε μια μέρα και να ήμασταν και πάλι μόνοι κι ορφανοί από «ποιμενάρχες». Να είχαν όλοι τους εξαφανιστεί. Έτσι, από θαύμα!

* * *

Και να γύριζε ο κοσμάκης στον ήλιο και στο φως, να γελάσει το χειλάκι του, χωρίς φόβο για το πυρ το

εξώτερο, και να δει ξανά τα λουλούδια και τα ποτάμια, και τις θάλασσες, και τα βουνά. Και να μπορεί, ο ταλαίπωρος ραγιάς, να ξαπλώσει στο γρασίδι και να στείλει με το αεράκι της Μεσογείου μια σκέψη/μήνυμα στον ήμερο και γαλήνιο μαραγκό από τη Ναζαρέτ, στο όνομα του οποίου τόσοι και τόσοι «αντιπρόσωποί του» φτιάξαν κοιλιές και προγούλια και λογαριασμούς στην τράπεζα με λιγγιώδη νούμερα.

Αλληλούια Brothers

Ο Αύγουστος είναι ο κατ' εξοχήν μήνας θρησκευτικού οίστρου και πάθους. Πανηγύρια, λιτανείες, πομπές, παρελάσεις, τάματα... Η «Ελληνορθόδοξος Παράδοσις» στα μεγάλα της κέφια!

Η Αγία Ημών Αποστολική Εκκλησία και οι θεράποντές της, αντιπρόσωποι του Θεού επί της γης, τρίβουν τα χέρια τους (επ' αμφοτέρων), πλήρεις θρησκευτικής αγαλλίασης. Καθόσον βέβαια, μετά το Πάσχα, αυτή είναι η καταλληλότερη εποχή να διαφημίσουμε την πραγματεία μας και να τσιμπήσουμε και κάμποσα όβολα (δια την σωτηριάν των ψυχών ημών).

Και στήνονται κείνες οι μεγαλόπρεπες θεατρικές παραστάσεις. Με τα χρυσά και τ' ασημένια, τα μεταξωτά και τα βελούδινα, με τις τιάρες και τα εγκόλπια, τις πατερίτσες και το ύφος χιλίων αυτοκρατόρων, με την

πόζα, το στόμφο, τις χατζηαβάτικες ψαλμουδιαστές φωνές να κηρύττουν πράγματα μεσαιωνικά... Τόσο που ν' αναρωτιέσαι τι σχέση μπορούν να 'χουν όλα αυτά με τον ταπεινό μαραγκό από τη Ναζαρέτ (που αν τους έβλεπε όλους αυτούς, να κορδώνονται στο όνομά του, θα τους έπιανε στις βουρδουλιές);

Και τρέχει ο κοσμάκης. Και στριμώχνεται στα σαπιοκάραβα, και δέχεται να τον μεταχειρίζονται σαν ζώο, και υποφέρει, και κοιμάται στρωματσάδα στα πεζοδρόμια και τις πλατείες, και μπουσουλάει με τα τέσσερα (ένεκα το τάμα), και ζητάει ρουσφέτια: «Κάνε μου αυτό, Παναγιά μου, κι εγώ, έννοια σου, δεν θα σ' αφήκω έτσι».

Κι οι ψαλμουδιές των χρυσοποϊκίλων παπάδων τρομάζουν τις καλιακούδες στα κεραμίδια.

Κι ο ήλιος να ζεματάει, φωτίζοντας ότι χαμηλότερο, ότι ασχημότερο υπάρχει στην ανθρώπινη ράτσα. Κακομοιριά, βρώμα, φόβος, αμάθεια.

Κι οι ναύτες, αχθοφόροι και «τιμητικοί» συνοδοί, να βλαστημούν την αγγαρεία που τους φόρτωσαν.

Και οι επίτροποι να παίρνουν εκείνο το σεπτόν ύφος, που εξορκίζει τη θύμηση των λάγνων βλεμμάτων που κατατρώγουν τις ελαφροντυμένες κοπέλες και να βγάζουν δίσκους στη γύρα, σαν τους αρκουδιαρέους μετά την παράσταση.

Και οι καντηλανάφτες να κουτουπώνουν τ' αναμμένα κεριά, για να τα χρησιμοποιήσουν (ξαναπουλώντας τα) αργότερα.

Και κείνες οι γριές, που τρέχουν στους εσπερινούς για να ξορκίσουν το Θάνατο, να κοιτάζουν τις νέες με βλέμματα που στάζουν ευσεβές φαρμάκι.

Κι οι Δεσποτάδες, οι κορυφαίοι του Χορού, να ευλογούν απλόχερα και να μετράνε κεφάλια. Το «ποιμνιο»! Και να κάνουν λογαριασμούς, να δουν τι άλλες επιχειρήσεις θα σοφιστούν για να πλουτίσει η πτωχή και ταπεινή τους Εκκλησία.

ΚΑΤΑΝΥΞΗ, ΚΑΤΑΝΥΞΗ, ΚΑΤΑΝΥΞΗ!

Κι ο Άγγελος με τις μαύρες φτερούγες, ακουμπισμένος στο πιο ψηλό καμπαναριό, κοιτάζει προς τα κάτω και ξεκαρδίζεται στα γέλια. Γιατί, όλοι αυτοί, καλοί, κακοί, πλούσιοι, φτωχοί, ευσεβείς κι αμαρτωλοί, είναι δικοί του, καπαρωμένη πραμάτεια απ' την αρχή. Και κανείς τους, μα κανείς, δεν πρόκειται να ξεφύγει.

Μαύρη νύχτα. Κατάμαυρη. Πίσσα. Κατράμι.

ΦΟΒΟΣ, ΦΟΒΟΣ, ΦΟΒΟΣ!

Η τιμωρία, η αμαρτία, η εκδίκηση.

Προσκυνάτε, υποταχθείτε, φοβηθείτε. Μετανοείτε.

Και λέει η... Παναγία στο φυλλάδιο κάποιας «Απολυτρωτικής Σχολής Υπεραγίας Θεοτόκου», εμμέτρως (η ορθογραφία δική τους):

«Άνθρωπε σε ειδοποιώ πορεία να αλλάξεις προτού να έρθουν τα δεινά πολύ πικρά να κλάψης. Άνθρωπε μετανόησε προτού να είναι βράδυ και έρθουν τα δεινά στη γη κι απλώση το σκοτάδι. Πάντοτε αγωνίζομε εγώ για να σε σώσω από την πτώσι που έπεσες εγώ να σε σηκώσω.

.....

Γι' αυτά τα θεία ρήματα μην έχετε απορία γιατί τα στέλνω νοερώς εγώ η Παναγία. Μην απιστείτε δι'

αυτά αλλά πιστεύετε όλοι κι ελάτε στο σχολειό μου στο ωραίο περιβόλι. Ελάτε μια επίσκεψη μονάχα θα σας πείση, το πνεύμα το πανάγιο όλους θα σας φωτίση. Διδάσκη στο σχολειό μου το άγιο πνεύμα και όποιος έρθη θα σωθή από πονηρού το ρεύμα.»

Όπου δεν ξέρουμε τι μπορεί να διδάσκει το θεόπνευστο αυτό «σχολείο», πάντως σίγουρα ούτε ορθογραφία διδάσκει, ούτε και την τέχνη την ποιητική.

Και λέει κάποιος Αρχιμανδρίτης Πατήρ Γοργόνιος Ζαρογιάννης στη «Σύντομη Βιογραφία του Οσίου Νείλου»:

«Ο δε Απόστολος Παύλος ρωτά τους μακρυμάλληδες λέγων:

Η ουδέ αυτή η φύσις διδάσκει υμάς ότι ανήρ μεν εάν κομά, ατιμία αυτώ εστί, γυνή δε εάν κομά, δόξα αυτή εστιν; ότι η κόμη αντί περιβολαίου δέδοται αυτή. Εί δε τις δοκεί φιλόνεικος είναι, ημείς τοιαύτην συνήθειαν ουκ έχομεν, ουδέ αι εκκλησίαι του Θεού. (Α' Κορ. ΙΑ' 14-16)

Διότι τα μακρυά μαλλιά της έχουν δοθή σαν ένα φυσικόν πέπλον. Όταν κουρεύει την κεφαλήν της η γυναίκα τότε είναι άπρεπον δι' αυτήν, δια τον άνδρα επιβάλλεται το κούρεμα. Αυτά μας λέει ο Απόστολος Παύλος με αυτά τα λόγια.

Αδελφοί χριστιανοί ας μετανοήσωμεν και να συμμορφωθώμεν σύμφωνα με το θέλημα του Θεού και με τας εντολάς αυτού τώρα όπου έχομεν καιρόν μετανοίας και διορθώσεως, πριν έλθη η δικαία οργή του Θεού. Εάν δεν μετανοήσωμεν δεν θα αποφύγωμεν την τιμωρίαν υπό τον Θεόν...»

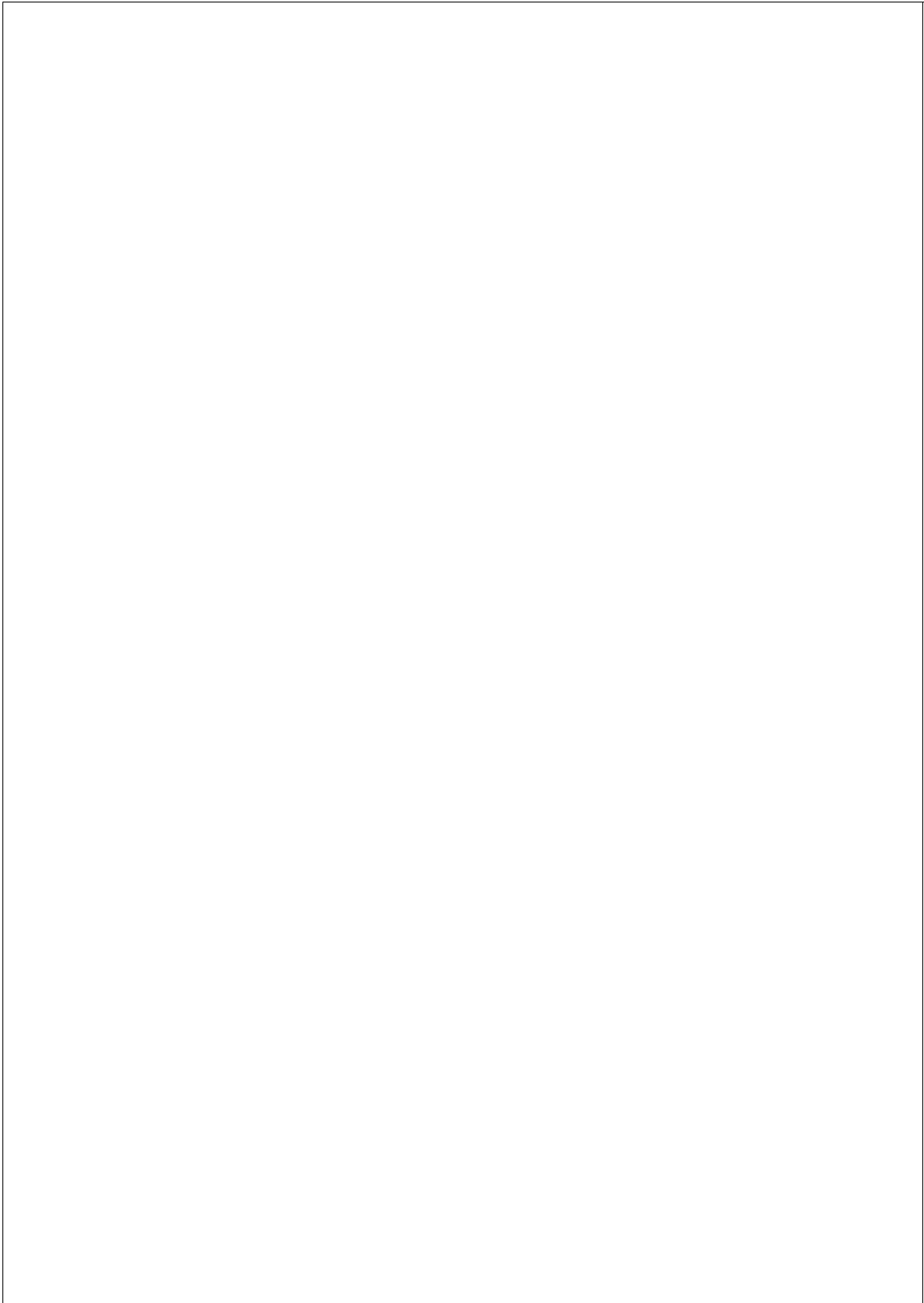
* * *

Κι αναρωτιέται ο λογικός, στο κατώφλι του 21ου
Αιώνα:

Μα καλά, αυτοί οι άνθρωποι δεν το πήραν είδηση
ότι η Γη είναι στρογγυλή;

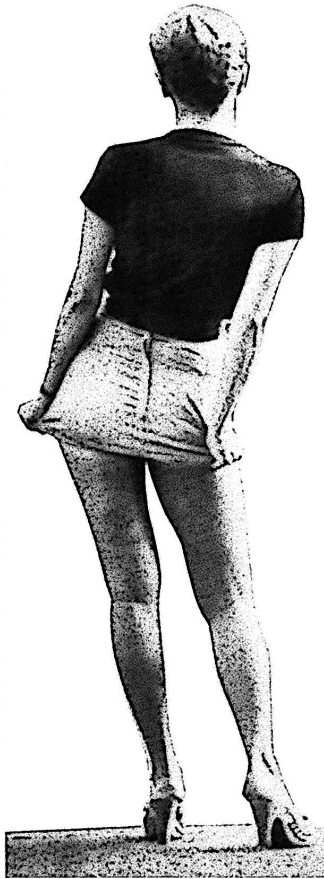
Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Σεπτέμβριο του 1986

Η Αθεόφοβος Γυνή

Μου έπεσε πρόσφατα στα χέρια περισπούδα-
στον πόνημα θρησκευτικού και ηθικοπλαστι-
κού περιεχομένου, συγγραφέν υπό κάποιου
κυρίου Α. Παναγόπουλου και φέροντα ως τίτλον:
«ΟΤΑΝ Η ΓΥΝΗ ΔΕΝ ΦΟΒΕΙΤΑΙ ΤΟΝ ΘΕΟΝ».

Οι λόγοι που ώθησαν τον λα-
μπρό συγγραφέα να κυκλοφο-
ρήσει την μελέτη αυτή εξηγού-
νται εκτενώς εις τον πρόλογον:

*«Χάριτι Κυρίου προβαίνο-
μεν εις την συγγραφήν του
παρόντος, ίνα κρούσωμεν
τον κώδωνα του κινδύνου δι'
αφύπνισιν τόσον των γυναι-
κών όσον και των ανδρών
διότι η Πατρίς μας καθημε-
ρινώς οπισθοδρομεί εις ηθι-
κήν, ενώ ταυτοχρόνως καλ-
πάζει εις διαφθοράν. Η αιτία
δε της θλιβεράς ταύτης κα-
ταστάσεως, κατά κύριον
λόγον, είναι η αθεοφοβία
της γυναικός, ήτις έχει ως
αποτέλεσμα την απώλειαν
της τιμής της, ως και την
προσβολήν της ιερότητος
του γάμου.»*

Το κείμενο είναι τόσο απίστευ-
το σε σύλληψη και ιδέες, αλλά

και τόσο αντιπροσωπευτικό του «θεολογικού» κλίματος εν Ελλάδι ώστε αξίζει τον κόπο να του ρίξει κανείς μια ματιά.

Κράτησα την ορθογραφία και τις εμφάσεις όπως έχουν στο πρωτότυπο, επεμβαίνοντας μόνο στο τονικό σύστημα (φυσικά ήταν πολυτονικό).

Καλό ταξίδι λοιπόν στον Μεσαίωνα του Ελληνοχριστιανικού 20ου Αιώνα και καλήν επάνοδο (αν διαλέξετε να επιστρέψετε βέβαια).

* * *

**1) Η αθεόφοβος γυνή ως κύριον μέλημα της έχει τον καλλωπισμόν
εαυτής δια ποικίλων και πολυτίμων ιματίων.**

Σκοπός δε των περισσοτέρων εξ' αυτών, που ούτως καλλωπίζονται δεν είναι άλλος, εμμή, τίνι τρόπω θα προσελκύσωσιν τους άνδρας προς εαυτάς. Όστε, και σιωπώσαι ακόμη κηρύττουσιν εαυτάς πόρνας δια των ενδυμάτων αυτών, καθώς οι Άγιοι Απόστολοι εν ταις Διαταγές αυτών λέγουσι: "Τούτα πάντα εταιρισμού τεκμήρια υπάρχουν". Παραδείγματος χάριν: Η Θάμαρ, η νύμφη του Ιούδα, εκαλλωπίσθη ωσάν πόρνη δια να ελκύση τον πενθερόν της. Η Ιουδίθ, εστολίσθη εις κεφαλήν, χείρας, πόδας και όλον αυτής το σώμα, ίνα απατήση τον Ολοφέρνην και τους λοιπούς.

Ας έχουν λοιπόν υπ' όψιν αι γυναίκες, ότι εφ' όσον καλλωπίζονται κατά τοιούτον τρόπον, ώστε, δια του στολτσμού των, να γίνονται αιτία προκλήσεως και σκανδαλισμού των ανδρών, είτε καταλήξουν εις πορνείον είτε όχι, καταδικάζονται ως πόρναι.

Ας προσέξουν λοιπόν αυτοί που νομίζουν, ότι δύνα-

νται να κυκλοφορούν, ως αυτά θέλουν, γυμναί, τετραηλισμένα, με διαφανή φορέματα κ.τ.τ. νομίζουσαι, ότι είναι δικαίωμα των. Δεν είναι καθόλου δικαίωμα των, διότι γύρω των κυκλοφορούν ψυχαί, υπέρ των Χριστός απέθανε και δεν έχουν κανένα δικαίωμα να τας σκανδαλίζουν με την γυμνότητά των, και με τα εν γένει καμώματά των. Διότι ο Χριστός λέγει; «Οπωσδήποτε θα παρουσιαστούν σκάνδαλα, αλλοίμονον δε εις εκείνον που θα προκαλέσει το σκάνδαλον. Θα ήτο προτιμώτερον να δέση μία μυλόπετρα εις τον λαμόν τον και να πέση εις την θάλασσαν, παρά να γίνη αιτία να σκανδαλισθή μια ψυχή.»

Θα ήταν ίσως μια ιδέα, περιοδικά σαν το «Cosmopolitan», αντί να προσφέρουν ηλίθια gadgets, ατζέντες, ονειροκρίτες και προφυλακτικά, να προσφέρουν κουπόνια για μυλόπετρες. Δέκα κουπόνια, μια μυλόπετρα μικρού μεγέθους, δεκαπέντε κουπόνια, μυλόπετρα μεσαίου μεγέθους, είκοσι κουπόνια μυλόπετρα μεγάλου μεγέθους. Στα 30 κουπόνια η μυλόπετρα θα έχει φινίρισμα του οίκου Λαλαούνη. Χρήσιμο και to the point!

3) Η αθεόφοβος γυνή ως απαραίτητον βοήθημα δια την άγραν ανδρός έχει τα λεγόμενα φτιασίδια

Ως επί το πλείστον αι γυναίκες καθημερινόν μέλημά των έχουν τα διάφορα επιτηδεύματα επί του προσώπου, των μαλλιών, των χειρών και των ποδών αυτών. Με διάφορα φάρμακα μαυρίζουν ή ξανθίζουν τα μαλλιά της κεφαλής των ή τα φρύδια αυτών και βάζουν τα πρόσωπά των, ίνα φαίνονται ωραία και

εύμορφοι προς τους άνδρας και ελκύσουν αυτούς εις τας αμαρτίας αυτών.

Ταύτα πάντα είναι ανακαλύψεις του Σατανά, μέσα άσεμνα, ηδονικά, και της πορνείας και μοιχείας βοηθητικά. Η Ιεζάβελ, ως είδομεν, κατηγορείται δια τα φτιασίδια της αυτά. “Έτι αι πορνείαι Ιεζάβελ της μητρός σου και τα φάρμακα αυτής τα πολλά”. Τόσον δε είναι μισητά όλα αυτά τα φτιασίδια των γυναικών εις τα μάτια του Θεού, που όταν δια του Προφήτου Ιερεμίου ομιλεί κατά της Ιερουσαλήμ, παρουσιάζει αυτήν ως πόρνην και φτιασιδομένην. Ωστε τα διάφορα καλλωπίσματα, αρώματα και φτιασίδια είναι λίαν επιβλαβή και επισύρουν πολλά δυσάρεστα εις βάρος των ιδίων των γυναικών ως και των ανδρών.

Δι’ αυτό λέγομεν προς αυτάς:

Γυναίκες προσέξατε! Διότι, δια της τακτικής σας αυτής, α) Χαυνώνεσθε εσείς κατά το πνεύμα και την ψυχήν, β) Ρημάζετε κυριολεκτικώς το πορτοφόλι των συζύγων σας ή των γονέων, γ) Στερείτε τους φτωχούς συνανθρώπους σας, καθ’ ότι, εφ’ όσον έχετε χρήματα δια των οποίων δύνασθε να, ανακουφίσητε πολλούς δυστυχείς, εσείς τα εξοδεύετε εις πάσης φύσεως στολίδια, δ) Αναγκάζετε πολλάκις τους συζύγους σας να κλέψουν, εάν δεν δύνανται να ικανοποιήσουν τας τόσας σατανικάς σας εφευρέσεις, που όποιος δήποτε πλούτος αδυνατεί να τας ικανοποιήσει, ε) Δια των στολισμών σας επιβουλεύεσθε την σωφροσύνην και την τιμήν σας, διότι έλκετε εις ανόμους έρωτας τους άνδρας και κολάζεστε αμφότεροι, στ) γίνεσθε κακόν παράδειγμα εις τας άλ-

λας γυναίκας, μεγάλας και μικράς, που σας βλέπουν και ζ) Η ακόλαστος μανία σας προς στολισμόν σας αναγκάζει να προδώσετε την τιμήν σας ως πόρνοι ή μοιχαλίδες.

(Δεν μπορεί να πει κανείς... Φανατικός φεμινιστής ο κύριος Παναγόπουλος!)

Αλλ' ακούομεν διαμαρτυρίας και ενστάσεις εκ μέρους των φιλαρέσκων γυναικών και λέγουσι: **«Διατί, κύριε, να μη στολισθώμεν; Διατί να μην διορθώσωμεν ένα μας σφάλμα; Πού ευρίσκετε το κακόν και μας κατηγορείτε; Δεν έχομεν δικαίωμα να κάμωμεν ότι θέλομεν εις τον εαυτόν μας;»**

Απαντώμεν: Θέλετε κυρίες και δεσποινίδες να φαίνεσθε ωραίες; Αρκεσθείτε εις το ώς σας έπλασε ο Δημιουργός σας και μη θελήσετε να προσθέσετε τίποτα επάνω σας. Διότι, καλλωπιζόμεναι, δήθεν με τον τρόπον σας, βλασφημείτε τον Θεόν, λέγοντας εις Αυτόν, ότι είσθε σοφώτερες Αυτού και διορθώνετε την ατελή δημιουργίαν Του. Αλλ' ουδέποτε ο Διάβολος θα δυνηθή να διορθώση δήθεν, κάτι που αυτός ο Θεός έφτιασε "καλώς λίαν", και ουδέποτε το "τεχνητόν" θα φθάση το "φυσικόν". "Μή προσθέτης" λέγει ο θείος Χρυσόστομος "τίποτε, διότι του Θεού το πλάσμα, είναι ωραίον εις τα μάτια Του, όταν μένη ως Αυτός το έφτιασε" και όχι ως ο Διάβολος εκ Γαλλίας δια (DIOR) μετεποίησεν.

(Οπότε εσείς, με Chanel, Yves Saint-Laurent, Estee Lauder, Paco Rabanne, είσαστε μάλλον εντάξει...)

Θέλετε λοιπόν να φαίνεσθε ωραίαι εις τον Θεόν;

Στολισθήτε με σωφροσύνην, ταπείνωσιν, παρθενίαν, αγνότητα, που είναι ο πιο πολύτιμος στολισμός. Εάν ενδυθήτε αυτὰς τας αρετὰς, ἔστω και αν εἰσθε γυμναί κατά το σώμα, ελλείπει ενδυμάτων, εις την ουσίαν εἰσθε ωραίαι και λάμπετε ως η Εὐα, ἣτις γυμνή οὐσα εν τῷ Παραδείσῳ, εν τούτοις ἦτο ενδεδυμένη με δόξαν θείαν.

Ἴσως θα ἦτο μια ιδέα να οργανωθῶν Χριστιανικὲς Γυμνιστικὲς Κατασκηνώσεις μετὰ δημοσίων θεαμάτων. Εκεί ο καθείς θα μπορούσε να διαπιστώσει ἰδίῳις ὁμασι του λόγου το αληθές. (Καθόλου κακή ιδέα...)

**4) Η αθεόφοβος γυνή όταν εισέρχεται εις την εκκλησίαν
εισέρχεται βαμμένη, κουρεμένη, μινιφορούσα,
προκαλούσα και σκανδαλίζουσα.**

Εἶναι ὁμως καιρός να μάθουν αι τοιαῦται, ὅτι παντοῦ, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν εις την Εκκλησίαν πρέπει να εισέρχονται ως σεμναί και κατὰ Θεόν ενδεδυμέναι και ὄχι κατὰ Σατανά. Η ὥρα του εκκλησιασμοῦ εἶναι ὥρα προσευχῆς, χρόνος δακρύων, στεναγμών και καθὼς αντιλαμβάνεσθε καλλωπισμοί και προσευχή δεν πηγαίνει, γυμνότης και αναστεναγμοί και δάκρυα δεν συμβιβάζονται. Δι' αὐτό και ας γνωρίζουμε λοιπὸν ὅτι, ὅσαι με τοιαύτην αδιαντροπίαν εισέρχονται εις τον Ναόν ἐπὶ προφάσει προσευχῆς, ὅτι κατὰρα μάλλον παρά ευλογίαν επισσωρεύουν εις εαυτὰς.

Ἀκόμη θα πρέπει να γνωρίζουσιν, ὅτι δέον εις την Εκκλησίαν να εισέρχονται με σκεπασμένην την κεφαλὴν ως παραγγέλει ο Παῦλος: "Πᾶσα δε γυνή προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ΑΚΑΤΑΛΥΠΤΩ τη

κεφαλή καταισχύνει την κεφαλήν εαυτής –εν γαρ ἐστὶ και τῷ αὐτῷ τῇ ἐξυρημένη.” Διότι, ὅσον εἶναι προσβλητικὸν και ἀτιμον να εἶναι ἡ γυναῖκα ἐξυρισμένη εἰς τὴν κεφαλήν, ἐξ’ ἴσου εἶναι προσβλητικὸν να εἶναι ἀνευ καλύμματος εἰς τὴν κεφαλήν και μάλιστα εν ὥρα προσευχῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Δια τούτο αναγιγνώσκομεν εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, ὅτι, αι παλαιαὶ γυναῖκες, ὄχι μόνον εἶχαν σκεπασμένην τὴν κεφαλήν, ὅταν ἐβγαῖναν ἐξῶ του οἴκου των, **ἀλλὰ και αὐτὸ το πρόσωπον.** Και ἀκόμη προ ἐτῶν αι γυναῖκες των Ὀθωμανῶν περιεπάτουν με κεκαλυμμένον το πρόσωπον.

Ἀς ακούσουν δε τούτα αι δικαί μας Χριστιαναὶ το πῶς ἐκυκλοφοροῦν ἐκεῖναι, ἵνα μη σκανδαλίζουν τινὰ δια του κάλλους των, εν σχέσει με αὐτὰς σήμερον, αι ὁποῖαι περιπατοῦν ἀδιάντροπα εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὰς οδοὺς, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὄχι μόνον με ἀποκεκαλυμμένον το πρόσωπον, ἀλλὰ και με τὰ στήθη, τὰς χεῖρας, τὴν ὠμοπλάτην, τοὺς πόδας, τὰ πάντα ἀποκεκαλυμμένα, προς σκανδαλισμὸν των πάντων.

Με ἄλλα λόγια, ἡ ἰδανικὴ κοινωνία εἶναι ἡ κοινωνία του Ἐμιράτου του Ὁμάν, ὅπου οι φουκαριάρες οι γυναῖκες υποχρεοῦνται να κυκλοφοροῦν με ολόσωμο συνολάκι τσαντόρ, που ἀφήνει μόνον κάτι τρυπούλες ανοιχτὲς στο ὕψος των ματιῶν, για να μην σκουντουφλάνε συνέχεια στον δρόμο. Αὐτὸ βέβαια αν κι εφόσον τους επιτραπεί να βγουν ἐκτὸς των τειχῶν τῆς οἰκίας των. Γιατί να μην το εφαρμόσουμε δηλαδή κι εμεῖς; Πιο μάγκες εἶναι οι Ὁμανοὶ ἀπὸ μας, πιο ὁμορφοὶ ἢ πιο λεφτάδες; (Ἐνα σας λέω... Σκεφτεῖτε τοὺς καλοκαιρινούς Σπύρους να κάνουν καμάκι σε κυρίες με τσαντόρ!).

Επιτρέψατέ μας, κυρίες και δεσποινίδες, σεις που κυκλοφορείται⁹ γυμναί τόσο αναιδώς, να σας ερωτήσωμεν:

α) Τι ωφελείσθε τῶν περιφέρεσθε ἀνευ μανικίων ἀλλὰ μὲν προκαλοῦσαι σκανδαλισμὸν εἰς τοὺς ἀνδρας, ἀλλὰ δε ἀηδῖαν, λόγῳ τῶν μαραμμένων γεροντικῶν σας σαρκῶν;

*β) Τι ωφελείσθε που κυκλοφορεῖτε με τὴν πλάτην σας ἔξω καὶ τὰ καρρὲ σας, που πολλάκις εἶναι ἐκτεθειμένα, τόσο ὁ ὀμφαλὸς σας, ὅσον καὶ **αυτὴ ἡ κύστις τοῦ κόκκυγός σας**; Δια τὸν Χριστὸν μήπως ἐνδύεσθε οὕτω ἢ δια τὸν ἀνδρα καὶ τὸν Διάβολον;*

(Κοίτα να δεις τι πήγε καὶ βρήκε ὁ ἀνθρωπος! Γυναίκες που ἔχουν βίτσιο να ἐπιδεικνύουν τὴν... κύστη τοῦ κόκκυγα τοὺς!!!)

γ) Τι ωφελείσθε που ἀποκαλύπτετε τὰ στήθη σας κατὰ τρόπον, ἄλλοτε μὲν σκανδαλώδη, ἄλλοτε δε ἀηδιαστικόν;

*δ) Τι ωφελείσθε που κυκλοφορεῖτε με τὰ **τσόκαρα** (ἔξω τὰς πτέρνας σας), ἔχουσαι ἐκτεθειμένα τὰ ξυρισμένα σας πόδια; Γνωρίζετε ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ παπούτσι σας εἶναι ἰκανόν να σκανδαλίσει ψυχάς;*

*ε) Τι ωφελείσθε ὅταν φοράτε μίαν φούσταν πλάτους μίας σπιθαμῆς, μὴ δυνάμεναι να βαδίσετε, **εφαρμοστὴν τελείως** πάνω σας, πολλάκις δε καὶ διαφανήν, ἐπιδεικνύοντες ζωηρῶς τὰς γραμμάς σας καὶ τὰ ἐσώρουχά σας, ἢ ὅταν φοράτε μίαν μίας σπιθαμῆς*

⁹ Το -αι τῆς κατάληξης οφείλεται στὸν συγγραφέα κύριο Παναγόπουλο, γὰρ να ἴμασθε ἐξηγημένοι.

μήκους και ούτω **γυμνομηρούσαι** προκαλείται¹⁰ τα βλέμματα πάντων;

Δια να εισέρχεται λοιπόν η γυνή κατ' αυτήν την έννοιαν εις την Εκκλησίαν γυμνή, βαμμένη, κουρεμένη, έξω τα χέρια της, έξω τα καρρέ της, έξω τα στήθη της, τεχνητές εληές κ.λ.π. αποδεικνύει ότι είναι μάλλον υπό την δύναμιν τον Σατανά και αλλοίμονον εις αυτήν την ημέραν της κρίσεως!

Κοίτα τώρα φαντασιώσεις που έχει ο μπάρμπαρς! Αμάν ρε παιδιά, πού είναι αυτή η Εκκλησία που συχνάζουν τέτοιου είδους αμαρτωλές υπάρξεις, να πηγαίνουμε και μεις! Ούτε όρθρο κι εσπερινό δεν πρόκειται να χάσουμε, όχι λειτουργία!

5) Η αθεόφοβος γυνή έχει άμεσον σχέσιν με τους χορούς και τα τραγούδια, άτινα καταστρέφουν ψυχή και σώμα

Ο Άγιος Χρυσόστομος περί οργάνων και χορών λέγει:

«Εγώ θαρρώ αν αποφηναιίμην, ότι, όπου όρχισις, εκεί και Διάβολος». Τώρα πώς δικαιολογούνται σήμερα να χορεύουν και γλεντούν οι χριστιανοί με το πρόσχημα του... ξεσκάσματος, απορούμεν. Οργή Θεού είναι πάνω εις αυτάς, αι οποίαι κατασπαταλούν τας ώρας των εις χορούς και μάλιστα διαβολεμένους, ως είναι οι λεγόμενοι ευρωπαϊκοί, και οι τελευταίως κανιβαλικοί, αίτινες επιτρέπουν συμπλέγματα μετά ανδρών άνομα ως είναι τα λεγόμενα ροκ-εντ-τρόλ, τα τσα-τσα, τα σεϊκ και τόσα άλλα που έχουν σχέσιν με τον υπόκοσμον της Δύσεως.

¹⁰ Πάλι του Παναγόπουλου το -αι.

Αλλοίμονον εις τας ντόπιας γυναίκας, αι οποίαι παραδίδονται εις τας αγκάλας των ανδρών με το πρόσχημα του «**αθώου χορού**». Αλλοίμονον δε και τρις αλλοίμονον εις εκείνας, αι οποίαι προσφέρουν το σπίτι των δια την διαφθοράν αυτήν εν τω χορώ (δια τα αθώα αυτά, λεγόμενα ΠΑΡΤΥ, του Σατανά) δια τα οποία ο θείος Χρυσόστομος λέγει: «**Πορνείαν γέγονέ σου η οικία, μανία και οίστρος, και ουκ αισχύνει ταύτα ηδονήν καλών;**» Τέλος ο χορός απαγορεύεται από την Εκκλησίαν, διότι είναι αιτία διαφθοράς ψυχής και σώματος.

Εξ' ίσου αμαρτάνουσι και όσαι παρακολουθούν τον χορόν.

Εντάξει, μάστορη, εγώ συμβιβάζομαι να κόψω τα τσα-τσα, τα σέικ και τα ροκ-εντ-(τ)ρολ, αλλά με μια συμφωνία... Δεν θα μου πειράξεις ταγκό, μπολέρο και πάσο ντόμπλε. Άλλωστε αυτοί δεν είναι κατάπτυστοι Ευρωπαϊκοί χοροί, έτσι;

Δια τούτο Γυναίκες, φυλαχθήτε από τον χορόν. Φοβηθήτε τον Θεόν, Όστις, πρόκειται να μας κρίνει σκληρά, διότι όταν εβαπτίσθητε εις την Αγίαν Κολυμβήθραν εις το όνομα της Αγίας Τριάδος εδώσατε υπόσχεσιν ενώπιον Αγγέλων και ανθρώπων να αποστραφήτε και να μισήσετε τα έργα του Διαβόλου.

Πώς τώρα τα παραβαίνετε;

Είπατε:

«Αποτάσσομαι τω Σατανά και πάσι τοις έργοις αυτού και πάση τη πομπή αυτού».

Πώς τώρα λοιπόν είσθε πρώτες εις αυτά; Γνωρίζετε ότι άνευ γυναικών χορός δεν γίνεται; Αν ναι, πάρετε

θέσιν, διότι ουαί υμίν εν ημέρα κρίσεως. Γλέντια, χοροί και τραγούδια, ας είναι μακρυνά από σας, καθ' ότι:

«Ουαί οι επικρατούντες προς την φωνήν των οργάνων ως ελογίσαντο και εστηκότα ουχ ως φεύγοντα. Ουαί οι πίνοντες τον διύλισμένον οίνον και τα πρώτα μύρα χρυόμενοι» λέγει η Γραφή.

«ΟΥΑΙ οι μετά κιθάρας και ψαλτηρίου και τυμπάνων και αυλών τον οίνον πίνοντες».

Εάν εσείς, γυναίκες, διορθωθήτε θα αλλάξη η όψις της ανθρωπότητος. Τα πάσης φύσεως διαφθορεία θα κλείσουν. Τα πάσης φύσεως νυκτερινά κέντρα, τα λεγόμενα διασκεδάσεως, (ενώ θα έπρεπε να λέγωνται **διαφθοράς**), θα κλείσουν, η Εκκλησία θα γεμίση, τα θέατρα και οι κινηματογράφοι θα ερημωθούν, τα μαιευτήρια θα ξεγενούν μόνον, δεν θα θανατώνουν. Τα διαζύγια, τα δάκρυα, οι πόνοι θα περιορισθούν εις το ελάχιστον, εάν σεις γυναίκες διορθωθήτε.

Εις το χέρι σας είναι. Ζητήσατε την δύναμιν από τον Χριστόν και την Θεοτόκον δια να αλλάξητε την όψιν της γης.

Σκεφτείτε να μπορούσαν, λέει, οι άνθρωποι σαν τον Παναγόπουλο να επιβάλουν τις απόψεις τους και ν' άλλαζαν την όψη της γης! Σκεφτείτε τι ωραίες μέρες που θα μας περίμεναν!

Είναι να παίρνεις φούρια, να χτυπάς το κεφάλι σου στον τοίχο κι αυτό το ρημάδι να μην λέει να σπάσει!

6) Η αθεόφοβος γυνή, είναι ένα μόνιμον και κινητόν ψεύδος, είναι κατ' εικόνα σατανά, του πατρός του ψεύδους και ουχί του θεού. Παρακολουθήσατε την από κεφαλής μέχρι ονύχων.

- 1) Ψεύτικο χρώμα μαλλιών (βαμμένα)
- 2) Ψεύτικο χρώμα φρυδιών (βαμμένα)
- 3) Ψεύτικο χρώμα τσινόρων (βαμμένα)
- 4) Ψεύτικο χρώμα χειλέων (βαμμένα)
- 5) Ψεύτικο χρώμα ονύχων (βαμμένα)
- 6) Ψευδής ύτταρξις εληών.
- 7) Ψευδές σχήμα μαλλιών (κατσαρά κ.τ.τ.)
- 8) Ψεύτικη και διεστραμμένη φωνή.
- 9) Ψευδές σχήμα στήθους (σουτιέν)
- 10) Ψευδές σχήμα σώματος (κορσές)
- 11) Ψευδές ανάστημα (ξυλοτάκουνα)
- 12) Ψευδές βάδισμα (στενή φούστα)
- 13) Ψευδές όνομα (Τιτή-Ριρή-Νινή κ.τ.τ.)
- 14) Κόρη (παρθένος) άνευ παρθενίας.
- 15) Είναι λοιπόν ή δεν είναι ένα **ΨΕΜΑ** η αθεόφοβος γυνή;
- 16) Διότι, πώς θα υπάρξη οικογένεια, και πώς θα διατηρηθεί Εκκλησία και Πατρίς με τοιούτον υλικόν;
Πού θα εύρωμεν πλέον το άρωμα της παρθενίας και την ωραιότητα της μητρότητος και της συζύγου, εάν δεν γίνη η **αθεόφοβος** γυνή **θεοφοβούμενη** και το **ψεύδος** του Σατανά, **αλήθεια** του Κυρίου;

*Ἐπρεπε να γράψωμεν λοιπόν περί της Αθεο-
φόβου Γυνῆς ἢ ὄχι;*

*Ο Θεός να ελεῆση τον γράφοντα και τον ανα-
γνώστην.*

Ευχόμεθα κι εμεῖς ἀπὸ βάθους καρδίας να ελεηθούμε, εἴτε ἀπὸ τον Θεό, εἴτε ἀπὸ κάποιον ἄλλο συναφή φορέα, ὥστε να μπορέσουμε κι εμεῖς κάποτε να βγοῦμε ἀπὸ τον κατασκότεινο Μεσαῖωνα ὅπου παραδέρνουμε και να το πάρουμε εἶδηση ὅτι ἔχουμε πάει στο Φεγγάρι πια (και πίσω).

ΜΕΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΔΙΑ ΤΑΣ ΝΕΑΣ

Νέαι. Φυλάξατε την παρθενίαν σας, τόσον της ψυχῆς ὅσον και τον σώματος, ὡς κόρην οφθαλμοῦ, καθότι. “Παρθένος ἐστίν, οὐχ’ ἡ φυλάξασα μόνον το σώμα αὐτῆς ἀπὸ συνουσίας ἀμόλυντον, ἀλλ’ ἡ αἰδουμένη εαυτήν, ὅταν κατ’ ἰδίαν γένηται” (Αγ. Ισαάκ)

Νέαι. Μην γίνεσθε πόρνοι, προ του γάμου σας, οὔτε του μέλλοντος ἀνδρός σας, καθ’ ὅτι, νύμφη, πόρνη οὔσα, δεν εἶναι νύμφη, και στέφανα ἡ πόρνη δεν δικαιοῦται.

Νέαι. Μην δέχεσθε ἐξευτελισμούς ποικίλας ταπεινώσεις, ἔστω και ἀπὸ τους μέλλοντας συζύγους σας, σύροντάς σας εἰς διάφορα νυκτερινά κέντρα, εἰς παγκάκια, πάρκα, φαράγγια, ἀκρογυῖα, γκαρσονιέρες κινητές (αὐτοκίνητα) ἢ ἀκίνητες, ἐπὶ τη υποσχέση γάμου. Διότι, πῶς θα σας τιμήσουν μετὰ τον γάμον, καθ’ ἡν στιγμὴν σήμερον σας ἐξευτελίζουν σύροντάς σας μετὰξὺ του υλοκόσμου;

Νέαι. Ενδυθήτε, ποδεθήτε, μη κουρεύεσθε, μη χαρτοπαίζετε, διότι θα κολασθήτε. Προσέξτε δε και μη παρασυρθήτε από τας λεγομένας χριστιανάς, που πράττουν ούτω. Αύται δεν έχουν Χριστόν εις την καρδίαν των, διότι ο Χριστός λέγει, εκ των καρπών γνωρίζεται το δένδρον. Αφού λοιπόν οι καρποί των είναι πονηροί, πώς η ρίζα των είναι Χριστού; Ακόμη, προσέξτε εις τον γάμον σας, μη πάρετε συγγενή σας, μέχρι εβδομού βαθμού. Μη ενδύεσθε με διαφανή ενδύματα και διακρίνονται τα εσώρουχά σας. Προσέξτε την στάσιν σας, παντού. Μη καπνίζετε, διότι ο καπνός, κατά τον Ελβετόν βοτανολόγον δόκτορα ΝΤΡΟΖ βλάπτει τα γεννητικά σας όργανα και η έμμηνος ροή σας έρχετε ακατάστατα, πότε με αιμορραγίας και πότε καθόλου. Μη ενδύεσθε ανδρικά, καθ' ότι η οργή του Θεού θα είναι επάνω σας.

Τέλος, αγαπήσατε πρώτον τον Χριστόν και την Παναγίαν, και έπειτα κάθε άλλον.

Γυναίκες. Φοβηθήτε τον Θεόν

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟ ΔΙΑ ΤΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Μητέρες. Εκπαιδεύσατε τα τέκνα σας εν Κυρίω. Κηρύξτε εις αυτά τον Χριστόν ως Σωτήρα αυτών. Οδηγείτε αυτά τακτικώς εις την Εκκλησίαν. Ενδιαφέρεστε δια την εν Χριστώ ζωήν αυτών, ήτοι, Μετάνοιαν - Εξομολόγησιν - Προσευχήν - Νηστείαν - Θείαν Κοινωνίαν - Παρθενίαν. Μιλήσατέ τους περί της αξίας της παρθενίας και του τιμίου γάμου. Μην τους δίδεται φαγητά πολλά και λιπαρά, διότι τα οδη-

γείτε εις την πορνείαν. ¹¹ Μην τα οδηγήτε εις τα θεάματα διότι τα διευκολύνετε εις την διαφθοράν. Μην τους επιτρέπετε να κυκλοφορούν ημίγυμνα ή να κολυμβούν με μαγιώ “Μπικίνι”, δηλαδή με μόνην “κυλώτα και σουτιέν” άλλου υφάσματος διότι η γυμνώτης είναι πορνεία και την πορνείαν δεν την συχωρεί ο Θεός. Αφαιρέσατε από τους τυχόν απίστους πόρνους υιούς και παλακίδας θυγατέρας σας τους Σταυρούς και τας Αγίας εικόνας, που φέρουν ως φυλακτήρια εις τον λαιμόν των. Μην εξέρχεσθε ημίγυμνες, εις τον μανάβην, το ψαρά, τον έμπορον κλπ. Προσέχετε τα τέκνα σας εις το Σχολείον και τας σχέσεις αυτών. Προφυλάξατε αυτά από τον αθλητισμόν,¹² διότι πολλάκις θρηνούνται θύματα ηθικά. Προφυλάξατε αυτά από πάσης φύσεως παραφνάδας του Μασονισμού. Δώσατε παιδιά εις την Εκκλησίαν, τον Μοναχισμόν και την Κοινωνίαν κατ’ αναλογίαν κλήσεως ενός εκάστου. Προφυλάξατε τα παιδιά σας από πάσης φύσεως πάρτυ - χορούς - φίλους ή φιλενάδας, διότι μέσα εις αυτά υπάρχουν αι αιτίαι της μελλούσης τυχόν διαφθοράς αυτών. Τέλος προφυλάξατε αυτά από τους... ασπόνδους συγγενείς, ένθε πολλάκις η αιτία της διαφθοράς ή η διευκόλυνσις αυτής.

«Η παρθενία θυσία έστι του Χριστού μίμησιν έχουσα αγγελικήν» (Ιερώνυμος)

¹¹ Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να έβγαχνε κανείς πώς τα λιπαρά φαγητά οδηγούν στην πορνεία, αλλά ας το αφήσουμε για καμιά άλλη φορά.

¹² Ότι έχει σχέση με άλματα ειδικά πρέπει να αποφεύγεται γιατί δεν ξέρεις ποτέ... Μπορεί να δημιουργηθούν κακές συνήθειες! Oh, my God, my God!

Δεν ξέρω πόσοι θα ήθελαν να ζήσουν σ' έναν κόσμο που διέπεται από τις «χριστιανικές αρχές» του Παναγόπουλου. Εγώ θα προτιμούσα να με ρίξουν στην πυρά της «χριστιανικής εξαγνίσης» μαζί με όλους εκείνους τους πόρνους, πόρνες, διεφθαρμένους, αμαρτωλούς κλπ., να πάμε τσιφ στην Κόλαση, να ζήσουμε σαν άνθρωποι επιτέλους.

Πάντως υποπτεύομαι ότι κάτι σαν τον Παναγόπουλο ή «καμένοι» είναι ή... θου Κύριε φυλακή τω στόματί μου. Το κακό είναι ότι στην «ορθόδοξη» μεριά της επιχείρησης Χριστιανισμός Corporation Ltd είναι πολλοί πανάθεμά τους! Πάρα πολλοί!

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Φεβρουάριο του 1987

Δως ημίν σήμεραν

Στην Αρχαία Αίγυπτο, στη Βαβυλώνα, στις Ινδίες, στους Μάγια της Αμερικής, στην Αρχαία Ελλάδα, ακόμα και στους άγριους (;) Κελτικούς λαούς, οι ιερείς ήταν οι θεματοφύλακες της Γνώσης, οι κλειδοκράτορες της Σοφίας του Ανθρώπινου Γένους.

Στη σημερινή Ελλάδα είναι οι θεματοφύλακες της Άγνοιας, οι κλειδοκράτορες της Κασέλας με τα Όβολα.

–Μετανοείτε αμαρτωλοί! βροντοφώναζαν οι κατηχητές στα έντρομα παιδάκια του Κατηχητικού.

Τώρα, στο Κατηχητικό σούρνονται μόνο κάτι ταλαίπωρα πλάσματα φανατικών θρησκόληπτων γονιών.

–Εις το πυρ το εξώτερον! απειλούσε ο ιεροκήρυκας από τον άμβωνα της εκκλησίας.

Τώρα, στην εκκλησία μαζεύονται μόνο κάτι υπέρ-γηρα γραϊδία, τρέμοντα στην ιδέα του θανάτου (και της αναπόφευκτης τιμωρίας).

– Πυρίνη λαίλαψ θα πίψει επί των κεφαλών των ασεβών! φοβέριζε ο παπάς το εκκλησίασμά του.

Και βρίσκαν ευκαιρία οι ευσεβείς επίτροποι να φέρουν γυροβολιά τον δίσκο.

* * *

Τους βλέπεις έτσι μπαμπουλωμένους στα μαύρα, με τα γένια ν' ανεμίζουν και το καλυμμαύχι (ίδιο μπουρτί σόμπας) στο κεφάλι και σε πιάνει σύγκρυο. Σαν μεγάλα, αρπακτικά όρνια, έτοιμα να πέσουν, να σε κατασπαράξουν, έτσι και κάνεις ότι γλιστράς.

Και βλέπεις τις ευτυχισμένες τους κοιλάρες, τα στρογγυλά τους μάγουλα και τους φαρδείς τους κώλους κι απορείς: “Μα, με τι στο καλό νηστεύουν αυτοί οι ευλογημένοι (sic) και γίνονται σαν φράπες!”.

Κάθεσαι να μιλήσεις μαζί τους και παθαίνεις ίκτερο. Όσοι δεν είναι εντελώς αγράμματοι (και δεν εννοώ να μην έχουν πάει σχολείο), είναι τόσο χαμηλού πνευματικού επιπέδου ώστε είναι ν' απορείς, πώς τους αφήνουν να παίζουν με κάτι τόσο σημαντικό κι επικίνδυνο όπως είναι η ψυχή του ανθρώπου.

Δεν είναι ότι δεν έχουν καμιά σχέση, αυτοί οι παπάδες μας, με τη Γνώση, το χειρότερο είναι που δεν έχουν καμιά σχέση και με το ίδιο τους το αντικείμενο – που είναι (εκτός κι αν κάνω λάθος) το κήρυγμα αγάπης και ισότητας του Ναζωραίου.

Χοντροί παπάδες, χοντροί Δεσποτάδες, φουσκωμένοι σαν φασιανοί κι αλληλοπροσφωνούμενοι «Μακαριότητα», «Αγιότητα», «Σεβασμιότητα» κι άλλα εις «-ότατε», όταν δεν παίζουν τις μαγκουριές συναμετάξυ τους, οπότε πέφτουν κείνα τα «Ντενεκέ», «Λούλα», «Ξεφτυλισμένε» κι άλλα, διαφόρων καταλήξεων.

Ο κοσμάκης δεν τους αγάπησε ποτέ τρελά, πόσο μάλλον να τους έχει σε εκτίμηση. (Σε ποιο άλλο μέρος του κόσμου είναι γρουσουζιά να πέςεις πρωί-πρωί πάνω σε παπά;). Αλλά, μη νομίζετε... Τα αισθήματα είναι αμοιβαία. Ούτε κι εκείνοι λιώνουν πια από αγάπη για το... ποιμνίο. Το ποιμνίο είναι καλό για να φέρνει όβολα στο παγκάρι. Άντε, να στριμώξουν και τίποτα γερόντια, να τους γράψουν (της Εκκλησίας δηλαδή) τίποτα περιουσιακά στοιχεία, έτσι σαν υποθήκη για τη... μέλλουσα ζωή. Πέρα απ' αυτό, επαφή καμιά. Κι αν βρεθεί κανείς και τους χαλάσει την πιάτσα ή τον απομακρύνουν ή τον στέλνουν σε τίποτα γκράβαρα «προς συνετισμόν».

Το παπαδαριό ζει κάπου μεταξύ των ετών 1350 και 1600. Οι ιδέες μεσαιωνικές, οι «διδασχές» μεσαιωνικές, οι τεχνικές μεσαιωνικές και μόνο όταν έχει να κάνει με business administration έρχεται και προσαρμόζεται στον εικοστό πρώτο αιώνα (με θαυμαστά, ομολογουμένως, αποτελέσματα).

Τις Τέχνες και τα Γράμματα τα κατέτρεξαν ανέκαθεν. Κάθε καινούργια ιδέα, κάθε θαρρετή φωνή τη στηλίτευσαν και προσπάθησαν, με κάθε τρόπο, να καταπνίξουν. Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Τους αφορεσμούς του Λασκαράτου και του Καζαντζάκη ή τον ρόλο που έπαιξαν στις «ιστορικές» στιγμές του έθνους, ασ πούμε στον Εμφύλιο και τη Χούντα;

Πήραν μια διδασκαλία αγάπης και την μετέτρεψαν σε έργο τρόμου και φρίκης.

Οι «αντιπρόσωποι» του Θεού επί της γης! Όπως λέμε, οι αντιπρόσωποι της *BMW*, της *Toyota*, της *Mercedes...*

Οι θησαυροφύλακες του Θεού επί της Γης, μάλλον. Με την εμπορία θαυμάτων, την εμπορία προσκυνημάτων, την εμπορία ψυχών!

Και δεν τόλμησε ποτέ κανείς να τους βάλει χέρι.

Μια-δυο φορές που πήγε να κουνηθεί λίγο το κράτος (να μπει στην μοιρασιά των πεκουνίων δηλαδή, όχι τίποτ' άλλο), έγινε ανάστα ο Κύριος!

–Κάτω τα χέρια από την Εκκλησία! βροντοφώναξαν οι Δεσποτάδες (με τους ογκώδεις χαρτοφύλακες) στην τηλεόραση.

Κι εννοούσαν βέβαια: «Κάτω τα χέρια από τα λεφτά».

Ποιος να τους πειράξει; Είναι, σαν να λέμε, ν' αρχίσει το κράτος να κυνηγάει τον Λάτση, τον Βαρδινογιάννη ή τον Ολυμπιακό! Ιστορίες για αγρίους κόνικλους! Επιστημονική Φαντασία! Μιλάμε για τελείως ανέφικτα πράγματα πια!

Και τώρα που οι... Άγιοι στήσαν καυγά μεταξύ τους για τις Μητροπόλεις (ποιος θα πρωτοσώσει καλύτερα το «χριστεπώνυμο ποιμνιο» κι αρχίσαν τα χριστιανικά επίθετα του τύπου «Λούλα», «Κούλα» κλπ. πάλι ποιος τρελός θα μπει στη μέση να βγάλει άκρη;

Κι ακούμε κατάπληκτοι τον «Σεβασμιότατο» Αρχιεπίσκοπο να αναφέρεται σε «ντενεκέδες» και βλέπουμε τους παπάδες ν' ανταλλάσσουν μαγκουριές

και φτυσίματα και δεν πιστεύουμε στ' αυτιά μας και τα μάτια μας.

Κι ακούμε τον Πατριάρχη της Κωνσταντινούπολης ν' αντιδικεί με κείνον της Αντιόχειας για ένα... μετόχι στην... Αυστραλία και δεν σηκωνόμαστε πάνω, να πιάσουμε ένα στειλιάρι, να τους αρχίσουμε στις μαγκουριές (μήπως δεν το 'κανε κι ο Ιησούς στον Ναό;) και να τους προγκήξουμε.

-Όξω από το σπίτι του Θεού, παλιοκοπρίτες, μην το μαγαρίσετε.

Πού είναι, βρε -ότατοι, αυτή η περίφημη Αγάπη που ήρθατε να μας διδάξετε; Πού 'ναι κείνο το «ο έχων δύο χιτώνας...»; Τι σχέση έχετε εσείς, βρε λέχροι, με το Πνεύμα, την Ψυχή, την Ευσπλαχνία;

Πότε θα 'ρθει επιτέλους η ευλογημένη ώρα, να τινάξουμε από πάνω μας τον Φόβο και να τους δώσουμε τη θέση που τους ανήκει;

Να τους μαζέψουμε, δηλαδή, όλο το τσούρμο των χοντρών κοράκων και να τους στείλουμε σε καμιά ΜΟΜΑ, σε κείνη την άλλη, την ξεχασμένη Ελλάδα, ανοίγουν δρόμους και αυλάκια.

Να κάνουν κάποτε κι αυτοί κάτι χρήσιμο στη ζωή τους, οι κηφήνες. Και τα λεφτά τους να τα μοιράσουμε στον κοσμάκη (απ' όπου τα βούτηξαν), σε ίσα μερίδια, σε φτωχούς και πλούσιους αδιακρίτως, αφού δικά τους είναι ας τα κάνουν ότι καταλαβαίνουν, άλλος ψωμί, να φάνε τα παιδάκια του κι άλλος γαρδένιες, να φάνε οι τραγουδιάρες στα σκυλάδικα.

Έτσι ή αλλιώς θα πιάσουν τόπο.

Α, μα πα! Δυο χιλιάδες χρόνια βραχνάς!

* * *

Θέλω να τελειώσω αυτό το θυμωμένο χαρτί με μια ήπια σκέψη. Μια σκέψη που στέλνω στους ελάχιστους εκείνους, τους μικρούς κι «ασήμαντους» ιερείς, τους χαμένους σε κάποια από τις «φτωχές» ενορίες, σ' αυτούς που μπορούν ακόμα ν' αντικρίζουν τον Εσταυρωμένο στην Αγία Τράπεζα και να νιώθουν κείνο το μυστικό ρίγος που φέρνει, όχι ο φόβος, αλλά η συγκίνηση και η ευγένεια της «ταπεινής» τους ψυχής.

Η Αγία Περιουσία

Ο συχωρεμένος ο Μωάμεθ Β', ο επιλεγόμενος και Πορθητής, δεν ήταν βλαξ. Αν ήταν βλαξ δεν θα είχε καταλάβει πώς λειτουργούσε το ρωμῆϊκο δοβλέτι, όταν το κατέλαβε, και ποιος κάνει πραγματικά κουμάντο εκεί –και θα την πάταγε. Δεν ήταν βλαξ όμως κι έτσι, από την πρώτη στιγμή αντελήφθη πως το παπαδαριό είναι εκείνο που έχει την ουσιαστική δύναμη, που πατάει πάνω στη μπλόφα και τον φόβο του αγνώστου και του μεταφυσικού κι αλωνίζει. Θα μπορούσε να τους είχε περάσει όλους από το λεπίδι και ν' αναδειχτεί έτσι σε μέγα ευεργέτη του έθνους (του δικού μας και του δικού του), σκέφτηκε όμως να κάνει κάτι πιο έξυπνο: να τους χρησιμοποιήσει (δι' ίδιον όφελος).

Έπιασε λοιπόν και κάλεσε σε ακρόαση τα πρωτοπαλήκαρα της συμμορίας, την «κεφαλή» όπως λέμε σεμνά.

–Για μπουγιουρούμ κατά 'δώ που έχω δυο κουβέντες εμπορικές να σας πω, τους λέει.

Ρίχνουν τεμενάδες οι πνευματικοί ταγοί, μέχρι κάτω, το χαλί, που ούτε στον αυτοκράτορα (θιος σχωρέστον) δεν έριχναν.

–Εδαφιαίως προσκυνούμε, πολυχρονεμένηε μας Πατισιάχ, που ο Θεός και ο Αλλάχ να μας κόβουν μέρες και να σου δίνουν χρόνους.

Ο Μωάμεθ, το είπαμε, βλαξ δεν ήταν. Με το που τους έκοψε με το αετίσιο βλέμμα του, με το που είδε το σουλούπι τους το ευρύχωρο και το ματάκι το πονηρό, το άπληστο, κατάλαβε πως τούτοι εδώ δεν είναι να τους εμπιστεύεσαι ούτε το σκυλάκι σου να πάνε βόλτα.

–Το πήρατε είδηση φαντάζομαι πως η κατάσταση άλλαξε, τους λέει. Οπότε, αυτά που ξέρατε να τα ξεχάσετε.

–Άφεριμ, εφέντη μ', του απαντάει ένας από τους μεγάλους. Ξέρουμε και παραξέρουμε. Εμείς άλλωστε δεν είχαμε πει το μεγαλειώδες «κάλλιο τούρκικο σαρίκι παρά παπική τιάρα»;

–Και πολύ καλά κάματε, επικρότησε ο Πορθητής. Καθόσον με μας μπορείτε να συνεννοηθείτε, ενώ με τους Λατίνους πού να βγάλετε άκρη; Αυτοί θα σας βάλουν κατευθείαν στα μνημόνια, να σας αλαλιάσουν –άλλο δεν ξέρουν.

–Πολλά τα έτη σου, πολυχρονεμένηε μας Πατισιάχ,

απάντησαν εν χορώ τα μούτρα. Έτσι ακριβώς, όπως τα λες, είναι.

–Είπαμε όμως, αυτά που ξέρατε κομμένα, μήκε κατευθείαν στο ψητό ο Μωάμεθ. Οι τρικλοποδιές που βάζατε στους αυτοκρατόρους τέρμα. Πουστιές εγώ δεν σηκώνω.

–Μπέσα για μπέσα, πολυχρονεμένη μας. Εμείς στο όνομά σου και νερό πίνουμε, που λέει ο λόγος.

–Ωραία. Τότε θα τα πάμε καλά. Έχουμε όμως το πόπολο ν' αντιμετωπίσουμε. Και το πόπολο είμαι άτιμο πράγμα. Όλο θέλει να παίρνει και να μη δίνει. Κι όταν το παραζορίζεις ξεσηκώνεται. Κι όταν ξεσηκώνεται έχουμε ντράβαλα. Τι θα κάνουμε με το πόπολο;

–Ότι κάναμε πάντα, πετάγεται ένας ειδικός με γυαλιά και σοφή φαλάκρα. Θα το φοβερίσουμε με την «οργή Θεού του ζώντος» και τη μετά θάνατον τιμωρία εις τα καζάνια της κολάσεως. Όποιος κουνηθεί πάει τσιφ στο πυρ το εξώτερον –εξακριβωμένα πράγματα. Άστο πάνω μας, πολυχρονεμένη μας Πατισάχ και δεν θα το μετανιώσεις. Μπορώ να σε διαβεβαιώσω πως για τετρακόσια χρόνια τουλάχιστον δεν θ' ανοίξει μύτη.

Θαύμασε την τόση επιστημοσύνη ο πολυχρονεμένος.

–Ορέ τι 'σαστε σεις! ανέκραξε. Έχω δει μούτρα και μούτρα, αλλά σαν ελόου σας ποτέσ και πουθενά.

–Μας κολακεύει η Μεγαλοσύνη σου. Εμείς, απλά, το καθήκον μας...

–Με το αζημίωτο, κάγχασε ο Πατισάχ.

–Η σωτηρία της ψυχής έχει έξοδα, εφέντη μ'. Τίποτις στον ντουινιά αυτόνε, τον αχάριστο, δεν είναι

τζάμπα. Πλην όμως, μιας και το 'θιξε η Μεγαλοσύνη σου, απ' αυτή την ρεμούλα εμείς τι θα αποκομίσωμεν;

–Τι θέλετε, ορέ; Όβολα; Να σας δώκω, προθυμοποιήθηκε ο Οσμανλής. Πόσα σακιά να πω να φέρουν;

Οι παπάδες κούνησαν τα σεβάσμια κεφάλια τους πέρα-δώθε.

–Τα όβολα ξοδεύονται και φεύγουν, γίνονται καπνός, πανσοφολογιώτατε, είπε ένας, που έμοιαζε με λογιστή. Ματαιότης ματαιοτήτων δεν λέει και το Ιερόν Ευαγγέλιον;... Ενώ η γη.. ε, πώς να το κάνουμε... μένει.

Ξαναθαύμασε ο Τούρκος την προνοητικότητα και τη σοφία των καινούργιων του συνεταίρων.

–Να σας δώκω χωράφια δηλαδή; απόρησε. Τι να τα κάνετε; Εσείς, τεμπελχανάδες κλασικοί, δεν πιάνετε κασμά ούτε για να τον ευλογήσετε.

Ο επί των οικονομικών τιτουλάριος ξερόβηξε διακριτικά.

–Τας γαίας θα τας καλλιεργώσιν οι πιστοί του Χριστεπωνύμου ημών ποιμνίου, ίνα διασώσωσιν τα ψυχάς αυτών, έναντι πενιχρού αντιτίμου, εξήγησε ψαλμουδιαστά. Εμείς θα ευλογούμεν την εσοδείαν και θα καρπώνομεθα τα έσοδα εξ' αυτής. Ίνα αντεπεξέλθωμεν, εννοείται, εις τα πολλάς και ποικίλας πνευματικός μας υποχρεώσεις.

–Και πώς θα γένει αυτό; αναρωτήθηκε μεγαλόφώνως ο Πορθητής, που λάμβανε μαθήματα θρησκευτικής οικονομίας από τους σοφούς και επιτήδειους καλεσμένους του.

Ανέλαβε να του εξηγήσει ο εκ των κεφαλών με κεί-

νη την μελίχια και πλήρη ευσεβείας εκκλησιαστική λαλιά.

–Εμείς, ως το δίχως άλλο γνωρίζετε, Εκλαμπρότατε, κατέχομεν απανταχού της επικρατείας μονάς και ησυχαστήρια. Φευ, οι Βυζαντινοί, κατά καιρούς εμφορόμενοι από ποταπά αισθήματα ασεβείας και ιδιοτέλειας, απογύμνωσαν αυτά τα υπέροχα πνευματικά ιδρύματα από τους φυσικούς πόρους αυτών, κρατικοποιούντες –πάντα δι’ ίδιον όφελος– τας γαίας μας. Και ναι μεν ο πανάγαθος Θεός τους τιμώρησε ανυπερθέτως, στέλνοντας Υμάς, να τους πάρετε παραμάζωμα, πλην όμως το έχει μας ημείς εξακολουθούμε να το στερούμεθα.

Το σκέφτηκε ο αδίστακτος ισλαμιστής.

–’Ντάξ’ (ταμάμ), είπε τέλος. Να το δούμε. Σαν πόσα στρέμματα μιλάμε ανά μοναστήρι δηλαδή;

Οι συμμορίτες του καλού Θεού αλληλοκοιτάχτηκαν. Ένας σεβάσμιος χοντρός με διχαλωτή άπλυτη γενειάδα ξερόβηξε.

–Μην μπλέξουμε τώρα με νούμερα και στρέμματα, πολυχρονεμένηε μας, είπε. Κι άντε να βρούμε τα σύνορα... κι άντε να τα οριοθετήσουμε ξανά... αυτές οι ελιές ανήκουν, λέει, στον Μήτσουλα... τούτο το μποςτάνι είναι, λέει, του Κώτσουλα... αυτό το βοσκοτόπι του Τάτσουλα... Κι άντε να βρεις τον καδή, να δικάσει... κι άντε να φέρεις (ψευδο)μαρτύρους... κι ο χρόνος να τρέχει και να χάνουμε έσοδα... Δεν γένεται προκοπή έτσι.

–Οπόταν;

–Οπόταν... δεν λέμε καλύτερα «ως εκεί που φτάνει

το μάτι», να ειμάρστενε μέσα; πρότεινε ταπεινά ο σεβάσμιος.

Για μια ακόμα φορά ο Πατισάχ θαύμασε τη σοφία του παπαδαριού.

–Βαϊ, βαϊ, βαϊ! αναφώνησε. Ορέ τι εισάρστενε εσείς;! Τέτοια κουμάρσια δεν θα βρεις σε Δύση κι Ανατολή! Καλά, να το κάνουμε έτσι, να ξεμπερδεύουμε. Και... να υποθέσω ότι τα θέλετε κι αφορολόγητα...

–Ως δείγμα καλής θελήσεως από την Εκλαμπρότητα σου, πολυχρονεμένη μας. Μια συμβολική χειρονομία, που λέει ο λόγος.

Ο Μωάμεθ έβαλε τα γέλια.

–Ταμάμ, είπε μετά. Έτσι θα το κάνουμε. Αλλά... έτσι και δω ότι πάτε να μου κάμετε λαδιά σας πήρε ο Ιμπλίζ¹³ και σας σήκωσε. Ειμάρστενε ζηγημένοι;

–Αλίμονο, πολυχρονεμένη μας, αναφώνησαν εν χορώ οι κατακτημένοι χριστιανοί. Τι τώρα... παιδιά είμεθα;

Ο Μωάμεθ δεν ήταν βλαξ, το έχουμε ξαναπει.

–Εσείς μπορείτε να λέτε, τους κάνει. Εγώ όμως θέλω να έχω το κεφάλι μου ήσυχο. Θα σας παρακολουθώ από κοντά. Και για να σας ξεχωρίζω με την πρώτη από σήμερα θα φοράτε σύλοι σας μαύρα ράσα κι ένα μπουρί σόμπας στο κεφάλι.

Αναστατώθηκαν οι πνευματικοί.

–Μα, Εκλαμπρότατε, αν δεν φοράμε χρυσά και μαλαματένια και βελούδα και μετάξια πώς θα μας σέβεται το πόπολο;

¹³ Ιμπλίζ: ο Διάολος στο Κοράνιο.

–Να τα φοράτε στην εκκλησία, τους λέει ο Μω-
άμεθ. Όξω θα κυκλοφορείτε όπως θέλω εγώ. Αλλιώς...

–Εδαφιαίως προσκυνούμε, πολυχρονεμένε μας Πα-
τισάχ. Γεννηθήτω το θέλημά σου.

Και νά πώς βρέθηκε το παπαδαριό με τούτη εδώ
την αμφίεση –που κόπτεται επιπλέον να διατηρήσει ως
μέρος της ιεράς του παράδοσης. Επί Βυζαντίου φόρα-
γαν ότι ήθελαν.

Και νά πώς βρέθηκαν να κατέχουν τη μισή Ελ-
λάδα... Αλλά δεν ήταν μόνο αυτά που τους παραχώρη-
σε ο Κατακτητής. Υπήρξε κι άλλο κόλπο.

Τι έγινε; Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, το
πόπολο, για να περισώσει την περιουσία του από την
απληστία των πασάδων, των αγάδων και των δερβι-
σάδων (αλλά και των κοτζαμπάσηδων) και τους
φόρους που αυτοί επέβαλαν με το έτσι θέλω (καληώρα
οι σημερινοί μας κυβερνήτες), έκαναν εικονικές δωρεές
στην Εκκλησία. “Πάρτε το βιός μου να το διαφυλάξετε
κι αργότερα, όταν τα πράγματα ηρεμήσουν, μου το δί-
νετε πίσω” ένα πράγμα δηλαδή. Μόνο που η Μητέρα
Εκκλησία, με την πάροδο του χρόνου, ξεχνούσε να επι-
στρέψει τα «προς φύλαξιν» κι έτσι η δική της αγία πε-
ριουσία αυγάτιζε, ενώ του πόπολου μειωνόταν –συχνά
σε βαθμό ένδειας.

Κι έχει τεθεί πολλές φορές το ερώτημα: «Τι τα
θέλει η Εκκλησία όλα αυτά αφού το έργο και η αποστο-
λή της είναι καθαρά πνευματική υπόθεση;». Στο οποίο
οι «κεφαλές» απαντούν ασαφώς μεν, θυμωμένα δε, ότι
τα πενιχρά έσοδα απ’ όλο αυτό το βιός χρησιμεύουν για
φιλανθρωπικό και κοινωφελές έργο –που δεν το βλέπει
κανείς– καθώς και για τη συντήρηση των ναών (και

την επισκευή της λιμουζίνας του Δεσπότη) και... και... και...

Τοσούτον πτωχή είναι δε η καθ' ημάς αποστολική Εκκλησία ώστε ούτε φόρους πλήρωνε (ως προσφάτως), ούτε καν τους μισθούς των ιερέων της, που έχει αναλάβει το κράτος (δηλαδή εμείς, που δεν έχουμε λάβει γαίες και προνόμια από τον Μωάμεθ και τους επιγόνους του).

Κατά καιρούς κάποιος πολιτικός φωστήρας όλο και λοξοκοιτάζει κατά τη μεριά της Αγίας Περιουσίας. Όσοι το αποτόλμησαν τους έφαγε το σκοτάδι.

Κανείς δεν μπορεί να πει πια με βεβαιότητα σε τι ύψη δυσθεώρητα ανέρχεται η περιουσία της «μητέρας όλων μας». Ένας τρόπος για να το εκτιμήσει είναι να επισκεφθεί ένα μοναστήρι και ν' αφήσει το βλέμμα του να ταξιδέψει στον μακρινό ορίζοντα. Ως εκεί που φθάνει το μάτι είναι άγια εδάφη. Καθαγιασμένα από τα βάθη των αιώνων.

Υπάρχουν απορίες;

Το Σύστημα

Εχει παρατηρηθεί πως όσο πιο καθυστερημένη, όσο πιο αγράμματη είναι μια κοινωνία, τόσο οι θρησκευτικές και μεταφυσικές της αναζητήσεις γιγαντώνονται. Η άγνοια δημιουργεί το κατάλληλο υπέδαφος προκειμένου να ευδοκιμήσουν οι κάθε λογής αγύρτες, που δεν διστάζουν στιγμή να εκμεταλλευτούν την ανάγκη για ελπίδα, καρπωνόμενοι ξεδιάντροπα τα εξ' αυτής οφέλη.

Το σύστημα είναι απλό.

Ο μέσος άνθρωπος –πες τον πολίτη, πες τον ψηφοφόρο, πες τον πελάτη– στις σύγχρονες, δυτικού τύπου, αδυσώπητες κοινωνίες, νιώθει εντελώς ανυπεράσπι-

στος. Ξέρει πως στην πραγματικότητα κανείς δεν τον υπολογίζει παρά μόνο σαν «παραγωγική μονάδα» και στην ανάγκη του, συναισθηματική ή υλική, κανείς δεν πρόκειται να σταθεί δίπλα του, να τείνει χείρα βοήθειας. Αυτό το «την υγεία μας να 'χουμε» δεν είναι σχήμα λόγου για να περνάει η ώρα. Ο πολίτης της δυτικόστροφης κοινωνίας ξέρει πως αν του συμβεί κάτι πιο σοβαρό από κρυολόγημα και δεν έχει στην μπάντα κομπόδεμα «για ώρα ανάγκης» είναι χαμένος από χέρι.

Εδώ ακριβώς είναι που εμφανίζεται ο αετονύχης αεριτζής, ο πλασιέ της ελπίδας σε περιτύλιγμα σαπουνόφουσκας (και με κόστος παραγωγής μηδενικό).

“Ο Θεός” του λέει του απελπισμένου. “Ο Πανάγαθος, πανταχού παρών και τα πάντα πληρών, ουράνιος πατέρας θα φροντίσει για όλα προσωπικώς. Κι αν –για οποιονδήποτε δικό του λόγο (ανεξερευνήτες γαρ οι βουλές του Κυρίου) δεν κάνει το θαύμα του τώρα, κανένα πρόβλημα, υπάρχει πάντα η μετά θάνατον ζωή κι εκεί, έννοια σου, θα σε ανταμείψει. Αρκεί –βεβαίως– να πράξεις κι εσύ το χρέος σου, σε τούτη εδώ τη ζωή, όχι στην άλλη. Τουτέστιν να στηρίζεις με τον οβολόν σου τη μητέρα Εκκλησία κι αν κάνεις και καμιά δωρεά ακινήτου, έστω και στη διαθήκη σου, για το φιλόπτωχο εννοείται, τότε η μεταθανάτια ανταμοιβή σου είναι εξασφαλισμένη”. Κι ας είσαι το μεγαλύτερο κάθαρμα που πέρασε από τον πλανήτη Γη. Καλός χριστιανός να είσαι κι όλα διορθώνονται.

Το κόλπο είναι απλό και στηρίζεται σε τρεις βασικές τεχνικές προώθησης του προϊόντος: στο θαύμα, στον φόβο και στη μισαλλοδοξία. Το κόστος για τον έμπορο της ελπίδας και στις τρεις αυτές περιπτώσεις είναι σχεδόν μηδενικό και η απόδοση εγγυημένη.

Να τα δούμε ένα-ένα.

1) Η βιομηχανία του Θαύματος.

Αν το όλο οικοδόμημα βασιζόταν στη μετά θάνατον ανταμοιβή είναι σίγουρο ότι σιγά-σιγά θα έφθινε και θα κατέρρεε. Γιατί καλές οι υποσχέσεις για ένα αβέβαιο κι ανεξακρίβωτο μέλλον, αλλά δεν μπορείς να κρατήσεις τον πελάτη μόνο με φούμαρα. Πρέπει να του δώσεις κάτι πιο απτό, πιο άμεσο, για να σου τ' ακουμπήσει αδιαμαρτύρητα.

Enter το... θαύμα!

Έχουμε τη θειά-Καλιόπη που πάσχει από ρευματικά. Με το υπάρχον «σύστημα υγείας» καλή της επιτυχία πότε θα της κλείσουν ραντεβού να τη δει γιατρός και πόση σημασία θα της δώσουν όταν έρθει η ώρα της να την εξετάσουν. Για ιδιωτική περίθαλψη με την αγροτική της σύνταξη (και δη περικομμένη) δεν συζητάμε καν. Τι απομένει; Τα μαντζούνια τα πατροπαράδοτα –που, φευ, δεν κάνουν τίποτσι– και ο... Άγιος. Ο οποίος φυσικά «τα κάνει τα πάντα όλα». Στραβοί βλέπουν, κουτσοί προβαδούν¹⁴, κουφοί ακούνε και παράλυτοι χορεύουν τσα-τσα στο ΚΑΠΗ. Εξακριβωμένα πράγματα, το εγγυάται ο παπάς της ενορίας. Οπότε; Οπότεν τάζει η θειά-Καλιόπη στον Άγιο –την ευχή του να 'χουμε, παιδάκι μου– μια λαμπάδα ίσαμε το μπόϊ της (που ευτυχώς είναι προς το χαμηλό) κι όλα πάνε πρίμα.

Δηλαδή θεραπεύεται η θειά;

Όχι, αλλά νιώθει σαφώς καλύτερα.

¹⁴ «Περπατούν» Κερκυραϊστί.

Και σάματις οι γιατροί τι θα κατάφερναν παραπάνω από τον Άγιο; Τώρα, αν εξασφαλίσουμε κι ένα κομμάτι από τις παντούφλες του (που –άλλο θαύμα κι αυτό!– του τις αλλάζουν κάθε τόσο οι παπάδες γιατί ανακαλύπτουν, μάτια, πως είναι φθαρμένες –προβαδεί ο Άγιος τη νύχτα, να σε χαρώ!), έναντι πενιχρού αντιτίμου, ακόμα καλύτερα. Και βέβαια να μην ξεχνάμε ν' ανάβουμε το τακτικό μας κεράκι –που σβήνει αμέσως ο νόντσολος¹⁵ για να ξαναπουληθεί ως καινούργες– κάθε που περνάμε από την εκκλησία.

Όλοι οι άγιοι είναι θαυματουργοί –εννοείται. Μερικοί όμως είναι πιο θαυματουργοί από τους άλλους κι αυτό οφείλεται στη διαχείριση που κάνουν οι θεματοφύλακες της πίστης στην κάθε ενορία. Μια εικόνα που «δακρύζει», ας πούμε, προσελκύει ορδές ευλαβών, που καταθέτουν ευχαρίστως τον οβολό τους. Κάπως πιο εξεζητημένο είναι να βάλουμε φιδάκια να βολτάρουν στην εικόνα ή να κουνάμε τα καντήλια. Υπάρχουν πολλές τεχνικές, δόξα τον Πανάγαθο, όρεξη να 'χει κανείς και φαντασία και βρίσκει.

Μετά υπάρχουν τα θαυματουργά αντικείμενα. Το «Τίμιο Ξύλο» για παράδειγμα, που αν μαζεύαμε όλα τα κομμάτια του θα φτιάχναμε έναν σταυρό ίσαμε το Empire State Building και βάλε. Ή οι «ζώνες της Παναγίας» ή τα πασούμια του Αγίου Σπυρίδωνα, που αναφέραμε πιο πριν... Για να μην υπολογίσουμε το κάθε «ιερό σκήνωμα», τις «κάρες» και τα «χέρια». Είπαμε, επιχειρηματικό δαιμόνιο να υπάρχει και φαντασία κι απέ «the sky is the limit» –κυριολεκτικά στην περίπτωση αυτή.

¹⁵ Ο νεωκόρος Κερκυραϊστί.

2) Η βιομηχανία του Φόβου.

Ο θεός δεν παίζει, να 'μαστε ζηγημένοι. Η Παλαιά Διαθήκη είναι γεμάτη από περιστατικά όπου ο Πανάγαθος τα πήρε στο κρανίο και πού σε πονεί και πού σε σφάζει! Πολυεύσπλαχνος και ελεήμων, ναι, αλλά μην του πατήσεις τον κάλο γιατί την έβαψες. Για θυμήσου τον Κατακλυσμό.... Αλλά και χωρίς να του δώσεις αφορμή πάλι δεν είσαι σίγουρος ότι θα τη βγάλεις καθαρή. Γιατί μπορεί, ας πούμε, να του καθίσει να βάλει στοίχημα με τον Εξαποδώ, όπως έγινε με τον Ιωβ, εάν ενθυμείσαι. Οπότε; Οπότε καλού-κακού να φοβάσαι εσύ και να τον καλοπιάνεις, μην σε βρει καμιά συμφορά και τρέχεις και σε τρέχουν.

Ο φόβος φυλάει τα έρημα άλλωστε.

Και δεν είναι μόνο το ότι κινδυνεύεις όσο ζεις. Έχουμε και τη μετά θάνατον ζωή, το ξεχάσαμε; Εκεί σε περιμένει ο Άη Πέτρος με το τεφτέρι του κι έτσι και δεν σε βρει εντάξει σε στέλνει συστημένο απέναντι, στις πίσσες και το πυρ το εξώτερον. Δια παντός! Άνευ αναστολής κι άνευ χαρίσματος του υπολοίπου της ποινής λόγω καλής διαγωγής. «Όταν λέμε ισόβια, εννοούμε ισόβια».

Φρόντισε λοιπόν να είσαι εντάξει στις χριστιανικές σου υποχρεώσεις, το κεράκι που λέγαμε, τον οβολό στον δίσκο, τη συνεισφορά υπέρ αποπερατώσεως ιερού ναού, υπέρ εικονογραφήσεως του ιερού τέμπλου... άντε, και καμιά δωρεά ακινήτου, ώστε να γραφτείς στα ουράνια κατάστιχα του ληξιαρχείου ως «ευσεβής» και να πορευτείς –μετά– αναλόγως.

3) Η βιομηχανία της Μισαλλοδοξίας.

Τα δυο ως άνω συστατικά είναι που κάνουν το μαγαζί να δουλεύει. Όμως υπάρχει ένα πρόβλημα. Ο ανταγωνισμός. Απέναντι ακριβώς έχει ανοίξει κι άλλο μαγαζί, που πουλάει την ίδια ακριβώς πραμάτεια, με διαφορετικό περιτύλιγμα όμως. Και πιο κάτω άλλο... κι άλλο... Γιατί η εμπορία της σαπουνόφουσκας αποδίδει και το κυριότερο... δεν απαιτεί παρά στοιχειώδεις επενδύσεις σε υποδομές. Και δεν είναι κοροΐδα οι άλλοι να κάθονται να σε καμαρώνουν εσένα να κόβεις μονέδα ενώ εκείνοι ταλαιπωρούνται προσπαθώντας να πουλήσουν κουλούρια έξω από το μετρό. Οπότε στήσαν κι εκείνοι μαγαζιά που εμπορεύονται το ίδιο ακριβώς προϊόν: αέρα κοπανιστό. Που προωθούν με τον ίδιο ακριβώς μ' εσένα τρόπο: με το θαύμα, με τον φόβο και τη... μισαλλοδοξία.

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε το άγιο μονοπώλιο. Δεν ήσουν Χριστιανός; Φίδι κολοβό που σ' έφαγε! Ρωτήστε τους ιθαγενείς πληθυσμούς της Αμερικής (Βόρειας και Νότιας), καθώς και κείνους ικανού μέρους της Αφρικής και της Ασίας (μην ξεχάσουμε και την Ωκεανία). Εις το όνομα της «αληθούς πίστης» οι Ισπανοί Κονκισταδόροι πέρναγαν από λεπίδι Μάγιας, Αζτέκους και Ίνκας και βούταγαν το χρυσάφι τους (υπέρ αποπερατώσεως ιερού τέμπλου στην Ανδαλουσία και την Εστρεμαδούρα). Στην Ευρώπη έτσι και περεξέκλινες λίγο από τον «σωστό δρόμο» σε βούταγε η Ιερά Εξέταση και σ' έκανε να πεις τον Δεσπότη Παναγιώτη –ρωτήστε τον Τζιορντάνο Μπρούνο, τον Γαλιλαίο κι άλλους (όταν με το καλό τους ανταμώσετε εκεί πάνω).

Αχ, αυτές ήταν οι ωραίες εποχές! Όταν το παπαδαριό αλώνιζε και δεν μπορούσε να πει κανείς κουβέντα.

Ήρθε όμως κι άνοιξε κι άλλο μαγαζί, το Ισλάμ. Και τα παιδιά που το κουμαντάριζαν ήταν ατίθασα και σαματατζήδικα. Και πούλαγαν, όπως είπαμε, το ίδιο πράγμα: αέρα κοπανιστό. Κι όποιος δεν αγόραζε, χωρίς πολλές κουβέντες... λεπίδι. Πάει το μονοπώλιο.

Τρελάθηκαν οι παπάδες στη Δύση.

–Ορέ αυτοί θα μας κάνουν ζημιά.

–Θα μας φαλιρίσουν στο τέλος.

–Μας παίρνουν την πελατεία.

Τι να έκαναν; Βγήκαν και υπενθύμισαν στο χριστεπώνυμο πλήθος την Πρώτη Εντολή.

«Εγώ ειμι Κύριος ο Θεός σου. Ουκ έσονταί σοι θεοί έτεροι πλην εμού». Τελεία και παύλα. Ένας είμαι ο σωστός. Οι άλλοι είναι κάλπικοι. Κι αλίμονο σε όποιον φουκαρά τολμήσει ν' αμφισβητήσει μια τέτοια επιστημονικώς αποδεδειγμένη αλήθεια!

Τώρα βέβαια ούτε τον «αληθινό θεό» είδε ποτέ κανείς (πλην των παπάδων), ούτε κανέναν από τους κάλπιδες. Οπότε οι πιθανότητες να υπάρχουν και ο μεν και οι δε είναι... άντε, για να μην με πείτε προκατειλημμένο, fifty-fifty. Αυτό όμως δεν εμπόδισε ποτέ τους μαγαζάτορες της εν λόγωπραμάτειας να διαλαλούν τη μοναδικότητα του δικού τους προϊόντος.

Είπαμε, το πρόβλημα ήταν ότι, βλέποντας πόσο επικερδής επιχείρηση είναι η θρησκεία, δημιουργήθηκαν διάφορα ανεξάρτητα κι αντίπαλα μεταξύ τους μαγαζιά, ακόμα και μέσα στο ίδιο δόγμα. Έτσι βρεθήκαμε με Καθολικούς, Προτεστάντες, Ορθόδοξους, Ευαγγελιστές και άλλους τέτοιους στον Χριστιανισμό, με Σίτες και Σουνίτες στο Ισλάμ και πάει λέοντας.

Ο καθένας φυσικά υποστηρίζει πως το δικό του μαγαζί και μόνο πουλάει το σωστό πράγμα και τα άλλα μαγαζιά είναι κάλπικες απομιμήσεις, όπως οι τσάντες Louis Vuitton made in Διακοφτό, κι ως εκ τούτου πρέπει να εξαφανιστούν από προσώπου γης.

Όποιος είναι διαφορετικός από σένα, όποιος πιστεύει άλλα πράγματα κι έχει άλλες συνήθειες και τρόπους είναι εχθρός –τόσο απλό.

* * *

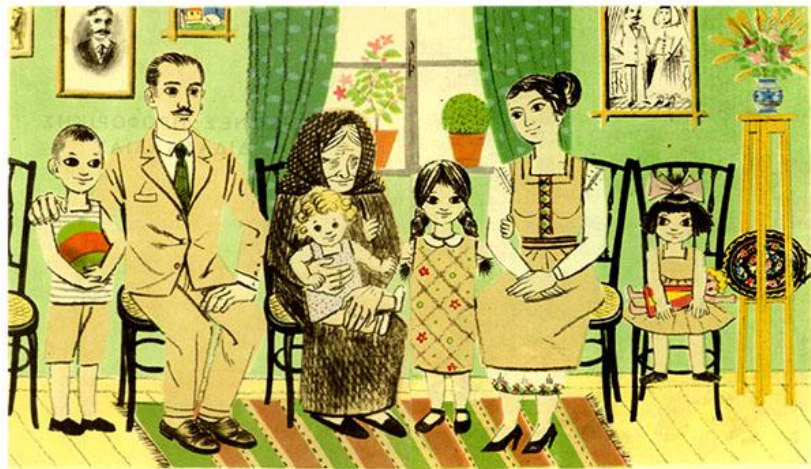
Οι πόλεμοι γίνονται πάντα για το χρήμα. Οι απείρως περισσότεροι σκοτώνονται και οι απείρως λιγότεροι κονομάνε. Αυτοί που ξεκινούν τους πολέμους όμως δεν θα σου πουν ποτέ την καθαρή κι απλή αυτή αλήθεια. Θα προβάλουν τη δικαιολογία της ιδεολογίας, του δικαίου και της υπεράσπισης των ιερών και οσίων. Οι θρησκευτικοί πόλεμοι, που στοίχισαν και στοιχίζουν εκατόμβες ψυχών, έγιναν ακριβώς για τον ίδιο λόγο, αλλά εξ' ονόματος της πίστης σε μια οντότητα που κανείς δεν είναι σίγουρος αν υπάρχει. Δηλαδή: για αέρα κοπανιστό.

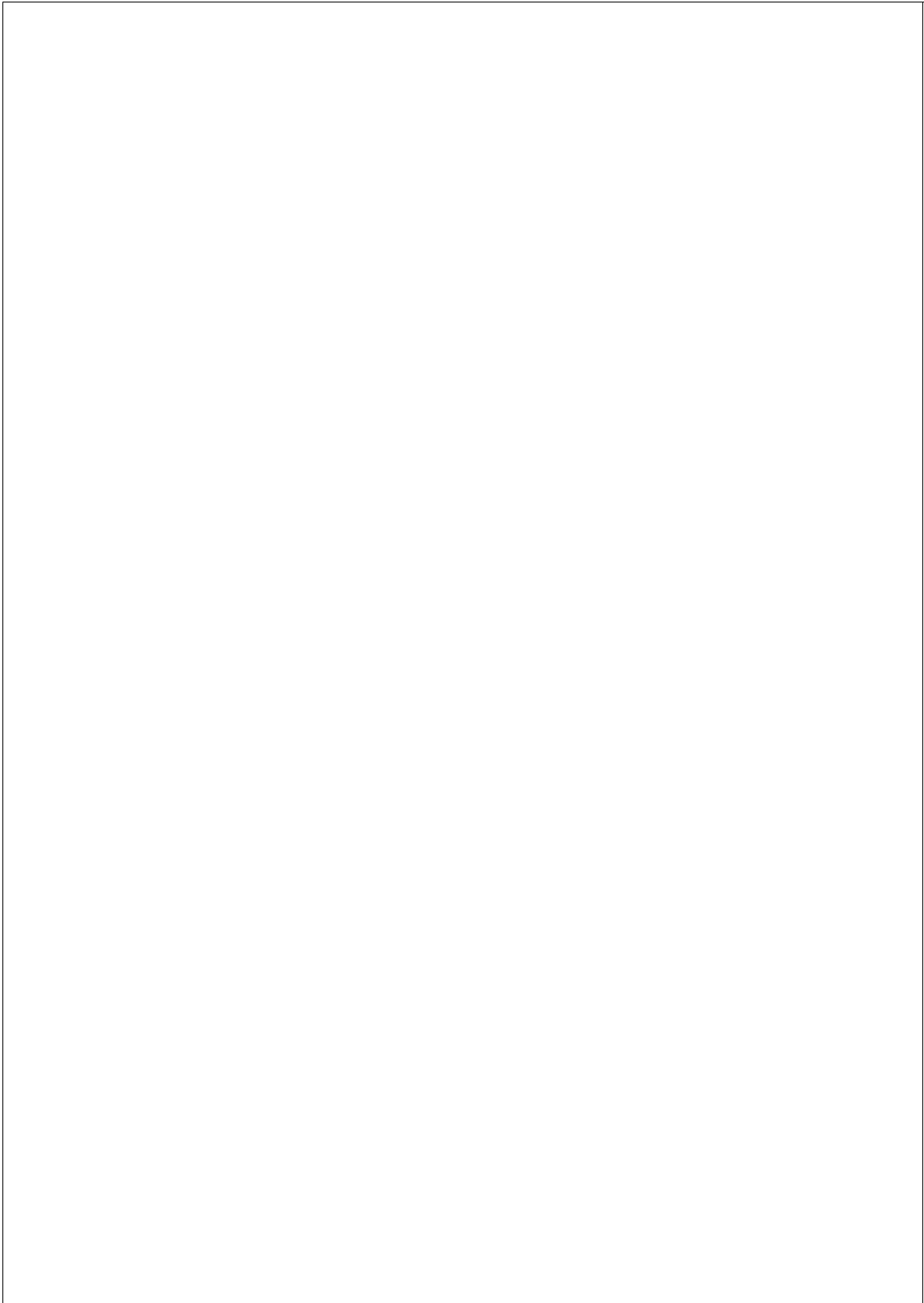
Ο οποίος πουλάει επί χιλιάδες χρόνια τώρα και θα εξακολουθήσει να πουλάει για όσο υπάρχει ανθρώπινη βλακεία. Δηλαδή για πάντα.

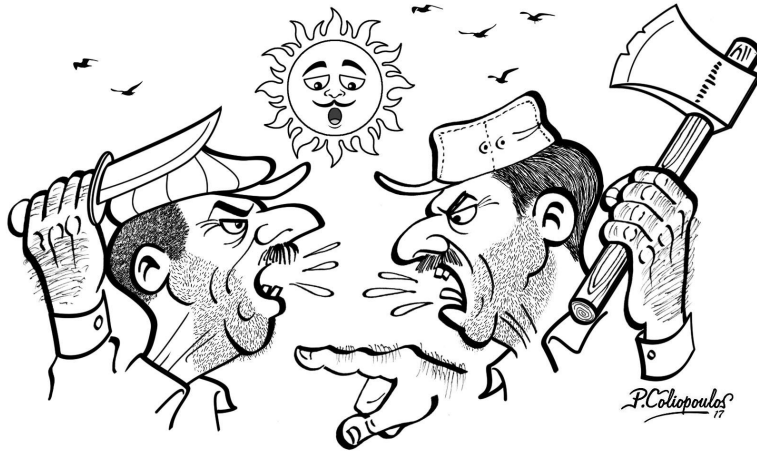
Το σύστημα είναι αλάνθαστο!

III' ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Δια Κτηματικές Διαφορές

Στην Ελληνική οικογένεια τα πράγματα είναι τελείως ξεκαθαρισμένα. Ο καθένας ξέρει ποια κι η θέση του, ποιος ο ρόλος και ο προορισμός του. Δεν μπερδεύομαστε.

Ο **Πατέρας** είναι ο αδιαφιλονίκητος Κύριος κι Αφέντης.

Σηκώνεται το πρωί, ρίχνει πεντέξι χριστοπαναγίες, βλαστημάει «τον άτιμο τον ρουφιάνο που ανακάλυψε τη δουλειά», τραβάει δυο-τρεις σφαλιάρες στα παιδάκια που μαλώνουν, διατάζει τη γυναίκα του: «Φτιάξε καφέ», πίνει τον καφέ ρουφώντας «σλουρπ», λέει: «Γαμώ το στανιό μου! Καίει (ή «μπούζι», ή «πολύ γλυ-

κός», ή «φαρμάκι») ο άτιμος!”, παίρνει τα κλειδιά του *Datsun* και βγαίνει, να πάει στη δουλειά του, βροντώντας την πόρτα πίσω του. Το μεσημέρι έρχεται βλαστημώντας «τον κερατά τον Διευθυντή» και «το κωλοσύστημα» που δεν αναγνωρίζει τις αξίες αλλά βολεύει στις καλύτερες θέσεις τους γλύφτες, τους ημέτερους. Διατάζει: “Βάλε να φάω γιατί θα πάω γήπεδο”. Βγάζει τα παπούτσια και μένει με τις κάλτσες, βγάζει το πουκάμισο και μένει με το φανελάκι, αστράφτει φούσκους στα παιδάκια που μαλώνουν στο τραπέζι, λέει: “Πάλι φασόλια, γαμώ το στανιό μου;”, αποπαίρνει τη γιαγιά που πάει να υπερασπίσει τη νύφη της (δήθεν): “Σκάσε μάνα, μην τ’ ακούσεις κι εσύ τώρα...”, χλαπακιάζει όπως-όπως, σηκώνεται, βάζει τα παπούτσια, βάζει το πουκάμισο, βάζει και το κασκόλ του «Θρύλου» και λέει: “Εμένα να μην με περιμένετε το βράδυ, θ’ αργήσω” και βγαίνει βροντώντας πάλι με πάταγο την πόρτα (που επιδιορθώνει τακτικά κάθε Κυριακή). Το βράδυ γυρίζει κάργα τσαντίλας, βλαστημώντας “τον πουλημένο τον διαιτητή που δεν έδωσε πέντε καταφανή μπενάλτυ, ο ξεφτυλισμένος άντρας”, τραβάει δυο φούσκους στα παιδάκια που κάνουν φασαρία, διατάζει τη συμβία: “Φέρε τις παντόφλες”, βγάζει τα παπούτσια, φοράει τις παντόφλες, βγάζει το πουκάμισο, μένει με το φανελάκι, την αράζει στην πολυθρόνα να παρακολουθήσει τα Αθλητικά στην τηλεόραση, ρεύεται, ξύνεται, διατάζει να πάνε τα παιδιά για ύπνο, διατάζει τη γιαγιά και τον παππού να πάνε για ύπνο, διατάζει την συμβία: “Πού ’σαι, ’τοιμάσου... Έχω όρεξη απόψε”, κλείνει την τηλεόραση βλαστημώντας τους «πουλημένους δημοσιογράφους» που δεν έδειξαν την αδικία που έγινε στην ομάδα του, πάει στο κρεβάτι του, όπου ήδη τον περιμένει πλήρης προσδοκιών η συμβία, βγάζει το πα-

ντελόνη, το πετάει σε μια καρέκλα, ξύνεται, κουρδίζει το ξυπνητήρι βλαστημώντας αυτούς που ανακάλυψαν το πρωινό ξύπνημα, χασμουριέται, ξαναξύνεται, πέφτει στο κρεβάτι, γυρίζει στο πλευρό και... το κόβει στο ροχαλητό.

Ο Πατέρας είναι ένα πολύ σημαντικό πρόσωπο στην Ελληνική οικογένεια. Είναι αυτός που (συνήθως) φέρνει τα πιο πολλά λεφτά. Επίσης είναι εκείνος που καθορίζει την πολιτική γραμμή που θ' ακολουθήσει η οικογένειά του και τις αθλητικές προτιμήσεις αυτής. Ο Πατέρας (συνήθως) σκοτώνεται στη δουλειά, έχει αδικηθεί από την κενωνία και δεν είναι ποτέ ευχαριστημένος με τίποτα. Θεωρεί τον εαυτό του σκλάβο και θύμα «όλων αυτών των κηφήνων που έχει να θρέψει».

Η **Μητέρα** είναι ο πραγματικός Κύριος κι Αφέντης.

Ξυπνάει το πρωί πριν απ' όλους, βλαστημώντας την τύχη της που την έκανε δούλα, φτιάχνει καφέ, γάλα, χαμομήλι για τα γερόντια, ξυπνάει τα παιδιά γκρινιάζοντας, ξυπνάει τον Κύριο και Αυθέντη της, σιχτριζοντάς τον ενδομύχως, τους ετοιμάζει όλους πετώντας πού και πού κανένα: «χαράμισα τα νιάτα μου» ή «δεν άκουγα την μάνα μου να πάρω τον χωροφύλακα, που θα με είχε βασίλισσα» κι αφού ξαποστείλει τον σύζυγο στη δουλειά, τα παιδιά στο σχολείο, τον παππού στο καφενείο και τη γιαγιά στη λαϊκή, πετάει την ποδιά και την αράζει στον καναπέ να παρακολουθήσει τα πρωινάδικα στην τηλεόραση. Μετά, πιάνει το τηλέφωνο για την καθημερινή ανταλλαγή απόψεων με τη Φούλα, την Τούλα, την Κούλα και τη Βούλα κι έτσι το πρωινό περνάει με εργασία και χαρά. Το μεσημέρι ξανάρχονται οι

πεινασμένοι άγριοι, πράγμα που της δίνει άλλη μια ευκαιρία για γκρίνια και βαρυγκώμια. Το απόγευμα την αράζει πάλι στον καναπέ προς τηλεοπτικήν της ενημέρωση από τα διάφορα τριτοκοσμικά σαπουνοειδή, τσακώνεται με τα παιδιά που δεν διαβάζουν, λέει της πεθεράς που ανακατώνεται: “Σας παρακαλώ, *μητέρα* (αυτό το «μητέρα» στον γνωστό τρυφερό τόνο), μην τους χαλάς...”, μετά πάλι τηλέφωνο για την απογευματινή συνεδρίαση με «τα κορίτσια», κι έτσι ωραία και χαλαρά, μέχρι να γυρίσει ο συμβίος οπότε η ζωή γίνεται πάλι σκατά και η θύμηση του χωροφύλακα αναπηδά δριμύτερη από τα σκοτάδια του μυαλού της.

Η Μητέρα είναι το άτομο που κάνει πραγματικά κουμάντο στην Ελληνική οικογένεια. Αυτή κρατάει το ταμείο, αυτή αποφασίζει σε ποιο σχολείο θα πάνε τα παιδιά και πού θα πάει το τσούρμιο διακοπές το καλοκαίρι. Βέβαια ο κύριός της λέει πάντα «όχι» σ’ ό,τι κι αν αυτή προτείνει, αλλά στο τέλος γίνεται το δικό της κι αυτό είναι που έχει σημασία. Η Μητέρα αποφασίζει για τις σπουδές των παιδιών και για το αν θα μείνουν οι γέροι στο σπίτι ή αν πάρουν την άγουσα για κανένα οίκο ευγηρίας. Τα παιδιά και οι γέροι ξέρουν καλά τη δύναμή της και κάνουν ότι μπορούν για να την έχουν με το μέρος τους. Μόνο ο φουκαράς ο σύζυγος έχει μεσάνυχτα, νομίζοντας ότι αυτός είναι το αφεντικό.

Τα **παιδιά** δεν μετράνε στη σύνθεση. Είναι απλώς οι καρπαζοεισπράκτορες. Όταν κάνουν κάτι καλό αναφέρονται ως «τα παιδιά μου» κι όταν τα σκατώνουν ως «τα παιδιά σου».

Στον έξω κόσμο, τα παιδιά μένουν στο σπίτι των γονιών μέχρι να τελειώσουν το σχολείο. Μετά, χαρήκαμε πολύ και να περνάτε να μας βλέπετε σπανίως. Εδώ,

στην Hellas, για να γλυτώσει ένα παιδί από τους γονιούς του ή θα πρέπει να παντρευτεί ή να το σκάσει από το παράθυρο. Άλλος τρόπος δεν υπάρχει.

Ο γιος έχει καμιά τριανταριά χρόνια «σπουδές» μπροστά του, συν το στρατιωτικό. Μέχρι ν' ανοίξει πόρτα με δικό του κλειδί έχει ασπρίσει. Η κόρη είναι πιο τυχερή. Έτσι και φέρει γαμπρό να τη ζητήσει, και στα δεκατέσσερα να είναι της το δίνουν το απολυτήριο.

Οι γέροι είναι φόρτωμα.

Κανείς δεν τους θέλει, αλλά και κανείς δεν τολμάει να τους διώξει, γιατί «τι θα πει ο κόσμος»; Οι γέροι το ξέρουν αυτό και το εκμεταλλεύονται όσο τους παίρνει, παίζοντας το χαρτί «κάνε παιδιά να δεις προκοπή». Αλλά αποφεύγουν να το παρατραβάνε, γιατί όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος. Τους γέρους τους ενοχλούν τα πάντα και οι πάντες. Τα ρεύματα, το κρύο, ο Πατέρας, η ζέστη, η Μητέρα, ο θόρυβος, τα παιδιά, η τηλεόραση, η μουσική, αλλά, είπαμε, κάνουν υπομονή –μέχρι να βρεθούν παρέα με άλλους γέρους, να ανταλλάξουν παράπονα ελεύθερα.

Συχνά στο μοντέλο αυτό υπάρχει και κάποια θεία, χήρα ή γεροντοκόρη. Αυτή δεν τη χωνεύει κανείς, αλλά την ανέχονται γιατί συνεισφέρει στον γενικά κορβανά με τη σύνταξη ή τον μισθό της. Η θεία βέβαια τους ανταποδίδει τα αισθήματα στο ακέραιο.

* * *

Αυτή είναι η εικόνα μιας τυπικής αστικής οικογένειας.

Υπάρχουν βέβαια διάφορες παραλλαγές.

Η Μητέρα να εργάζεται, ας πούμε. Εδώ έχουμε

ακόμα μεγαλύτερες τριβές. Ειδικά αν ο πατέρας είναι επιστάτης στο ΙΒ' Δημοτικό και η Μητέρα Τμηματάρχης Α' στο Υπουργείο Εξωτερικών. Δεν σας λέω τίποτα!

Ή ο Πατέρας να είναι ναυτικός στα γκαζάδικα και η Μητέρα να έχει να γηροκομεί τέσσερις γέρους! Πάλι δεν σας λέω τίποτα.

Ή ο γιος να παίζει μπάσκετ στο «Θρύλο» και να καθαρίζει κάνα δεκαχίλιαρο μηνιαίως και να του κολάνε οι γονείς για χαρτζιλίκι.

Ή η κόρη να παίζει σε καθημερινό σήριαλ της Τουβού και να τη βάζουν εξώφυλλο μέχρι και τα κουτιά του Tide.

Ή ο παππούς να έχει φοβερή περιουσία και να μην τη γράφει σε κανέναν.

Άπειρα σενάρια.

Στην Ύπαιθρο τα πράγματα είναι πιο άγρια.

Εκεί η Μητέρα κάνει τα πάντα, ενώ ο Πατέρας λύνει τα πολιτικά προβλήματα της Ελλάδας στο καφενείο. Τα παιδιά, από την στιγμή που περπατάνε, μπαίνουν στα χωράφια. Μεγαλώνοντας, τα μεν κορίτσια παντρεύονται και πάνε στα δικά τους χωράφια, τα δε αγόρια πίνουν την καρέκλα που δικαιούνται στο καφενείο κι αρχίζουν το ψηστήρι στον Πατέρα.

–Γέρο, τι θα γένει με το μετόχι;

–Τι θες να γένει;

–Πότε θα μου το γράψεις;

–Έχουμε καιρό.

–Τότε να μου γράφεις το ποτιστικό στη ρεματιά.

–Μπάαα... Άσε, θα δούμε.

–Είναι και τα λιόδεντρα...

–Δεν έχουν ανάγκη.

–Αυτά δεν έχουν, εγώ έχω.

–Τι ανάγκη έχεις ρε χαμένε, ε χαμένε! Ακόμα δεν πάτησες τα σαράντα και θες να σκώσεις δικό σου μπαϊράκι;

–Αθρώποι ειμάστενε, ρε γέρο... Πες ότι αύριο, με-
θαύριο –χτύπα ξύλο– εσύ τεζάρεις...

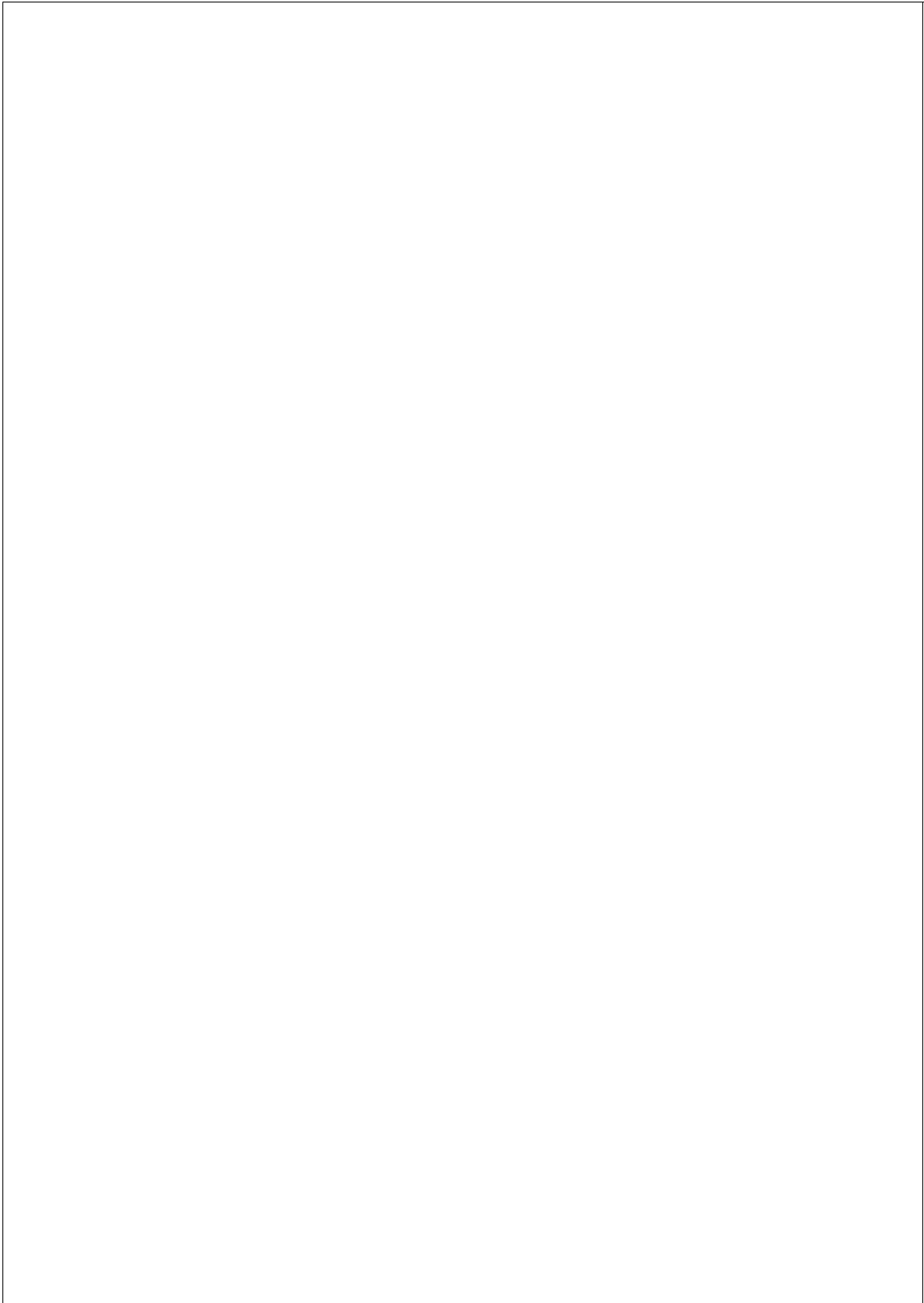
–Να τεζάρεις εσύ ζαγάρι, ε ζαγάρι...

Και γίνονται τίτλοι εφημερίδων.

Ξέρετε πού βρίσκεται το πρόβλημα;

Το πρόβλημα βρίσκεται στο ότι την οικογένειά μας δεν μπορούμε να τη διαλέξουμε, όπως διαλέγουμε τους φίλους ή τους εχθρούς μας. Αυτούς που μας βγάζει η κληρωτίδα, αυτούς έχουμε. Και το κακό είναι ότι δεν γίνεται ν' αγαπήσεις κάποιον με τα «πρέπει» και τα «οφείλεις».

Εδώ είναι το μυστικό.

Αυτό που σου λέω Εγώ!

(Κωμικοτραγικόν Μονόπρακτον εις Σκηνάς Πέντε)

Εντύπωση Πρώτη: Δυο γερές ξυλιές.

Εντύπωση Δεύτερη: Φως! Αγριο, εκτυφλωτικό, ανυπόφορο φως και φασαρία. Φωνές, ακαθόριστοι, ήχοι, σαματάς.

Αντίδραση: Κλάμα μέχρι σκασμού. Γκαριξιές που σηκώνουν την κλινική στο πόδι.

Αιτιολογία: Μόλις είχα γεννηθεί.

* * *

ΣΚΗΝΗ 1η

[*Η οικογενειακή τραπεζαρία. Γύρω από το κυριακάτικο τραπέζι σύμπας ο συγγενικός πληθυσμός. Ο πατέρας, η μητέρα, ο θεός Θόδωρος με τη θεία Αντιγόνη, ο θεός Σοφοκλής με την θεία Χαρίκλεια, η εξαδέλφη η Λούλα κι ελόου μου.*]

Ο θεός Θόδωρος χώνει μια τεράστια μπουκιά βουτηγμένη στις σάλτσες, κοπανάει από πάνω και μια γενναία γουλιά κρασί και μασώντας πάντα θορυβωδώς στρέφεται προς το μέρος μου.

–Λοιπόν Θρασάκη; Είσαι καλό παιδί; Ακούς τον μπαμπά και τη μαμά; Ακούς;

–Μάλιστα.

–Μπράβο Θρασάκη. Έτσι σε θέλω. Να ακούς και να τρως το φαγητό σου, να μεγαλώσεις, να σπουδάσεις και να γίνεις χρήσιμος άνθρωπος στην κοινωνία.

–Ένας επιστήμων και άνθρωπος! επικροτεί η θεία Αντιγόνη.

–Άντε Θρασάκη, να σε καμαρώσουμε και γιατρό! εύχεται ο θεός Σοφοκλής.

–Δεν θέλω να γίνω γιατρός.

Το πηρούνι του πατέρα σταματάει στη μέση της διαδρομής πιάτου-στοματικής κοιλότητας.

–Και τι θες να γίνεις δηλαδή;

–Θέλω να γίνω αγροφύλακας.

Μια νεκρική σιγή πέφτει στα πέριξ. Εφτά ζευγάρια μάτια έρχονται και καρφώνονται πάνω μου. Προσπαθώ να γλιστρήσω πιο χαμηλά στην καρέκλα μου.

Η ξαδέρφη η Λούλα, αφήνει ένα υστερικό ψευτο-κακάρισμα.

–Αγροφύλακας! Χί χι χι! Αγροφύλακας.

Κακάρισμα που κόβεται απότομα από μια αυστηρή ματιά του πατέρα μου.

–Να μου κάνεις την χάρη εσύ. Δεν είναι ώρα για αστεία. (Και γυρίζοντας σε μένα): Και πώς σου κόλλησε, κύριε Θρασάκη, να γίνεις... αγροφύλακας;

–Θέλω να γίνω αγροφύλακας! Θέλω να γίνω αγροφύλακας!

Η μαμά επεμβαίνει εκπαιδευτικά.

–Τον κακό σου τον καιρό.

–Θέλω να γίνω αγροφύλακας!

–Θα γίνεις αυτό που σου λέω εγώ, αναγγέλλει ο πατέρας.

–Θέλω να γίνω αγροφύλακας!

–Θα γίνεις γιατρός.

–Θέλω να γίνω αγροφύλακας, αγροφύλακας, αγροφύλακας.

–Θα γίνεις γιατρός και θα πηδήσεις και θα πεις κι ένα τραγούδι!

–Θα ...

–Αυτό που σου λέω εγώ! Ακούς; Γρήγορα στο δωμάτιό σου, τιμωρία. Λούστρο, ε, λούστρο!

(Ηλικία Θρασάκη: ετών 5)

ΣΚΗΝΗ 2η

[Αίθουσα διδασκαλίας Δημοτικού Σχολείου. Οι πιτσιρίκοι στα θρανία, τακτικώς κι ευπειθώς αραδιασμένοι. Ο δάσκαλος αντιμετώπος τους, σοβαρός κι επιβλητικός στην έδρα.]

Ο δάσκαλος κοπανάει τον χάρακα πάνω στον μαυροπίνακα φωνάζοντας.

–Εϊ, εκεί κάτω. Τι γίνεται;

Εκεί κάτω πέφτει νεκρική σιγή και οι πόζες έρχονται να θυμίσουν ιερομάρτυρες στα πρώτα χρόνια των Χριστιανικών Διωγμών.

–ΕΚΕΙ ΚΑΤΩ! ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΙΠΑ! Εσύ... Ναι, εσύ που με κοιτάς σαν βλάκας... Σ' εσένα το λέω, ρε! Ναι, σ' εσένα! Για έλα εδώ...

Σηκώνομαι μουνδιασμένος και πλησιάζω τον διδασκαλικό θρόνο –με δέος.

–Τι συμβαίνει; Ε; Τι συμβαίνει;

–Τίποτα, κύριε...

–ΤΙΠΟΟΟΤΑ;! ΤΙΠΟΤΑ το λες εσύ αυτό; Και που μιλούσατε κατά την ώρα του μαθήματος είναι «τίποτα»; Ε; Σε ερωτώ.

–Δεν έκανα τίποτα, κύριε...

–Σκασμός! Άνοιξε το χέρι...

–Μα...

Χράαααπ! ο χάρακας.

–Δεν μιλούσα, κύριε...

–Σκασμός. Άνοιξε και το άλλο.

–Μα δεν...

Χράαααπ!

–Αν θες τώρα ξαναμίλα.

–Δεν μίλησα ούτε πριν, κύριε.

–Αυτό που σου λέω εγώ! Κάθισε κάτω.

(Ηλικία Θρασάκη: ετών 12)

ΣΚΗΝΗ 3η

[Κέντρο Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων. Τα φαντάρια παρατεταγμένα στο χώρο αναφοράς, μίζεροι και σκουντούφληδες, μέσα σε φόρμες αγγαρείας δυο νούμερα πιο φαρδιές, κουρεμένοι «εν χρω», παραζαλισμένοι σαν κοτόπουλα. Ο λοχίας κόβει βόλτες μπροστά τους, τσαντίλας και μοβόρικος.]

Ο λοχίας σταματάει μπροστά μου.

–Ανάφερε.

–Στρατιώτης Καλούμπας Θρασύβουλος.

–Δεν άκουσα;

–ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΚΑΛΟΥΜΠΑΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ.

–ΔΕΝ ΑΚΟΥΣΑ;...

–**ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΚΑΛΟΥΜΠΑΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ.**

Ο λοχίας με κόβει από πάνω μέχρι κάτω με μια έκφραση υπέρτατης αηδίας.

–Και τι είσαι εσύ Καλούμπα;
–Άνθρωπος, κυρ-λοχία.
Ο λοχίας φρικάρει.
–Άνθρωπος; ΑΝΘΡΩΠΟΣ! ΑΥΤΟ ΣΕ ΡΩΤΗΣΑ ΕΓΩ ΜΩΡΕ;
–Αυτό κυρ-λοχία.
–ΣΚΑΣΜΟΣ ΡΕ. ΣΚΑΣΜΟΣ, ΒΛΗΜΑ! ΠΟΥ ΘΑ ΜΟΥ ΠΕΙΣ ΕΜΕΝΑ!...
Σταματάει και με ξανακοιτάει υποψiάρικα.
–Ρε, μήπως και είσαι... τσαμπουκάς;
–Όχι κυρ-λοχία.
–Είσαι σίγουρος;
–Σιγουρότατος, κυρ-λοχία.
–Τότε... Μήπως είσαι κομμουνιστής;
–Όχι κυρ-λοχία.
–Καζάνια.
–Ορίστε;
–ΕΙΠΑ... **KAZANIA!**
–Γιατί κυρ-λοχία; Τι έκανα;
–ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΣΟΥ ΛΕΩ ΕΓΩ, ΒΛΗΜΑ, Ε, ΒΛΗΜΑ! ΚΑΖΑΝΙΑ. (Το ξανασκέφτεται και προσθέτει): Και μετά Αφοδευτήρια.

(Ηλικία Θρασάκη: ετών 20)

ΣΚΗΝΗ 4η

[Καθιστικό αστικού διαμερίσματος. Ο Θρασάκης καθισμένος στον καναπέ παρακολουθεί τα αθλητικά στην τηλεόραση. Η συμβία του αραγμένη σε μια πολυθρόνα ξεφυλλίζει περιοδικά.]

Η συμβία αφήνει το περιοδικό και στρέφεται στον Θρασάκη.

–Θράσο...

–Μμμ;

–Με ακούς;

–Ναί...

–Κλείσ' την πια αυτή την τηλεόραση, να μιλήσουμε σαν άνθρωποι.

–Ναι, ναι... Κάτσε να δούμε τη φάση και...

–Θράσο!

Γαμώ το κέρατο μου γαμώ! Κάθε φορά που έχει αθλητικά την πιάνει η πρεμούρα για κουβέντα;!!!

–Ακούω, αγάπη μου...

–Θράσο, ξέρεις από πότε έχουμε να βγούμε από 'δώ μέσα;

–Από σήμερα το πρωί.

–Ρε δεν αφήνεις τις εξυπνάδες; Όταν λέμε έξω, εννοούμε «έξω». Να βγούμε, παιδί μου, να με πας στον Πανταζή, στον Αντύπα, να ξεδώσουμε... Που σκλάβια πια έχω κατακτήσει εδώ μέσα.

–Μα, αγάπη μου... Δεν είπαμε; Πρέπει να κάνουμε κάποιες οικονομίες... Έχουμε λιτότητα...

- Θράσο, μην μου πουλᾶς εμένα τέτοια παραμύθια.
- Μα αγάπη μου...
- Θράσο, ΑΠΑΙΤΩ να με βγάλεις αμέσως.
- Μα, δεν γίνονται αυτά τα πράγματα, αγάπη μου...
- Θράσο, ΕΙΠΑ...
- Κι εγώ είπα.
- Θράσο, θα γίνουμε από δυο χωριά χωριάτες.
- Μα...
- Αυτό που σου λέω εγώ!

(Ηλικία Θρασάκη: ετών 31)

ΣΚΗΝΗ 5η

[Ανακριτικό γραφείο. Ο ανακριτής πίσω από το γραφείο του κι ο Θρασάκης στην καρέκλα.]

Ο ανακριτής ψάχνει στα χαρτιά του, κάνει ότι κάτι μελετάει και μετά από διάφορα θεατρικά «χμ, χμ» σηκώνει το κεφάλι.

-Λοιπόν, λέγε να τελειώνουμε. Πώς την έκανες τη δουλειά;

-Ποια δουλειά;

-Μην κάνουμε τώρα τις σσίες, κύριε...

-Δεν σας καταλαβαίνω.

-Για την κατάχρηση μιλάμε, κύριε Καλούμπα. Για την κατάχρηση.

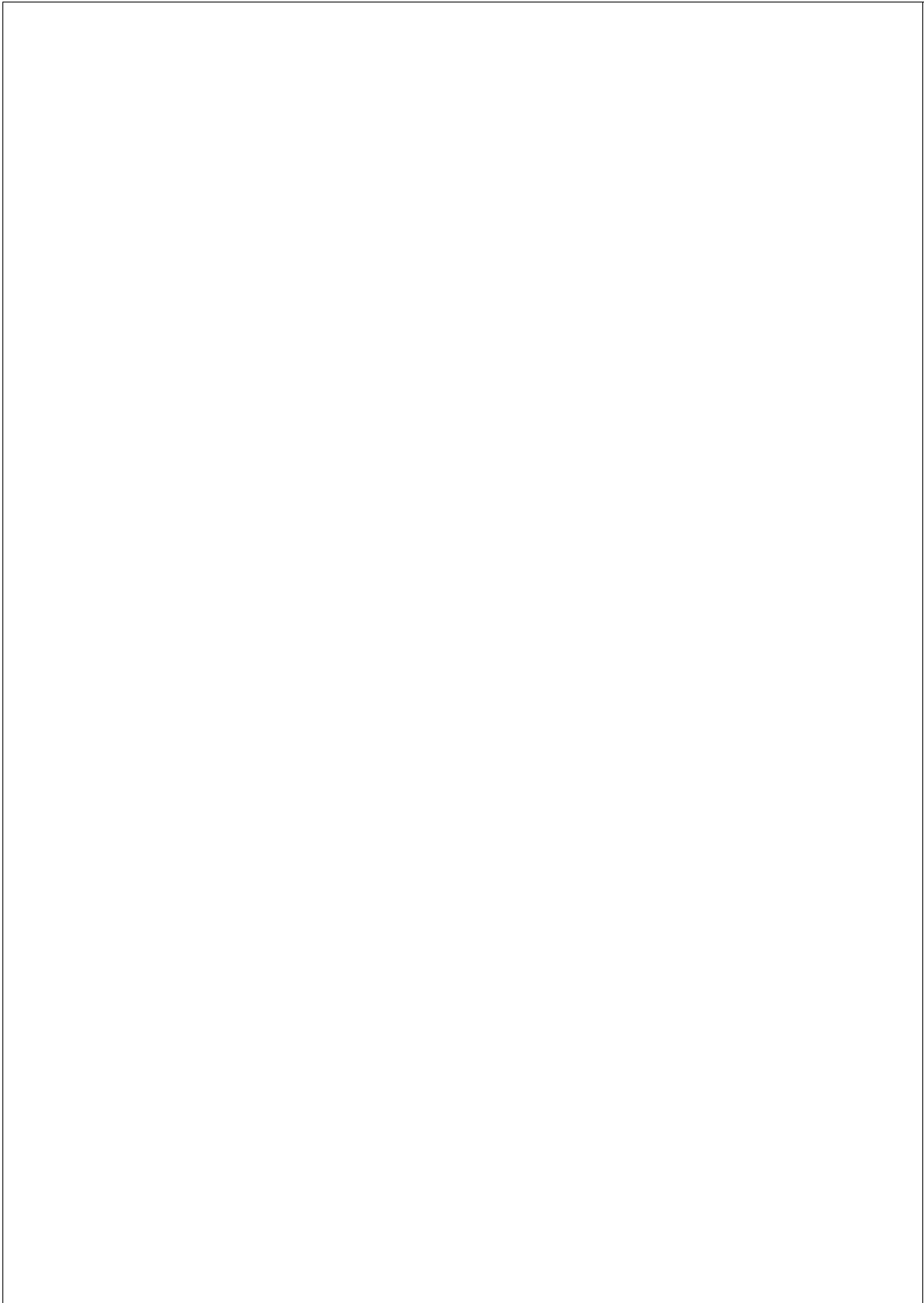
-Δεν έχω ιδέα, κύριε ανακριτά.

- Ωστε δεν ομολογούμε, ε;
- Τι να ομολογήσουμε, κύριε ανακριτά; Αφού είμαι αθώος.
- Αθώος, ε; Και τα 35.000.000 πώς κάναν φτερά από το ταμείο της εταιρείας σου; Ε;
- Και πού να ξέρω εγώ, κύριε ανακριτά; Εγώ είμαι ένας απλός βοηθός λογιστού...
- Κι εγώ σου λέω ότι ΕΣΥ τα σούφρωσες.
- Δεν τα σούφρωσα.
- Τα σούφρωσες.
- Σας διαβεβαιώ...
- ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΣΟΥ ΛΕΩ ΕΓΩ!

(Ηλικία Θρασάκη: ετών 45)

Αυλαία

Ους ο Θεός...

Tο πρώτο συνθετικό και η απαραίτητη βάση για να πατήσει πάνω του και να στεριώσει το θεριό Οικογένεια, ο ακρογωνιαίος λίθος στο πρόγραμμα ελέγχου του Συστήματος –ο γάμος.

Το κόλπο είναι απλό κι έχει κάτι για τον καθένα – μια ξεχωριστή παγίδα φτιαγμένη στα μέτρα του– γι' αυτό και δουλεύει απρόσκοπτα τόσες χιλιάδες χρόνια τώρα, ή σχεδόν.

Ο αμολητός άνθρωπος, ο ελεύθερος, δεν ελέγχεται και δεν κουμαντάρεται. Είναι απρόβλεπτος γιατί υπα-

κούμε μόνο στην παρόρμηση του κι όταν το Σύστημα πάει να τον στριμώξει εκείνος σηκώνει κεφάλι κι αυθαδιάζει. Σε ποιον έχει να δώσει λογαριασμό άλλωστε, πάρεξ στον εαυτό του; Το Σύστημα στενοχωρείται όταν έχει να κάνει με απρόβλεπτους και παρορμητικούς ανθρώπους. Γιατί έτσι δεν μπορεί να λειτουργήσει σωστά, ώστε να επιτελέσει την ύψιστη αποστολή του, που ένας ουδέτερος παρατηρητής ενδέχεται να ονόμαζε «καταπίεση», ενώ εκείνο (το Σύστημα) προτιμά τον όρο «ησυχία-τάξη και ασφάλεια».

Ο αμολητός λοιπόν είναι εχθρός του Συστήματος. Ένα το κρατούμενο.

Και κάθεται κάτω το Σύστημα, σε πλήρες κονκλάβιο, και σκέφτεται «Πώς θα εξαλείψωμεν, κατά το δυνατόν, τα εν δυνάμει μελλοντικά ταραχοποιά στοιχεία;».

Και πετάγεται ένα γερόντιο, από κείνα που έχουν το ένα πόδι βαθιά στον λάκκο, αλλά επιμένουν να γαντζώνονται στην καρέκλα τους προκειμένου να σώσουν τον κόσμο, και ρίχνει τη φαινή ιδέα.

–Δια των ιερών κι ευλογημένων δεσμών του γάμου, λέει.

Απορούν οι άλλοι κρονόληροι (γιατί το κονκλάβιο του Συστήματος από γεροντάρες μισοπεθαμένες θα πρέπει να το φανταστείτε ν' αποτελείται).

–Τουτέστιν; ερωτούν.

–Άρρεν και θήλεο –κατ' αρχήν, μετά βλέπουμε–, εξηγεί ο φαινός. Τους βάζουμε μαζί, ώστε ο ένας να φρενάρει τον άλλο.

–Μπα, και πώς θα τους πείσουμε; γκρινιάζει ο αμφισβητίας της ομήγυρης (όλες οι παρέες διαθέτουν από έναν).

–Απλό, εξηγεί ο έξυπνος. Θ’ απαγορεύσουμε το σεξ εκτός του γάμου, της συμβίωσης των δυο θυμάτων δηλαδή, δήθεν ως αμαρτία, δήθεν ως επικίνδυνο, δήθεν κάτι τέλος πάντων. Κι αν δούμε ότι κλωτσάνε θα επικαλεστούμε τη θρησκεία.

–Κι όταν θα καταργήσουν τη θρησκεία, γιατί, δεν μπορεί... κάποτε θα το μυριστούν το κόλλο; ρωτάει κάποιος.

–Μέχρι τότε ο γάμος θα έχει επιβληθεί ως κοινωνικός θεσμός, οπότε ποιος θα τολμήσει ν’ αμφισβητήσει τις παραδόσεις και τους κανόνες της κοινωνίας και να επισύρει πάνω του τη γενική κατακραυγή;

–Εντάξει, λέει ένας άλλος. Για μεν το άρρεν, που δεν του κόβει πολύ, το κόλλο με το σεξ μπορεί να πάκει. Το θήλεο όμως; Πώς ξεγελάμε το θήλεο;

–Του ρίχνουμε τη φόλα της κοινωνικής αποκατάστασης, εξηγεί ο ιδεολόγος. Δια του γάμου δικαιώνεται. Την αποκαλούν «κυρία» και χαίρει του γενικού σεβασμού, σε αντίθεση με τις ανύπαντρες, που εξακολουθούν ν’ αποτελούν (εφήμερα) θηράματα για τους ελεύθερους κυνηγούς.

–Κι αν δεντσιμπήσει;

–Τότε παίζουμε το χαρτί των παιδιών. Τεκνοποιία εκτός του γάμου ισοδυναμεί με δημόσιο εμπτυσμό. Τα παιδιά χαρακτηρίζονται μούλικοι και η ανύπαντρη μητέρα δεν έχει στον ήλιο μοίρα. Αλλά πράγματα.

–Οπότε, την πείθουμε πως δια του γάμου επιτυγ-

χάνει την προσωπική καταξίωση, επικροτεί ένας άλλος σοφός. Τίποτ' άλλο να μην κάνει μέχρι να απονθάνει θα θεωρείται άκρως πετυχημένη.

–Ρε παιδιά, μπαίνει στη μέση ένας με γνώσεις ζωολογίας. Απ' όλα τα θηλαστικά μόνο το δελφίνι κι ο λύκος είναι μονογαμικά. Κι ο άνθρωπος ούτε δελφίνι είναι, ούτε λύκος.

Οι σοφοί ξύσαν τα σοφά κεφάλια τους.

–Εμείς θα του πούμε ότι είναι, λέει ένας (που μετά έκανε καριέρα στα σοβιέτ).

–Και θα μας πιστέψει;

–Ε, καλά... στην ανάγκη ας κάνει και καμιά ατασθαλία, στα κρυφά εννοείται, προτείνει ένας προοδευτικός.

–Στα κρυφά, στα κρυφά, επικροτούν όλοι.

–Εξακολουθώ να μην καταλαβαίνω πώς θα λειτουργήσει εις όφελός μας αυτή η κομπίνα, επιμένει ο αντιρρησίας.

Ο εφευρέτης του κόλπου αναστέναξε.

–Δια του γάμου δημιουργείται πυρήν οικογενείας, εξηγεί υπομονετικά. Το άρρεν, ο κουβαλητής, θα έχει τόσα στο κεφάλι του για να τους θρέψει όλους που θα του προκύψουν, από πεθερά μέχρι κουτσούβελα, ώστε το τελευταίο που θα σκεφτεί θα είναι η εξέγερση. Από την άλλη, το θήλεο, θα έχει τόσες δουλειές με το σπίτι και την ανατροφή των παιδιών ώστε θα γκρινιάζει συνεχώς, κρατώντας τον άρρενα σε διαρκή εγρήγορση. Κι όταν αργότερα, μετά από πολλά, πολλά χρόνια, βγει κι ελόου της στην «αγορά εργασίας» θα τρέχουν αμφότε-

ροι και δεν θα φτάνουν. Πού χρόνος και πού κουράγιο για πολιτικές συνωμοσίες!

Ήταν ένα σχέδιο απλό, πλην μεγαλοφυές. Κι όπως ξέρουμε πέτυχε στο ακέραιο. Παντού ανά την υφήλιο, εδώ όμως η πετυχεσιά ήταν πάνω από τις προσδοκίες και των πιο αισιόδοξων από τους ενδιαφερόμενους.

Γιατί το λέω αυτό;

Γιατί, στον έξω κόσμο, με την πάροδο του χρόνου οι άνθρωποι ανακάλυψαν πως όλο αυτό το σκηνικό μια μεγάλη μπλόφα ήταν και πως καθόλου δεν είχε στηθεί για δικό τους όφελος –αντιθέτως. Και είδαν πως ουδώς χρειάζεται το χαρτί του παπά ή του δήμαρχου για ν' απολαύσει κανείς το άγιον σεξ και ούτε αυτό αποτελεί αμάρτημα που επισύρει την μήνιν της αοράτου και πανταχού απούσης άνωθεν μεταφυσικής παρουσίας δια κεραυνών και αστραπών επί της κεφαλής του παρανομούντος κι ότι, πλην του παπαδαριού, που έχανε σημαντικό έσοδο κανείς δεν θα πάθαινε τίποτις άνευ αυτής της διαδικασίας. Και τα παιδιά μια χαρά γεννιόντουσαν κι εκτός γάμου και μια χαρά αναγνωρίζονταν στο ληξιαρχείο, με μια απλή δήλωση πατρότητας. Όσο για το status της «κυρίας», άρα πετυχημένης, για τα θήλα, οι καιροί είχαν αλλάξει και μαζί τους οι νοοτροπίες, οπότε η γυνή είχε βρει άλλους τρόπους πλέον για να αποδείξει την αξία της (και να χορέψει στο ταψί τους υπό αυτήν), οπότε τζάμπα τα στέφανα κι οι μπομπονιέρες. Παρέμενε βέβαια το νομικό θέμα... κληρονομιάς, μεταβίβαση συντάξεων και τέτοια, αλλά κι αυτά ρυθμίζονταν μια χαρά με το «σύμφωνο συμβίωσης» –το οποίο επιπλέον, στα προηγμένα κράτη, δεν περιόριζε το φύλο των συμβαλλομένων, οπότε τακτο-

ποιούταν έτσι ένα σωρό κόσμος, που δεν χώραγε πριν στον άγιο και πανάχραντο θεσμό του γάμου.

Αυτά για «εκεί έξω» βέβαια.

Εδώ το συζητάμε. Και θα το συζητάμε για καμιά πενήνταριά χρόνια ακόμα, καθ' ον χρόνον οι απέξω θα έχουν προχωρήσει πολύ πιο πέρα κι εμείς πάλι θα τρέχουμε να τους προλάβουμε.

Γιατί εμείς εδώ «έτσι τα βρήκαμε κι έτσι θα τ' αφήσουμε». Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια... τι είπαμε;

Αν δεν καμαρώσω εγώ την κόρη μου νυφούλα και τον γιόκα μου γαμπρό έχω αποτύχει ως πατέρας, ως Έλλην, ως χριστιανός ορθόδοξος κι ως άνθρωπος. Εντάξει, μου κοστίζει η παράσταση, αλλά βουλώνω και στόματα. Και στήνω καταστάσεις απύθμενης κακογουστιάς, όπου συρρέουν τα πλήθη των συγγενών και των φίλων για να θαυμάσουν τη χουβαρδωσύνη και την τσικλεβεντιά μου.

Στον έξω κόσμο –πλην Αμερικής φυσικά, που δεν είναι ούτε έξω, ούτε κόσμος– όσοι παντρεύονται ακόμα το κάνουν για τη δική τους ευχαρίστηση (εντάξει, από άγνοια οι άνθρωποι, αλλά θα μάθουν σύντομα) κι από δική τους απόφαση. Εδώ το κάνουμε κυρίως για να καταπλήξουμε τους άλλους –κι επειδή το θέλουν οι άλλοι. Η κατάρα του «τι θα πει ο κόσμος» που μας κατατρέχει νυχθημερόν.

Παλιά τον γάμο αποτολμούσαν οι άνθρωποι (αμφοτέρων των φύλων) για τρεις κυρίως λόγους. Οι δυο πρώτοι, οι συχνότεροι, ήταν για την κοινωνική άνοδο και την προίκα. Η προίκα καταργήθηκε στα χαρτιά, αλλά παραμένει στην ουσία, ενώ ο αριθμισμός ζει και

βασιλεύει και θα βασιλεύει στον αιώνα τον άπαντα. Ο τρίτος λόγος, ο σπανιότερος, είναι ο έρωτας. Δυο άνθρωποι (συνήθως νέοι) ερωτεύονται αλλήλους και θέλουν να ζήσουν μαζί. Κάνα-δυο δεκαετίες πριν, χωρίς στεφάνι αυτό θα ήταν αδιανόητο. Κι ακόμα είναι εκτός των αστικών κέντρων, όπου για να φύγει το κορίτσι από το πατρικό κάτεργο μόνο δόξη και τιμή μπορεί.

Μέχρι σχετικά πρόσφατα στην ελληνική κοινωνία ο γάμος από έρωτα ήταν, αν όχι φανερά, τουλάχιστον οπωσδήποτε σιωπηρά, κατακριτέος. Δεν το χώραγε το μυαλό του φιλήσυχου νοικοκύρη, που φορτώθηκε την κυρία του με προξενιό (εντάξει και με αποζημίωση κάτι αμπέλια, κάτι μετρητά και κείνη τη μονοκατοικία στην Ηλιούπολη), να έρχεται ένα αμούστακο τσογλάνι και να διαλέγει το κορίτσι της αρεσκείας του –κι ας μην έχουν αμφότεροι πού την κεφαλήν κλίνη. Αυτό δεν το θέλει ούτε ο θεός, ούτε ο διάολος. Άκου εκεί!... «διαλέγεις»! Και τότε οι γονείς, οι συγγενείς, τι κάνουν; Τέτοια απαξίωση πια;! Γι' αυτό θα ρίξει φωτιά ο ουρανός να μας κάψει. Εξέλιπεν η τσίπα και το σέβας. Εξέλιπεν.

Στο σπίτι μου όταν μιλούσαν για γάμο από έρωτα χαμήλωναν τη φωνή, όπως όταν κατηγορούσαν συγγενείς και γείτονες... «Να μην ακούει το παιδί».

Να μην ακούει και του μπαίνουν ιδέες –για αργότερα.

Εδώ λοιπόν, στην τρίτη και πλέον κατάπτυστη από τις επιλογές γάμου, συμβαίνει ένα πολύ περίεργο φαινόμενο που δεν έχει μελετηθεί νομίζω επαρκώς από την επιστήμη.

Δυο άνθρωποι ερωτεύονται αλλήλους. Γιατί; Προ-

φανέστατα διότι ο ένας αρέσει στον άλλο –και τούμπ-
λιν. Τον ερωτεύεσαι τον μελλοντικό σύντροφο λοιπόν
και δεν του βρίσκεις κανένα απολύτως ψεγάδι, μόνο
χαρίσματα. Μοναδικά, που δεν διαθέτει άλλος στον
πλανήτη ετούτο. Αυτό κατά την περίοδο της «μνηστει-
ας», είτε είναι αυτή επίσημη, είτε όχι.

Και μετά...

Μετά την ευλογία του παπά (με το αζημίωτο εννο-
είται), τα ρύζια, τα κουφέτα και την παράσταση που
οφείλουν να δώσουν οι νεόνυμφοι, κάτι αρχίζει ν' αλ-
λάξει. Ανεπαίσθητα στην αρχή, αλλά όσο περνάει ο
καιρός όλο και πιο έντονα. Ξαφνικά ο Μήτσος αποδει-
κνύεται μεγάλο γαϊδούρι, μέγας μαμάκias, τσίπης κι
εγωιστής, που μόνο για την πάρτη του νοιάζεται, ενώ η
Σούλα πάλι μπαταλεύει, γκρινιάζει αδιαλείπτως, απαι-
τεί ασυστόλως και σουρτουκεύει συστηματικώς. Ένα
μυστήριο πράγμα! Κανείς από τους δυο δεν είχε πάρει
χαμπάρι τι κουμάσι είναι ο άλλος! Το ανακαλύπτουν
αμφότεροι κατόπιν εορτής.

Παρατηρείστε τους καλεσμένους σ' ένα γάμο –ειδι-
κά τους «παθόντες», τους βετεράνους. Ρίχνουν ρύζι κι
εύχονται «να ζήσετε», αλλά το βλέμμα τους δείχνει πως
από μέσα τους δίνουν στο ζεύγος... άντε, ένα χρόνο διο-
ρία μέχρι το πρώτο ραντεβού στον δικηγόρο. Γιατί αυ-
τοί ξέρουν. Κι αν είναι ακόμα μαζί, μην τα ρωτάς πώς
και γιατί... (η συχνότερη δικαιολογία είναι: «για χάρη
των παιδιών»). Η καρδούλα τους το ξέρει.

Ωστόσο, σε όποια του έκφανση, ο θεσμός λειτουρ-
γεί υπέροχα σε όφελος του Συστήματος (και δη του εγ-
χώριου).

Θυμάμαι στην περίοδο της Χούντας πόσες φορές

δεν είχα ακούσει το “Μωρέ ας μην είχα εγώ γυναίκα και παιδιά και σου ’λεγα!...” από κατά φαντασίαν «αντιστασιακούς».

Ή το άλλο... όταν ερχόταν ένα φουσκωμένο χαράτσι (όλοι οι φόροι χαράτσια είναι, μην κάνετε το λάθος να το δείτε αλλιώς –ως υποχρέωση του πολίτη και συμβολή του στην εύρυθμη λειτουργία του κράτους, για παράδειγμα):

–Έτσι μου ’ρχεται να πιάσω το δίκαννο, να μπουκάρω στην Εφορία και να το κάνω, το μπουρδέλο, καλοκαιρινό.

Αλλά δεν το κάνει. Γιατί –βεβαίως– έχει γυναίκα και παιδιά. Εκείνο που κάνει είναι υπομονή «και θα περάσει κι αυτό, την υγεία μας να ’χουμε –προ πάντων η υγεία» και πάμε γι’ άλλα.

Την απεργία τη σπάει γιατί πρέπει να φέρει το καρβέλι στο σπίτι και στη διαδήλωση δεν κατεβαίνει γιατί «αν συμβεί κάτι σε μένα ποιος θα κοιτάξει τη φαμίλια μου, ο Κουτσούμπας;».

Και το Σύστημα ρολάρει μακάρια και κατά καιρούς ανάβουν ένα κερί στη μνήμη του αρχαίου εκείνου εφευρέτη του θεσμού, που σκέφτηκε ένα τόσο μεγαλοφυές κι απλό στην εφαρμογή του κόλπο.

* * *

Τώρα, εκείνο το ωραίο «ους ο θεός συνέζευξεν...» ας το κοιτάξουμε από κάπως πιο κοντά.

Και πρώτα απ’ όλα, να ’μαστε εξηγημένοι... κανείς θεός δεν τους συνέζευξε, οι άνθρωποι τους συνέζευξαν (και μάλιστα εν γνώση τους πως διαπράττουν έγκλημα

από τα πιο στυγερά). «Έτσι τα βρήκαμε κι έτσι θα τ' αφήκουμε» κι όποιοι πάρει ο Χάρος. Οι γονείς και οι συγγενείς, που είναι συνήθως οι ηθικοί –κάποτε δε και φυσικοί– αυτουργοί («εγώ πότε θ' αξιωθώ να χορέψω εγγονάκι στα γόνατά μου»), γνωρίζουν πολύ καλά, εξ ιδίας (πικράς, πικροτάτης) πείρας ότι καταδικάζουν δυο εντελώς ανυποψίαστα πλάσματα σε κάτεργα, απ' τα οποία θα βγουν, αν βγουν ποτέ, διαλυμένα ψυχικά και σωματικά. Ξέρουν πως στον κανόνα αυτό οι εξαιρέσεις είναι σπανιότερες κι από το να σου πέσει το τζακπότε του Τζόκερ δυο φορές στη σειρά. Το ξέρουν, αλλά κάνουν την κορόϊδα.

–Μην κοιτάς τι γίνεται αλλού... Σε μας δεν θα συμβεί.

Αλλά συμβαίνει.

Κι αντί να φασκελώσουν εαυτούς την πέφτουν στα θύματα.

“Φταίει ο προκομμένος που ξενοκοίταζε” λεν οι γονείς της νύφης. “Τεμπέλης, χαρτοπαίχτης και μέθυσος. Αμ τον είχα καταλάβει εγώ... Αλλά τι να πω;... Δεν μίλαγα...”

“Αυτή η εξώλης και προώλης τα 'κανε όλα” ρίχνουν το φαρμάκι τους οι του γαμπρού. “Που δεν έχει αφήσει γάτο σερνικό παραπονεμένο στη γειτονιά –θε μου σχώρα με! Αμ το περιμένεις... ούτε παστίτσιο δεν τση 'μαθε η μάνα τση η προκομμένη να φτιάχνει. Δεν τα 'βλεπα εγώ; Τα 'βλεπα. Αλλά πού να πω τον πόνο μου και ποιος να μ' ακούσει;”.

Όλοι τα ξέραν, αλλά... δεν μιλούσαν! Γιατί; Μα επειδή ήταν καλοί άνθρωποι και δεν ήθελαν να δημιουργήσουν πρόβλημα στο ζευγάρι.

Και κανενός δεν του περνάει από το νου ότι μπορεί να μη φταίει κανείς. Ότι μπορεί απλά οι χαρακτήρες των παιδιών να μην ήταν συμβατοί κι αυτό να έσκασε σαν δυναμίτης όταν βρέθηκαν σε συνθήκες (επίσημης) συμβίωσης –δηλαδή αληθινού πολέμου.

Ή πάλι μπορεί η καθημερινότητα να επενεργεί πάνω τους με τρόπο καταστροφικό. Ή έχοντας περάσει ο πρώτος ενθουσιασμός ν' ανακαλύπτουν ότι ο άλλος δεν είναι ακριβώς ο ιδανικός σύντροφος που είχαν φανταστεί ή υποθέσει.

Ή να μην ταιριάζουν στο... κατάπτυστον. Που όσο ήταν «παράνομο» φαινόταν να έχει άλλη αίγλη, αλλά τώρα που μεταλλάχτηκε σε «συζυγικό καθήκον» να φαντάζει χειρότερο κι από αγγαρεία πατάτας στο στρατό.

Ή... κι εδώ πρέπει να περάσουμε στο δεύτερο σκέλος της θρησκευτικής επιταγής... αυτό το «άνθρωπος μη χωριζέτω». Γιατί εδώ βρίσκεται όλο το μυστικό και το κλειδί των πάντων –νομίζω.

Να το δούμε.

Παντρεύεσαι. Γιατί ενθουσιάστηκες, γιατί καλά σου πέφτουν εκείνα τα στρέμματα στο Μεζούρλο, γιατί δεν μπορείς μόνος/η σου, γιατί οι γονείς πιέζουν, γιατί θες (για κάποιο μυστηριώδη λόγο) να κάνεις παιδιά, γιατί σου χρειάζεται το κοινωνικό status που προσφέρει ο γάμος... για όποιον λόγο τέλος πάντων – ακόμα κι επειδή νόμισες πως τον/την ερωτεύθηκες.

Και ξαφνικά, εκεί που περπατάς αμέριμνος/η και σκέφτεσαι τη συνταγή για τα φασολάκια γιαχνί ή για το πώς θ' αλλάξεις αμάξι, πέφτεις πάνω στο αγόρι/κο-

ρίτσι της ζωής σου. Και βλέπεις ξαφνικά όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου και μερικά άλλα που δεν έχει δει κανείς πριν.

Τόμπολα!

Τι κάνεις;

- 1) Κάνεις ότι δεν κατάλαβες και προσπερνάς.
- 2) Δεν προσπερνάς και παραδίνεσαι άνευ όρων.
- 3) Δεν προσπερνάς μεν, αλλά το 'χεις κατά νου για αργότερα.
- 4) Προσπερνάς μεν, αλλά ξανάρχεσαι τρέχοντας και παραδίνεσαι άνευ όρων.
- 5) Προσπερνάς, αλλά ξανάρχεσαι, όχι τρέχοντας, αλλά με βήμα γοργό κι αφήνεις να το σκεφτείς καλύτερα αργότερα.

Αν επιλέξεις το (1) είσαι απολύτως ασφαλής. Επιστρέφεις σπίτι σου κι αναρωτιέσαι για το υπόλοιπο του βίου σου «πώς θα ήταν αν...;». Όλες οι άλλες επιλογές όμως σε βάζουν σε μπελάδες απίστευτους.

Κι αν τύχει και η ανταπόκριση από απέναντι είναι ανάλογη... ζήτω που καήκαμε!

Αν είσαι άντρας είσαι χαμένος. Δεν υπάρχει σωτηρία και να παρακαλάς να μην πέσεις σε καμιά απ' αυτές τις «αδιέξοδες» καταστάσεις που καταστρέφουν ζωές. Θα δεις τι εννοώ παρακάτω.

Αν είσαι γυναίκα γλυτώνεις μόνο εφόσον έχεις παιδιά και «υποχρεώσεις». (Όχι πάντα, αλλά το συνηθέστερο).

“Σ’ αγαπώ, αλλά δεν μπορώ να χαλάσω την οικογένειά μου. Πρέπει να πούμε αντίο”.

Κι επιστρέφεις σε μια σχέση που έχει τελειώσει (είτε το έχεις συνειδητοποιήσει, είτε όχι) και η μια ευκαιρία να γίνει η ζωή σου αλλιώς χάνεται στα «πρέπει» και τα «οφείλω».

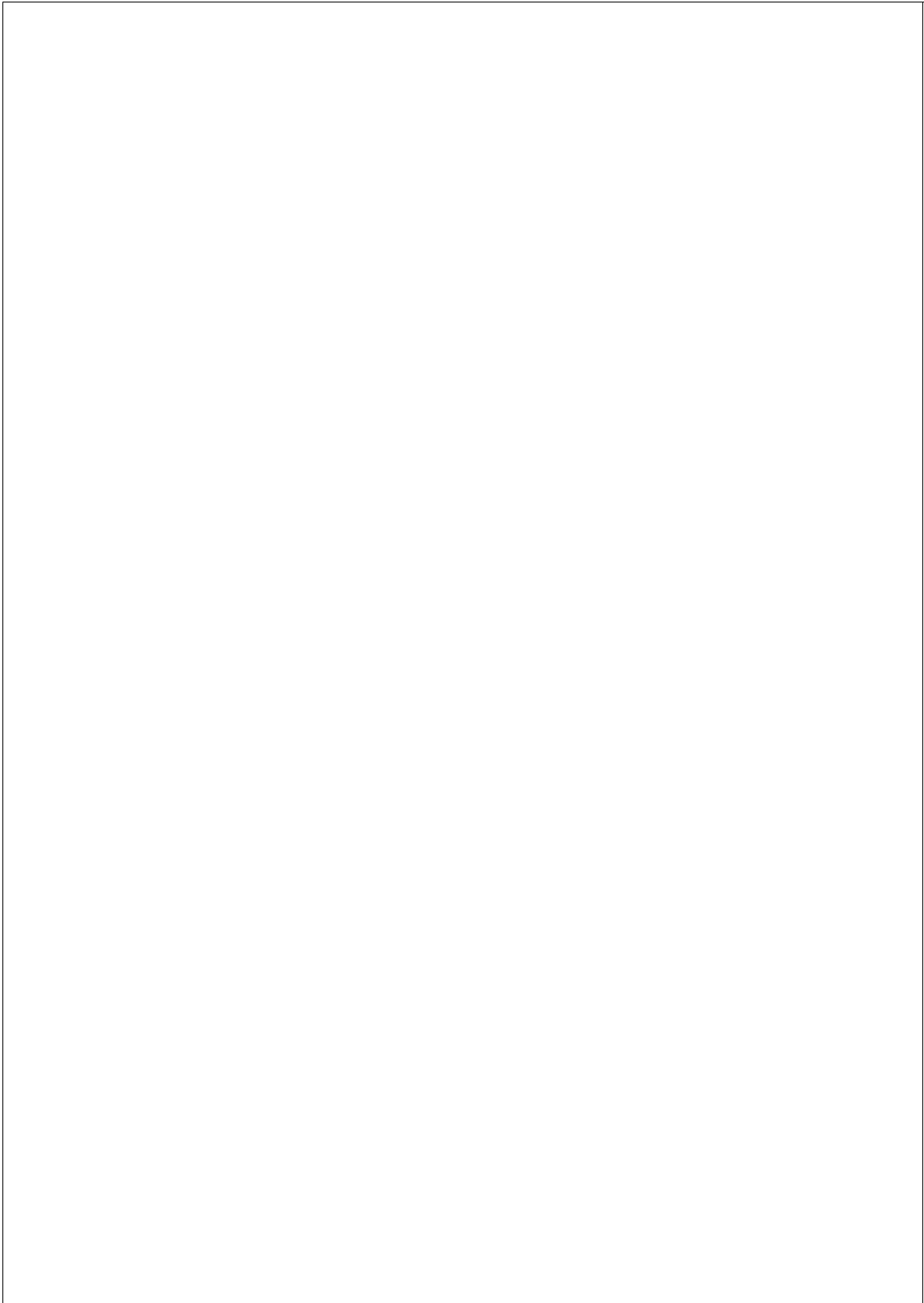
Είναι μια αλάνθαστη συνταγή για τη δημιουργία δυστυχισμένων κοινωνιών. Που πατάνε πάνω στην επιβαλλόμενη (από τους άλλους) λογική κι όχι στο συναίσθημα.

Έχουμε έτσι ανθρώπους ισοπεδωμένους, συντετριμμένους κι εντελώς αποπλισμένους. Άρα... εύκολα ελεγχόμενους.

Γι’ αυτό σας λέω ότι η εφεύρεση του δαιμόνιου γέροντα, τότε, στα χρόνια τα παλιά, υπήρξε μεγαλοφυής. Ανακάλυψε έναν θεσμό που είτε πετύχει, είτε αποτύχει πάντα θα έχει το Σύστημα να βγαίνει κερδισμένο.

Πιστέψτε με. Ξέρω.

Ενθυμούμαι Γερασιμάκη

Εν Κερκύρα τη 31/12/1993

Αγαπητέ μου Γερασιμάκη,

Υγειαίνομεν, υγειαίνετε, το αυτό επιθυμούμε δι' ημάς. Διότι, στην ηλικία μας, Γερασιμάκη, να λέμε «δόξα τω Θεώ», γιατί έτσι που καταντήσαμε δεν είμαστε να ζητάμε πολλά-πολλά. Την υγεία μας να 'χουμε λοιπόν και να πορευόμαστε όπως μπορούμε, να κατεβαίνουμε στην πλατεία για κάνα απαγορευμένο ουζάκι, να χαζεύουμε την έκλυτον νεολαίαν που τριγυρίζει ξεδιάντροπα με στήθια και μηρούς εις κοινήν θέαν (πού στην δική μας εποχή, που για να δεις αστράγαλο γυναικός έπρεπε να πας σε αγώνες τένις!), τέλος πάντων... Να κουτσοπορευόμαστε με την συνταξούλα μας (που μη αυτή θα μας είχαν ξαποστείλει προ καιρού στο Γηροκομείο), να χαζέψουμε και κανά ψιλοπορνικό εργάκι

σε τίποτις απόμερα σινεμαδάκια (καθόσον –ε, Γερασιμάκη;– παρ’ ότι είμεθα της κλάσεως του ’28, ωστόσο διατηρούμε το ηθικόν ακμαίον!), να πηγαίνουμε κανέναν περίπατον, ολίγη τηλεόραση, ολίγη αναπόληση του παρελθόντος... Αχ, αν δεν υπήρχαν οι αναμνήσεις! Και τι αναμνήσεις!

Ενθυμείσαι Γερασιμάκη, τότε στον ουλαμό της 4ης Ορεινής Πυροβολαρχίας στο Κιλκίς, εκείνη τη ζωντοχήρα (Κούλα ονόματι, εάν δεν με απατά η μνήμη μου); Ενθυμείσαι που της στέλναμε ερωτικά ραβασάκια κι εκείνη έβαζε τον ανθυπασπιστή τον Καραδήμα (ή ο Μπερλικούσης ήτουνε;) να μας λέει ότι δήθεν της είχε κάνει πρόταση γάμου ο υποδιευθυντής της Εθνικής Τραπέζης και να την αφήσουμε, λέει, ήσυχη; Ενθυμείσαι που μου έλεγες μειδιών κυνικώς: “Σπύρο, αυτό το διαβολοθήλυκο είναι της απολύτου αρεσκείας μου”; Τι χρόνια όμως και κείνα! Ας είναι. Δεν μπορώ να έχω παράπονο, διασκεδάσαμε. Κάναμε κι εμείς τις τρέλες μας, βρε αδελφέ! Αλλά πάντα εντός των ορίων της ευπρεπείας και της σοβαρότητας. Όχι σαν τη νεολαία της σημερινον, που τρέχει ημίγυμνος από καφετέρια σε καφετέρια κι από ντισκοτέκ σε ντισκοτέκ, να ακκίζεται υπό τους ήχους μουσικής «τσα-τσα» των αγρίων ιθαγενών της Αφρικής, να επιδίδεται εις τα ναρκωτικά, και τους ομαδικούς έρωτας και να διάγει γενικώς βίον ποταπόν και ακόλαστον!

Νά, τις προάλλες κιόλας, κατά τον απογευματινόν μου περίπατον κατά μήκος της προκυμαίας της Γαρίτσας (α, τις συνήθειές μου δεν τις αλλάζω, Γερασιμάκη) παρατήρησα ζεύγος νέων μακρυμάλληδων και μπλουτζηνοφορούντων (που έτσι που καταντήσαμε δεν ηξεύρεις ποίος είναι αρσενικός και ποίος θηλυκός!) που

εβιάδιζαν μπροστά μου εν περιπτύξει και αντήλλασον (άκουσον, άκουσον!) φλογερούς ασπασμούς! Μάλιστα κύριε. Αλληλοησπάζοντο εν μέση οδώ! Αδιαφορώντας παντελώς δια το κοινόν αίσθημα και την δημοσίαν αιδώ. Φυσικά δεν ηδυνήθην να συγκρατηθώ και τους παρετήρησα αυστηρότατα. Και ξεύρεις τι εγύρισε και μου είπε ο ρακένδυτος και μακρυμάλλης απάχης, Γερασιμάκη; “Μπάρμπα” μου λέγει (ακούς, «μπάρμπα»!) “Μπάρμπα, μην μου συγχύζεσαι και σου ανεβαίνει η πίεση. Δώκε την ευχή σου καλύτερα να σε θυμόμαστε τα ψυχοσάββατα, να πηγαίνουμε στάρι στα θυμαράκια”. Ακούς; Ακούω να λες. Ιδού πού καταντήσαμε με τον σοσιαλισμόν και την άκρατον ελευθεριότητα των ηθών και εθίμων. Αλλά ηξεύρω εγώ τι τους χρειάζεται αυτών των νεολαίων της συμφοράς. Ένας πόλεμος τους χρειάζεται, Γερασιμάκη. Αυτό τους χρειάζεται. Για να στρώσουν και να συμμορφωθούν. Γυλιό, άρβυλα, χλαίνη και κουραμάνα. Στείλ’ τους να τρέξουν πεντέξι χρόνια στα βουνά, να ψηθούν και να μάθουν το σέβας των ανωτέρων τους και σου λέω εγώ! Βγάζουν γλώσσα μετά, ε; Όχι, να μου πεις, ομιλώ σωστά;

Μωρέ ενθυμούμαι, εμάς μας μιλούσε ο πατέρας μας και κοκκινίζαμε. Εδώ φτάκαμε άντρες, με γαλόνια και καριέρα στις Ενόπλους Δυνάμεις και να ντρεπόμαστε να καπνίσουμε μπροστά του. Εδώ μια φορά του είχα ζητήσει εκατό δραχμές από τον μισθό μου (διότι εμείς τα πηγαίναμε τα χρήματα σπίτι μας, όχι όπως τώρα) για να αγοράσω έναν λαιμοδέτη που μου ήρесе, κι εκείνος μου έριξε μίαν άγριαν ματιάν και μου είπε: “Βρε δεν τ’ αφήνεις αυτά λέω εγώ. Θεσ τα χρήματα για να πας να τα γλεντήσεις με ταις χορεύτριες του καμπαρέ”. Και μ’ έστειλε στον αγύριστο χωρίς δεκάρα. Και

δεν τον πήρα τον λαιμοδέτη. Εικοσιοχτώ χρονών μαντράχαλος και ανθυπολοχαγός του Πυροβολικού, Γερασιμάκη! Δεν έβγαλα κιχ. Από σέβας. Ούτε όταν συχωρέθηκε και μάθαμε ότι είχε μια σπιτωμένη παστρικά από την Λαμία που του τα 'τρωγε μέχρι δραχμής (και μας αφήκε και χρέη, που είδα κι έπαθα να ξεχρεώσω) είπα τίποτις. Το σέβας! Είχαμε αρχές εμείς, κύριε! Δεν γυρίζαμε δεξιά-αριστερά με ταις μηχανές και ταις κούρσες, να μην μας βλέπει το σπίτι μας και να μην δίνουμε λογαριασμό σε κανένα.

Ενθυμούμαι, βρε Γερασιμάκη, μέρες που είναι, την οικογενειακή ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο σπίτι μας κατά ταις εορτές αυτές. Ιδιαιτέρως την παραμονή της Πρωτοχρονιάς όπου μαζευόμασταν στο σπίτι του θείου Περίανδρου (που εσυνταξιοδοτήθη όπως θα ενθυμείσαι με τον βαθμόν του τμηματάρχου Α' του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων). Σύμπασα η φαμίλια έδινε την ημέρα εκείνη το παρόν προς υποδοχήν του Νέου Έτους!

Ο θείος Περίανδρος μας υπεδέχετο ανελλιπώς με την ιδίαν στερεότυπον δήλωσιν: “Να το ξεύρετε από τώρα. Στας δώδεκα και μισή θα το διαλύσωμεν”. Πράγμα που ανησυχούσε την καημένη την μητέρα μου που, ως γνωστόν, ηγάπα την τράπουλαν. “Μα Περίανδρε” του έλεγε “τι, χρονιάρα ημέρα δεν θα κάνουμε ένα καρεδάκι;”. “Όλα τα είχαμε, η τράπουλα μας μάρανε”, την απόπαιρνε βλοσυρά η κυρία του σπιτιού, θεία Αρσινόη, που μισούσε τα χαρτιά (διότι ήτο τσιγκούνα και την πονούσε να χάνει). Και ο θείος Φιλώτας πάλι που οσφριζόταν ταις οσμές που ήρχοντο από την κουζίνα και αποφαίνετο εμβριθώς: “Αρσινόη, είσαι όμως αετός!”. Ο θείος Φώτης πάλι, που μιλούσε πολύ λίγο

αλλά συγκεκριμένα. “Πάσο, τα ρέστα μου, τα βλέπω, δικαίωμα”, ήσαν οι προσφιλείς του εκφράσεις. Όσο για την γυναίκα του, τη θεία Λεωνόρα, αυτή ήτο αιωνίως αφηρημένη και σ’ ό τι και να της έλεγες απαντούσε: “Ίσως”, φοβούμενη να εκτεθεί δια μιας τελεσιδικού γνώμης εφ’ οιουδήποτε θέματος. Αντίθετα, η γυναίκα του θείου Φιλώτα ήτο λαλιστάτη και δεν έχανε ευκαιρία να διαλαλήσει ότι “Ο Φιλώτας είναι κουτός. Όλο για μεγάλα σχέδια μιλάει αλλά εγώ προκοπή δεν είδα, που έπρεπε ν’ ακούσω την μαμά μου και να πω το ναί σε κείνον τον πλούσιο φούρνιαρη που με ζήτησε”.

Ενθυμούμαι και μίαν άλλη θεία («Θεία» τη λέγαμε αλλά κανείς δεν ήξερε ποιανού θεία ήτο), τη θεία Επιστήμη, χήρα μάλλον ή γεροντοκόρη, δεν είμαι σίγουρος, που χαμογελούσε συνέχεια και ακκιζόταν σαν παιδούλα, πλην μεγάλη οπαδός του Φάντη και αυτή (παρ’ όλο που ποτέ της δεν κατάλαβε την διαφορά μεταξύ φλος ρουαγιάλ και κέντας).

Μαζευόμασταν το λοιπόν γύρω από το μεγάλο τραπέζι της θείας Αρσινόης, στολισμένο δια την περίστασιν, όπου εσερβίροντο διάφορα εδέσματα, συνοδευόμενα υπό μιας φιάλης οίνου (διότι όλοι ήσαν πτωχοί πότες –αλλά ίσως και ολίγον τσιγκούνηδες), όπου αντηλλάσσοντο φιλοφρονήσεις του τύπου “Αρσινόη είσαι αετός!” ή “Ο Φιλώτας είναι βλάξ” ή “Πάψε εσύ, δεν ξέρεις” ή “Τι χτένισμα πήγες κι έκαμες, βρε Λεωνόρα;” (όπου η απάντησις ήτο “Ίσως”), εγένετο μία συνοπτική επισκόπησις των πολιτικών πραγμάτων –που κατέληγε πάντα με καταδίκην κάθε ακραίας θέσεως, εδίδοντο (αφειδώς) διάφοροι συμβουλαί προς τους νεωτέρους (του υποφαινομένου, μοιραίως, μηδέ εξαιρουμένου) του τύπου: “Σπύρο, οφείλεις να ακολουθήσεις τον δι-

πλωματικόν κλάδον”, “Κουταμάρες, ο Σπύρος θα γίνει στρατιωτικός“, “Επιστήμων πρέπει να γίνει το παιδί. Ιατρός ή αρχιτέκτων”, “Να διαβάζεις, βρε”, “Να μην στενοχωρείς τους γονείς σου”, “Να είσαι επιμελής και φιλαλήθης”, “Να αποφεύγεις τας επιβλαβείς συναναστροφάς”, “Να σέβεσαι τους μεγαλυτέρους”... Και άλλα τέτοια παρόμοια.

Μετά το δείπνον, το τραπέζι άδειαζε ως δια μαγείας, η πράσινη τσόχα εστρώνετο τελετουργικά, οι μάρκες εκομίζοντο, οι τράπουλες ενεφανίζοντο κι όλος ο κόσμος (με την εξαίρεση της θείας Αρσινόης) έπιπτε μετά μανίας εις την ευγενήν άμιλλαν της πόκας. Εξαιρετικώς δια την περίστασιν αυτήν μου επετρέπετο να συμμετέχω και ο ίδιος. “Ό,τι μαθαίνει το παιδί καλόν είναι”, έλεγαν χαρακτηριστικά οι σοφότεροι της οικογένειας. Και είχαν απόλυτον δίκαιον, αγαπητέ μου Γερασιμάκη. Γιατί, τα μαθήματα αυτά της εφηβικής μου ηλικίας απέβησαν πολύτιμα δια την περαιτέρω κοινωνικήν και οικονομικήν μου υπόστασιν. (Διότι, ως καλώς γνωρίζεις εξ ιδίων, αν περιμέναμε να ζήσωμεν αξιοπρεπώς με τας 3.500 δραχμάς που μας χορηγούσεν η Πατρίς... ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι!).

Συνήθως το παιχνίδι άρχιζε με κλασσικήν πόκαν και πάντα εμοίραζεν πρώτος ο θείος Περίανδρος. “Θα σας διδάξω ένα μάθημα που θα σας μείνει αλησμόνητον” εδήλωνε στερεοτύπως. Δια να λάβει την απάντησιν εκ του πατρός μου, που διεκρίνετο ιδιαιτέρως δια το σπινθηροβόλον πνεύμα του: “Πίσω έχει το αχλάδι την ουράν”. Εις το οποίον ο θείος Φιλώτας επενέβαινε ίνα τους επαναφέρει εις την τάξιν: “Ελάτε, φθάνουν οι κουβέντες. Οι παίκται δεν ομιλούν, αλλά συγκεντρώνονται εις το παίγνιον”. Δια να εισπράξει πάραυτα την φι-

λοφρόνησιν της συμβίας του: “Ο Φιλώτας είναι βλάξι! Ό,τι θέλει λέει”.

Όσο το παιχνίδι προχωρούσε οι εκφράσεις και η διάθεση των παικτών ήλλαζε. Η μητέρα μου, για παράδειγμα, κάθε που έπαιρνε καλό χαρτί φαινόταν αμέσως. Αυτή που μόλις κάποιος ανέβαζε την μίζα σταις δύο δραχμάς επήγαινε «πάσο», τώρα χαζογελούσε με αυτοπεποίθησιν και ανέβαζεν η ίδια την μίζαν στας δύο δραχμάς (διότι πιο πολύ θα της ήτο αδιανόητον, ακόμη κι αν είχε καρέ του άσσου). Ο θείος Φιλώτας πάλι, αν εκέρδιζε σιγοσφύριζε ευρωπαϊκά τραγουδάκια της μόδας, αν έχανε κατέβαζε τα μούτρα και άνοιγε το στόμα του μόνον για να πει στην γυναίκα του: “Πάψε εσύ, δεν ξέρεις”. Ο θείος Φώτης, έτσι κι αλλιώς δεν έβγαζε τσιμουδιά. Κανείς ποτέ δεν κατάφερε να ανακαλύψει τι σκεφτόταν, αν σκεφτόταν ποτέ τίποτις. Αντίθετα η «θεία» Επιστήμη δεν έπαυε να κακαρίζει και να κάνει χιλιάδες νάζια, που έκαμαν τον θείο Περίανδρο να την αγριοκοιτάζει και να την ανακαλεί εις την τάξιν. “Επιστήμη” της έλεγε “σύνελθε επιτέλους και παίξε συμφώνως των κανόνων”. Ο πατέρας μου πάλι δεν έπαυε να με νουθετεί και να με συνετίζει. “Σπύρο, μην παίζεις αλόγιστα”, “Σπύρο, μην χτυπάς το παιχνίδι κατά τοιούτον τρόπον”, “Σπύρο, μην μπλοφάρεις”, “Σπύρο, μην επαναληφθεί να ζητάς «ρέστα» από τον πατέρα σου”.

Διότι, βλέπεις Γερασιμάκη, ως νέος και τολμητίας δεν edίσταζα να ρισκάρω υπέρ του δέοντος, με συνέπειαν βεβαίως, εις το τέλος κάθε τέτοιας οικογενειακής συναθροίσεως, να εξέρχομαι αποκομίζων ενίοτε τριακοσίας, ενίοτε πεντακοσίας, εις δύο περιπτώσεις μάλιστα χιλίας δραχμάς. Ποσά σεβαστά δι’ εμέ τότε,

που όμως δεν προλάβαινα να χαρώ εφόσον εφρόντιζε ο πατήρ μου να τα κατάσχει πάραυτα.

“Τα χρήματα χαλούν τον άνθρωπον και διαφθείρουν τον χαρακτήραν, ειδικά εις στην ηλικίαν σου”, μου έλεγε.

Στας δώδεκα ακριβώς, εγένετο μία διακοπή του χαρτοπαιγνίου και ο θείος Περίανδρος αναβόσβηνε τα φώτα για να ευχηθούμε ευτυχές και αίσιον το Νέον Έτος. Μετά επιστρέψαμε εις την πράσινην τσόχαν και τα «τσιπς» και συνεχίζαμε να επιδιδόμεθα εις τας εορταστικάς μας ασχολίες. Κατά την μίαν –ιδίως εάν έχανε– ο θείος Περίανδρος ήρχιζε την γκρίνιαν.

–Άλλον έναν γύρον και το διαλύομεν.

Κατά τας δύο αι δηλώσεις εγένοντο πιο σαφείς.

–Στο χέρι μου σημαίνομεν την σάλπιγγαν.

Στας τρεις και μισή ο θείος Περίανδρος ήρχιζε να ανοίγει τα παράθυρα. Κατόπιν του οποίου βεβαίως ο χαρτοπαικτικός ενθουσιασμός της οικογενείας έπιπτε ψυχόμενος και η αναπόφευκτος διάλυσις επέρχετο μοιραίως.

Αυταί και άλλοι πολλάί είναι αι αναμνήσεις που κοσμούν την σκέψιν μου κατά τας αγίας αυτάς ημέρας που διερχόμεθα, Γερασιμάκη. Αναμνήσεις που μας συντροφεύουν και αναθερμαίνουν την καρδίαν μας, ημών των πρεσβυτέρων και που άνευ των οποίων τι θα ήμεθα; Κύμβαλα αλαλάζοντα θα ήμεθα, Γερασιμάκη, καθόσον, τι μας μένει εμάς τώρα πλην των αναμνήσεων και των αναπολήσεων; Η μοναξιά μας μένει και τα αρθρικά. Και η αλήθεια είναι, Γερασιμάκη, ότι η μονα-

ξιά, στην ηλικία μας, είναι σκληρόν και άτεγκτον πράγμα.

Διότι, πώς να το κάμνομεν, ο άνθρωπος έχει ανάγκη από κάποιο στήριγμα. Κάποιαν αρωγήν και κάποιαν συντροφίαν. Κι εγώ, δυστυχώς, Γερασιμάκη, ως γνωστόν, ευρίσκομαι εις την κρίσιμον αυτήν καμπήν της ζωής μου ως –κατά την λαϊκήν ρήσιν– «μαγκούφης». Και σε ερωτώ, αρμόζει τώρα εις έναν αντισυνταγματάρχην Πυροβολικού ε.α. να διάγει βίον «μαγκούφην»; Και έως πότε θα εξαρτώμεθα σε παρακαλώ από την καλήν θέλησιν των διαφόρων «ανεψούδων», ε; (Διότι, μη αι ανεψούδαι, τι άλλον θα μου έμενε παρά η προσχώρησις εις κάποιον Οίκον Ευγηρίας ή ΚΑΠΗ;).

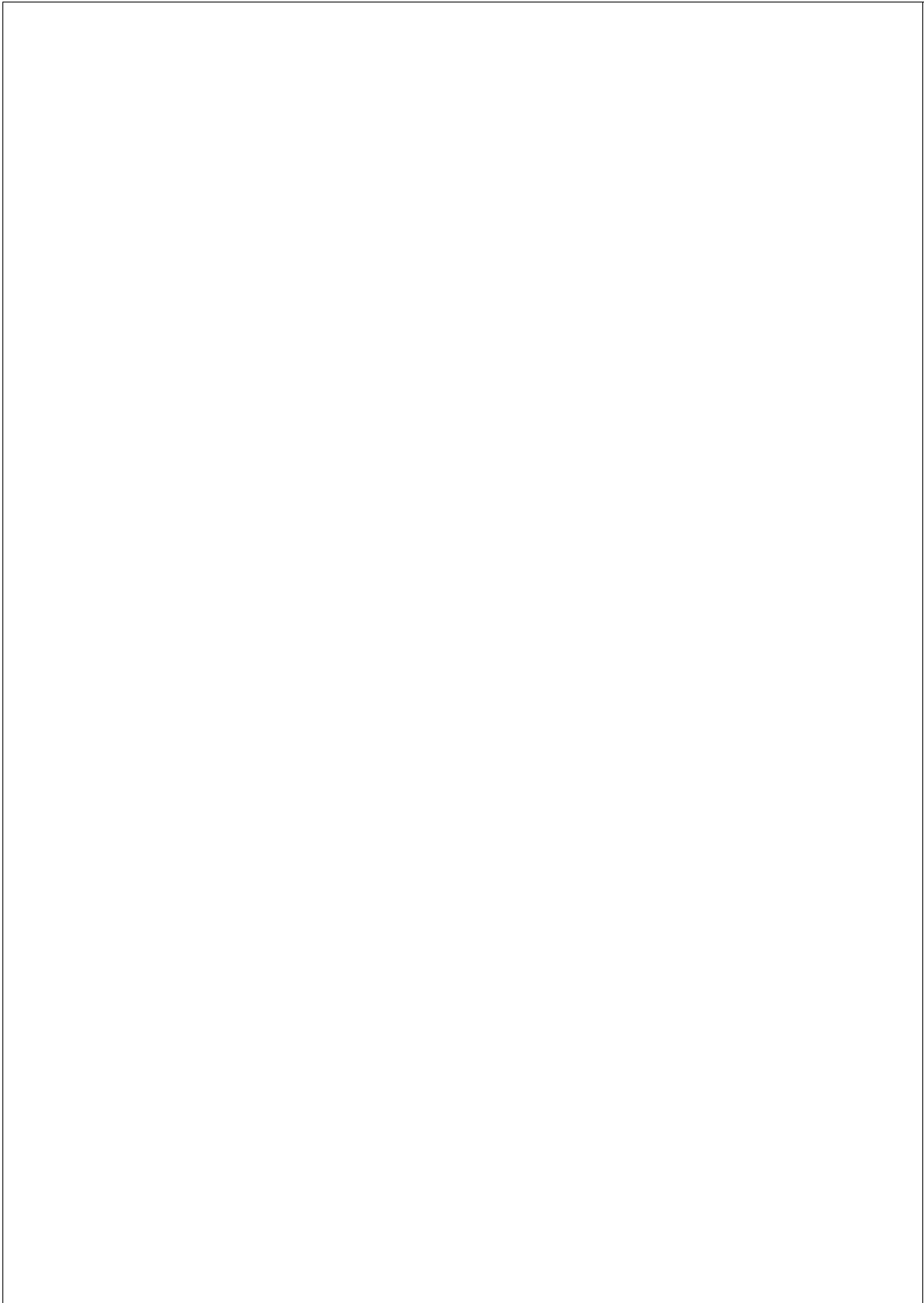
Εν ολίγοις, Γερασιμάκη, και δια να μην μακρηγορώ, σου γνωρίζω την απόφασίν μου όπως νυμφευθώ επιτέλους, να αποκατασταθώ κι εγώ ως άνθρωπος και ως πρεσβύτες.

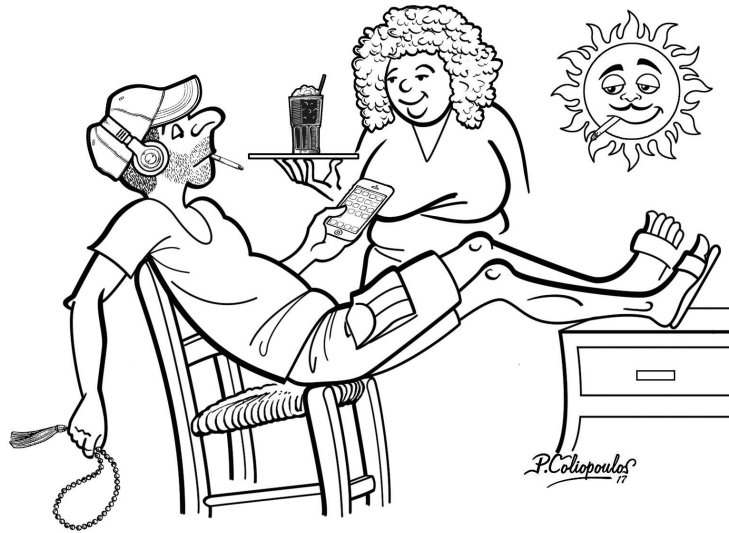
Και πού 'σαι, Γερασιμάκη... Η τυχερά νύμφη είναι 22 μόλις Μαΐων (χε χε χε χε)!

Σου εύχομαι ευτυχές και αίσιον το Νέον Έτος.

Σε ασπάζομαι, ο φίλος σου και συμπολεμιστής,

Σπύρος Μπακαρούτης

Ανάγκη ή κόλπο;

Στον έξω κόσμο, όταν ένα παιδί φθάνει στα δεκαοχτώ, οι γονείς του δίνουν την ευχή τους, καμιά φορά κι ένα συμβολικό χαρτζηλίκι, έτσι, για το καλό, και το ξεπροβοδίζουν, να πάει στο καλό, να κοιτάξει πώς θα φτιάξει τη δική του ζωή, κατά πως εκείνο θέλει και του κάθεται κι όχι κατά πως πιστεύει ο θείος Κλεάνθης ότι οφείλει, κι από εκεί και πέρα, άντε, να βλέπομαστε στις γιορτές και τις επετείους, κάνε και κάνα τηλεφωνο... «don't be a stranger» κι όξω από την πόρτα. Έτσι δουλεύει το σύστημα εκεί, στους κουτόφραγκους.

Και σιγά μην τους μιμηθούμε κι εμείς, οι έξυπνοι

και περπατημένοι! Αυτά που κοροϊδεύουμε δηλαδή; Σε περικαλώ...

Η οικογένεια, το εξετάσαμε ήδη επισταμένως κι επιστημονικώς, είναι έτσι κι αλλιώς μια καλοστημένη παγίδα που χρησιμοποιεί το Σύστημα για να κρατάει το άτομο σε διαρκή ομηρία. Σε μας όμως ο θεσμός έχει περάσει στο επόμενο επίπεδο. Έχει γίνει τρόπος ζωής. Και για να είμεθα ακριβολόγοι... **ο μοναδικός κοινωνικά αποδεκτός τρόπος ζωής.**

Ας κοιτάξουμε λίγο το όλο σκηνικό από την πλευρά των υποτιθέμενων παραγωγικών (μελλοντικά) μονάδων της κοινωνίας –των νεοσσών. Η εικόνα βέβαια παρουσιάζεται εντελώς διαφορετική, αναλόγως του φύλου, γιατί η οπτική γωνία μεταβάλλεται δραματικά.

Παλαιότερα το αγόρι ήταν η επιθυμητή προσθήκη στον κλειστό χώρο του οικογενειακού πυρήνα. Ήταν αυτό ο συνεχιστής του «ονόματος», ο θεματοφύλακας των παραδόσεων και ο φύλαξ-κέρβερους της ηθικής όλων (αλλά κυρίως των θηλέων) κι απολάμβανε φυσικά όλων των προνομίων που παραχωρούσε το σύστημα. Το κορίτσι πάλι ήταν το «αναγκαίο κακό», βάρος που έπρεπε η οικογένεια να ξεφορτωθεί όσο το δυνατόν συντομότερα (και οικονομικότερα), και στις αγροτικές περιοχές ήταν ένας ακόμα άμισθος εργάτης στα χωράφια του πρεφασδόρου, καφενόβιου πατέρα, ενώ στα αστικά κέντρα μια ακόμα άμισθη δούλα, σκοπός και καθήκον της οποίας ήταν η εξυπηρέτηση όλων των αρρένων του σπιτιού.

Αυτά τότε, πριν εκπολιτιστούμε και πριν επέλθει η ισότητα των φύλων. Τώρα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Το μεν αγόρι εξακολουθεί να είναι ο θεματοφύλακας,

συνεχιστής της δυναστείας, φύλαξ-κέρβερους της ηθικής των θηλέων και συνεχιστής της ελπίδας των γονέων για ένα καλύτερο αύριο, το δε κορίτσι, που σπουδάζει (φευ) κι αυτό κι έχει βγει, όπως το αγόρι, στην αγορά εργασίας, είναι, όπως και να το κάνουμε, ένα βάρος και μόνο μ' έναν καλό γάμο εξιλεώνεται κάπως (έως αρκετά, αν ο γαμπρός τυγχάνει εύπορος) και βέβαια ούτε συνεχίστρια της οικογενειακής ιστορίας λογίζεται, ούτε, πολύ λιγότερο, θεματοφύλαξ της ηθικής τάξης των πραγμάτων (παρά μόνο όταν γίνει με τη σειρά της μάνα), γιατί είναι γνωστό τοις πάσι ότι τα θήλα δεν έχουν την ίδια (υγιή) άποψη περί ηθικής με τα άρρενα. Για να μην πω τίποτις πιο βαρύ και στεναχωρηθούμε.

Έχουμε πει ότι η μάνα είναι ο κεντρικός πυλώνας της οικογένειας κι ο άτυπος πλην ουσιαστικός αρχηγός της. Αυτή αποφασίζει, αυτή δίνει κατευθύνσεις, αυτή προετοιμάζει τα παιδιά της για τον αγώνα «εκεί έξω». Και φυσικά τα προετοιμάζει με τρόπο διαφορετικό, αναλόγως του φύλου στο οποίο ανήκουν.

–Να προσέχεις μην σε τυλίξει καμιά παστρικά, ορμηλεύει το αγόρι της.

–Κοίτα να τυλίξεις κάνα ηλίθιο, να σωθούμε όλοι μας, συμβουλεύει το κορίτσι.

Δυο εκ διαμέτρου αντίθετες ηθικές θεωρήσεις! Ασυμβίβαστες; Στο μυαλό της καθόλου.

Ο γιος είναι το πολύτιμο περιουσιακό στοιχείο του σπιτιού. Κι ας είναι ένας κηφήνας ανεκδιήγητος, που τα περιμένει όλα στο χέρι και δεν συνεισφέρει στο παρामीκρό, συχνά ως τα βαθιά του γεράματα. Πρέπει λοιπόν να προφυλαχτεί από τις τσούλες που καιροφυλα-

κτούν για να τον οικειοποιηθούν, τέτοιο κελεπούρι που είναι.

Το κορίτσι, το είπαμε και θα το ξαναπούμε... Είναι το ατύχημα, που προέκυψε επειδή η μάνα δεν φρόντισε εγκαίρως να πάρει σερνικοβότανο. Να δούμε λοιπόν πώς θα το εκμεταλλευτούμε καλύτερα, ώστε να καλυφθεί κάπως η ζημιά.

Και το αγόρι και το κορίτσι δεν φεύγουν από τη μητρική εστία παρά μόνο όταν έρθει η ώρα –αν έρθει– «ν’ ανοίξουν το δικό τους σπίτι». Ειδικά τώρα, με την οικονομική κρίση των μνημονίων, η οικογένεια είναι όχι μόνο καταφύγιο, αλλά και η μοναδική ενδεδειγμένη λύση. Πριν, που δεν υπήρχε η στενότητας, τηρούσαμε απλώς τα πατροπαράδοτα έθιμα, διαφυλάσσοντας τα ιερά και τα όσια.

Η μεγάλη συμφορά για την οικογένεια είναι οι σπουδές (των παιδιών). Μπήκε το παιδί, ας πούμε, στη Γεωπονική της Κοζάνης (ανάθεμα στον κερατά που έφτιαξε πανεπιστήμια στα ξένα!). Οπότε, αναγκαστικά, ξενιτεύεται. Και την ρωτάς τη μάνα τι τραβάει όλη μέρα κι όλη νύχτα, ν’ ανησυχεί αν το παιδί έφαγε, αν ντύθηκε καλά, αν κρύωσε, αν παρασύρεται από κακές παρέες; Την ρωτάς; Που βρίσκεται με το κινητό στο χέρι, να ελέγχει, και που έχει γίνει η καλύτερη πελάτισσα των κούριερ, με τα ταπεράκια που στέλνει στην αλδοδαπή;

Σε μια κοινωνία δυτικού τύπου, όπου οι ρόλοι των μελών μιας οικογένειας είναι ξεκάθαρα οριοθετημένοι, να μην υπάρχει μια χαλαρή σύμπνοια και μια αίσθηση «ομάδας», αλλά σε καμιά περίπτωση τα στοιχεία αυτά δεν αποτελούν τροχοπέδη –ούτε σωσίβιο.

Μόλις έρθει η ευλογημένη ώρα εκεί, ο καθένας ανοίγει πανιά για το δικό του ταξίδι, δεν κολλάει σαν στρείδι στον βράχο, να περιμένει –και συχνά να απαιτεί– από τους άλλους να τον φροντίσουν. Ότι μπορείς μόνος σου, κύριε/κυρία. Οι άλλοι ναι μεν θα σου συμπαρασταθούν (ηθικά κυρίως, που δεν έχει κόστος), αλλά εκ του μακρόθεν. Κι αν, ο μη γένοιτο, χρειαστείς οικονομική ενίσχυση (που καλό είναι να μην τη χρειαστείς) θα την λάβεις (αν την λάβεις) υπό μορφή δανείου, που θα πρέπει να ξεπληρώσεις στο ακέραιο –κι αν μιλάμε για καμιά Ολλανδία και με τόκο (τον νόμιμο προβλεπόμενο φυσικά). Αν γεράσεις και δεν μπορείς να τα βγάλεις πέρα μόνος σου πας τσιφ στον οίκο ευγηρίας και περιμένεις τον Χάρο να σε περάσει απέναντι, παίζοντας τόμπολα με τα άλλα ερείπια. Δεν υπάρχει εκεί η κόρη, ο γιος, η νύφη, ο ανιψιός, η ανιψιά, να σε φορτωθούν στην πλάτη τους (έστω κι αν συνήθως αυτό γίνεται με το αζημίωτο).

Είναι καλή αυτή η αποξένωση;

Δεν ξέρω. Είναι καλό το δικό μας πνίξιμο –με τις καλύτερες των προθέσεων πάντα;

Γιατί η δομή των σχέσεων εντός της ελληνικής οικογένειας πήρε αυτόν τον δρόμο; Νομίζω για δυο λόγους.

α) Εδώ τα πράγματα, για τα χαμηλομεσαία στρώματα της κοινωνίας, ήταν πάντα δύσκολα. Και ήταν δύσκολα γιατί αυτοί οι άνθρωποι αποτελούν τον εύκολο στόχο και τον δια της βίας αιμοδότη των υψηλά ιστάμενων. Πού να τον βρουν τον αλεπουδιάρη μπιζναδόρο, τον βιομήχανο, τον εφοπλιστή, να τον φορολογήσουν ως του αρμόζει και είναι δίκαιο; Τρέχα γύρευε! Ενώ τον

εργάτη, τον μισθωτό, τον συνταξιούχο τον έχεις του χεριού σου και χώνεις το χέρι σου στην τσέπη του ξεδιάντροπα, κάθε που έχεις χρεία, χωρίς να τον ρωτήσεις. Του τα παίρνεις πριν καν τα δει ο άνθρωπος! Τον αφήνεις στον άσσο κι ας πάει να κουρευείται.

Πώς θα τα βγάλει πέρα; Ειδικά σε εποχές κρίσης – που στον τόπο αυτό είναι το σύνηθες κι όχι η εξαίρεση;

Δια της μεθόδου του ομαδικού τσονταρίσματος.

Θα βάλει αυτά που του απέμειναν ο πατέρας, θα βάλει και η μάνα (αν δουλεύει), θα βάλει κι ο γιος και η κόρη, θα βάλει κι ο παππούς από τη μακελεμένη σύνταξη και θα μπει το τσουκάλι στη φωτιά για όλους. Είναι και το ηλεκτρικό... είναι και το νερό... είναι και το ρηματοτηλέφωνο... τα κατά καιρούς χαράτσια... οι κάρτες... Ίσα-ίσα έρχεται. Πάντα με την ψυχή στο στόμα. Ο πιτσιρικάς μόνος του (ντελιβεράς με δυο πτυχία και διδακτορικό) δεν υπάρχει περίπτωση να τα βγάλει πέρα πάνω από μισό (και το συζητάμε) μήνα. Οι γονείς μόνι τους θα βουλιάζουν εν ριπή οφθαλμού και θα πέσουν στο κόκκινο των τραπεζών. Όσο για τα γερόντια... αυτά μόνα τους είναι ξεγραμμένα.

Έχεις λοιπόν ένα τσούρμο ανθρώπων που μπορεί να μην είναι (και τις περισσότερες φορές δεν είναι) συμβατοί μεταξύ τους που αναγκάζονται να ζήσουν μαζί, για να τα βγάλουν πέρα σ' ένα αδυσώπητο κι εχθρικό, από τη φύση του, Σύστημα.

Υπάρχει περίπτωση να είναι ευτυχισμένοι;

Ούτε καν βολεμένοι.

β) Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με την ψυχосύν-

θεση του Έλληνα. Που θέλει ν' ανακατεύεται στη ζωή των άλλων –για το καλό τους– και να τους επιβάλει τα δικά του πιστεύω ως τα μόνα σωστά. Ο πατέρας και η μάνα ξέρουν καλύτερα τι είναι σωστό και συμφέρον για τον γιο ή την κόρη. Κι ο θεός και η θεία το ίδιο. Τα ξαδέρφια επίσης έχουν γνώμη. Όσο για τα γερόντια, αυτά κρίνουν τους πάντες (αρνητικά βέβαια) και πικραίνονται όταν οι απαρχαιωμένες αντιλήψεις τους δεν λαμβάνονται υπόψη από κανέναν.

“Μπήκαμε στο Πανεπιστήμιο με άριστα!” καμαρώνει η μάνα, λες και κάθισε η ίδια να ξεφυχήσει πάνω στα άθλια κιτάπια και ν' αντιμετωπίσει τους ιεροεξεταστές στην εξοντωτική διαδικασία των... εισαγωγικών... πανελληνίων... ή όπως λέγεται κατά καιρούς η λαιμητόμος των ονείρων των νέων ανθρώπων.

“Βγαίνουμε από το νοσοκομείο μεθαύριο” λέει ο συγγενής, τεχνηέντως εμπειρικλείοντας και τον εαυτό του στην ταλαιπωρία υγείας που υπέστη ο δικός του άνθρωπος.

Ομαδικό πνεύμα; Όχι. Συμμετοχή στα κέρδη. Γιατί στις ζημίες...

“Δεν μας άκουσε το παλιοκόριτσο και πήγε να μπλέξει μ' αυτόν τον αλήτη”.

“Δυστυχώς, για τρίτη φορά απέτυχε, το ξεμυαλισμένο” (ο γιος/κόρη/ανιψιός/ανιψιά).

* * *

Πού θα πάει αυτό; Πουθενά. Όσο υπάρχει κόσμος η ελληνική οικογένεια θ' αποτελεί μοναδικό φαινόμενο (προς αποφυγή;). Όπου όλοι θ' ανακατεύονται στις ζωές όλων και πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού τους

θα υπάρξει το ερώτημα προκειμένου να πάρουμε μια σοβαρή απόφαση:

“Τι θα πει ο πατέρας μου; Κι ο θείος Φιλώτας;...”.

Κι αν δεν υπήρχε ο πατέρας κι ο θείος Φιλώτας, τότε η ευθύνη για την απόφαση θα βάρυε αποκλειστικά και μόνο εμάς. Και δεν θα είχαμε την παρήγορη σκέψη ότι δεν κάναμε αυτό που θέλαμε για να μη στενοχωρήσουμε τους δικούς μας.

Βρε, τώρα που το ξανασκέφτομαι... Μήπως η ελληνική οικογένεια αποτελεί τελικά δικλείδα ασφαλείας για όλους μας;

Όλους; Ναι, όλους... πλην του χωριού των Γαλατών που ανθίσταται πάντα και παντού σθεναρώς κι αδιαλείπτως.

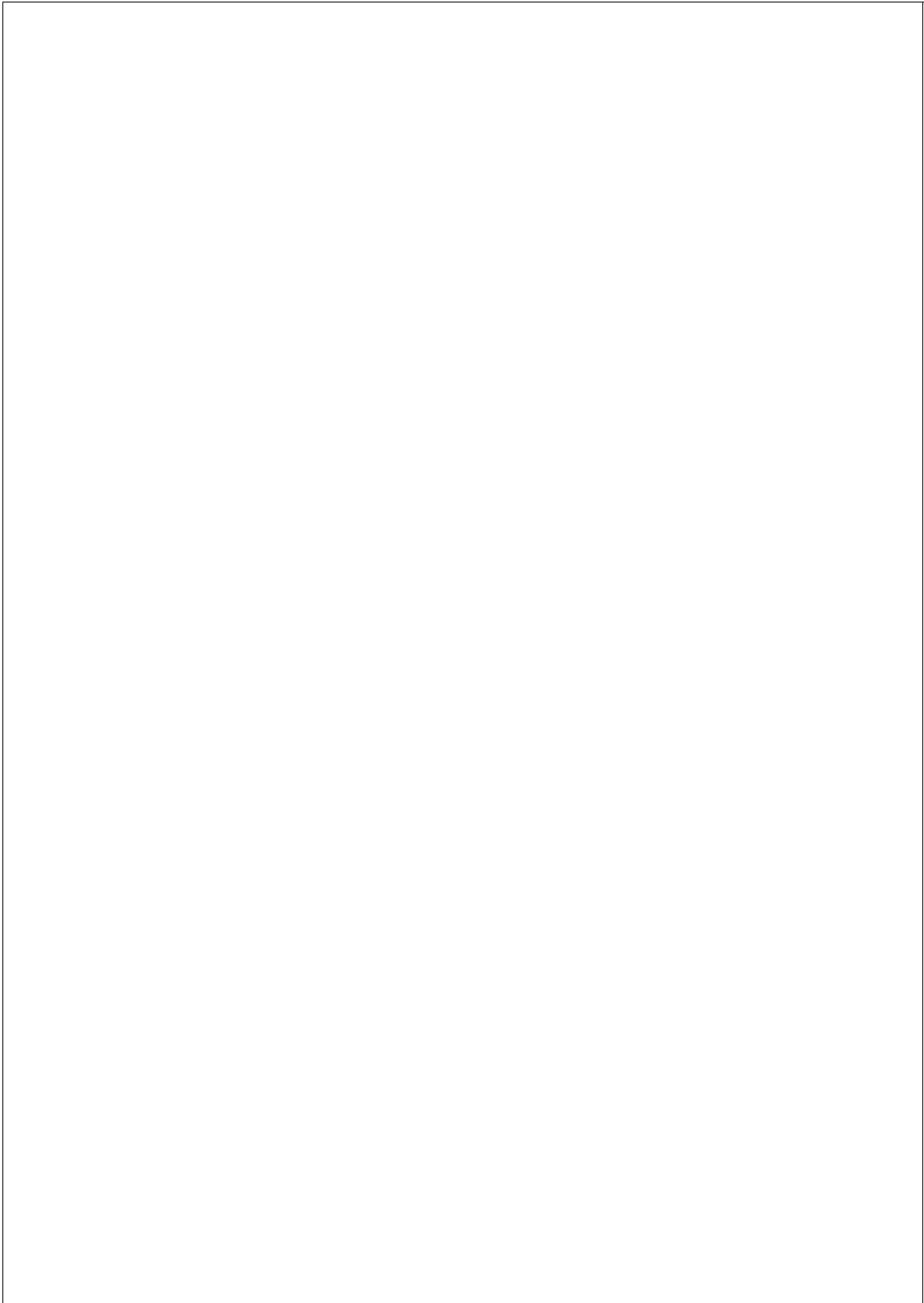
Ευτυχώς.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

(Λέμε τώρα...)

Διανόηση Made in Hellas

(Γειάσου Σαλέα με το κλαρίνο σο!)

Ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της νεότερης πολιτικής Ιστορίας της χώρας αυτής ήταν η ίδρυση «Υπουργείου Πολιτισμού».

Όταν το άκουσα για πρώτη φορά ένιωσα έτσι, μια λιγούρα, μια ζάλη και μια απορία, κάτι σαν ψιλο-εγκεφαλικό, μετά από εξοντωτική διαίτα, εν όψη καλοκαιριού και παραλίας.

“Καλά” σκέφτηκα. “Τι χρειάζεται τώρα αυτό το φρούτο; Υπουργείο να μας εκπολιτίσει (Εμάς, που έχουμε φάει τον πολιτισμό με το κουτάλι, τόσες χι-

λιάδες χρόνια τώρα); Υπουργείο να εκπολιτίσουμε Εμείς τους άλλους (που, παρ' όλες τις φιλότιμες προσπάθειές μας, δεν λένε να εκπολιτιστούν τόσες χιλιάδες χρόνια τώρα); Υπουργείο να εκπολιτίσει τα άλλα, λιγότερο πολιτισμένα Υπουργεία; Υπουργείο για ν' ανακαλύψει τον πολιτισμό, όπως οι εταιρίες των πετρελαίων ανακαλύπτουν το «μαύρο χρυσό»; Υπουργείο για να πατάξει τον πολιτισμό; Τι τέλος πάντων Υπουργείο είναι αυτό;”

Για χρόνια και χρόνια ζούσα μ' αυτό το αναπάντητο αίνιγμα να με τυραννά και κανείς δεν φαινόταν ικανός να με δια φωτίσει. Οι «πολιτιστικοί υπουργοί» άλλαζαν, αλλά αυτό ήταν και το μοναδικό σημάδι αλλαγής στα (από δεκαετιών και δεκαετιών) κακοπαθιασμένα πολιτιστικά μας πράγματα. Μέχρι που ήρθε επιτέλους η σειρά της συχωρεμένης της Μελίνας, να επιληφθεί του μυστηρίου αυτού ιδρύματος και –ω, του θαύματος– εγένετο άπλετο φως στο αργόστροφο και τα μάλα σκεπτικιστικό μυαλό μου.

Εν ριπή οφθαλμού αντελήφθην ότι ο «πολιτισμός» ήταν **και** για μας, αλλά **και** για την Υφήλιο ολόκληρη. Και ησύχασα. Γιατί είχα απόλυτη εμπιστοσύνη –αλίμονο!– στις εκπολιτιστικές ικανότητες της συχωρεμένης, η οποία, άμα λάχει, έκανε και πέντε εκπολιτιστικές ταινίες στον καιρό της, να ξεστραβωθούν οι άγριοι Κουτόφραγκοι και να δουν τι ανώτερος και τοικλεβέντης λαός είμαστε την σήμεραν ημέραν. Κι όποιος (αντεθνικός, αντιδραστικός και υποβολιμαίος) αμφιβάλει, δεν έχει παρά να ανατρέξει στην «Στέλλα» –όπου ο Φούντας κρατάει μαχαίρι– στο «Ποτέ την Κυριακή» κι άλλα τέτοια λεπτά και διδακτικά πονήματα, τα οποία ζωγραφίζουν γλαφυρότατα το της πορνείας λειτούργη-

μα συνυφασμένο με την του νεοέλληνας διάσημη «κα-
φούρα» αλλά και την ευγενή τέχνη του σπασίματος
των πιάτων διδάσκουν κι εκείνη, την ακόμη πιο ευγενή,
του μαχαιρώματος και πλείστα όσα επιμορφωτικά.

Είχα λοιπόν απόλυτη εμπιστοσύνη στο εκπολιτιστι-
κό ταλέντο της αιμνήστου Μελίνας, για την οποία
στιγμή δεν πίστευα ότι θα ήταν μεγαλύτερη πατάτα ως
υπουργός απ' ότι (καθώς ψιθυρίζουν οι άσχετοι περί τα
καλλιτεχνικά εχθροί της) υπήρξε ως ηθοποιός. (Μου
έμεινε όμως το παράπονο, γιατί να μην βάλουν και τον
Νίκο Ξανθόπουλο υπουργό Υγείας και Πρόνοιας; Αλλά
δεν μπορούμε να τα 'χουμε κι όλα. Ίσως κάποια άλλη
φορά).

Και βέβαια –όπως ήταν αναμενόμενο– η εμπιστο-
σύνη μου αυτή στο εν λόγω πρόσωπο δικαιώθηκε πα-
νηγυρικά.

Πρώτα απ' όλα ζητήσαμε από τους Άγγλους τα Ελ-
γίγεια. Βέβαια, αυτοί οι αντίχριστοι, που πάντα μας μι-
σούσαν και μας ζήλευαν, δεν έδειξαν να συγκινούνται
για να μας τα επιστρέψουν (Γιατί δεν μας εμπιστεύο-
νταν, λέει, ότι θα τα διατηρήσουμε!!!... Που καταντή-
σαμε, λέει, τον Παρθενώνα στα χάλια που είναι σήμε-
ρα! Στο κάτω-κάτω, ρε, δικά μας είναι τα μνημεία, ότι
θέλουμε τα κάνουμε, τους βάζουμε σπίρτο και τα καί-
με, άμα μας τη βαρέσει... Εσάς τι σας κόφτει;), αλλά το
θέμα είχε τέτοιο αντίκτυπο στον απλό, τίμιο και ανεπι-
τήδευτο Έλληνα του βουνού και του λόγγου ώστε, από
τα Τζουμέρκα μέχρι τον Άγιο Κίρικο και το Καρλόβασι
Σάμου, παράδες, αγρότες, βοσκοί, χτίστες και αιω-
νόβιες γριούλες φώναζαν απελπισμένα: “Μελίνα, φέρε
πίσω τα μάρμαρα!”.

Και δεν ήταν μόνο αυτό! Ποιος μπορεί να ξεχάσει

τον πολιτιστικό θρίαμβο στο Ευρωμπάσκετ του '87, με τη συχωρεμένη να θριαμβεύει κραδαινώντας το περίφημο εκείνο «βρεγμένο πανί του Φασούλα» (και τον Σάρτζυ να κουνάει τη σημαιούλα, αλλά αυτός δεν έπαιξε με τον Φούντα κι έτσι δεν μετράει τόσο πολύ). Τι άλλο θέλετε, αγάριστοι άνθρωποι! Για μια ακόμη φορά αποδείξαμε στην Υφήλιο ότι είμαστε άξιοι απόγονοι αξίων προγόνων (Γιατί πρέπει όμως συνεχώς να το αποδεικνύουμε αυτό, αφού τον επικατάρατο τον Φαλμεράγιερ τον κατατρόπωσε ο δικός μας, ο Παπαρηγόπουλος;) κι όποιος έχει αμφιβολία για τη σύγκλιση σώματος και πνεύματος τον παραπέμπω στις (πανεπιστημιακού επιπέδου) δηλώσεις των παικτών της εθνικής ομάδας.

Αμ η Ολυμπιάδα του '96; Λίγο το έχετε αυτό; Μικρή ήταν αυτή η επιτυχία της Μελίνας, να τη φέρουμε στην Αθήνα; Βέβαια, οι αρμόδιοι της Δ.Ο.Ε. από 'δώ το είχανε, από κει το είχανε, στο τέλος (επικρατούντος του γνωστού ανθελληνισμού) την έδωκαν στην *Coca Cola*, αφήνοντας τα τσολιαδάκια απέξω από το Παναθηναϊκό Στάδιο με το σημαιάκι στο χέρι, αλλά η προσπάθεια μετράει. Παραλίγο να την πάρουμε. (Κι αν δεν πήραμε αυτή, πήραμε την άλλη, την καλύτερη, του 2004 –κουφάλες!).

Αμ τα Φεστιβάλ; Πού τα βάζετε τα Φεστιβάλ, που κατέκλυσαν την επικράτεια από άκρου εις άκρον; Υπάρχει σήμερα, σας ερωτώ, πολίχνη άνω των 2000 κατοίκων που να μην έχει το δικό της Φεστιβάλ; Από Φεστιβάλ Κρασιού και Μυζήθρας, μέχρι Θεάτρου, Καραγκιόζη και Όπερας. Από το Διδυμότειχο μέχρι το Τσιρίγο! Μόνο στην Αγουλινίτσα δεν έχει γίνει τίποτα ακόμη αλλά, πού θα πάει, θα επιληφθεί ο πολιτιστικός

σύλλογος και θα το αποκτήσουν κι αυτοί οι καλοί άνθρωποι το Φεστιβάλ τους.

Για την υπόθεση της «Αθήνας Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης» δεν θα πω τίποτις, γιατί και η σκέψη μόνο αυτού του μεγαλείου μου φέρνει δάκρυα στα μάτια. Ξέρω, από πηγή σοβαρή, ότι έκτοτε τα «μαγαζιά» με τους λαϊκούς αοιδούς, τα σκυλάδικα, τα μπαράκια, τα κωλάδικα και τα βιντεοκλαμπάδικα που νοίκιαζαν πορνοκασέτες έχουν μαύρα κεσάτια, μιας και οι από τον πολιτισμό προσβληθέντες Έλληνες τρέχουν απανταχού της Οικουμένης, προκειμένου ν' απολαύσουν: μια θεατρική παράσταση αξιώσεων στο Λονδίνο, μια έκθεση ζωγραφικής στη Νέα Υόρκη, ένα μπαλέτο στις Βρυξέλλες, μια παράσταση αρχαίου δράματος στο Κιότο (της Ιαπωνίας, όχι στο Κιάτο το δικό μας). Τόσο που ο Νταλάρας το σκέφτεται σοβαρά να το γυρίσει στην όπερα κι ο Αλέφαντος στη συγγραφή πρωτοποριακών θεατρικών έργων.

Κυρίες (τέλος πάντων) και κύριοι, μπορώ νομίζω να το πω χωρίς φόβο και πάθος. Ποτέ άλλοτε η Ελλάδα δεν υπήρξε τόσο εκπολιτισμένη όσο από τότε που μας ανέλαβε η Μελίνα. Εδώ επιτελέστηκε το αντίστοιχο «πολιτιστικό» εκείνου του κατάπτυστου «Κάθε πόλη και στάδιο, κάθε χωριό και γήπεδο» του πάλαι ποτέ Ασλανίδη των συνταγματαρχών. Εδώ έχουμε «Κάθε πόλη και Φεστιβάλ, κάθε χωριό και πολιτιστικός σύλλογος»! Ε, αν δεν είναι αυτό πρόοδος, τότε δεν ξέρω τι είναι πρόοδος και παρακαλώ να με πληροφορήσετε εσείς που ξέρετε.

Θυμάμαι εκείνον τον τσέλιγκα στα Γρεβενά που μου εκμυστηρεύτηκε πέρσι: “Το όνειρο της ζωής μου

είναι να πουλήσω τα γίδια, να φτιάξω ένα θέατρο και να φέρω τον Πήτερ Μπρουκ, να μου ανεβάσει μια ξεγυρισμένη «Μαχαμπχαράτα», να το 'φχαριστηθώ!».

Γεγονός είναι πάντως ότι, εδώ και κάμποσα χρόνια, σύσσωμος η Ελλάς έχει καταληφθεί από το «Σύνδρομο της Διανόησης» –χυδαϊστί «κουλτούρας». Κάποτε οι μαραγκοί ήταν μαραγκοί, οι κομμώτριες, κομμώτριες (άλλες με ωραίες γάμπες, άλλες όχι), οι ασπριτζήδες, ασπριτζήδες, οι φουρνιαιαίοι, φουρνιαιαίοι και πάει λέοντας. Σήμερα τα πράγματα είναι πολύ πιο συγκεχυμένα.

Γιατί, ναι μεν υπάρχουν μαραγκοί, αλλά άντε να τους πείσεις να σου φτιάξουν ένα τραπέζι! “Εγώ, κύριε” σου λέει, “είμαι, κατά κύριο λόγο, ποιητής. Η μαραγκουδική είναι πάρεργον, δια τον άρτον ημών τον επιούσιον. Μη με καταπιέξεις λοιπόν, με τα πεζά σου τραπέζια, γιατί έχω να τελειώσω κάτι στιχάκια που μου παράγγειλε ο Σάκης ο Ρουβάς για το Σαββάτο και μου τη σπάει, να μου χαλάνε την έμπνευση για κάτι τέτοια τετριμμένα”. Γιατί, μπορείς ακόμα να πας, να σε χτενίσει η Σούλα, η Κούλα ή η Τούλα, αλλά μόνο αν δεν έχει πρόβα στο έργο του Μπρεχτ, που ανεβάζει η συνοικιακή Θεατρική Σκηνή. Γιατί, μπορείς ακόμα να αγοράσεις ψωμί από τον φούρνιαρη της γωνίας, αλλά όχι καλής ποιότητας αν δεν τον ρωτήσεις πώς προχωράει το αριστούργημα που ζωγραφίζει αυτή την εποχή (και που του το ζητούν, εκλιπαρώντας, μέχρι καθηγητές πανεπιστημίου).

Και μάλλον επιεικής είμαι.

* * *

Έχω την εντύπωση ότι αυτή η χώρα κατοικείται από δημιουργούς, που ατύχησαν και που –αδικημένοι

από το κοινωνικό σύνολο (την άσπλαχνη κενωνία)– αναγκάστηκαν να καταπιαστούν με οτιδήποτε άλλο εκτός... από το αντικείμενο του ταλέντου και της καλλιτεχνικής τους ιδιοφυΐας.

Είμαστε όλοι παρεξηγημένοι καλλιτέχνες, ζωσμένοι στον αμείλικτο ζυγό της καθημερινής πραγματικότητας, αναγκασμένοι να θυσιάζουμε την (απαράμιλλη) κλίση μας στο βωμό της επιβίωσης. Θα ζωγραφίζαμε αθάνατα αριστουργήματα, αν δεν ήμασταν σκλαβωμένοι σ' αυτή την παλιοθέση στην τράπεζα (που μας εξασφάλισε ρουσφετολογικώς κάποιος «ημέτερος»). Θα γράφαμε αθάνατα έπη, αν δεν ήμασταν υποχρεωμένοι να συμπληρώνουμε άχαρα και ηλίθια έντυπα στην Εφορία (όπου μας διόρισε ο βουλευτής, γαμπρός του ξαδέρφου της κουνιάδας του μπατζανάκη της κουμπάρας μας). Θα σκαρώναμε τεράστια «σουξεδάκια» του πεντάγραμμου, αν δεν μας έτρωγε τη δημιουργικότητα το θυρωρείο (που μας εξασφάλισε κάποιος άλλος «ημέτερος» συμπατριώτης μας από την Πετρομαγούλα). Θα γυρίζαμε ταινίες-σταθμούς στον κινηματογράφο, αν δεν είχαμε γυναίκες και παιδιά να θρέψουμε (με την ίδια λογική που θα ξεφορτωνόμασταν νωρίτερα τη δικτατορία των συνταγματαρχών...).

Πλην όμως... Δυστυχώς, δεν έχουμε το χρόνο, δεν έχουμε τα μέσα, δεν έχουμε τις ευκαιρίες. Άλλωστε... Αυτοί που πετυχαίνουν είναι ή αδερφές ή αριστεροί ή και τα δυο. Ας μην ήταν έτσι τα πράγματα και σου 'λεγα εγώ!

Έτσι, σιγά-σιγά, δημιουργήθηκε ένα τεράστιο πλήθος, ένα ολόκληρο έθνος πικραμένων και αδικημένων δημιουργών και διανοητών, που αναγκάζονται να

κάνουν όλη τους τη ζωή πράγματα που δεν τους αρέσουν, αντί να δημιουργούν και να διανοούνται(!) και να μη δίνουν δεκάρα τσακιστή για τις δημιουργίες των άλλων, των «τυχερών καταφερτζήδων», μιας και είναι σίγουροι πως αυτά που εκείνοι ΘΑ μπορούσαν να δημιουργήσουν ΘΑ ήταν ασυγκρίτως ανώτερα. Στο σημείο αυτό δεν υπάρχουν εξαιρέσεις. Μας δέρνει όλος ένα περίεργο και (τελείως) δικαιολογημένο σύμπλεγμα ανωτερότητας, που μόνο με κείνο το άλλο, το «σύμπλεγμα του αδικημένου» μπορεί να συγκριθεί.

Αλλά και σε κείνους τους λίγους, τους προνομιούχους, που «είχαν ευκαιρίες», τα πράγματα είναι το ίδιο και παραπάνω περίεργα.

Μ' αρέσει να παρακολουθώ ζωγράφους που πηγαίνουν σε εκθέσεις συναδέλφων τους. Πολλοί λίγοι κάνουν τον κόπο να κοιτάξουν τα κρεμασμένα στον τοίχο κάδρα. Μ' ένα ποτήρι (τζάμπα ποτό, ε!) στο χέρι και μπόλικο ύφος, περιφέρονται ελισσόμενοι επιτηδείως, ίνα επιτελέσωσι τις δικές τους public relations, μανουβράροντας, με περίσσια τέχνη, συλλέκτες, κριτικούς και «άλλες χρήσιμες επιρροές». Οι πιο άγαρμποι από δαύτους δεν παραλείπουν να θάβουν (τεχνηέντως) τον εκτιθέμενο, αλλά αυτό κάνει mauvais genre και δέον όπως αποφεύγεται.

Μου αρέσει επίσης να παρακολουθώ στην τηλεόραση εκείνες τις τόσο ζωντανές κι ενδιαφέρουσες εκπομπές για το βιβλίο (που είναι ικανές να κάνουν και τον πλέον καλοπροαίρετο κι ένθερμο βιβλιόφιλο να μισήσει για πάντα το τυπωμένο χαρτί κι αυτούς που ασχολούνται μ' αυτό), ιδιαίτερα δε εκείνες όπου λογοτέχνες μιλούν για άλλους λογοτέχνες. Τι απόλαυση! Τι πνευματι-

κή πανδαισία! Όλοι να επαινούν, με τα καλύτερα λόγια τα αριστουργήματα των «συναδέλφων», ολωνών τα χεϊλη να στάζουν μέλι και γάλα. Κι εσύ να κάθεσαι και να απολαμβάνεις (σε ελληνικά κατανοητά μόνο από τον χρήστη τους) την εκθείαση του λαογραφικού πονήματος «Κουμπότρυπες και Κουμποτρυπούδες της Βόνιτσας», του λαογράφου-λογοτέχνη-ποιητή-κοινωνιολόγου Κωστή Κώτσιου, από τη λογοτέχνιδα-ποιήτρια-κεραμίστρια κι αισθητικό Φωφώ Μπαμπακοπούλου-Καραμπιναδοπούλου, που μόλις χθες εκμυστηριεύοταν σε κείνη, την κοινή γνωστή σας κυρία, τι «βαρετή πατάτα» που είναι!

Μου αρέσει πάλι (έχω πολλά βίτσια, πανάθεμά με!) ν' ακούω γνωστούς μουσικοσυνθέτες να παινεύουν άλλους γνωστούς μουσικοσυνθέτες (δημοσία), ενώ όλοι ξέρουμε τι άγριο θάψιμο τους τραβάνε (κατ' ιδίαν).

Κι εδώ πρέπει να πω ότι, τουλάχιστον οι μουζικάντηδες, μέσα στην απλοϊκότητα και την αμορφωσιά τους, είναι πιο αληθινοί όταν δεν διστάζουν να δηλώσουν ότι είναι: «*Ο Πατριάρχης του ελληνικού τραγουδιού*», «*Ο Ένας και μοναδικός, οι άλλοι είναι ψιλή βροχή*» κι άλλα τέτοια σεμνά και μετριόφρονα. Αυτοί τουλάχιστον το 'χουν τούμπανο κι εμείς κρυφό καμάρι.

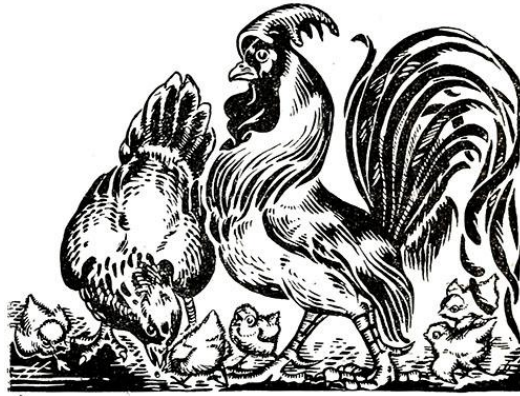
Στην Ελλάδα είμαστε όλοι διανοούμενοι.

Γράφουμε, ζωγραφίζουμε, συνθέτουμε και καταριόμαστε τη μοίρα μας –και τους άλλους– που δεν καταφέραμε ακόμη ν' αναγνωριστεί η αξία μας. Γράφουμε, αλλά δεν διαβάζουμε, ζωγραφίζουμε, αλλά δεν βλέπουμε ζωγραφική άλλων, συνθέτουμε, αλλά δεν ακούμε μουσική, αγορεύουμε φιλοσοφώντας, αλλά δεν συζητάμε, αγαπάμε τον πολιτισμό και τον καλλιεργού-

με μετά μανίας στα γήπεδα και τα σκυλάδικα κι ονει-
ρευόμαστε τη στιγμή που θα μας φέρει πίσω «τα μάρ-
μαρα» η όποια διάδοχος της αείμνηστης Μελίνας έχει
αναλάβει τη στιγμή εκείνη τον εκπολιτισμό μας.

Μέχρι τότε...

Καληνύχτα σας.

Εικαστικά

(Ω, Μαιτρ!)

Α' Ενότητα: Οι Δημιουργοί

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

(Τι γνωρίζουμε περί ζωγραφικής)

Zωγραφική είναι, ως γνωστόν, τα κάδρα που κρεμάμε στους τοίχους για να μην χάσκουν άδειοι. Παραδείγματος χάρη: Θαλασσογραφίες (με χρυσοποίκιλτη κορνίζα) πάνω από τον καναπέ (που έχει

κατά προτίμηση καλύμματα με πούλουδα σιελ αποχρώσεων). Κάποια αλόγατα που πλαλούν αενάως (με χρυσοποίκιλτη κορνίζα) δίπλα στο λαμπατέρ (από το πάλαι ποτέ ΑΚΡΟΝ–ΙΛΙΟΝ–ΚΡΥΣΤΑΛ). Λάγνες τσιγγάνες με βαθιά ντεκολτέ και σπινθηροβόλο βλέμμα (σε χρυσοποίκιλτη κορνίζα) ανάμεσα σε τίποτις απλίκες κλπ.

Ζωγραφική είναι επίσης τίποτις ακουαρελλίτσες με διάφορα τοπία (Ποντικονήσια, Παρθενώνες, ηλιοβασιλέματα, εξοχές κι άλλα παραδοσιακά αξιοθέατα κατά προτίμηση), καϊκια, βάρκες, βουκολικές σκηνές (σε χρυσοποίκιλτη κορνίζα) κλπ. Επίσης, ζωγραφική είναι και το πορτραίτο του παππού, που ήτουνε λαδέμπορος και σε μια κρίση πονοψυχίας ελέησε τον ταλαίπωρο πιτόρο¹⁶ Τάδε, με δυο τάλαρα και μια γαβάθα φακές έναντι της άχρηστης εικόνας (σε χρυσοποίκιλτη κορνίζα).

Αλλά ζωγραφική είναι κι ο ταμπλάς με τις μαρκαδοριές του Φασιανού, χωρίς κορνίζα αλλά με τιμή έξι μηδενικών –μετά την πρώτη τελίτσα¹⁷– ήγουν, μιλάμε για τοποθέτηση αλλά και prestige, όσο να 'ναι, ε;

Αν τώρα θέλετε πιο επιστημονικό ορισμό σας παραπέμπω στα γραφτά της κυρίας Ελένης Βακαλό (κι αν καταλάβετε τίποτα, εμένα να με φωνάξετε Ευλάμπιο).

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ

(Πόθεν ήλθομεν; Τι είμεθα; Πού υπάγομεν;)

Ήλθομεν από τα δέντρα και τις σπηλιές, όλοι ανεξαιρέτως (σε κάποιους μάλιστα τα ίχνη είναι ακόμη ιδιαίτερα εμφανή). Ως προς το «τι είμεθα», τι να σας

¹⁶ Πιτόρος: Ο ζωγράφος Κερκυραϊστί.

¹⁷ Βρισκόμαστε στην ωραία προ-ευρώ εποχή φυσικά.

είπω;... Έκαστος είναι άξιος του ρόλου που υποδύεται. Τώρα, όσο για το «πού υπάγομεν»... Ε, αυτό πια είναι οφθαλμοφανές. Φούντο υπάγομεν, ίνα μη τι χείρον είπω...

Αλλά ας επιστρέψουμε στη ζωγραφική...

Τη στιγμή που μιλάμε, οδεύουμε, δρομαίοι και άτεγκτοι, προς το επερχόμενο έτος 2000.

Ήδη, από ζοετίας, κάτι παιδιά δικά μας πάτησαν στο Φεγγάρι (έτσι μας είπαν τουλάχιστον). Κι εμείς εδώ, στην κοιτίδα του πολιτισμού κι εφευρέτιδα της γκαζόζας, βάζουμε τον Τσαρούχη (θιος σχωρέστον) να παραπαίει ζεϊμπεκιές προ των εκθάμβων φακών της τηλεόρασης.

Σταματήστε έναν εγγράμματο αναγνώστη εφημερίδων, μέσο αστό Έλληνα, και ζητείστε του να σας πει ονόματα συγχρόνων Ελλήνων ζωγράφων.

Αν είναι **τελείως άσχετος** με τα εικαστικά θα ξεφουρνίσει σίγουρα: Φασιανό, Τσαρούχη, Μιχαήλ Άγγελο και (εάν αριστερών αποκλίσεων)... Ρίτσο.

Αν είναι **κάπως σχετικός**: Φασιανό, Τσαρούχη, Μυταρά, Θεόφιλο και (αν έχει καλή μνήμη) τον Κίτσο των «Πανθέων».

Κι αν είναι **πολύ σχετικός**: Φασιανό, Τσαρούχη, Μυταρά, Θεόφιλο και βεβαίως τον... εαυτό του, γιατί, για να είναι τόσο σχετικός, δεν μπορεί, θα το έχει διαπράξει κι ο ίδιος το κακούργημα!

Με δυο λόγια, θα ξέρει τα ονόματα εκείνα που προβάλλονται κατά κόρον. Οι άλλοι...

Ποιοι άλλοι;

Ποίος πταίει;

Ποίος να πταίει; Ο Θεός πταίει που τα 'φτιαξε έτσι, μπερδεμένα και μυστήρια. Ο Θεός και το Κράτος, που δεν πρόβλεψε θέσεις στις δημόσιες «υπερεσίες» για το σύνολο των υπηκόων του, ώστε να μην ταλαιπωρούνται από τοιούτου είδους ονειρώξεις και παλαβομάρες.

Αλλά...

Ου μόνον επ' άρτον ζήσεται άνθρωπος, θα μου πείτε. Και θα έχετε δίκιο, εκ των πραγμάτων.

Διότι...

Να πιάκουμε αυτό που τα τελευταία χρόνια ονομάζουμε «Περιφέρεια». Την πάλαι ποτέ ηρωϊκή και λιβεντομάνα Επαρχία. (Γειάσου Καρανίκα με το κλαρίνο σο!).

Και ερωτώ: Ποιοι ασχολούνται με τα Γράμματα και τις Τέχνες εις την πάλαι ποτέ αυτή επαρχία της «αποκέντρωσης» και της «πολιτιστικής αναβάθμισης»;

Και απαντώ: Γιατροί (που πιστεύουν στο συγγραφικόν των τάλαντον), δικηγόροι (με ποιητικόν τάλαντον), δημοδιδάσκαλοι (με λαογραφικόν τάλαντον), συμβολαιογράφοι (με ζωγραφικόν τάλαντον), εφοριακοί (με ό,τι τάλαντον), βαραιοσημμένες και καταπιεσμένες νοικοκυρές (με όλα τα παραπάνω τάλαντα συν το του μουσακά).

Δηλαδή: ΟΛΟΙ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ! Είμεθα, κύριοι, Κράτος Ερασιτεχνών. Ερασιτεχνικό.

«Αυτοδίδακτοι». Αυτοδίδακτοι σε όλα. Όλοι προφέσορες όμως! Πρώτα του εαυτού μας και μετά όλων των άλλων. Μαθητής κανένας. Όλοι κάποιον διδάσκουν (αλλά ποιον;).

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι, η καλλιτεχνία στην Ελλάδα θεωρείται αφενός μεν ασχολία ερασιτεχνική, αφετέρου δε... ολίγον για «ψώνια» (και να δεις που έτσι είναι!).

–Επαγγέλλεστε;

–Ζωγράφος.

–Δεν ρώτησα για το χόμπυ σας, για το επάγγελμά σας ερωτώ, κύριε.

Οπότε...

...Πάμε (οι μη «αυτοδίδακτοι») να αυτοδίδαχτούμε ζωγραφική στην παντέρμη κι απελπιστικά αναχρονιστική αυτή ΑΣΚΤ (ήγουν: Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών), απ' όπου βγαίνουμε τι; «Καθηγητές των Τεχνικών» (Ωραι διαδασκαλίας –στη Μέση Εκπαίδευση– μία [αριθμητικώς: 1] εβδομαδιαίως!)

Οπότε...

Στον έξω κόσμο (στους βλάκες, τους Κουτόφραγκους), γίνεται χαμός κι εμείς αντιγράφουμε ακόμη τον Γύζη, τον Παρθένη, τον Μποκατσιάμπη, τον Γυαλλινά, τον Κόντογλου και βεβαίως (ω, του θαύματος!), τον θείο εκείνο Τσαρούχη των αδαμιαίων Εσατζήδων με τις γκέτες! Και καμαρώνουμε που κρατάμε την «παράδοση» ζωντανή κι ακμαία.

Ή πάλι, αντιγράφουμε ό,τι, με καθυστέρηση, φτάκει σε μας από τον έξω κόσμο. Ή... δεν αντιγράφουμε τίποτις. Τραβάμε εκεί πέντε μαύρες πινελιές σε πορτοκαλί φόντο και καθαρίσαμε. Είμαστε και original (άμα λάχει). Ούτε σχέδιο, ούτε τίποτις. Τι να το κάνουμε άλλωστε το σχέδιο (αν υποθεθεί ότι ξέρουμε); Ποιος θα καταλάβει τη διαφορά;

Και...

Ταξιδεύουμε (ανά την ημεδαπήν) φουσκωμένοι σαν μπαλόνια. Ολίγον Τσαρούχηδες, ολίγον Πικάσοι, ολίγον Έρνστ, ολίγον Γουόρχολ... Όλα από ολίγον!

Και...

Μας θαυμάζουν οι άσχετοι.

– Α, ο Φούσκας! Μεγάλο κεφάλαιο ο Φούσκας για την Ελληνική Τέχνη!

Κι ο Φούσκας φουσκώνει. Και το πιστεύει. Και είναι πανευτυχής. Κι όταν μιλάει για Τέχνη αρχίζει με το «Εγώ» και τελειώνει με το «Εγώ».

Γιατί, στην Ελλάδα, η αξία είναι κάτι το εντελώς δευτερεύον –άσε που μόνο προβλήματα δημιουργεί– και κείνο που μετράει είναι ποιον ξέρεις, πώς προβάλλεσαι και τι παραχωρησούλες είσαι διατεθειμένος να κάνεις. Δείτε ποιους προβάλουν τα ΜΜΕ. Τις ίδιες και τις ίδιες φατσούλες. Δέκα ανθρώπους που εκπροσωπούν (sic?) μονοπωλιακά την Ελληνική Τέχνη και των οποίων η δουλειά ελάχιστα έχει αλλάξει (εάν έχει αλλάξει) τα τελευταία 30 χρόνια.

Αυτούς βλέπουμε να σούρνονται από συγκέντρωση σε συγκέντρωση, αυτούς ακούμε να μας ξεφουρνίζουν εμπνευσμένες «φιλοσοφικές» αρλούμπες, αυτούς στέλνουμε να μας αντιπροσωπεύσουν «εν τη αλλοδαπή», αυτούς διαφημίζουμε αναίσχυντα, αυτώνών τα έργα παραγγέλλει το επίσημο κράτος (αν υπάρχει τέτοιο πράγμα), αυτούς κρεμάμε στις Εθνικές μας Πινακοθήκες, αυτούς μνημονεύουμε στα Λεξικά Τέχνης... Αυτούς τρώμε στη μάπα αδιαμαρτύρητα και δεν βρίσκεται κανείς να απορήσει: “Μα τότε βρίσκουν καιρό να δου-

λέφουν αυτοί οι άνθρωποι, που δεν συμμαζεύονται από τα καντούνια και τη ρούγες;”. Αφελής απορία, γιατί είναι πια γνωστό και στα ραδίκια, ότι, για να πετύχεις στην Ελλάδα σαν καλλιτέχνης, αυτό ακριβώς είναι που πρέπει ν’ αποφύγεις πάση θυσία: να δουλεύεις. Αρκεί να βρίσκεσαι εκεί που πρέπει, τη στιγμή που πρέπει και τα υπόλοιπα θα ’ρθουν από μόνα τους, είναι απλά υπόθεση ρουτίνας (και προσωπικής καταποσίωσης περι τις public relations).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Διατί όλα αυτά;

Απάντηση:

- 1) Διότι είμεθα λαός απαίδευτος (Σε απλά ελληνικά: Ντιπ καταντίπ αγράμματοι, με το συμπάθιο).
- 2) Διότι δεν δίνουμε δεκάρα τσακιστή για να καλύτερέψουμε.
- 3) Διότι «τα ξέρουμε όλα».
- 4) Διότι είμαστε άσχετοι, απαξάπαντες.
- 5) Διότι... «δεν μας αφήνουν»:
 - α) Οι ξένοι.
 - β) Τα «σκοτεινά κέντρα αποφάσεων».
 - γ) Ο διεθνής σιωνισμός.
 - δ) Η Τουρκοκρατία.
 - ε) Τα οικογενειακά μας βάρη.
 - στ) Η κατάρα του Φαραώ.

Ίσως πάλι να είμαστε απλώς σοφοί. Να έχουμε δηλαδή καταλάβει ότι τα κάδρα είναι για να στολίζουν καναπέδες και τα βιβλία για να τα βάζουμε κάτω απ' το βίντεο, να το στηρίζουμε όταν γέρνει προς τα πίσω.

* * *

Β' Ενότητα: Συλλέκτες και Φιλότεχνοι.

Και βέβαια για να υπάρξουν «δημιουργοί» όρος απαράβατος είναι η προϋπαρξη των συλλεκτών και φιλοτέχνων, άνευ των οποίων ούτε Τέχνη θα ήτο δυνατόν να υπάρξει αλλά ούτε και οι καλλιτέχνες θα είχαν την ευχέρεια να την κακοποιούν κατά βούλησιν (καθόσον, μη οι συλλέκτες, θα απόνθναν οι διάνοιες του χρωστήρος και της σμίλης και άλλων συναφών εργαλείων στην ψάθα κι ούτε που θα γύριζε να φτύσει κάποιος πάνω στα αθάνατα αριστουργήματά των –δηλαδή, χωρίς τη ζήτηση που δημιουργεί το συλλεκτικό πάθος, το «έργο» θα είχε μικρότερη αξία από τα υλικά που το συνθέτουν– φρίκη!).

Ας ακολουθήσουμε όμως την αναλυτική μέθοδο, που εγκαινιάσαμε στο άρθρο αυτό, κι ας εξετάσουμε εκ του σύνεγγυς το φαινόμενο «Συλλέκτης και Φιλότεχνος εν τω συγχρόνω βίω».

Συλλέκτης λοιπόν, όπως η λέξη υποδηλεί, είναι ο κύριος εκείνος που αρέσκεται στο να συλλέγει διάφορα πρόσωπα, ζώα ή πράγματα. Άλλος συλλέγει γραμματόσημα, άλλος τσαγκαρσούλια, άλλος διπλώματα, άλλος αποκόμματα εισιτηρίων, άλλος σκυλάκια, άλλος χορεύτριες του καμπαρέ, άλλος Ιερές Συνόψεις, άλλος εγκαταλειμμένα λεωφορεία, άλλος μπουριά σόμπας, άλλος οβολούς, άλλος μανταλάκια μπουγάδας...

Δηλαδή, ό,τι λογικό ή παράλογο μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου.

Φιλότεχνος πάλι λέγεται ο κύριος εκείνος (ενίοτε και η κυρία) που τρέχει εις τας διαφόρους εκθέσεις ζωγραφικής, στήνεται μπροστά από τα διάφορα κάδρα και κάνει “Αααα!” στα πιο δύσκολα ή πιο «επώνυμα». (Δύσκολα, θεωρούνται τα κάδρα όπου δεν βγαίνει νόημα, μακάρι και να χτυπιέσαι καταή ένα εικοσιτετράωρο. *Επώνυμα*, είναι εκείνα που υπογράφονται από κύριους που χορεύουν ζείμπεκιές στην τηλεόραση ή δίνουν συνεντεύξεις στο «MEN» και το «PLAYBOY». Έτσι, ενδεικτικά, ο Μυταράς σηκώνει ίσα με τέσσερα «Α» (Αααα!), ο Τσόκλης το ίδιο, ενώ ο Φασιανός, με τις μαρκαδορίες και τα κοσμικά του κι ο μακαρίτης ο Τσαρούχης, με τις παραγγελιές και τους νάπτες του, σηκώνουν και έξι «Α» ακόμα (Αααααα!). Ο Μόραλης, κατά τη γνώμη μου, βρίσκεται γύρω στα οχτώ «Α» (τα επτά τα δικαιούνται από το στράβωμα κάποιων γενεών που βγήκαν από τα χέρια του στην ΑΣΚΤ).

Κι εδώ είναι που αρχίζουν να μπερδεύονται τα πράγματα. Γιατί μπορεί να είναι κανείς φιλότεχνος, χωρίς όμως να είναι συλλέκτης και τούμπαλιν.

Μπορεί δηλαδή να έχεις όλη την καλή διάθεση να συλλέξεις, αλλά, ένεκα που δεν έτυχε να κληρονομήσεις τον μακαρίτη τον Ροκφέλλερ, να μην δύνασαι να διαθέσεις τα πολλαπλά μηδενικά (και βάλε) που θα πείσουν τον «καταξιωμένο» Πιτόρο ν’ αποχωριστεί κάποιο μεσαίου μεγέθους (ανεβαίνουν οι πόντοι, ανεβαίνουν και τα μηδενικά) αριστούργημά του.

Ή να σκάζεις ανέτως μεν τα τούβλα εκείνα που απαιτεί κάποιος μουσαμάς του συχωρεμένου του Χα-

τζηκυριάκου-Γκίκα (της Ακαδημίας Αθηνών, όπως η συχωρεμένη η κυρία Τσαουτσέσκου) αλλά να μην θες να τον δεις στα μάτια σου (παρά μόνο τη μέρα που θα τον ματαπουλήσεις) έναντι του διπλασίου ποσού τούβλων. Γιατί, πρέπει να ξέρετε ότι, δεν υπάρχουν μόνο συλλέκτες που δεν έχουν ιδέα από Τέχνη (και ποιος έχει;), υπάρχουν κι εκείνοι που τη μισούν, αλλά βεβαίως τη βλέπουν σαν επένδυση, κινούμενοι από καθαρά εμπορικά και κερδοσκοπικά κριτήρια (στάση απολύτως υγιής).

Αλλά, κατά πως το υπογραμμίσαμε και πιο πάνω, Τέχνη χωρίς συλλέκτες και φιλότεχνους δεν είναι δυνατόν να υπάρξει, στον αιώνα τον άπαντα.

Τον παλιό, καλό καιρό, οι πιτόροι φρόντιζαν να μπουν στη δούλεψη κάποιου μεγιστάνα, που είχε το ψώνιο να θεωρεί τον εαυτό του σαν Πάτρονα των Τεχνών. Αυτός τους τάιζε, τους έντυνε, τους πότιζε –καμιά φορά τους χαρτζιλίκωνε κιόλας– κι εκείνοι πάλι τον σκάρωναν έφιππο κι ένδοξο, κάδρο χρυσοποίκιλτο, να το νέμονται οι ταραντούλες, ή αδριάντα θριαμβικό (αν τύγχαναν γλύπτες και με «πι»), να την κοτσιλούν τα πτηνά του ουρανού και να τη γκρεμίζει το πόπολο κάθε που άλλαζε το πολίτευμα. Κι όλος ο κόσμος ήταν μέσα στην καλή χαρά. Και οι αρτίστες χορτάτοι και ποδεμένοι και η υπόθεση της Τέχνης προχωρούσε πρίμα και ωραία. (Βέβαια, δεν ήταν όλα ειδυλλιακά κι ωραία εκείνες τις ηρωϊκές εποχές. Γιατί, αν δεν έπιανε το ρημάδι το χέρι σου, να ζωγραφίζεις τους ανθρώπους να μοιάζουν με ανθρώπους και τις καρέκλες με καρέκλες, σε πετροβολούσαν και οι άνθρωποι και οι καρέκλες κι αναγκαζόσουν να πάρεις των ομματιών σου, να τραβάς κουπί στις γαλέρες, να βγει το μεροκάματο. Ενώ τώρα,

ευτυχώς, μπορείς να μπλοφάρεις με τίποτις μουτζούρες και σου λεν κι ευχαριστώ).

Δηλαδή, σαν να λέμε, την εποχή εκείνη δεν χρειαζόταν να παίρνει ο κάθε ταλαίπωρος τα έργα παραμάσκαλα και να τρέχει από δικηγορικό γραφείο σε ιατρείο και τούμπαλιν, ούτε να πέφτει στα τέσσερα και να παρακαλάει τους διάφορους Ιόλες να τον προ-ωθήσουν. Ούτε πάλι ήταν απαραίτητο (εξόν κι αν το 'κανε για να ξεδώσει) να θάβει ή να βάζει τρικλοποδιές στους άλλους ταλαίπωρους «συναδέρφους», προκειμένου να προβληθεί και να «πουλήσει» ο ίδιος. Δεν περνούσε, μ' άλλα λόγια, τότε το "Εγώ έφτιαξα ένα έργο αριστουργημα", γιατί φαινόταν κι από μόνο του, δεν χρειαζόταν επεξηγηματική promotion.

Τέλος πάντων, αυτά πάνε, πέρασαν και η Τζιοκόντα έγινε σοκολατάκια. Τώρα να δούμε πώς έχει η φάση.

Το οποίο, τώρα η φάση έχει ως εξής:

Για να προκόψει την σήμερα ημέραν ένας πιτόρος ή γλύπτης (με «πι»), μετά συγχωρήσεως, του χρειάζεται: ή να τον αγαπούν οι Συλλέκτες και Φιλότεχνοι, ή ν' αγαπάει αυτός τους Συλλέκτες και τους Φιλότεχνους, ή να είναι πολύ τυχερός (μιλάμε για φοβερή ρέντα), ή ν' ανήκει σε κάποιο οργανωμένο κόμμα ή (το καλύτερο) να τυγχάνει της αμερίστου κι ανεπιφυλάκτου υποστήριξης του Αδερφάτου (καίτοι ριψοκίνδυνος κίνησης, λόγω του ελοχεύοντος κινδύνου εκ του επαράτου AIDS).

Έτσι και δεν πληρεί τας ανωτέρω προϋποθέσεις, τότε καλύτερα να τ' αφήκει και να κοιτάξει να βολευτεί σε καμιά δημόσια θέση (ως ημέτερος), γιατί τον βλέπω να τα φέρνει δύσκολα βόλτα.

* * *

Ας δούμε όμως από κοντά ποιοι είναι αυτοί οι Συλλέκτες και Φιλότεχνοι, από τους οποίους τόσα πολλά εξαρτώνται.

Λοιπόν, Σ&Φ (προφέρεται Σι-εντ-Φι) μπορεί να γίνει οποιοσδήποτε, με μια προφορική του δήλωση και μόνο. Ούτε χαρτόσημα, ούτε γνήσιο της υπογραφής, ούτε τίποτα. Λες: “Εγώ από σήμερα θα είμαι Συλλέκτης και Φιλότεχνος” και γίνεσαι αυτομάτως Συλλέκτης και Φιλότεχνος. Αν θες μπορείς να το βάλεις και στη ταυτότητά σου, δεν υπάρχει ντροπή (εδώ μπορείς να δηλώσεις «πολιτικός»...).

Παραλλήλως, ο Σ&Φ, μπορεί να εξασκεί και κάποιο άλλο (έντιμο) βιοποριστικό επάγγελμα. Μπορεί να είναι ράφτης, τσαγκάρης, торναδόρος, τυρέμπορος, μηχανικός, έμπορας, δεσμοφύλακας ή τζομπάνος... Αλλά καλύτερα να είναι δικηγόρος ή γιατρός. Στην «Περιφέρεια» τουλάχιστον, αυτά τα δυο είναι που θεωρούνται τα κατ' εξοχήν συλλεκτικά επαγγέλματα.

Υπάρχει μια εσφαλμένη αντίληψη όσον αφορά τις περί Τέχνης γνώσεις που πρέπει να διαθέτει ο μέσος Σ&Φ. Αστεία πράγματα! Όπως δεν χρειάζεται γνώσεις για να γίνει κανείς πολιτικός, άλλο τόσο και λιγότερο απαιτούνται γνώσεις και καλλιέργεια προκειμένου να λάμψει κανείς στο συλλεκτικό στερέωμα. Δεφτά χρειάζονται μόνο και ντουβάρια, για να κρεμάμε τα διάφορα κάδρα που συλλέγουμε. Ούτε καν γούστο! (Ίσως λίγο θράσος).

Οι Σ&Φ, όπως όλες οι ανθρώπινες ιδιότητες, έρχονται σε διάφορα μεγέθη και χρώματα.

Υπάρχουν, για παράδειγμα, οι *Μεγάλοι Συλλέκτες*, όπως ο συχωρεμένος ο Ιόλας, ο Πιερίδης, οι Γκούγκεν-χαϊμ και άλλοι. Αυτοί έχουν και δύναμη κι επιρροή, αφού μπορούν ν' ανεβάζουν και να κατεβάζουν «αξίες» κατά πως τους καθίσει. Γιατί, έτσι και σε «κρέμαγε» ο μακαρίτης ο Ιόλας στο πλυσταριό του, αυτό ήταν –την έκανες! Μωρέ δεν πάει να ήσουν ντενεκές ξεγάνωτος! Αφού είπε ο Μεγάλος ότι κάνεις, πάει, δεν σε ξεκουνάει τίποτις. (Βλέπε: Φασιανός, Ακριθάκης κ.ά.).

Οι *Μεσαιοί Συλλέκτες*, είναι συνήθως εκείνοι που έχουν κάποια λεφτουδάκια και κοιτάζουν να τα τοποθετήσουν σε «σίγουρα αλόγατα». Αυτοί συχνάζουν και στον ιπλόδρομο (και ποντάρουν γκανιάν επί το πλείστον). Οι αγορές τους καλύπτουν ονόματα ήδη καθιερωμένα (είπαμε, το σύνδρομο του «γκανιάν»).

Οι *Μικροί Συλλέκτες* όμως είναι εκείνοι που παρουσιάζουν και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον (άλλωστε αποτελούν και την συντριπτική πλειοψηφία των Σ&Φ). Είναι αυτοί που πηγαίνουν στις εκθέσεις αγνώστων, κουστομαρισμένοι και με χρυσή ταυτότητα στο χέρι, φέρνουν βόλτα τα κάδρα μελετώντας εμβριθώς τον κατάλογο και μετά διπλωρώνουν τον καλλιτέχνη.

–Συγχαρητήρια, του λένε. Πολύ ωραία δουλειά! Εκφράζει το άγχος και την οδύνη της εποχής μας. Όμως, γιατί τόσο... ακριβά;

–Ακριβά;;;!!! φρικάρει ο (ανώνυμος) πιτόρος που πουλάει ελαιογραφίες απείρου κάλλους κοψοχρονιά.

–Ξέρετε, εγώ είμαι Συλλέκτης! δηλώνει ο Σ&Φ εμπιστευτικά. Στους Συλλέκτες είθισται να γίνονται «ειδικές τιμές». Νά... Να μου άφηγες εκείνο το Ποντικονήσι για κάνα τάλαρο, να το πάρω αμέσως κι επιτόπου.

Στους Μικρούς Συλλέκτες συμπεριλαμβάνονται και οι κυράδες εκείνες που σέρνουν τον ταλαίπωρο σύζυγο (μεγαλομανάβη, μεγαλοχασάπη, μεγαλοτυρέμπορο) στις γκαλερί, προκειμένου να «ψωνίσουν κάδρα» που να πηγαίνουν με τις αποχρώσεις του καναπέ, στο καλό το σαλόνι. (Συνήθως αυτές διαλέγουν άνθη και βουκολικές παραστάσεις ή και τίποτις μπουρδουκλωμένα κι αόριστα «γυμνά», για την κρεβατοκάμαρη).

Τώρα βέβαια υπάρχει και το φαινόμενο του «Φιλότεχνου» που, για διάφορους λόγους, δεν είναι συλλέκτης.

Αυτός πάει σε εκθέσεις διότι:

1. Αυτό δείχνει «καλλιέργεια».
2. Δια το κοσμικόν του γεγονότος (τον κοινώς λεγόμενο «χαβαλέ»).
3. Από υποχρέωση στον εκτιθέμενο (όπου, ανελλιπώς, σκοπεύει ν' αγοράσει το έργο που... μόλις πουλήθηκε!).
4. Επειδή απεργούν τα σουβλατζήδικα και δεν έχει πού αλλού να πάει, μέχρι ν' ανοίξουν τα σκυλάδικα.
5. Επειδή έτυχε να περνάει απ' έξω και είδε φως.

ΧΑΟΣ.

Οπότε, τι γίνεται;

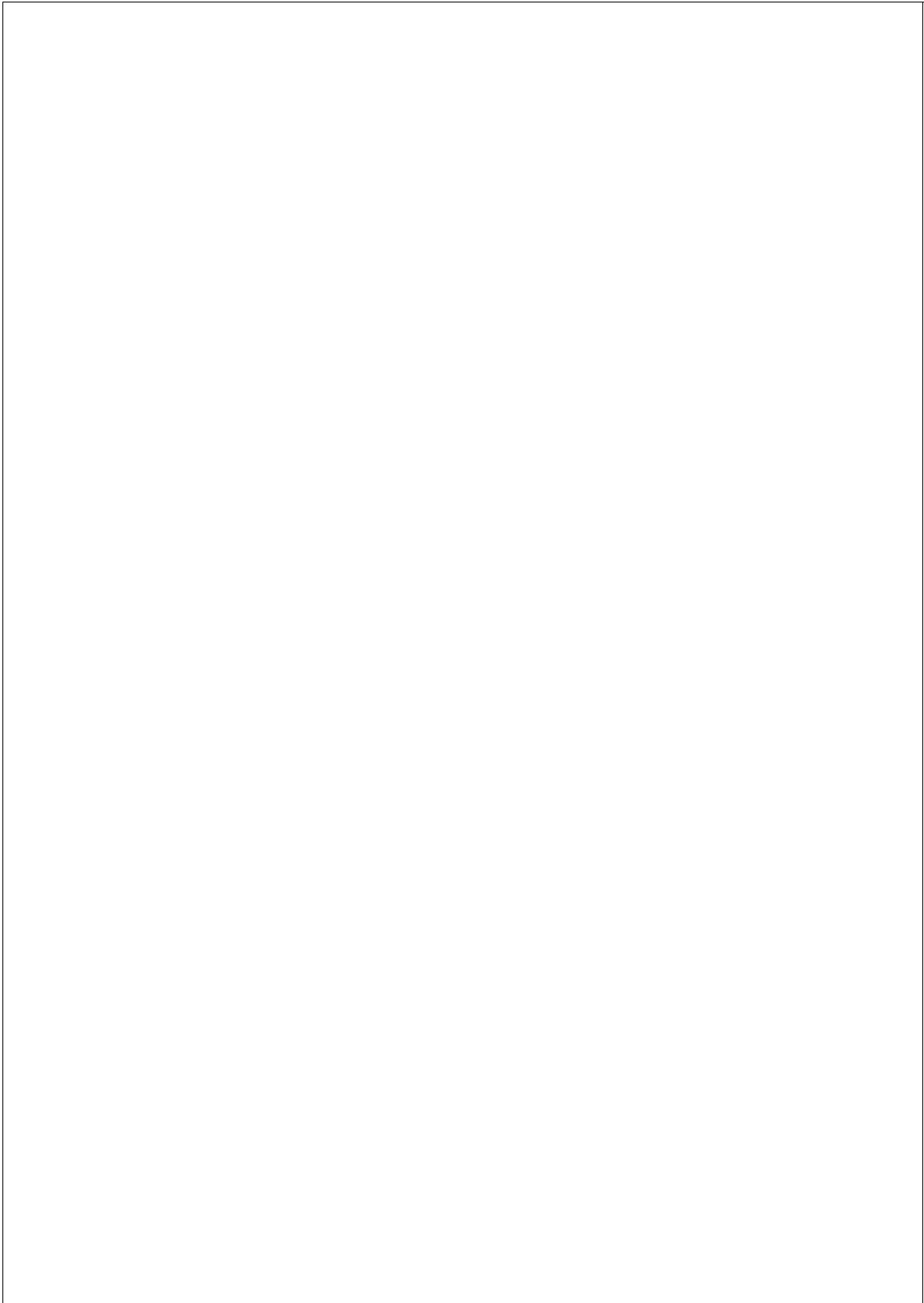
Οποία η θέση της Τέχνης και των αυτής θεραπεπόντων εν τω συγχρόνω ελληνικώ βίω;

Οποία αι προοπτικά επιβιώσεως της ως άνω παρασιτικής πλην (ενίοτε) κερδοφόρου ενασχολήσεως;

Τι να σας είπω; Ότι και να σας είπω ψέματα θα είναι. Καθίστε να το σκεφτείτε και μόνοι σας κι αν βγάλετε τίποτα συμπεράσματα σφυρίξτε δις (κλέφτικα).

Δημοσιεύτηκε σε δυο συνέχειες στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» του Φεβρουαρίου και Μαρτίου 1987.

Συγγραφές

«Και την γλώσσαν μου έδωσαν ελληνικήν...»

*Κι αυτή η κατάρα ας με ακολουθεί και ας με κατατρέχει
στους αιώνας των αιώνων αμήν.*

(Αυτό είναι δικό μου, κατάπτυστο και τα μάλα εικονοκλαστικό συμπλήρωμα, στη ρήση του παμέγιστου ποιητή και βεβαίως μου αρμόζει τουλάχιστον ντουφέκισμα με λουκουμόσκονη και εμβάπτιση σε κατράμι κι ασβέστη, δημόσιος εμπτυσμός και αποκλεισμός δια παντός από τις προπονήσεις του Θρύλου στο Ρέντη... Και συμφωνώ, έτσι πρέπει να γίνει, και θα καθίσω να το υποστώ αγόγγυστα, σας το υπόσχομαι, αλλά πρώτα –σαν τελευταία επιθυμία πάρτε το, σαν επιθανάτιο παραλήρημα– αφήστε να πω το ντέρτι μου και τον καημό μου.)

Αν κάποιος σ' αυτόν τον τόπο έχει την ατυχία να γεννηθεί με το στίγμα και την κατάρα (ξέρετε, οι καλές και οι κακές νεράϊδες πάνω από την κούνια του μωρού...), το ψώνιο δηλαδή –για να λέμε τα πράγματα με τ' όνομά τους– να εκφράζεται δια του γραπτού λόγου... την έχει βάψει από χέρι, σύντροφοι. Την έχει βάψει και είναι τέτοια η μπογιά που δεν ξεβάφει, μακάρι και να της ρίχνουν μπουγέλα επί μπουγέλων θαυματουργών απορρυπαντικών.

Μιλάμε για ζημιά τέτοια που, αν μπορούσε να συμπεριληφθεί στις «καταστροφές από φυσικά (ή αφύσικα) αίτια», θα είχαν πέσει έξω όλες οι ασφαλιστικές εταιρίες –και πάλι θα υπήρχε και περίσσευμα. Και δεν μιλάω για το μικρό, πάνδημο ψώνιο των απανταχού Νεοελλήνων λογοπαραβατών. Εκείνων των συμβολαιογράφων για παράδειγμα που γράφουν κρυφά (ή όχι και τόσο κρυφά) στιχάκια, ή των δικηγόρων, των γιατρών, των υδραυλικών και των μπακάληδων που συνθέτουν όλα αυτά τα μικρά, άγνωστα αριστουργήματα περί «λύχνων αφάς», που μοιραίο προορισμό έχουν τα σκοτεινά και αφιλόξενα τοιχώματα κάποιου συρταριού ή (ακόμα χειρότερα) τις «με μεράκι και πάθος» στραβοτυπωμένες σελίδες κάποιου «λογοτεχνικού» περιφερειακού μεν «πολιτιστικού» δε εντύπου.

Όχι, δεν λέω γι' αυτούς. Αυτοί είναι εντάξει. Έχουν τη δουλίτσα τους, τη ρουτίνα τους, τις (τσαλαπατημένες) φιλοδοξίες τους... Ε, έχουν κι αυτό το χούϊ, να γράφουν. Τι να κάνουμε τώρα; Θα μπορούσαν βέβαια να πηγαίνουν για ψάρεμα, να μαζεύουν γραμματόσημα, ν' ασχολούνται με αγαθοεργίες ή να παίζουν βιολί... Θα μπορούσαν –και δεν αποκλείεται να κάνουν και κάτι απ' όλα αυτά παράλληλα– αλλά το γράψιμο είναι

αλλιώς. Το γράψιμο είναι κρυφό μεράκι. Το κρυφό (όχι πάντα και τόσο κρυφό δηλαδή) μεράκι ενός ολόκληρου λαού. Όλοι οι Έλληνες γράφουν, αυτό είναι κοινό μυστικό. Όλοι οι Έλληνες είναι (ανεπισήμως) ποιητές και λογοτέχνες. Γράφουν, γράφουν, μέχρι να τους πιαστεί το χέρι ή να τελειώσει το μελάνι στο «μπικ». Γράφουν μεν, δεν διαβάζουν δε. Και τότε να τους δοθεί χρόνος να διαβάσουν, αφού είναι τόσο απασχολημένοι να γράφουν; Και στο κάτω-κάτω της γραφής γιατί να κάτσουν να διαβάσουν τις μπουρδες των άλλων, αφού τα δικά τους είναι απείρως ανώτερα (και σίγουρα πιο ενδιαφέροντα); Αλλά, είπαμε... Αυτοί, εντάξει, έχουν βρει μια ισορροπία και βολεύονται. Κουτσά, στραβά, με κόστος κι αναστεναγμούς, πάντως βολεύονται. Οι «άλλοι» είναι το πρόβλημα.

Οι «άλλοι» είναι οι επαγγελματίες του λόγου. Αυτούς που χαρακτηρίζουμε (όχι χωρίς κάποια δόση ζήλιας) σαν «συγγραφείς». Για την κατάρρα αυτωνών θέλω να μιλήσω.

Σ' όλα τα μέρη του κόσμου (καλά, σχεδόν σε όλα, παραδέχομαι ότι στο Τζιμπουτί μπορεί να μην ισχύει) ο λογοτέχνης –ο συγγραφέας αν επιμένετε– είναι επάγγελμα. Ξέρω ότι αυτό μπορεί να σας ξενίζει, αλλά κρατηθείτε, υπάρχουν και πιο απίστευτα που έπονται. Συγγραφέας λοιπόν επάγγελμα. Δηλαδή... Κάθεται ένας κύριος (ή κυρία) μπροστά σε μια γραφομηχανή ή έναν επεξεργαστή κειμένου, γράφει αυτά που γεννάει ο εγκέφαλός του (καλώς ή κακώς), μαζεύει τα χειρόγραφα όταν τελειώνει, τα πηγαίνει στον εκδότη του (ναι, ναι, υπάρχει και τέτοιο επάγγελμα), αυτός τα διορθώνει, τα στέλνει στο τυπογραφείο και ιδού το τελικό προϊόν... το βιβλίο! Το βιβλίο τώρα ακολουθεί μια συ-

γκεκριμένη διαδρομή, περνάει δηλαδή μέσα από μια δεύτερη διαδικασία (η πρώτη είναι αυτή της «δημιουργίας»). Βιβλιοπωλείο, προθήκες, έντυπα, κριτική/παρουσίαση, κοινό (-τελικός αποδέκτης). Τέλος Δεύτερης Φάσης. Και μπαίνουμε στην Φάση Νο 3, που είναι –για τον συγγραφέα τουλάχιστον– και η πλέον ενδιαφέρουσα. Εισπράξεις. Όπου κάθε δυο, τρεις μήνες (ανάλογα με τον διακανονισμό) ο συγγραφέας λαμβάνει –συνήθως δια του ταχυδρομείου– επιταγή και κατάσταση εκκαθάρισης πωλήσεων από τον εκδότη του. Τη μεν εκκαθάριση τη δίνει στο μικρό του γιο για να παίζει, την δε επιταγή σπεύδει να την εξαργυρώσει στην πλησιέστερη (και ασφαλέστερη) τράπεζα της γειτονιάς του. Ναι, σωστά μαντέψατε. Ο συγγραφέας ΖΕΙ από το προϊόν της εργασίας του (στην προκειμένη περίπτωση από το βιβλίο)!

Δεν πρόκειται για επιστημονική φαντασία. Σας δίνω το λόγο μου ότι έτσι έχουν τα πράγματα. Αν δεν με πιστεύετε πηγαίνετε να ρωτήσετε κι άλλου. Όλοι θα σας πουν τα ίδια. Οι συγγραφείς ζουν από τα λεφτά που βγάζουν ΓΡΑΦΟΝΤΑΣ ΒΙΒΛΙΑ!!!

Έξω από 'δώ όμως.

Ιδού το μυστικό! Η κατάσταση που περιέγραφα πιο πάνω ισχύει ΕΚΤΟΣ των ελληνικών συνόρων (είπαμε, με πιθανή εξαίρεση το Τζιμπουτί). Εδώ, τα πράγματα είναι ελαφρώς διαφορετικά. «Ελαφρώς» βέβαια αλλά πάντως διαφορετικά.

Στην Ελλάδα αν δηλώσεις «συγγραφέας» ως κύριο και βιοποριστικό επάγγελμα τρία τινά συμβαίνουν.

- α) Είσαι ο Φώσκολος ή «φωσκολών», άρα γράφεις για την τηλεόραση, οπότε δικαιολογημένα δηλώνεις ό,τι θέλεις.

- β) Έχεις κληρονομήσει σεβαστά ποσά από τον μπαμπά, οπότε δεν πειράζει να χαλάσεις και μερικά τυπώνοντας βιβλία (αυτό λέγεται «ιδίους εξόδοις»), για να κάνεις θεραπεία στην πάθησή σου, βρε αδερφέ!
- γ) Κάποιο μπουλόνι έχει λασκάρει, οπότε, αν δεν έχεις δραπετεύσει από κάποιο ευαγές ίδρυμα, να είσαι σίγουρος ότι, συντόμως, εκεί θα καταλήξεις.

Άλλη περίπτωση δεν υπάρχει και λυπούμαι που θα σας στενοχωρήσω, σύντροφοι και συντρόφισσες.

Στην Ελλάδα, τη χώρα των 12.000.000 συγγραφέων και ποιητών, επάγγελμα «συγγραφέας», απλά, δεν υπάρχει. Και δεν υπάρχει γιατί δεν ευδοκιμεί. Και δεν ευδοκιμεί για τους τρεις παρακάτω λόγους:

- 1) Ο Έλληνας δεν διαβάζει διότι :
 - Δεν ευκαιρεί από το γράψιμο των δικών του πονημάτων.
 - Δεν ξέρει (να διαβάσει εννοώ).
 - Του πονάει το κεφάλι.
 - Μ' αυτά που κερδίζει (και στις τιμές που βρίσκεται το βιβλίο) ή θα διαβάσει ή θα φάει, και τα δυο μαζί δεν γίνονται. (Ποιος θα βρεθεί να τον κατηγορήσει για λαθεμένη επιλογή;).
- 2) Μια επιτυχημένη έκδοση στην Ελλάδα πουλάει, άντε, 2000 αντίτυπα; Ωραία. Να βάλουμε 12 ευρώ το αντίτυπο; Να το βάλουμε. Έχουμε έσο-

δα δηλαδή 24.000 ευρώ. Να έχει κοστίσει η εκτύπωση, επιμέλεια, διακίνηση 5.000; Να έχει. Μένουν 19.000 ευρώ. Αυτά για τον Εκδοτικό Οίκο βέβαια. Τώρα να πούμε ότι μας δίνουν συγγραφικά δικαιώματα 15%; Και δεν λέμε; Άρα έχουμε τσεπώσει 2.850 κολλαριστά. Διαιρώντας τώρα τον αστρονομικό αυτό αριθμό δια 12 (που είναι οι μήνες του χρόνου) έχουμε 237,50 έσοδα μηνιαίως.

Άντε ρε, από κει, που θα βρεθεί έφορος να πιστέψει ότι ζεις με 237,50 μηνιαίως! Και με το δίκιο του ο άνθρωπος.

Βέβαια μπορεί να μου αντιτάξει κανείς ότι δεν αποκλείεται καθόλου το εν λόγω βιβλίο (και δεν μιλάμε για βιβλίο τύπου «Η μυστική ζωή της Δήμητρας», μιλάμε για κανονικό μυθιστορηματάκι του θεού) να γίνει και best seller και να χτυπήσει μέχρι και 5000 αντίτυπα. Αρε, μεγαλεία! Ε καλά, τότε, κύριε συγγραφέα, την έκανες! Μπορεί να φτάσεις μέχρι και 687,50 μηνιαίως.

(Πάνω από τα νούμερα αυτά δεν συζητώ, γιατί τότε είναι που μπαίνουμε στην σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας).

3) Το κράτος στην Ελλάδα, το οποιοδήποτε «κράτος» έχει γράψει το βιβλίο (και με τους με αυτό ασχολούμενους) κανονικά. Ίσως να οφείλεται στο ότι, κατά τεκμήριο, «στα πράγματα» βρίσκονται πάντα άτομα απαιδευτα κι αδιάφορα. Και σε ό,τι αφορά την αδιαφορία δεν νομίζω πως χρειάζονται επεξηγήσεις κι αναλύσεις, το άλλο όμως καλύτερα να το προλάβουμε πριν ξεσηκώσει «θύελλα διαμαρτυριών», αναθεμάτων και άλλων τινών δεινών. Εξηγώ: Τα διπλώματα

και τα πτυχία, τα κρεμασμένα στον τοίχο, δεν μαρτυρούν αυτόματα και την ύπαρξη «παιδείας» –σε αντίθεση με αυτά που (ενδεχομένως) πιστεύουν οι υπερήφανες και κυρίαρχες μάζες των κατά καιρούς ψηφοφόρων. Άλλο Μόρφωση κι άλλο Εξειδίκευση. Άλλο πράγμα οι ειδικές γνώσεις και άλλο η εγκυκλοπαιδική, η άρτια κατάρτιση. Ένας δικηγόρος μπορεί να είναι και το πρώτο τσακάλι στο Αστικό Δίκαιο και να μην έχει ακούσει ποτέ στην ζωή του για τον Τολστοϊ ή τον Μοράβια (όχι ότι είναι και κάνα έγκλημα δηλαδή). Το ίδιο και για τον χειρουργό, που είναι μάνα στο να κόβει και να ράβει, αλλά μην τύχει και τον ρωτήσεις τίποτα για Έζρα Πάουντ ή Σκωτ Φιτζέραλντ γιατί... τα 'παιξε.

Δεν φαντάζομαι ν' αμφιβάλει κανείς για την ορθότητα του ισχυρισμού αυτού. Άλλωστε, μια βόλτα στα σπίτια των σύγχρονων Νεοελλήνων θα πείσει και τον πιο δύσπιστο. Τι βιβλία υπάρχουν σ' ένα σπίτι σήμερα, πέρα από τίποτα (αχρησιμοποίητες) εγκυκλοπαίδειες και (στην καλύτερη των περιπτώσεων) μερικά σκόρπια «Μπελ» ή «Άρλεκιν»; Στο κάτω-κάτω τι φτάνει οι άνθρωποι; Προϊόντα είναι του εκπαιδευτικού συστήματος, που το μόνο που έχει καταφέρει είναι να κάνει τα παιδιά να ΚΑΙΝΕ τα βιβλία τους στο τέλος κάθε σχολικού έτους. Οπότε...

Στη Γαλλία, στην Αγγλία, στη Γερμανία, ένα βιβλίο που πουλάει 40.000 αντίτυπα είναι αποτυχημένο. Εκδοτικό φιάσκο. Ο συγγραφέας δεν έχει μούτρα να παρουσιαστεί στο καφενείο. Είναι δακτυλοδεικτούμενος... Ένα τίποτα, ένα μηδέν... Ένας «ρατές». Ένας κοινωνικός παρίας.

Για να πεις ότι κάτι έκανες, εκεί πέρα, θα πρέπει να καθαρίσεις από 100.000 κόπιες και άνω. Best Seller θεωρείσαι όταν έχεις ξεπεράσει το εκατομμύριο! Τρελά πράγματα δηλαδή. Πράγματα που τ' ακούς στην Ευρωπαϊκή Ελλάδα και σου 'ρχεται να πάρεις φόρα και να κοπανήσεις το κεφάλι σου στη μάντρα.

Εδώ για να βγάλεις βιβλίο (να κάνεις τη θεραπεία σου, είπαμε), πουλάς σπίτι. Για να το πουλήσεις τώρα αυτό το βιβλίο πρέπει να πουληθείς κι ο ίδιος σκλάβος στο Ομάν (αν σε παίρνουν) και πάλι...

Και βέβαια, υπάρχει το εμπόδιο της γλώσσας, θα μου πείτε...

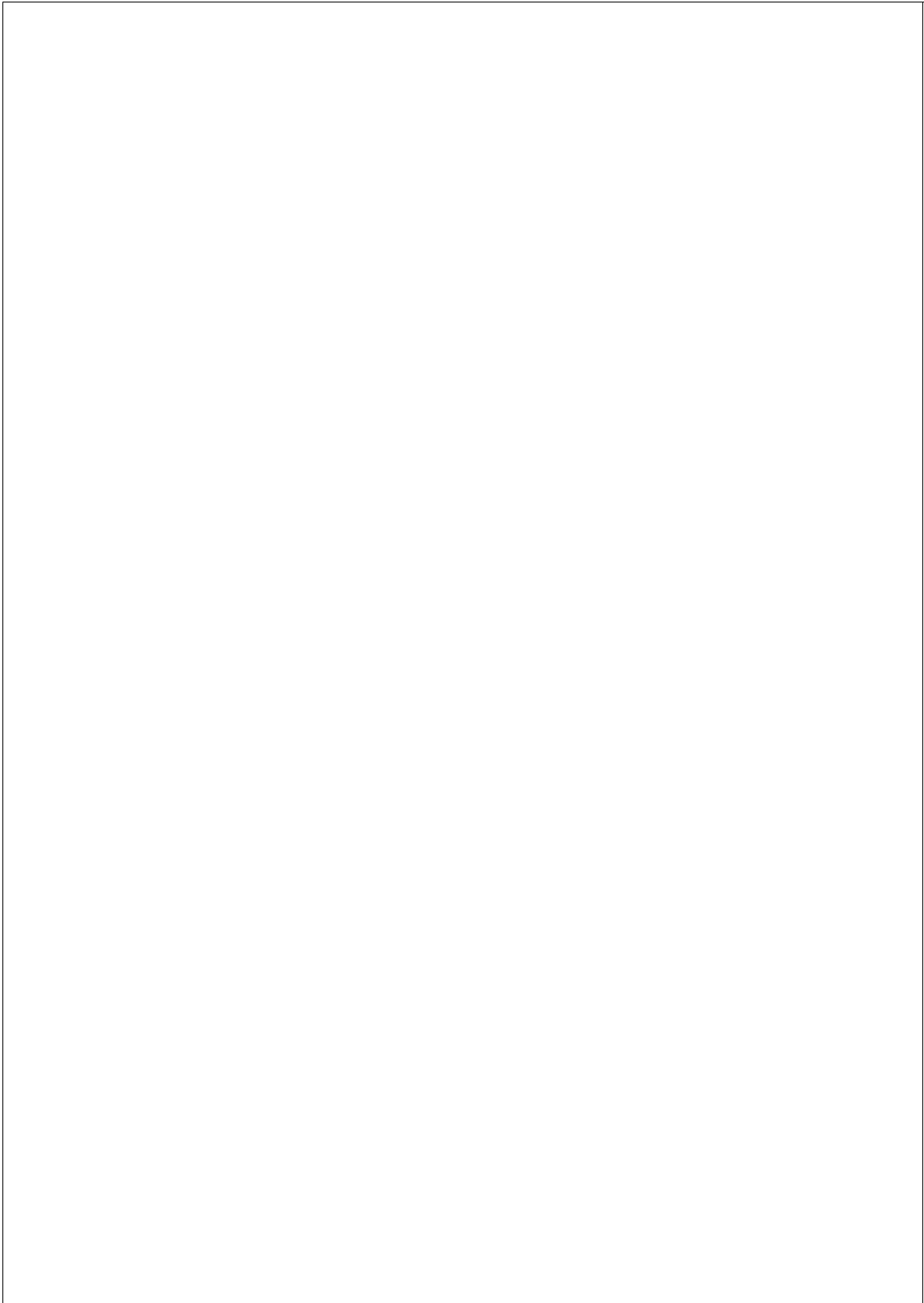
Δώδεκα εκατομμύρια νοματαίοι είμαστε όλοι κι όλοι που μιλάμε τη «Μητέρα όλων των Γλωσσών» (που θα 'λεγε κι ο Σαντάμ) κι αν βάλουμε άλλα δυο-τρία της «Διασποράς» φτάνουμε τα δεκαπέντε. Αφαιρώντας τα νήπια, μας μένουν οχτώ. Από τα οχτώ, σε θέση να διαβάζουν πες ότι βρίσκονται τα έξι... Απ' αυτούς βιβλία αγοράζουν (αν βάλουμε και τους οργανισμούς, εταιρίες, συλλόγους κλπ.) οι πέντε χιλιάδες, από τους οποίους άντε, να είναι καμιά εκατοστή αυτοί που έχουν την περιέργεια ή το βίτσιο να διαβάζουν πονήματα μη γνωστών επωνύμων... Αποτέλεσμα...

Δεν φαντάζομαι να θέλει κανείς μαζόχας να αντιπαραθέσω τα νούμερα που αφορούν τους αγγλόφωνους πληθυσμούς...

Η γλώσσα μας είναι διαμάντι. Επιβίωσε δια μέσου των αιώνων. Διαφύλαξε τον πολιτισμό μας και την εθνική μας υπόσταση. Είναι η πολύτιμη κληρονομιά μας. Το καμάρι μας και η περιουσία μας.

Μόνο... Αν έχει κανείς την ατυχή έμπνευση ν' ακολουθήσει τα (ουτοπικά και δύσβατα) μονοπάτια της τέχνης του λόγου... ας κοιτάξει να μάθει τίποτις αγγλικούλια, τίποτις γαλλικούλια, τίποτις γερμανικούλια... Κι ας μείνει η ελληνική για να συμπληρώνουμε αιτήσεις και υπομνήματα ή τίποτις ικεσίες στο βουλευτή της περιοχής μας, μπας και φιλοτιμηθεί και μας βρει καμιά δουλίτσα της προκοπής για το παιδί μας, που έχει τρία πτυχία και παιδεύεται κουβαλώντας πίτσες στους βολεμένους.

Περί Τέχνης και Ακτοελεφαντικότητας

Ο Ζοζέφ Ιντούγκου, πιτόρος ταλαντούχος και φέρελπισ, παρουσίασε τους τελευταίους τον πίνακες στον Πατρίκ Αμπιντάγκα, γνωστότατο γκαλερίστα, τεχνοκριτικό και ρέκτη του Αμπιτζάν (Ακτή Ελεφαντοστού) και ανέμεινε εναγωνίως την κρίση αυτού του τελευταίου.

Ο μέγας και ειδικός αυτός ανήρ, φόρεσε τα γυαλιά του, έριξε μια ματιά στα φιλοτεχνήματα, έβγαλε τα γυαλιά του και κούνησε το κεφάλι περίλυπος.

–Δυστυχώς, αγαπητέ, είπε. Τα έργα σας στερούνται ακτοελεφαντικότητας.

* * *

Δεν ξέρω αν εκείνος ο μεγαλοφυής καλλιτέχνης των σπηλαίων της Αλταμίρα είχε κατά νου την διαβατηριακή υπηκοότητα των βισώνων που φιλοτεχνούσε στους σκληρούς, βράχινους τοίχους. Αν τον απασχολούσε δηλαδή η «αλταμικότητά» τους. Ή ο Ντα Βίντσι, που με τον ίδιο συλλογισμό θα έπρεπε να

είχε χάσει τον ύπνο του από την ανησυχία, μήπως και τα σχέδιά του της μάχης του Αγκιάρι στερούνται ιταλικότητας. Αμ ο Γκωγκέν; Είναι θαύμα που δεν κατέστρεψε τη σειρά των ταϊτιανών του πινάκων σε μια κρίση αμφιβολίας ως προς τη γαλλικότητά τους! Ή ο καημένος ο Πικάσο, που σίγουρα θα είχε διχαστεί ανάμεσα σε γαλλικότητα και ισπανικότητα. Ή τόσοι και τόσοι άλλοι, επώνυμοι κι ανώνυμοι.

Ευτυχώς, τέτοια διλήμματα δεν τίθενται συχνά εδώ, στον δικό μας χώρο, όπου η *ελληνικότητα* ενός έργου είναι όχι μόνον απαραίτητη προϋπόθεση, αλλά κάποτε και η κύρια αρετή του. Είτε γραφτό είναι αυτό, είτε μουσικό κομμάτι, είτε ζωγραφικός πίνακας, οφείλει (δια ροπάλου) να σφραγίζεται υπό των τελωνειακών αρχών της Διανόησης με την ένδειξη: «Ημεδαπόν». Άνευ της σφραγίδος αυτής δεν γένεται τίποτις.

Οι γραφιάδες θα πρέπει να αντλούν θέματα από την «ελληνική κληρονομία», όπως, την Επανάσταση του '21, το Έπος '40-'41, τον Εμφύλιο, την Επταετία κλπ., αλλά κι από τους καημούς της φτωχογειτονιάς, τον πόνο της μάνας, το πικρό ψωμί της ξενιτείας, τον βίο και πολιτεία της υπαίθρου, τον βίο και πολιτεία των αστικών κέντρων κι άλλα παρόμοια. Αρκεί να είναι ελληνικά κι αναγνωρίσιμα.

Οι μουσικοί βέβαια οφείλουν να καταδυθούν στα βάθη της πλουσίας μας δημοτικής παράδοσης, στους βυζαντινούς ψαλμούς και στο ημίφως των ρεμπέτικων τεκέδων. Ελληνικότη: γκάιντα, μπουζούκι και κλαρίνο.

Όσο για τους εικαστικούς... Αυτοί πια κι αν έχουν πεδίο λαμπρό δράσης! Πρώτα απ' όλα η Ιστορία. Τσολιάδες, κατσαπλιάδες, ήρωες, σωτήρες, ναυμάχοι...

Μετά είναι οι εικόνες της καθημερινής ζωής. Γραϊάι, χωρικοί, ψαράδες, τζομπαναραίοι, νάπτες, Εσατζήδες, εργάτες, καφενόβιοι κλπ. Τέλος έχουμε τα τοπία και την απaráμιλλον ομορφιά της ελληνικής φύσης. Ακρογιαλιές, βαρκούλες, караβάκια, νεοκλασικά κτίσματα, καρέκλες και τραπέζια καφενέδων, λάμπες, πούλουδα του αγρού κι άλλα παρόμοια.

Οπότε, πού το πρόβλημα; Με τοιούτον πλούτον θεμάτων διατί να τρέχομεν αλλαγού προς έμπνευσιν και προβληματισμόν; Πού να πάμε προς τα εμπρός όταν υπάρχει τοιαύτη παράδοσις όπισθέν μας; Και ποίος ο άφρων πού θα διανοηθεί ν' αμφισβητήσει την αξίαν των ελληνοχριστιανικών μας καταβολών κι επιτευγμάτων των ενδόξων ημών προγόνων; Ποίος μωρεόδοξος θα διανοηθεί ν' αποσχισθεί των βυζαντινών μας κληρονομημάτων και να οδεύσει ελεύθερος και ξέγνοιαστος προς τον 21^ο αιώνα, που μας περιμένει στη γωνία με το ρόπαλον ανά χείρας;

Κι όχι μόνον αυτό.

Η ελληνικότη από μόνη της δεν φτάνει. Γιατί έχουμε βέβαια και το τοπικόν στοιχείον που δεν πρέπει να παραβλέψουμε. Έτσι, ο Τρικαλινός οφείλει να δώσει στο έργο του τρικαλινότητα, ο Κερκυραίος κερκυραϊκότητα, ο Βολιώτης βολιότητα, ο Κομοτηνιώτης κομοτηνικότητα και πάει λέοντας.

Ποίος λοιπόν ο άφρων, ανθέλλην (ο κόσμος στα δύο, μην το ξεχνάμε: φιλέλληνες κι ανθέλληνες) υποβολιμαίος, θρασύς διεθμιστής άθεος που θα βγει να φωνάξει ότι «Η Τέχνη δεν γνωρίζει σύνορα, παραδόσεις, ταυτότητες και σχολές»; Ότι είναι το εσωτερικό ταξίδι του καθενός κι ως τέτοιο δεν μπορεί παρά να είναι

προσωπικό κι ελεύθερο; Ποίος θα τολμήσει να αντιπα-
ραθέσει στην περίφημη «ελληνικότητα» την ισλανδι-
κότητα, τη βελγικότητα, τη μποτσουανικότητα, τη μεξι-
κανικότητα, τη γροιλανδικότητα, τη σκωτική;

Και ποιος θα μπορέσει ν' απαλλάξει τον δύστυχο
Ζοζέφ Ιντούγκου από το στίγμα της μη ακτοελεφαντι-
κότητας των έργων του;

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Απρίλιο του 1986

Διανόηση Περιφερειακή

Όταν ο Καρυωτάκης, ο συχωρεμένος, έγραφε για τις κάργιες της Πρέβεζας, ότι είναι θάνατος, ίσως να μην ήξερε πόσο επεικής ήταν.

Παλιά τη λέγαμε «Επαρχία». Επαρχία ήταν ό,τι δεν ήταν Αθήνα. Αργότερα την ονόμασαν «Περιφέρεια» και πρόκειται ακριβώς για το ίδιο πράγμα.

Η Επαρχία/Περιφέρεια χρειάζεται στην Ελλάδα/Αθήνα για τους εξής λόγους:

- α) Για να στέλνει εκεί τους υπάλληλους που παίρνουν «δυσμενή μετάθεση».
- β) Για να της παράγει φαγώσιμα.

- γ) Για να της παράγει εξαγωγίμα προϊόντα.
- δ) Για να την εκμεταλλεύεται κατά τους τουριστικούς μήνες (εφ' όσον δεν πρόκειται για κατσάβραχο ή εξορία Κυρίου)
- ε) Για να στέλνει τους φαντάρους, να κάνουν το κάτεργό τους.
- ζ) Για να μαζεύει ψήφους, όταν έρχονται εκλογές.

Κατά τα άλλα, της είναι εντελώς άχρηστη και της το δείχνει με χίλιους δυο τρόπους, όταν έχει την ευκαιρία.

* * *

Οτιδήποτε δεν είναι Αθήνα είναι Επαρχία (αυτό το υποπτεύονται μέχρι και οι καρντάσηδες, οι Σαλονικιοί, που υποφέρουν σιωπηλά χρόνια και χρόνια τώρα). Η Επαρχία κατοικείται από βλάχους. Πώς λέγαν οι αρχαίοι ημών «Πας μη Έλλην βάρβαρος»; Έτσι και οι σημερινοί Έλληνες/Αθηναίοι θεωρούν κάθε μη Αθηναίο βλάχο. Η Ελλάδα είναι γεμάτη βλάχους. Τόσοι πολλοί είναι πια αυτοί ώστε δεν χωρούσαν στην Επαρχία και κατηφόρισαν κατά Αθήνα μεριά, να τη βλαχέψουν κι αυτή ή να προσπαθήσουν να «εξευγενιστούν», ξεβλαχεύοντας οι ίδιοι.

Η Επαρχία/Περιφέρεια έχει αλλάξει βέβαια αρκετά τα τελευταία 20-30 χρόνια. Βοήθησε σ' αυτό και η καλύτερη επικοινωνία με το «Κέντρο», κάτι που οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην Τηλεόραση. Τώρα, στην Κρασιά Ολύμπου, μπορεί να μην ξέρουν ποιος είναι ο Όμηρος (τι να τον κάνουν να τον ξέρουν άλλωστε;), αλλά το Γιάγκο και τη Βίρνα της «Λάμψης», τον Σάκη τον υδραυλικό, τον Χατζηφώτη της Ιεράς Συνόδου, τον

Ζουράρι και τους διάφορους αστέρες των «talk show» τους ξέρουν απέξω κι ανακατωτά.

Μια φορά κι ένα καιρό, η μόνη διασκέδαση στην Επαρχία (πριν γίνει «Περιφέρεια») ήταν το σφαιριστήριο για τους νεολαίους, το καφενείο και το ταβερνάκι για τους μεγάλους, άντε και κάνα σινεμαδάκι, γήπεδο την Κυριακή (ΤΟ γεγονός)... The End. Τώρα, στην Περιφέρεια, υπάρχουν καφετέριες, μπαράκια, ντίσκο, σκυλάδικα... Ό,τι μπορεί να πεθυμήσει η καρδιά του ανθρώπου! Μέχρι πανεπιστήμια τους φτιάξαν! Τι άλλο θέλετε; Άλλοτε κοίταγαν πώς να γδύσουν τους φαντάρους, τώρα έχουν και τους φοιτητές.

Αλλά οι κάργιες, κάργιες.

* * *

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη κατάρα από το ν' ανήκεις στην κατηγορία εκείνων των πτηνών που έχουν «πνευματικές ανησυχίες» και να σε ρίξει η άτιμη η μοίρα στην ελληνική «Περιφέρεια». Έχεις που έχεις φορτωθεί το κουσούρι της «διανόησης», να πέσεις και μακράν των Αθηνών, είναι θάνατος. Θάνατος αργός και βασανιστικός, που περνάει μέσα από μια φοβερά διαβρωτική διεργασία. Είναι σαν να 'χεις το ψώνιο του στίβου αλλά να είσαι κουτσός! Κάθεσαι λοιπόν σε μια άκρη στο Στάδιο και βλέπεις μελαγχολικά τα τσακάλια να πιλαλάνε για το ρεκόρ πάνω-κάτω. Ε, όσο κι «ανώτερος» να 'σαι, όσο «μεγάλη ψυχή», δεν μπορεί, κάπου θα ζηλέψεις, ρε γαμώτο. Και θα πικραθείς και θα μελαγχολήσεις. “Γιατί ο Μπαρούτης κι όχι εγώ;”. Και σιγά-σιγά, ξεχνάς ότι εσύ δεν γίνεται να 'σαι Μπαρούτης στη θέση του Μπαρούτη, γιατί έτσι τα 'φερε η ιερόδουλος η τύχη και κουτσάθηκες. Κι αρχίζεις να

σκέφτεσαι ότι ο Μπαρούτης είναι Μπαρούτης γιατί αυτός είχε πλούσιο μπαμπά και μπορούσε να προπονηθεί, ενώ εσύ έπρεπε να τραβάς κουπί, για το ξεροκόμματο, ότι ο Μπαρούτης είχε μέσον και τον ανέλαβε καλός προπονητής, ότι ο Μπαρούτης σίγουρα ντοπάρεται... Και στην τελική, σιγά... ποιος είναι ο Μπαρούτης, εδώ που τα λέμε; Άμα τρέξει με τον Καρλ Λιούις θα μαζεύει σκόνη από δεκαπέντε μέτρα μακριά.

Είσαι, λέει, δασκαλάκος και σε διορίζουν στη Δεσκάτη.

Γνωρίζεις τον Πρόεδρο της Κοινότητας, γνωρίζεις τον Ενωμοτάρχη, γνωρίζεις τον παπά... Κλείνει ο κύκλος. Συναντήσαστε το απογευματάκι στο καφενείο του Γκανιάτσα, πίνετε τα τσιπουράκια σας, παίζετε το ταβλάκι σας, την πρεφούλα σας, κουτσο-κουτσομπολεύετε και λίγο πολιτικά, στραβοκοιτάτε και ολίγον «κρυφίως» καμιά περαστική Γκόλφω... Αυτά! Την άλλη μέρα τα ίδια, την πάρα-άλλη τα ίδια, την άλλη βδομάδα, τον άλλο μήνα, τον άλλο χρόνο... Αρχίζεις ελαφρώς να σαλτάρεις, κατά το κοινώς λεγόμενον.

Κάτι πρέπει να κάνεις. Κάτι που θα αναδείξει το απαστράπτον μυαλό σου, την αναμφισβήτητη πλην παρεξηγημένη (και παραγκωνισμένη) σου αξία. Οφείλεις να δημιουργήσεις, «να βγάλεις έργο», να δείξεις σ' αυτούς εκεί, τους απέξω, ότι υπάρχεις.

Πιάνεις και γράφεις (αναπόφευκτα) στιχάκια. Από τα μοντέρνα, χωρίς ομοιοκαταληξία.

Φεύγουν τα πράσινα ρουμάνια
στις απέραντες κοιλάδες της σκέψης μου
και η κατάληξη των ιερών οστών
πλανεύει τα σκιερά είδωλα της θύμησης.

ή

Αδαμάντινη ερωτική κάψα
της συναίσθησης που πίπτει αενάως,
το βήμα ρυθμίζεται από την ανάσα
των μυστικών βοδιών της κρίσης του χιονιού.

Τέτοια σπουδαία.

Γράφεις, γράφεις, τα μαζεύεις στο συρτάρι, τα δια-
βάζεις ξανά μονάχος σου τα βράδια, στα κλεφτά, και
δεν μπορείς να μην θαυμάσεις τη «φλέβα», την
«έμπνευση», τη «δύναμη» της δημιουργικής σου
πέννας, που σκουριάζει εξόριστη στα όρη, στα άγρια
βουνά.

Δειλά-δειλά αρχίζεις να στέλνεις «κομμάτια» στα –
δόξα τω θεώ– πάμπολλα «λογοτεχνικά» περιοδικά ανά
την επικράτεια. Στέλνεις στα «Θεσσαλικά Γράμματα
και Τέχνες», στην «Πνευματική Αγουλινίτσα», στα
«Λογοτεχνικά Δρώμενα των Γρεβενών», στα «Κείμενα
της Ανδραβίδας»... Στέλνεις τέλος πάντων όπου μπο-
ρείς κι όπου πηγαίνει ταχυδρόμος. Από τους περισ-
σότερους δεν παίρνεις απάντηση. Ούτε που τον άνοι-
ξαν το φάκελο σου. Σιγά τώρα να μην ασχοληθούν με
σένα! Οι άνθρωποι φτιάξαν περιοδικό για να βλέπουν
το δικό τους όνομα τυπωμένο μέσα. Σιγά μην τους
κόφτουν οι ποιητικές φουσκοδεντρίες ενός ξεχα-
σμένου, λόγιου δάσκαλου, του βουνού και του λόγγου!
Αν είσαι τυχερός, σε ξεχνάνε όλοι. Αλλά ξαναδοκι-
μάζεις. Μια φορά, δυο φορές, πέντε, δέκα, εκατό... Στο
τέλος, τους τραβάς μια μούντζα, κάνεις τα χαρτιά προ-
σάναμμα και με τα έξοδα για γραμματόσημα που εξοι-
κονόμησες πας να παίξεις Θανάση με τον παπά και τον
πρόεδρο.

Αν όμως δεν έχεις τύχη...

Αν έρθει μια μέρα αποφράς και λάβεις αντίτυπον του «Ορφέα Κάτω Δεχαινών», με το αριστούργημά σου τυπωμένο φαρδύ-πλατύ στη σελίδα 41 (την τελευταία, κάτω από τη διαφήμιση του «Δαμπάζογλου και Υιοί, Είδη Κιγκαλερίας-Χρώματα»), τότε την έβαψες για τα καλά.

Έχεις τυπωθεί!

Κι ας κάναν λάθος το όνομά σου και το βάλαν με δυο σίγμα, κι ας έπεσε του τυπογράφου περισσότερη μελάνη και μουτζάλιασε τις τέσσερις τελευταίες σου στροφές, κι ας υποπτεύεσαι (κρυφίως) ότι δεν πρόκειται να το διαβάσει ψυχή ζώσα... Εσύ μια φορά Τυπώθηκες! Βρίσκεσαι καθ' οδόν για την Αθανασία!

Ε, δεν θέλει πολύ ο άνθρωπος...

Η «Περιφέρεια» είναι γεμάτη από τέτοιους «άτυπους» δασκάλους. Άλλοι είναι φαρμακοποιοί, άλλοι δικηγόροι, αρκετοί γιατροί, μερικοί μπογιατζήδες, χτίστες, τορναδόροι, βενζινάδες, μπακάληδες, ψιλικατζήδες, περιπτεράδες, ραφτάδες, ταβερνιάρηδες, ιεροψάλτες... Όλοι «διάνοηση». Όλοι ξεχασμένοι από το Κέντρο. Όλοι αδικημένοι. Όλοι σίγουροι για την αξία τους, που θάβεται στις σκόνες και τις λασπουριές.

Δεν υπάρχει χωριό στην Ελλάδα, άνω των διακοσίων πενήντα κατοίκων, που να μην έχει το δικό του «Πολιτιστικό Σύλλογο». Στα περισσότερα μάλιστα υπάρχουν και δυο και τρεις και πέντε (που, εννοείται, μισιούνται θανάσιμα μεταξύ τους). Οι σύλλογοι αυτοί έχουν σαν κύριο μέλημα την έκδοση κάποιου περιοδικού –που δημοσιεύει πονήματα των μελών τους– και

κατά δεύτερο λόγο τη διοργάνωση αυτών των απείρου κάλλους «Διήμερων, Τριήμερων, Πενθήμερων Τέχνης και Λόγου», όπου τα μέλη ομιλούν περί του έργου των ή το απαγγέλλουν –σε ακραίες περιπτώσεις και τα δυο.

Δεν είναι κακό. Αντίθετα, θα μπορούσε να είναι μια κάποια διέξοδος, μια ανακούφιση για όλον αυτό τον συρφετό των επαρχιακών διανοούμενων, αν... Αν δεν έπαιρναν τον εαυτό τους τόσο στα σοβαρά.

–Έχω εκδώσει τρεις ποιητικές συλλογές και μια μελέτη για την περιεκτικότητα του λόγου στο Δημοτικό Τραγούδι.

Ω!

–Την τελευταία δεκαετία ησχολήθην με την συλλογή λαογραφικών στοιχείων της περιοχής Μεζούρλου, αφορώντα εις την συγκομιδήν του σιταριού. Το αποτέλεσμα της μνημειώδους αυτής εργασίας θα εκδοθεί (ιδίως εξόδοις) εις 14 τόμους μεγάλου σχήματος!

Ω!

–Μόλις εξεδόθη η πρόσφατος συλλογή Διηγημάτων μου, με τίτλο «Περαντινά Σταχοφυήματα».

Ω!

–Διαβάσατε την κριτική του τελευταίου μου βιβλίου «Αναχώματα και Συννεφιάς» στη «Φωνή του Λογοτέχνη-Αγρότη»;

Όχι.

Τόνοι χαρτιού κι αμέτρητοι κουβάδες μελανιού πάνε χαμένοι κάθε χρόνο, προκειμένου να παράσχουν στους περιφερειακούς διανοούμενους μια, πρόσκαιρη έστω, αίσθηση χρησιμότητας.

Κανείς δεν τους διαβάζει, ούτε καν η γυναίκα τους, αλλά αυτοί, εκεί... Άτεγκτοι. Γράφουν, γράφουν, δημοσιεύουν, συσκέπτονται, αλληλοσυγχαίρονται κι αλληλομαχαιρώνονται. Είναι οι καλύτεροι πελάτες των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Στέλνουν, στέλνουν σε λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, στέλνουν σε «λογοτεχνικά» περιοδικά, στέλνουν στην Ακαδημία Αθηνών, στέλνουν σε βουλευτές, στέλνουν σε δεσποτάδες, στέλνουν όπου μπορεί να φανταστεί ο νους του ανθρώπου... Και περιμένουν. Περιμένουν, περιμένουν και δώσ' του περιμένουν και περιμένουν μέχρι αηδίας... Τον ταχυδρόμο, που δεν φέρνει παρά λογαριασμούς της ΔΕΗ και του ΟΤΕ. Και πικραίνονται.

–Αν ήμουν στην Αθήνα...

–Αν είχα διαφορετικό χαρακτήρα...

–Αν φιλούσα κι εγώ κατουρημένες ποδιές...

–Αν στην Ελλάδα το Πνεύμα δεν είχε τη θέση που έχει...

–Αν η Ελλάδα ήταν στην Αγγλία...

–Αν οι Έλληνες διάβαζαν...

–Αν οι Έλληνες δεν ήταν Έλληνες...

Μεγάλη κατάρα το μικρόβιο της Διανόησης. Χειρότερο από το πιτό ή το χαρτί. Σε τρώει και σε λιώνει μέρα με τη μέρα. Σε γερνάει πριν την ώρα σου.

* * *

Κανένας λαός στον κόσμο δεν γράφει όσο οι Έλληνες. Κανένας λαός δεν διαβάζει λιγότερο από τους Έλληνες. Παράδοξο. Ποιος να σε διαβάσει αφού όλοι γράφουν;

Κανονικά τα βιβλία έπρεπε να βγαίνουν σε ένα αντίτυπο, αφού έτσι κι αλλιώς ένας αναγνώστης είναι σίγουρος, ο συγγραφέας.

Το κακό δεν είναι βέβαια ότι οι Έλληνες γράφουν. Το κακό είναι ότι γράφουν χωρίς να ξέρουν να γράφουν. Είναι σαν να χτίζεις σπίτια χωρίς να έχεις ιδέα από αρχιτεκτονική. Ε, τι θα κάνουν; Από 'δώ θα πάνε, από κει θα πάνε, στο τέλος θα γκρεμιστούν. Θα σε βουτήξουν και θα σε κλείσουν μέσα.

Θα μου πείτε, τα σπίτια χρειάζονται για να μένουν άνθρωποι, ενώ τα βιβλία, άντε, το πολύ-πολύ να τα κάνεις φύλλα-φύλλα για να τυλίγεις σαρδέλες.

Θυμάμαι την εποχή που βγάξαμε στην Κέρκυρα ένα σατιρικό περιοδικό, το «ΜΕΙΟΝ». Κάθε τόσο όλο και κάποιος «περιφερειακός» μας την έπεφτε με τα χειρόγρατά του. Μερικοί ήταν περιβόλι, κάποιοι μόνο τ' όνομά τους γράφαν σωστά, όλοι έπαιρναν το «λειτούργημα» τους πολύ στα σοβαρά.

Μια μέρα ήρθε ένας καλότατος ανθρωπάκος, από ένα μεσόγειο χωριό, κουβαλώντας ένα ντοσιέ μεγαλύτερο από το μπόι του.

–'Ηρθα, είπε, να σας δείξω κάτι γραφτά που έφτιαξα, που είναι πολύ προχωρημένα και να δημοσιευτούν.

–Πού; απόρησα εγώ (που με είχαν βάλει να παίζω τον «κακό» σε τέτοιες περιπτώσεις).

–Στο περιοδικό, είπε ο ανθρωπάκος. Έχω απ' όλα γραμμένα. Ποίηση, αλλά μπορεί να είναι πολύ μοντέρνα για σας, και δράμα έχω γράψει και δοκιμαστικά* και

¹⁸ «Δοκίμια» ήθελε να πει ο άτεγκτος δημιουργός, όπως ανακάλυγα.

θεατρικά και τώρα γράφω ένα μυθιστόρημα για την εκμετάλλευση του ανθρώπου της αργατιάς από το καπιταλιστικό σύστημα.

–Σχολείο έχεις πάει; ρώτησα εγώ (ως κακός).

–Το μεγαλύτερο σχολείο είναι η ζωή, με αποπήρε ο πανλογοτέχνης. Εγώ, η οικογένειά μου δεν είχε δυνατότητα και πήγα μέχρι την Πρώτη Γυμνασίου, αλλά πρακτικά μαθαίνοντας η έκφραση του λόγου έχει μια ροή υπερβατική.

–Δείξε μας, αναστέναξα εγώ.

Ο ανθρωπάκος άνοιξε το ντοσιέ και ψάρεψε από μέσα ένα τσαλακωμένο και καταλιγδιασμένο τετράδιο.

–Για διάβασε αυτή την ποίηση, με προέτρεψε βάζοντας μπροστά μου το ανοιχτό κιτάπι. Εδώ τα λέω όλα περιγραφικά σε κυκλικό σχήμα λόγου και σφαιρική θεώρηση.

–Τι θα πει αυτό ελληνικά; απόρησα εγώ.

Ο λογοτέχνης μου έριξε ένα άγριο βλέμμα.

–Διάβασε και θα καταλάβεις, είπε. Μην νομίζετε, εσείς από την πόλη, ότι τα ξέρετε όλα.

Υπάκουσα, τι να κάνω; Έσκυψα πάνω στο τετράδιο και πήρα ν' αποκρυπτογραφώ τα απίστευτα ορνηθοσκαλίσματα της... «ποίησης».

«ΚΑΤΟ ΠΕΡΔΗΚΟΥΣΗΑ», ο τίτλος (Το όνομα σκοπίμως παραλλαγμένο).

Φέγκης και φεγκοβολάς στα ανιχτά φαράγκη και της
θάλασες της φήσης
περνώντας στα καράβη με το τημόνη κουρνηαχτό στο
πέλαγο τον πέφκον

θαλασομάχος πέρφανος αόματα καντήλια της εκκλησιές
του είνε μας φωτήζουν
παρόμημα στο δρόμο αληχτούν σκληλά κι εργάτες που
δηαβένουν
περήφανα σκηφτή στο δρόμο.

Και πήγαινε έτσι καμιά δεκαριά σελίδες...

–Λοιπόν;

–Έχεις δίκιο, ομολόγησα με συντριβή. Παραείναι
προχωρημένο για μας.

Ο πανλογοτέχνης άρπαξε ένα άλλο τετράδιο και το
απίθωσε ανοιχτό μπροστά μου.

–Διάβασε αυτό το δράμα, διέταξε. Αυτό θα σ'
αρέσει. Μιλάω για την πάλη των τάξεων.

Έσκυψα ξανά πάνω στο δράμα (κυριολεκτώ).

«ΤΟ ΟΝΗΡΟ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΗΟΖΗ» (μια φοβερή
μανία με το ήτα αυτό το παιδί!).

Μουσηκή Νιόνιου Σαβόπουλου (είχε περιλάβει και
μουσική υπόκρουση, ο αθεόφοβος!).

ΚΑΡΑΓΚΗΟΖΗΣ στο Χατζατσάρη. Πες μου Χατζα-
τσάρη γιατί γλήφης τον πασα για να σε εκμεταλεφτή
και σένα και τα πεδηά σου και δεν έχης τσήπα και φη-
λότημο να ντραπής και να ορθοποδήσης;

ΧΑΤΖΑΤΣΑΡΗΣ στον Καραγκηόζη. Γιατί έτση ήνε
η κηνονία Καραγκηόζη και πως να την αλάξο εγώ το τα-
πηνό σκουλήκη της γης;

ΚΑΡΑΓΚΗΟΖΗΣ στο Χατζατσάρη. Να την αλάξης
ορέ. Δεν έχης ακούση για το Σοσηαλισμό;

Και πάει λέοντας...

Είχα αρχίσει να ιδρώνω.

–Θα το δημοσιεύσετε; ρώτησε ο συγγραφέψ.

–Μα είναι 250 σελίδες! αναφώνησα εγώ αλλόφρων.

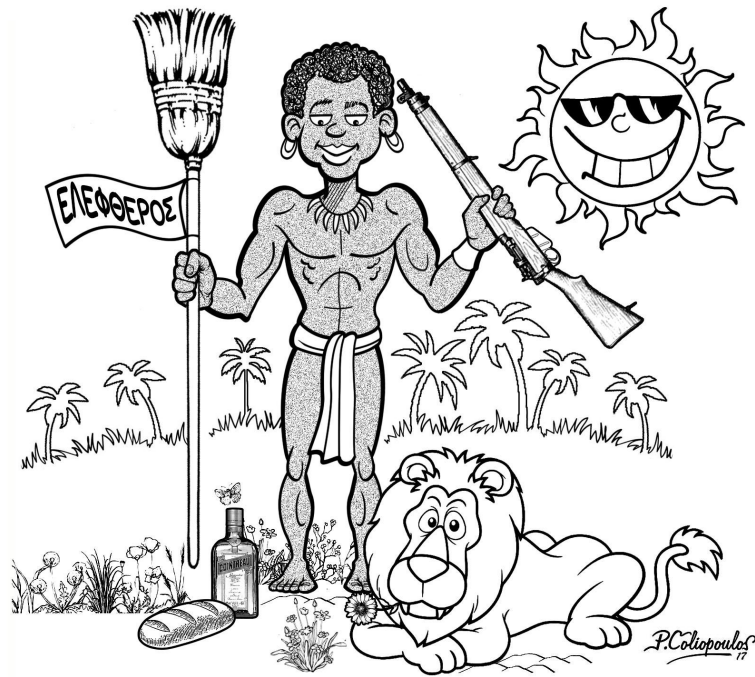
–Ε, και; Να το βγάλετε βιβλίο, ήρθε πληρωμένη η απάντηση του λογοτέχνη.

* * *

Οι κάργιες στην Περιφέρεια δεν ξέρουν από εποχές. Κουρνιαζουν στα κεραμίδια και στα χαλάσματα και κρώζουν θανατερά, δώδεκα μήνες το χρόνο.

Θάνατος να μην σου ταιριάζει το πετσί με το οποίο ήρθες στον κόσμο τούτο.

Η Εκδίκηση του Αράπη

Στα 1986 το συχωρεμένο Κερκυραϊκό περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» είχε την έμπνευση να προκηρύξει έναν ασυνήθιστο «πολιτιστικό» διαγωνισμό. Είχα την τιμή να συντάξω την προκήρυξη.

Το έγκυρο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού της Μποτσουάνα γνωστοποιεί τα εξής:

Το γνωστόν και πλήρες ιστορικού παρελθόντος πλην νεοσύστατον αφρικανικόν κράτος της Μπο-

τσουάνα, προτίθεται να αποκτήσει νέον και τελειοτάτου τύπου Εθνικόν Ύμνον. Δεδομένων δε των προαιωνίων δεσμών που ενώνουν το εν λόγω έθνος με τη χώρα μας, αλλά ένεκα και της ιδιαίτερας εκτιμήσεως και σεβασμού που τρέφουν ανώτατοι Μποτσουανοί παράγοντες δια το πρόσωπον ιδικών μας ανωτάτων παραγόντων (και ειδικά για τον κ. Γιώργο Κατσιφάρα), προκηρύσσει διαγωνισμόν στίχου και συνθέσεως του ως άνω αναφερομένου ύμνου.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν ΜΟΝΟΝ αναγνωρισμένοι (έστω και επί συνοικιακού επιπέδου) ΕΛΛΗΝΕΣ ποιητές και συνθέτες. Η προθεσμία συμμετοχής λήγει την 28ην τρέχοντος Οκτωβρίου. Τα χειρόγραφα δέον όπως αποσταλούν, δια μεν την μουσικήν σύνθεσιν εις το υπό ίδρυσιν Υφυπουργείον Υπερποντίων Σχέσεων και Δεσμών, γραφείο 5, κύριον Σ. Καρκατσούλην, δια το ποιητικόν μέρος δε εις τα κινητά γραφεία του εγκύρου ημών περιοδικού.

Τα βραβεία ορίστηκαν ως εξής:

Α' ΒΡΑΒΕΙΟ: Χρηματικόν έπαθλον εκ 3.465 δραχμών και μια θέση στο Ηρώδειο (για του χρόνου) δίπλα στον κ. Κατσιφάρα.

Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: Μία ποδοκίνητη έγχρωμη τηλεόραση 6" ιντσών.

Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: Έναν περίπατο για δύο άτομα στην Άνω Πλατεία της Κέρκυρας, Κυριακή απόγευμα, με όλα τα έξοδα πληρωμένα.

Επίσης θα απονεμηθούν περί τους 617 επαίνους.

Την Κριτική Επιτροπή θ' αποτελέσουν γνωστοί πνευματικοί άνθρωποι της Μποτσουάνα, Τρικάλων και

Αγουλινίτσας, δεν αποκλείεται δε να τραγουδήσει συμπαριστάμενος και ο κύριος Νταλάρας.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ:

Α πα ρ α ι τ ή τ ω ς θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι κάτωθι λέξεις:

Μαύρος, Λέων, Σκούπα, Ήλιος, Ψωμί, Ντουφέκι, Ελεύθερος (η), Τσίφτης, Κουαντρό.

Π ά σ η θ υ σ ί α ν α α π ο φ ε υ χ θ ο ύ ν ο ι λ έ ξ ε ι ς:

Ζουμπάς, Αρτεσιανό, Λευκός, Ημιαξόνιο, Ταρζάν, Ζαρτιέρα, Τζιτζιμπύρα και Κρίκετ.

Για να βοηθήσουμε τους διαγωνιζομένους, να μπουν στο πνεύμα της όλης ιστορίας, παραθέτουμε παρακάτω δείγματα γραφής γνωστών Ελλήνων ποιητών – ζωντανών τε και απονθαμένων. (Για να πάρετε μια ιδέα του πώς θα χειρίζονταν αυτοί το θέμα και να πράξετε αναλόγως).

Λοιπόν: Δώστε προσοχή και εμπνευσθείτε από τους γίγαντες του Ελληνικού Πνεύματος.

Σολωμός

Κι ακαρτέρει κι ακαρτέρει
τα λιοντάρια τα πολλά
το ψωμί και το ντουφέκι
για ελεύθερα καλά.

Κι έλεες Τσίφτη, ο, Τσίφτη έλα
να σου δώσω Κουαντρό

κι αποκρίνονταν η σκούπα
μαύρος ήλιος από εδώ.

Παλαμάς

Θα τις κρατώ τις σκούπες αυτές
και δεν θα τις ντροπιάσω
και μόνος και με λέοντες κι εδώ κι όπου κι αν λάχω
θα ντουφεκίσω ακούραστα κι ελεύθερα θα πέσω
και την πατρίδα μια φορά τσίφτισσα θα την κάνω.
Και τους μαύρους θ' αγαπώ και θα τιμώ τους ήλιους
θα κατατρέχω τα κουαντρώ, ψωμί εις τον προδότη.

Κρυστάλλης

Του ποιούν' το κουαντρώ αυτό, του ποιούν' αυτό το ψίκι,
που κατεβαίνει απ' τα βουνά σε σκούπες και καβάλα,
με τα ψηλά τους τα ψωμιά, με τους διπλούς τους ήλιους,
με τα λιοντάρια τα πολλά, με τα βαριά ντουφέκια,
σαν να σηκώθη ο τσίφταρος και σύναξε τ' ασκέρια
κι όλους τους μαύρους κάλεσε να πάν να πολεμήσουν.

Καβάφης

Επέστρεφε σκούπα και παίρνε με,
αγαπημένε μαύρε, επέστρεφε και παίρνε με
όταν ξυπνούν ελεύθεροι οι λέοντες
κι επιθυμία ήλιου ξαναπερνά στο αίμα
όταν το ψωμί και το ντουφέκι ενθυμούνται,
κι αισθάνονται το κουαντρώ του τσίφτη ν' αγγίζουν πάλι.

Σεφέρης

Μέσα στους φρέσκους λέοντες
στήθος ελεύθερο ως τις φλέβες
πέρα απ' την σκούπα την στεγνή
πέρα απ' τους μαύρους γέροντες
που συζητούσαν για ψωμί
τι θάταν πιο τσίφτικο
να παραδώσουν τα ντουφέκια
ή να τραβήξουν ένα κουαντρώ
να κρεμαστούν στον ήλιο.

Ελύτης

Πάει καιρός που ακούστηκε η τελευταία σκούπα
Πάνω από τους λέοντες και τις σαύρες
Τώρα ο ήλιος καίει απέραντος
Τα ψωμιά βάφουνε το στόμα τους
Των μαύρων οι πόροι ανοίγονται σιγά-σιγά
Και πλάι απ' το κουαντρώ που στάζει συλλαβίζοντας
Ένα πελώριο ντουφέκι κοιτάει ελεύθερο τον Τσίφτη.

Εμπειρικός

Ω υπερωκεάνειον τραγουδάς και πλέχεις
Μαύρο το σώμα σου και κίτρινες οι σκούπες
Διότι βαρέθηκες τους λέοντες των αγκυροβολίων
Εσύ που ντουφέκησες τις μακρινές σποράδες
Εσύ που σήκωσες τα πιο πολλά ψωμιά
Εσύ που πλέχεις ελεύθερα στις πιο τσίφτικες σπηλιάδες

Χαίρε που αφέθηκες να γοητευθείς απ' τις ηλιακές σειρήνες
Χαίρε που δεν φοβήθηκες ποτέ το κουαντρώ.

Αυτά λοιπόν.

Εμείς το καθήκον μας το πράξαμε. Σας βοηθήσαμε
όσον ηδυνήθημεν. Τώρα πλέον εναπόκειται εις υμάς να
μεγαλύνετε την άφατον δόξαν της Ελλάδος εις τα
πέρατα της οικουμένης, χωρίς φόβον, χωρίς πάθος και
με την δέουσα έμπνευσιν.

ΕΜΠΡΟΣ λοιπόν! Για τον Εθνικό Ύμνο της Μπο-
τσουάνα!

ΕΜΠΡΟΣ!

ΙΤΕ ΠΑΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ!

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Οκτώβριο του 1986

Εγώ δεν πάω Μέγαρο...

*«Μετά από χίλια χρόνια θα υπάρχει μόνον
ο Παρθενώνας και το Μέγαρο Μουσικής.»*

Δήμητρα Λιάνη-Παπανδρέου

Η Ελληνική Μουσική είναι, ως γνωστόν η μητέρα όλων των μουσικών –όπως ο Ελληνικός Πολιτισμός είναι ο πατέρας όλων των πολιτισμών. Αυτό είναι δεδομένο και πέρα από κάθε αμφισβήτηση. Μη εμείς, ούτε Μπετόβεν θα υπήρχε, ούτε Βάγκνερ, αλλά ούτε και Έλβις Πρίσλεϋ, Μπητλς και Νταϊηβιντ Μπούϊ. Ακόμα θα βαρούσαν κατσαρόλες με κόκαλα από αγελάδες οι ξενέρωτοι, οι ξένοι, που μας κουνιόνται τώρα σαν «δήθεν» και «κάπως».

Η μουσική του πολιτισμένου (από μας) κόσμου της Δύσης (για να μην πω και της Ανατολής) ξεκίνησε από τους πυρρίχιους και τις παρτούζες –συγγνώμη, «συμπόσια»– της Αρχαίας ημών Ελλάδος. Εμείς εφεύραμε τις νότες, εμείς τη μελωδία, εμείς τον ρυθμό, εμείς τα όργανα, εμείς και τους οργανοπαίχτες. Είπαμε, αυτά δεν αμφισβητούνται (παρά μόνο από μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια ξενόδουλους κι ανθέλληνες, ξενέρωτους κι αγράμματους, λαπάδες κουτόφραγκους). Είναι το ευαγγέλιο και πάει τελείωσε.

Το μουσικό αισθητήριο του Έλληνα ήταν, είναι και θα είναι αναπόσπαστο στοιχείο της (ανώτερης εξελικτικά και φυλετικά) προσωπικότητάς του. Από τους Ορφικούς ύμνους και τις ελεγείες της Σαπφούς και του Πινδάρου, μέχρι το Βυζαντινό μέλος, το Δημοτικό άσμα και το μπαγλαμαδάκι του Μουφλουζέλη, η Ελληνική Μουσική παρέμεινε μία και αναλλοίωτη δια μέσου των αιώνων. Ο Έλληνας μπορεί να ζήσει χωρίς ψωμί, αλλά χωρίς μουσική αδύνατον. Κλείσ' τον σε μουντρούμια, βασάνισέ τον στις Ασφάλειες, στείλ' τον σε εξορίες αλλά μην του στερείς τον Βιβάλντι, τον Βέρντι, τον Μότσαρτ, τον Μπετόβεν, τον Νταλάρα. Είναι ικανός να γίνει θεριό ανήμερο. Να απελευθερώσει δυνάμεις ανεξέλεγκτες και να τα φέρει όλα τούμπα. Ταύρος εν υαλοπωλείω!

Ξέρετε γιατί έπεσε η χούντα; Επειδή οι συνταγματάρχες, μέσα στην παροιμιώδη βλακεία τους, τόλμησαν να απαγορεύσουν τον Θεοδωράκη! Αυτό ήταν! Από τη στιγμή που υπέγραφαν το διάταγμα της απαγόρευσης, υπέγραφαν την καταδίκη τους (που ήρθε εφτά χρόνια αργότερα, με μαθηματική ακρίβεια).

Κάποιοι δυτικόδουλοι, χαμερπείς κουλτουριάρηδες, προσπάθησαν κατά καιρούς να συκοφαντήσουν τη μουσική παιδεία του λαού αυτού, του υπερήφανου και καραμπουζουκλή. Κατηγόρησαν τον Έλληνα για ευτέλεια γούστου και για έφεση (άκουσον, άκουσον) προς τα ακούσματα της Ανατολής. Χλεύασαν το μπουζούκι και τον μπαγλαμά, λοιδόρησαν το κλαρίνο, καταδίκασαν τον (κατά τη γνώμη τους) γυφτοαμανέ. Δεν αξίζουν βέβαια ούτε να τους φτύσει κανείς, αλλά –για να μην μένουν λανθασμένες εντυπώσεις– ας βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους.

Και πρώτα απ’ όλα, κύριοι φραγκολελέδες, είσαστε, όχι μόνο αγράμματοι αλλά και ντιπ καταντίπ ανιστόρητοι. Γιατί, αν το ψάχνατε κάπως καλύτερα το πράγμα θα βλέπατε ότι, όχι μόνο δεν πήραμε τίποτα από την Ανατολή, αλλά της δώκαμε κι από πάνω. Γιατί το μπουζούκι έρχεται κατ’ ευθείαν γραμμής από την αρχαία κιθάρα, το κλαρίνο από τον αυλό και όσο για τον αμανέ, πόσο μακριά θέλετε να πάμε, στην εποχή των ομηρικών ραψωδών ή σε κείνη των μεγάλων τραγωδών της κλασσικής εποχής; Και πειράζει που Εμείς διαδώσαμε την έντεχνη μουσική στους άγριους και απολίτιστους ανατολίτες, τότε που πήγαμε να τους εκπολιτίσουμε με τα παληκάρια από τη Μακεδονία; Κι όσο για τους Δυτικούς... Ένα σας λέω. Σκεφτείτε τι θα ήταν η «Μαντάμ Μπατερφλάϋ» ή ο «Ριγολέτος» αν δεν είχαν προϋπάρξει ο Αισχύλος, ο Ευριπίδης κι ο Σοφοκλής.

Όθεν, Δύση κι Ανατολή μας χρωστάνε (κι εδώ).

Κι όχι μόνο ένεκα των αρχαίων ημών, αλλά και των συγχρόνων. Μπορεί να σκεφτεί κανείς σε τι κατάντια θα είχε περιπέσει η μουσική της Δύσης χωρίς γίγαντες

όπως η Κάλας, ο Μητρόπουλος ή ο φον Κάραγιαν; (Καραγιάννης, Έλληνας κι αυτός). Τρέμω και να το σκεφτώ ακόμα.

Τρέμω να σκεφτώ πώς θα ήταν ο κόσμος σήμερα χωρίς έναν Ζαμπέτα, έναν Μητσάκη, έναν Φλωρινιώτη, ένα Βοσκόπουλο, έναν Λε Πα, μια Ρίτα Σακελλαρίου, μια Κατερίνα Στανίση, μια Άτζελα, μια Καίτη Γαρμπή, έναν Αντύπα, έναν Καρρά, μια Χριστίνα Μαραγκόζη, έναν Μητροπάνο, έναν Σάκη Ρουβά τέλος, έναν Νταλάρα! Μια ερημιά και μια μιζέρια θα 'ταν. Ένα τίποτις. Ένα μηδέν.

Και μην πεταχτεί καμιά πορδή και μου πει ότι άλλο η «έντεχνη» μουσική κι άλλο η «μη έντεχνη» γιατί εκεί είναι που θα πάρω ανάποδες. Δηλαδή, τι θα πει «έντεχνη», ρε ψώνια; Μιλάμε για Μενουχίν και Ροστρόποβιτς και τέτοια; Εντάξει, μέσα, αλλά θα σου πω, άσχετε ξενέρωτε, μήπως έχεις ακούσει Χιώτη σε σόλο μπουζούκι, φιλάρα; Μήπως έχει τύχει να πιάκει τ' αυτάκι σου μπαγλαμαδάκι από τον συχωρεμένο, πλην αθάνατο, Μουφλουζέλη; Μήπως τέλος τα 'φερε ο Διάολος ν' ακούσεις το κλαρίνο του Καρανίκα, του Χαλκιά ή του Σαλέα; Πώς είπατε; Ενρίκο Καρούζο, Παβαρότι; Συγγνώμη, κύριοι, ποιοι είστε, μπροστά σε έναν σερ Μπιθί, έναν Δάκη, έναν Κυριαζή;

Ρίκι Τε Κανάουα, Βικτόρια ντε Λος Άνγκελες; Ορίστε; Πειράζει που έχουμε Πίτσα Παπαδοπούλου, Λίτσα Γιαγκούση, Πόλυ Πάνου και... και... και...;

Δεν κατάλαβα!

Κι έλα μετά, κύριε δυτικομούρη, να μου πεις για «κάστα ντίβες» και τέτοια φαιδρά, όταν σου πετάξω εγώ ένα «Συγγνώμη, κύριε, ποιος είστε;», να σε βου-

λώσω δια χειλέων Στανίση. Και σιγά να μη στέκει το «Φτερό στον άνεμο» μπροστά στο αθάνατο «Μείνε μαζί μου έγκυος, είμαι πολύ φερέγγυος». Και μπιπ!

Πού ν' αρχίσει κανείς και πού να τελειώσει;

Κι εντάξει, ρε κομπλεξικοί, μας φτιάξατε το Μέγαρο, να μας σνομπάρετε. Σιγά τα ωά! Τρέχουν οι κότες και πληρώνουν τα μαλλιοκέφαλα τους, για να δουν πέντε πιγκουΐνους να γρατζουνάνε βιόλες και κοντραμπάσα και βλαστημάνε οι κύριοί τους, που σκέφτονται ότι με τα ίδια λεφτά την βγάζαν πρώτο τραπέζι πίστα στα μαγαζά της παραλίας (και σπάνε και το πιατικό τους και στέλνουν και το λελουδικό τους, άμα λάχει). Κι ανάθεμα αν καταλαβαίνετε τι σας γένεται και τι ακούτε, νούμερα, ε νούμερα. Αλλά, αυτό το μικρόβιο του ψώνιου θα μας φάει. Να πάμε να γένουμε κάτι κατώτερο, εκεί που είμαστε θεοί. Να κάνουμε κεφάλι με Σγούρο και Καβάκο, ρε παιδιά;! Δεν ξανάγινε! Το διανοείσαι;

Επειδής του κυρίου Χρήστου του κάθισε να μας κάνει... Ευρωπαίους! Ποιους, **Εμάς**, που εφεύραμε την Ευρώπη, όταν ακόμα δεν υπήρχε ούτε σαν πρόθεση στα νεφρά του Δία!

Λες και περιμένουμε από τους βιολιτζήδες, τους κοιμίσσηδες, να μας διδάξουν Τέχνη και λεπτά αισθήματα. Εμάς, που χαρίσαμε στον κόσμο διαμάντια όπως: «Θα σαλτάρω, θα σαλτάρω τη ρεζέρβα θα σου πάρω», «Θα 'ρθω νύχτα τοίχο-τοίχο και για σύνθημα θα βήχω», «Μαντουβάλα, αγάπη γλυκιά μου», «Η Μπουμπου από τ' Αλγέρι γουστάρει τον Αράπη», «Τι το θες το κουταλάκι» κι άλλα, κι άλλα...

Αλλά τι να πει κανείς;

Το κόμπλεξ είναι που θα μας φάει στη χώρα αυτή.

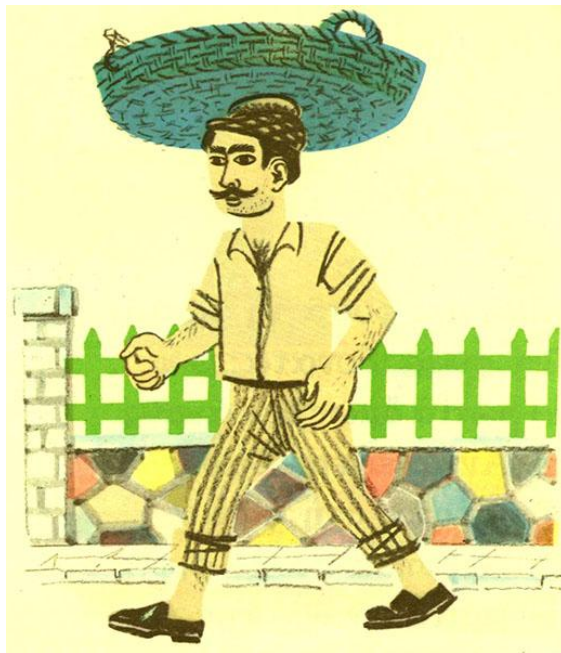
* * *

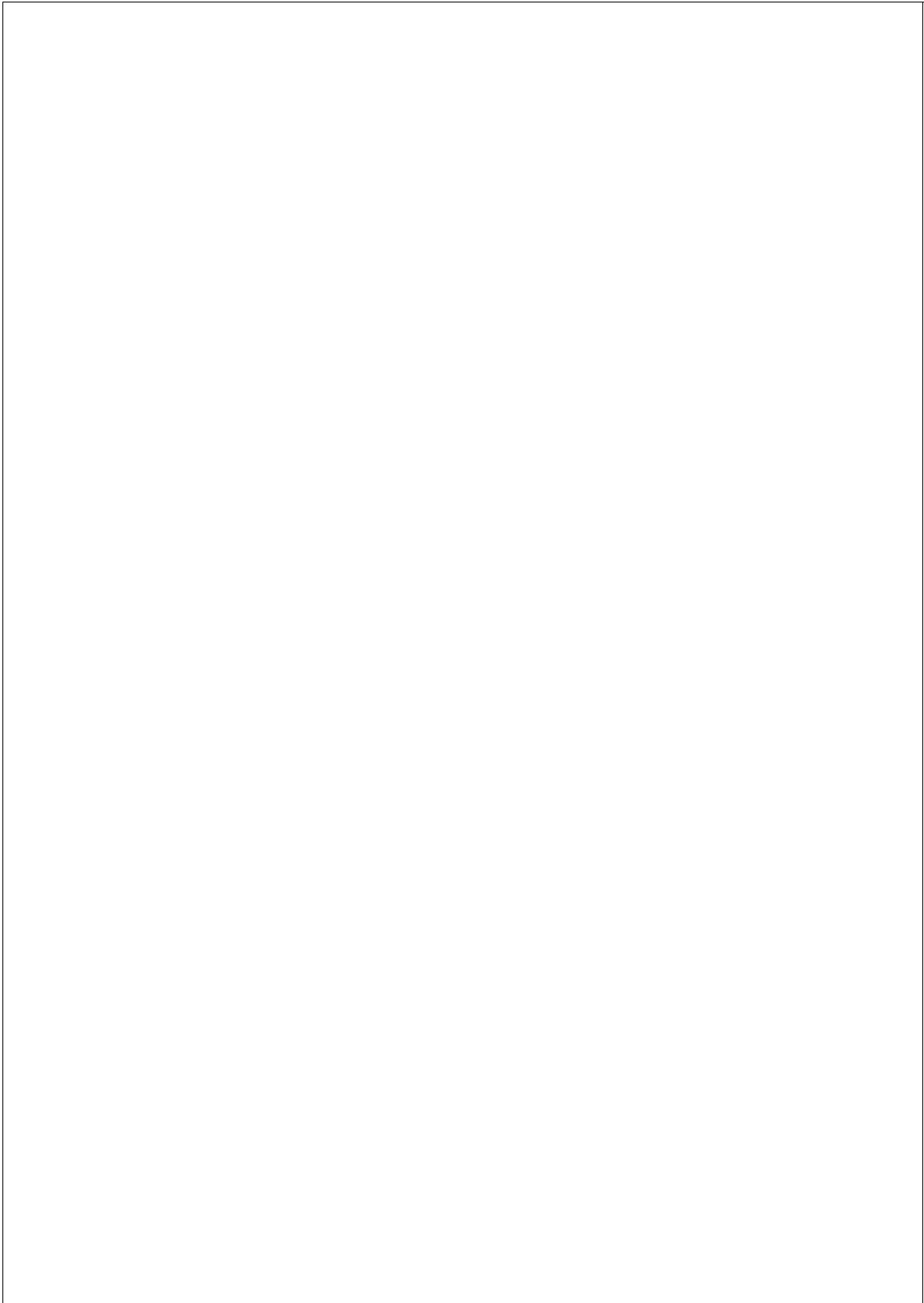
Και για να κλείσω.

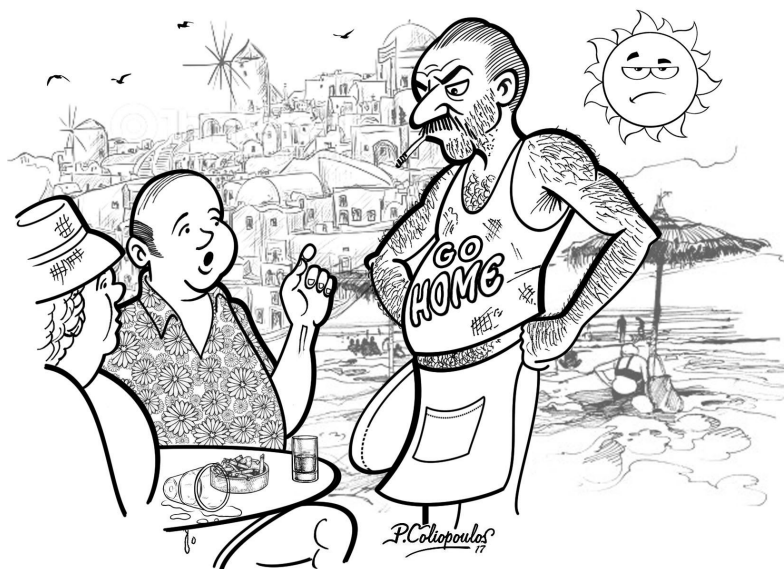
Δεν ξέρω αν εσείς τη βρίσκετε με τις «Τέσσερις Εποχές» –με γεια σας, με χαρά σας– εμένα, παρακαλώ πολύ, όταν απονθάνω με το καλό, πολύ θα μου άρεσε να μου παίζουν το «Θα κάνω ντου βρε πονηρή», έστω και με τη London Philharmonic, έστω και με τη Συμφωνική των Χρωμάτων. Κι ας μην ταιριάζει με την αισθητική της κυρίας Μιμής, της όποιας κυρίας Μιμής. Ευχαριστώ.

KONOMA

Η Βαριά Βιομηχανία της Hellas

Κομ ιν, σηντάουν, ληβ γιορ μάνυ εντ γκετ άουτ
(Come in, sit down, leave your money and get out)

Το Σύμπλεγμα (ξενοδοχείο - εστιατόριο - καφετέρια - φαστφούντ - ντίσκο - ταγαράδικο κλπ.) είναι τεραστίων διαστάσεων. Κατά τους μετριοπαθέστερους υπολογισμούς των ειδικών καλύπτει έκταση περίπου 132.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων, εκ της οποίας μέγα μέρος γειτνιάζει με θάλασσα. Έτος ανέγερσης: ασαφές. Πάντως –πάλι οι ειδήμονες– το υπολογίζουν γύρω στην δεκαετία του '60, λίγο πριν, λίγο μετά. Ο χώρος όπου ανηγέρθη ήταν πριν ξέφραγο

αμπέλι, εις το οποίον ελάχιστα ημεδαπά προϊόντα ηυδοκίμουν. Τώρα βέβαια η περιοχή είναι επιμελώς τσιμενταρισμένη, περιποιημένη και λειτουργούσα κατά το πατροπαράδοτον, δηλαδή: «όπως-όπως».

Το προσωπικό του εν λόγω ξενοδοχείου-εστιατορίου κλπ. είναι πολυπληθές –περίπου 12.000.000 νοματῆταιοι– και τα μάλα έμπειρον. Προ της εφευρέσεως της επικερδούς αυτής επιχείρησης, το συντριπτικώς μεγαλύτερο ποσοστό των αρρένων ησχολήτο με τας γεωργικὰς εργασίας, εις τον καφενέ του χωριού, καθ' ον χρόνον τα θήλεα υποζύγια έσκαπταν και καλλιεργούσαν το έδαφος.

Βεβαίως και μετά την εφεύρεσιν ολίγα μόνον από τα πατροπαράδοτα ήθη κι έθιμα κατηργήθησαν εντελώς. Τα περισσότερα απλώς ήλλαξαν μορφήν. (Το καφενεΐον μετονομάσθη εις «καφετέριαν» και οι χθεσινές αγρότισσες εις «ρεσεψιονίστ»).

Η Διεύθυνσις του ξενοδοχείου διέπεται από τα πλέον συμπαθητικά και πατερναλιστικά αισθήματα έναντι του προσωπικού, το οποίον και προτρέπει συνεχώς εις μεγαλυτέρας προσπαθείας προς ευόδωσιν των κοινών κόπων και αποκόμισιν περισσοτέρων όσων αγαθών.

Καθ' έτος και περί μήναν Φεβρουάριον –οπότε Διεύθυνσις και Προσωπικό έχουν πίψει εις κατάστασιν χειμερίας νάρκης– ο επί των Αφίξεων μάνατζερ βγαίνει και αναγγέλλει θριαμβευτικώς τις μυθώδεις προοπτικές επικειμένων αφίξεων, αίτινες ανελλιπώς υπερβαίνουσι κατά πολύ εκείνας του παρελθόντος έτους. Τότε, οι ναρκωμένοι πλην ενδιαφερόμενοι υπάλληλοι, ανακτούν επ' ολίγον τας αισθήσεις των, τρεμοπαίζουν τα

βαρέα εκ του ύπνου βλέφαρά των και τρίβοντας τας χείρας των επ' αλλήλων, αναγγέλλουν με την σειρά των εις τον άμεσον των περίγυρον:

–Αντε Μαριγώ, νά το και το κλιματιστικό που λέγαμε. Για να μην σου πω ότι χτυπάμε και δεύτερο αμάξι.

Κι ευθύς αμέσως επαναπίπτουν ξεροί εντός της κλίνης των, αναμένοντες ηρέμως τον βόμβον των κινητήρων του πρώτου charter εξ Εσπερίας για να εγερθούν, να τεντωθούν, να ξουριστούν, να φορέσουν την ασπρόμαυρον λιβρέαν των και να σπεύσουν, απροθύμως, να σερβίρουν καφέδες, ούζα και μπύρες εις τους ομοιομόρφους (πλην καταπτύστους) επισκέπτας.

Η Επιχείρησις είναι (λένε) ανθούσα πλην, φευ, εποχιακή. Συνήθως το Ξενοδοχείον ανοίγει τας πύλας του περί μήναν Μάϊον και τας κλείει περί μήναν Οκτώβριον. Όλο το υπόλοιπο διάστημα επικρατεί ησυχία, τάξις και ασφάλεια και μόνον οι καρακάξες του Καρυωτάκη επιδίδονται ενίοτε εις ασχολίας πνευματικής και μη υπνωτικής.

Όλα τα υπόλοιπα έμβια, από την Διεύθυνσιν μέχρι τον τελευταίο σερβιτόρο και θυρωρό, αφού μετρήσουν και ξαναμετρήσουν την συγκομιδήν των κόπων των εις συναλλαγματικά όβολα ή το κόβουν στον ύπνο ή επισκέπτονται κάποιους από τους πελάτας της προηγούμενης σαιζόν, με τους οποίους κατόρθωσαν να συνάψουν φιλικάς έως στενάς σχέσεις εις την έδραν των.

Κατά τα άλλα... Άντε να βρεθεί κάποια επαρχιακή Κινηματογραφική Λέσχη να προβάλει βαριεστημένα κάποια (φευ!) «Νοσταλγία» του Ταρκόφσκυ κι από κει και πέρα, ύπνος και των γονέων.

Οι επισκέπται τώρα του Ξενοδοχείου ποικίλουν αρκετά, αναλόγως της προελεύσεώς των, του φύλου και της ηλικίας των, ουχί όμως και κατά την αμφίεσιν ή την συμπεριφοράν των. Η στολή των συνίσταται, δια μεν τους άρρενας, εις φανελάκιον μετά μεταξοτυπημένης στάμπας του τύπου «I AM THE BEST», σορτσάκι (τύπου μπουχέσα), σαντάλια και τζόκεϋ, δια δε τους θήλεις, εις φανελάκιον μετά στάμπας μεταξοτυπημένης του τύπου «I LIKE THE GREEKS», σορτσάκι (ενίοτε ιλιγγιωδώς σκανδαλιστικόν), σαντάλια.

Καταφθάνουν βεβαίως ομαδικώς και παλινοστούν ομαδικώς. Πίνουν περισσότερο του συνήθους, τρώνε περισσότερο του συνήθους, συνουσιάζονται περισσότερο του συνήθους, γκρινιάζουν περισσότερο του συνήθους και ξοδεύουν λιγότερον του συνήθους (τελευταία), προς μεγάλην απελπισίαν προσωπικού τε και διευθύνσεως, οίτινες βλέπουν εκατομμύρια μεν άτομα προς εξυπηρέτησιν και χιλιάδας (φευ!) μόνον πεκουνίων προς ιδίαν τέρψιν.

Αυτό δημιουργεί κλίμα τεταμένον και ηλεκτρικόν εις τας σχέσεις πελατείας-προσωπικού, με αποτέλεσμα μίαν κάποιαν ελαφράν δυσφορίαν από μέρους των τελευταίων του τύπου:

–Κοίτα τους, τους λιγούρηδες, που φάγαν μια σαλάτα στα πέντε και γκρινιάζουν κιόλας για τον λογαριασμό!

Πράγμα που ασφαλώς δεν θα 'πρεπε να συμβεί, γιατί τι ψυχή έχουν τεσσαράκοντα ψωροευρά δια μίαν ωραιάν, πλαστικήν ντοματοσαλάταν, υπο τον γαλανόν και ηλιοχαρήν ουρανόν και με θέαν τας απαραμίλλους φυσικάς καλλονάς του εστιατορίου;

Βεβαίως, ενίοτε, ως προαναφέραμεν, οι σχέσεις των δύο αντιπάλων στρατοπέδων παίρνουν μίαν τελείως διαφορετικήν τροπήν. Αυτό συνήθως ξεκινά με πρωτοβουλία του προσωπικού, ως εξής:

–Ψιτ, you miss... You like greek dances, να 'ούμ';

Και καταλήγει αναλόγως.

Σημειωτέον ότι η Διεύθυνσις, μακράν του να αποθαρρύνει τοιούτου είδους οικειότητας, αντιθέτως τας ενθαρρύνει. «Τα πάντα δια τον πελάτην!» δεν είναι το σύνθημά της;

Έτσι, όλα, βαίνουν καλώς, πλην «όπως-όπως», εις το Ξενοδοχείον και άπαντες γκρινιάζουν ευχαριστημένοι μετρώντας κεφαλάς αφίξεων και αισθανόμενοι ελαφρώς μειωμένοι, που τους έλαχε ο άχαρος, πλην τα μάλα προσοδοφόρος, ρόλος του υπηρέτου και υπολογίζοντες τα ημέρας που απέμειναν ίνα προβώσιν επίτελους εις την αγοράν του κλιματιστικού, του *Datsun* και άλλων τοιούτων αγαθών και αποσυρθώσιν και πάλιν κατά τους χειμερινούς μήνας, ίνα επανέλθωσιν δριμύτεροι την επομένην σαιζόν, οπότε προβλέπεται βεβαίως μία άνευ προηγουμένου συρροή πελατών και πεκουνίων εξωτικού χαρακτήρα και περιεχομένου.

Κατά τα άλλα... Ουδέν ενδοξότερον του παρελθόντος!

ΠΡΟΣΦΟΡΑ: *Ιδού μερικά χρήσιμα ξενικά εκφράσεις προς χρήσιν παρά του προσωπικού προς καλύτεραν εξυπηρέτησιν των πελατών:*

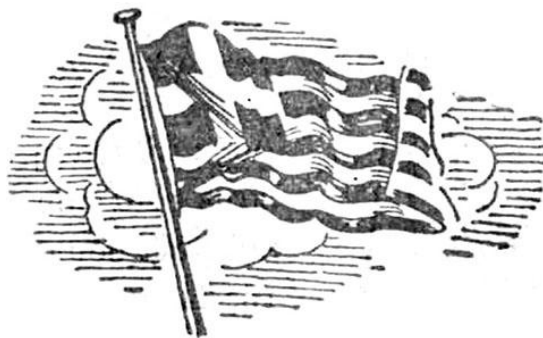
Γιού αρ βέρν μπιούτιφουλ! – Είσαι και το πρώτο παιδί, να 'ούμ'.

Μι Σπύρος! Νάμπερ Ουάν! – Εγώ είμαι ο Σπύρος! Νούμερο Ένα!

Φάϊβ γιουρόπουλα φορ δε κόφη. Δε γουώτερ ιζ ον μι. – Πέντε ευρώπουλα για τον καφέ. Το νερό το κερνάει το κατάστημα.

Μουά ζ' αιμ λε Φρανσαί τρε μποκού. – Καλά, τους κάνω πολύ κέφι τους Γάλλους (σε περίπτωση που είστε τελείως ανώμαλοι πια!)

Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «ΜΕΙΟΝ» τον Ιούνιο του 1986

Δεν πάει τ' αμάξι

Είναι δύσκολο, λέει, να καταλάβεις έναν άνθρωπο από την πρώτη εντύπωση που θα σου κάνει κι από την πρώτη κουβέντα που θα 'χεις μαζί του. Είναι ένας από τους συντηρητικούς εκείνους αφορισμούς προς χρήση των νοικοκυραίων που δεχόμαστε, χωρίς να παιδέψουμε το ρηματοδομικό μας, επειδή τα ψήγματα σοφίας που εμπεριέχει μας φαίνονται λογικά.

Δηλαδή... ο αξούρηγος, λερός, κακομούτσουνος που ξύνεται, ρεύεται και πέρδεται θα σου κάνει την ίδια εντύπωση με τον περιποιημένο, καθαρό κι ευγενικό που θα συναντήσεις και δεν πρέπει να βιαστείς να κρίνεις κανέναν από τους δυο, γιατί ο λέτσος μπορεί ν' αποδειχτεί, λέει, αδάμας κι ο σεναρισμένος μούτρο ολκής. Τόσα παραδείγματα έχουμε. Αλήθεια; Πού;

Ή, ας πούμε, χρειάζεσαι χρόνο για να κρίνεις σωστά τη νοοτροπία του τυπάκου που δηλώνει «φίλος της Αστυνομίας», μιλάει με απαξίωση για «γύφτους» κι «αραπάδες» και συχνά-πυκνά αφήνει στεναγμό νοσταλγίας “Α, ρε Παπαδόπουλε, πού είσαι να βάλεις τάξη στο μπουρδέλο;”.

Ή τον άλλον, που με το καλημέρα πιάνει να σου εξηγήσει γιατί η πλουτοκρατία και τα διεθνή μονοπώλια ευθύνονται για τα χάλια μας, ότι συντρέχει ανάγκη πλήρους κατανόησης του επαναστατικού προτοξές, ότι μόνο μέσα από τη συλλογική συντροφική προσπάθεια θα πάψει η εκμετάλλευση της εργατικής τάξης από το κεφάλαιο και τις δυνάμεις της συντήρησης και πως αν δεν υπήρχαν οι φονιάδες των λαών Αμερικάνοι ο πλανήτης θα ήταν ένα απέραντο χαρωπό λουναπάρκ.

Χρειάζεται χρόνος για να καταλάβεις τι καπνό φουμάρουν όλοι αυτοί και δεν πρέπει, λέει, να βιαστείς να βγάλεις συμπεράσματα. Ο καλός ο νοικοκύρης δεν βιάζεται.

Όποιος έχει ζήσει στην Αθήνα της δεκαετίας του '90 και μετά, μέχρι την Κρίση, δεν υπάρχει περίπτωση να μην έχει βιώσει επανειλημμένως τον εφιάλτη που ακολουθεί σε ελεύθερη απόδοση εμού του ιδίου.

Βιάζεσαι του σκοτωμού να πας κάπου κι έχεις, ως συνήθως, αργήσει. Ψάχνεις απεγνωσμένα για ταξί και τα βλέπεις να περνούν από μπροστά σου άδεια, το ένα μετά το άλλο, χωρίς να δίνουν την παραμικρή σημασία στα δίκην μαριονέτας ουρανομήκη σήματα που κάνεις. Σταματούν όμως τα γεμάτα. Και ο ταρίφας σου πετάει ένα απαξιωτικό...

–Πού πας, αδερφέ;

–Κολωνό, του λες εσύ, με κρυφή ελπίδα.

Μορφασμός αποδοκιμασίας του σωφέρη...

–Δεν πάει τ' αμάξι, σου λέει και χάνεται από τα μάτια σου κι από τη ζωή σου το ίδιο ξαφνικά, όπως εμφανίστηκε.

Με τα πολλά βρίσκεις όχημα άδειο και που «να πηγαίνει» και χώνεσαι μέσα ξέπνοος.

–Όμως, να ξέρεις, έχω να πάω συνεργείο, σου το ξεκαθαρίζει ο ταρίφας φυσώντας σου στα μούτρα ένα σύννεφο καπνού μεντόλ.

–Να πας, του λες. Αφού μ' αφήκεις εμένα.

–Εξαρτάται, έρχεται η σιβυλλική απάντηση. Από το πού πας.

–Κολωνό, του λες.

–Δεν πας καλά, σε μαλώνει ο ταρίφας. Εγώ πάω Καλλιθέα.

–Και τι θα κάνουμε; απορείς.

–Σ' αφήνω Καλλιθέα κι εκεί θα βρεις έναν συνάδελφο να σε πάει, σου λέει ανεβάζοντας την ένταση του ραδιοφώνου, καθόσον άδει ο μέγας Μήτσουλας το «Τι το θες το κουταλάκι» και πρέπει να το απολαύσετε δεόντως –στη διαπασών ει δυνατόν.

–Λίγο πιο χαμηλά..., εκλιπαρείς.

Ο ταρίφας σε κόβει από το καθρεφτάκι (χωρίς να κάνει κίνηση προς το ραδιόφωνο).

–Γιατί, δεν σ' αρέσει ο Μητσάρας; σου πετάει.

–Είναι δυνατά.

–Δυνατά ακούγονται αυτά τα άσματα, για να το καταλάβεις.

–Είναι όμως **πολύ** δυνατά.

–Ε, καλά, όταν εσύ ακούς Μπετόβεν στα σαλόνια σας βάλτον ψιθυριστά αν γουστάρεις, σε αποπαίρνει.

Και το βουλώνεις. Γιατί αν ο ταρίφας αποφασίσει ότι είσαι φλούφλης θα σε κατεβάσει επιτόπου, στο μποτιλιάρισμα της Πύλης του Αδριανού και κάνε καλά μετά.

Το οποίο μποτιλιάρισμα, παρεμπιπτόντως, δεν του αρέσει καθόλου.

–Την Παναγία τους... τον Χριστό τους..., βλαστημάει χτυπώντας το κλάξον με μανία. Δεν κουνιέται φτερό, το σταυρό μου μέσα! Είδες πού μ' έμπλεξες, κύριος; Άντε να ξεμπλέξουμε τώρα, την πίστη μου γαμώ!...

Παρακάτω κοπελίτσα ευειδής κάνει σήμα. Ο ταρίφας σανιδώνει το φρένο ακαριαία.

–Για πού, δεσποινίς;

–Κηφισιά πάω...

–Σάλτα μέσα.

–Μα..., απορείς εσύ. Καλλιθέα δεν πηγαίναμε;

–Παγαίναμε, αλλά τώρα, ένεκα ανωτέρα βία, αλλάζει το πρόγραμμα και η πορεία πλεύσης που λέμε κι εμείς οι ναυτικοί, γελάει ο ταρίφας στο μανούλι που κάθεται δίπλα του. Τα λέω καλά, μαμζέλ;

–Χι χι χι...

–Έτσι μπράβο, επικροτεί ο ταρίφας. Και πού στην Κηφισιά, αν επιτρέπεται;

–Στο «Εντελβάϊς».

–Στο δρόμο μας είναι.

–Κολωνό πηγαίναμε, του υπενθυμίζεις. Και θα με άφηνες Καλλιθέα.

Φρενάρει ο άρχων της ασφάλτου κι ανοίγει αυτόματως την πίσω πόρτα.

–Κατέβα κάτω, ρε.

–Μα...

–Κατέβα κάτω, που θα μας πεις και πού θα πάμε!...

Αυτά την εποχή που ο ταρίφας κυριαρχούσε στο κλεινόν άστυ, γιατί μετά...

Μετά φτιάξαν μετρό. Και ξαφνικά, σε μια πόλη απαρχαιωμένη, με εφιαλτικές συγκοινωνίες, ο ταλαιπωρος ο κάτοικος, ο δεσμώτης του τοιμέντου και της ασχήμιας, μπορούσε να πάει εκεί που ήθελε χωρίς παρακάλια, ταλαιπωρίες και ταπεινώσεις. Κι αναστέναξε με ανακούφιση! Που δεν είχε πια ανάγκη τον ταρίφα και που δεν χρειαζόταν να υποστεί τα καπρίτσια και τη χοντροκοπιά του.

Και πιο μετά ήρθε η κρίση και αποτελείωσε τον «κλάδο».

Όπου τώρα, στις πιάτσες έβλεπες μια ατελείωτη σειρά από «ελεύθερους» και τους σωφέρηδες με το κινητό στο χέρι να κάνουν τη γύρα των ραδιοφώνων –οι καλύτεροι πελάτες– για να κλαφτούν.

–Δεν υπάρχει καθόλου δουλειά, αδερφέ. Ούτε τα καύσιμα. Μας τελείωσε η κρίση και το... και το... και ο... και η...

Για το χάλι τους φταίνε φυσικά οι άλλοι, οι συγκυρίες, τα κυβερνητικά μέτρα, το κακό το μάτι... Ποτέ ο ίδιος. Ο ίδιος... κύριος! Με το «σεις» και με το «σας». Με το πιάνο του και τα γαλλικά του.

Ρωτήστε οποιονδήποτε. Θα έχει ανατριχιαστικές αναμνήσεις να σας διηγηθεί από την εποχή της παντοκρατορίας των ταξιτζήδων. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να γλύτωσε.

Και νά που τώρα, ο χθεσινός δυνάστης, έρχεται και ζητά την αρωγή σου και την κατανόηση στο δράμα του, στο «δικό του» δράμα. (Γιατί σιγά μην νοιαστεί για τους συνυποφέροντες). «Ούτε τα καύσιμα δεν βγαίνουν»...

Εκτός κι αν...

Εκτός κι αν φροντίσουμε, κατά τους μήνες εκείνους που είναι παχιές οι μύγες και συρρέουν οι ξενέρωτοι κι ανυποψίαστοι τουρίστες ενθάδε, να κάνουμε την αρπαχτή μας για τις κρύες νύχτες του χειμώνα.

Ευτυχώς που υπάρχουν κι αυτοί! Που θα μπου «στο αμάξι» στο αεροδρόμιο κι όσο να φτάκουν στο ξενοδοχείο τους ενδέχεται να τους κοστίσει περισσότερο απ' όσο το εισιτήριο του αερόπλανου. Αν πέσουν πάνω σε αετό εννοείται. Ο οποίος θα πάρει εκδίκηση για όλους τους μήνες της αναδουλειάς με το ατράνταχτο σκεπτικό: "Σιγά μωρέ... πού θα τον ξαναδώ;"

Η ίδια ακριβώς νοοτροπία –συγγνώμη, φιλοσοφία– με τα γκαρσόνια, τους ταβερνάδες, τους καφετζήδες, τους μπιζουτάδες, τους ταγαράδες κι όσους τέλος πάντων έρχονται σ' επαφή με τους «θερινούς επισκέπτες».

“Πού θα τον ξαναδώ;”. Που θα πει: λιάνισέ τον, γδύσ’ τον τώρα που τον έχεις του χεριού σου. Της μιας φοράς πελάτης είναι, δεν τον παντρεύεσαι κιάλας. Και δεν σκέφτεται ότι ο της μιας φοράς θα μιλήσει και σε άλλους, όταν επιστρέψει σπίτι του, για τα παθήματά του στη χώρα των θεών και της αρπαχτής. Και οι άλλοι θα το σκεφτούν δυο φορές πριν αποφασίσουν να περάσουν τις διακοπές τους εδώ. Κι αν το αποφασίσουν θα είναι προσεκτικοί. Θα ρωτάνε από πριν πόσο θα τους χρεωθεί τούτο και πόσο εκείνο (κι εμείς θα τους χαρακτηρίζουμε «τσιληδες»).

“Η συμπαθής τάξη των ταξιτζήδων” διαλαλούν οι ραδιοφωνατζήδες, για να κολακεύσουν το σημαντικό αυτό τμήμα της πελατείας τους. Συμπαθής σε ποιον;

Σε σένα που περίμενες απελπισμένα στη βροχή κι εκείνοι περνούσαν άδειοι, αγνοώντας επιδεικτικά τα απελπισμένα σου σήματα; Σε σένα που στριμώχτηκες με άλλους πέντε για να σε κατεβάσει «κάπου κοντά» στο μέρος που πήγαινες; Σε σένα που έχεις υποστεί τη μουσική πανδαισία ενός Στελλάρα, ενός Μητσάρα στη διαπασών; Σε σένα που, κοπελίτσα ευειδής ούσα, στην έπεσε “Να πάμε έτσι, για έναν καφέ στο φιλικό, μανίτσα”; Σε σένα, τη γριούλα, που όταν του ζήτησες να σε βοηθήσει με τις βαλίτσες σου πέταξε εκείνο το: “Δεν είμαστε χαμάληδες, κυρά μου, βρες κάναν Αλβανό”; Σε σένα που σου ανέπτυξε επανειλημμένα την εξόχως προηγμένη του σκέψη επικαλούμενος κάθε τόσο τον παλιό, καλό καιρό μ’ ένα: “Πού ’σαι, ρε Παπαδόπουλε, να μας σώσεις”; Σε σένα που έφαγες πόρτα όταν του είπες πως πας νότια ενώ εκείνος, για δικούς του λόγους, ήθελε να πάει βόρεια, με κείνο το επικό: “Δεν πάει το αμάξι”;

Θα πεταχτεί τώρα ο μετριοπαθής, ο πλήρης κατανόησης καλός πολίτης Κλεάνθης και θα διαμαρτυρηθεί ότι γενικεύω απροκάλυπτα και πλήρης εμπάθειας.

–Τι, όλοι έτσι είναι;

Όχι, μάστορα, δεν είναι έτσι όλοι. Έχω γνωρίσει ο ίδιος δυο-τρεις που ήταν ευγενέστατοι, προθυμότατοι κι εντελώς ανθρώπινοι. Να μιλήσουμε γι' αυτούς τους τρεις, φτιάχνοντας πάνω τους κανόνα κι αφήνοντας στην άκρη τους υπόλοιπους 9.997; Γιατί, δεν λέω, κι ανάμεσα στους ΜΑΤατζήδες δεν αποκλείεται να βρούμε έναν που να γράφει ποιήματα για τα πούλουδα την Άνοιξη. Όμως αυτή την εντύπωση σου δίνει ο «συμπαθής κλάδος» τους όταν σε περιποιούνται (με το γάντι) στις διαδηλώσεις ή σε ό,τι ενοχλεί την Εξουσία;

Υπάρχουν περιπτώσεις που η γενίκευση όχι μόνον επιτρέπεται, αλλά επιβάλλεται –εκ των πραγμάτων.

Είναι όλοι οι τοκογλύφοι ελεεινοί; Δεν υπάρχουν ανάμεσά τους σπάνιες μεν φωτεινές δε εξαιρέσεις; Είναι όλοι οι δημοσιογράφοι αδίστακτοι (κι αγράμματοι); Είναι όλοι οι ταγματασφαλίτες καθάρματα; Είναι όλοι οι καλλιτέχνες καβαλημένα καλάμια; Τι, δεν υπάρχουν εξαιρέσεις;

Αμ αν υπήρχαν εξαιρέσεις δεν θα ήταν τοκογλύφοι, δημοσιογράφοι, ταγματασφαλίτες, καλλιτέχνες –και ταρίφες.

Το 1% ή 2% δεν είναι ποσοστό, είναι ατύχημα.

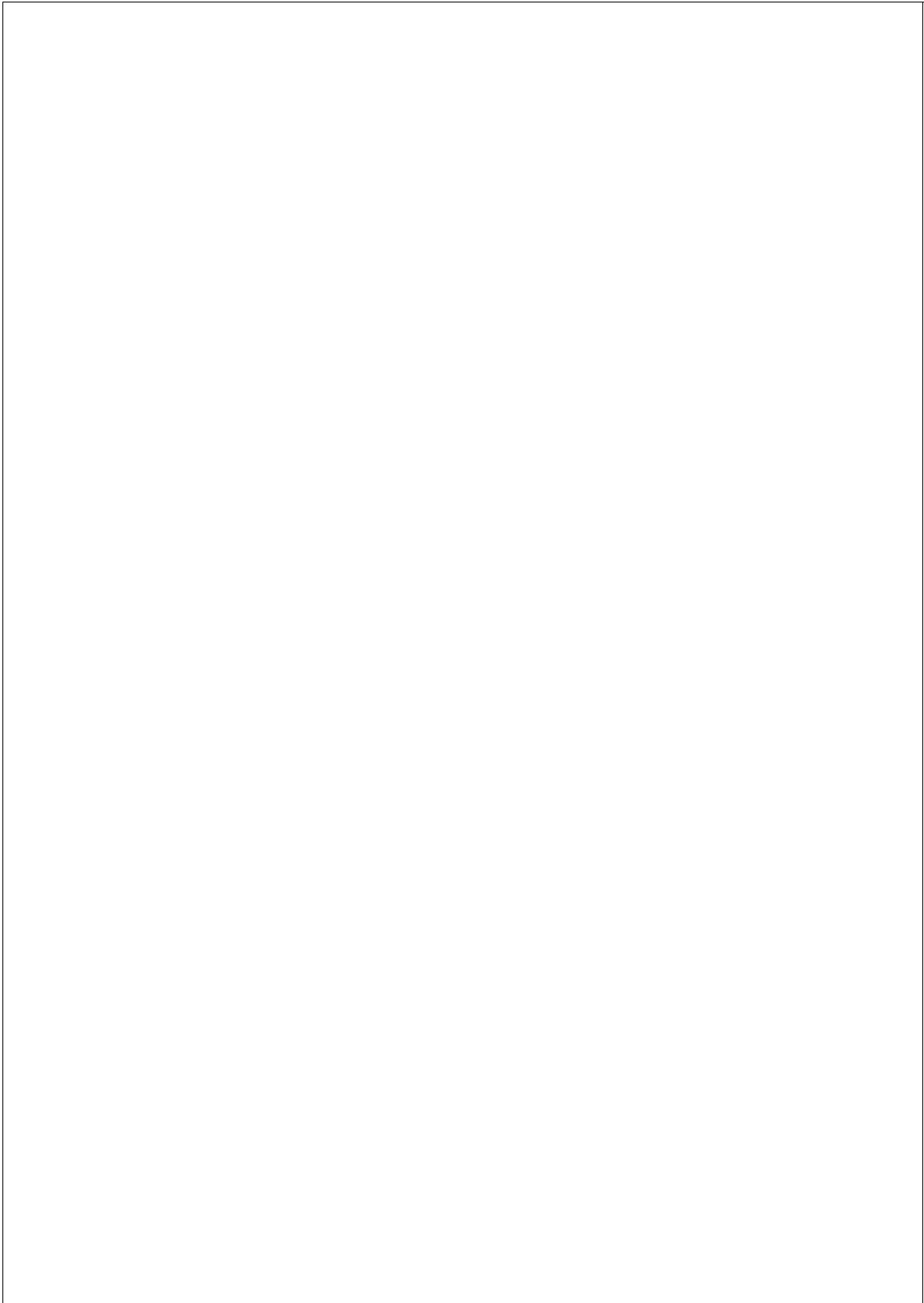
«Όχι, εγώ δεν συμπαθώ τους ταρίφες», θα έγραφα αν μου είχαν βάλει έκθεση στο σχολείο «Γιατί συμπαθώ τους ταξιτζήδες». Και δεν τους συμπαθώ γιατί έχω ακόμα καλή μνήμη και δεν ξεχνάω σε τι ταλαιπωρίες

και ταπεινώσεις με έχουν υποβάλει προκειμένου να κάνουν αυτοί την αρπαχή τους, εν ονόματι της αγίας κονόμας, που είναι, έτσι όπως ακριβώς παρουσιάζεται, η μοναδική μας διαχρονική φιλοσοφία που παραμένει αναλλοίωτη δια μέσου των αιώνων. “Την πάρτη μου εγώ και την αρπαχή μου, ει δυνατόν χωρίς να προσφέρω τίποτα”.

Κι εντάξει, όταν περνάω από τις πιάτσες τώρα, και βλέπω τις ακίνητες σειρές των «αμαξιών» και τα κρεμασμένα μούτρα, έτσι μου 'ρχεται να σου πω, ρε Νώντα:

–Δεν πάει τ' αμάξι, ε;

Με το μπαρδόν, ληστεία

Η τράπεζα είναι ένα μαγαζί που δεν θα υπήρχε αν ο Μήτσος δεν πήγαινε να καταθέσει τις οικονομίες του «προς φύλαξιν», αντί να κάνει όπως ο παππούς του και να τις θάβει μέσα σ' ένα κιούπι στην αυλή, τέσσερα βήματα βορειοδυτικά του πλυσταριού.

Ο Μήτσος είναι μ' άλλα λόγια μέγας χορηγός κι ευεργέτης του συμπαθούς αυτού ιδρύματος και κανονικά θα έπρεπε να του στρώνουν κόκκινο χαλί κάθε που πηγαίνει εκεί για δουλειά κι όχι να τον έχουν να περιμένει στην ουρά με χαρτάκι, που λέει πάνω «187» και η φωτεινή ένδειξη στα ταμεία αναγράφει «45» –ενώ σε μισή ώρα το μπουρδέλο κλείνει.

Ο Μήτσος φυσάει και ξεφυσάει, γιατί έχει κι άλλες δουλειές, ο άχαρος, που τις άφηκε για να στείλει το έμβασμα του παιδιού στην Κομοτηνή και βλέπει ότι δεν θα προλάβει πάλι, γιατί από τα έξι ταμεία δουλεύουν τα δυο κι αυτά στο ρελαντί, καθόσον οι ξινές από πίσω έχουν σήμερα τα νεύρα τους και κάνουν δυσκολίες. Κι απορεί ο Μήτσος. Καλά, και οι υπόλοιποι εικοσιοχτώ νοματαίοι στα γραφεία, πίσω από τα γκισέ, τι διάολο κάνουν, κωλοβαράνε; Αλλά αν διαμαρτυρηθεί θα του έρθει ο κουστουμαρισμένος μαζί με τον ντουλάπα, τον σεκιουριτά, και θα του συστήσει «ηρεμία». Και θα του 'δειχνε ο Μήτσος του χλεχλέ τι εστί ηρεμία, αλλά έλα που τον αγριοκοιτάζει ο Σουγκλάκος από δίπλα κι όχι τίποτις άλλο, μη βρεθούμε ξαφνικά τυλιγμένοι σε μια κόλλα χαρτί κι άντε μετά ν' αποδείξεις πως δεν ήσουν εσύ στις τρεις εβδομάδες που μπούκαρες στο υποκατάστημα Μπουρναζίου και «υπό την απειλήν πυροβόλου όπλου προέβης εις σημαντικού ύψους ανάληψιν», χωρίς σειρές, χαρτάκια κι αγωνία για την ώρα.

Και κάνει υπομονή ο Μήτσος και περιμένει τη σειρά του, που αποκλείεται να 'ρθει σήμερα. Κι όσο περιμένει τόσο το μυαλό, το άτιμο, ξεσέρνει και φέρνει στην επιφάνεια καταστάσεις που δεν είναι να τις σκέφτεσαι και που έρχονται να σε πλατέψουν κάτι τέτοιες στιγμές –και τη νύχτα, που πας να κοιμηθείς. Καθόσον υπάρχει πάντα το στεγαστικό που τρέχει. Και πλερώνει ο Μήτσουλας και πλερώνει και τελειωμό δεν έχει, γιατί είναι και οι τόκοι βλέπεις και κάτι άλλα, στα ψιλά γράμματα, που δεν του τα είπαν και δεν τα είχε δει όταν υπέγραφε, και καταλήγει να στοιχίσει το δυάρι, το κωλόσπιτο, στον Άη Σώστη όσο ένα ρετιρέ στις Βερσαλίες, να 'ούμ'. Και είναι και οι κάρτες, που κι

αυτές σου βγάζουν κάτι ξεγυρισμένα επιτόκια από το πουθενά, να σου φύγει ο τάκος! Και οι λογαριασμοί... κι εκείνη η ακάλυπτη επιταγή στον προμηθευτή, που απειλεί να σφραγίσει, ο λέχρος! Κι αφήνουμε τα εμπόσματα στο παιδί, που σπουδάζει και το φροντιστήριο και τα εγγλέζικα της μικρής και τα «εμείς πότε θα πάμε, σαν άνθρωποι, στα μπουζούκια;» της κυρίας... Κι όλα αυτά από έναν Μήτσο, με δυο χέρια και δυο ποδάρια, που τρέχει από το χάραμα, ο δύσμοιρος, και δεν φτάνει.

Και η λύση; Αυτή απλά δεν υπάρχει. Εδώ ισχύει το «βλέπουμε και κάνουμε» και το «έχει ο Θεός». Ένα θαύμα δηλαδή. Κάνα τζόκερ, κάνα λαχείο... Τρέχα γύρευε μ' άλλα λόγια.

Εκτός κι αν...

«Άγνωστος κουκουλοφόρος, πιθανότατα αλλοδαπός, διέρρηξε το υποκατάστημα Βριλησίων της Τραπεζής «ΦέρταΜου» και διέφυγε αποκομίζων ???000 ευρώ. Η Αστυνομία διεξάγει έρευνες».

Νά μια ωραία σκέψη, που έρχεται να παρηγορήσει τον Μήτσο καθώς περιμένει –εις μάτην– τη σειρά του να εξυπηρετηθεί στο ίδρυμα που εκείνος συντηρεί, με το υπ' αριθ. 187 χαρτάκι στο χέρι.

Όμως –φευ!– ο Μήτσος έχει γυναίκα και παιδιά και ως γνωστόν αυτού του είδους οι ταρζανιές δεν είναι για όσους έχουν γυναίκες και παιδιά, είναι για τους άλλους. Οπότε ο Μήτσος κάνει υπεμονή και περιμένει. Και η τράπεζα, ο νόμιμος τοκογλύφος, κάνει τη δική της δουλειά και –όπως η Εκκλησία– κόβει μονέδα από το τίποτις, καθόσον δεν παράγει τίποτις και τίποτις δεν δημιουργεί, τα δικά σου λεφτά τζιράρει και σου τα πα-

σάρει ως «προϊόν», σε μια ώρα ανάγκης, έχοντας λάβει τα μέτρα της πως θα τα πάρει πίσω εις διπλούν και εις τριπλούν –ποικιλοτρόπως.

Τώρα, είναι και κάτι παλιόπαιδα ατίθασα, που θα 'λεγε κι ο Τσιφόρος, που δεν έχουν γυναίκες και παιδιά κι ως εκ τούτου δεν διστάζουν να βάλουν το κεφάλι τους στον ντορβά. Άστους αυτούς όμως, πάντα θα υπάρχουν κι αν δεν υπήρχαν θα τους φτιάχναμε, γιατί πώς αλλιώς θα δικαιολογούσαμε την ύπαρξη του αστυνόμου άνευ του κλέφτη; Θα καρφονόμασταν και θα ψυλλιαζόταν ο ψηφοφόρος νοικοκύρης πως οι πραιτοριανοί ενός καθεστώτος σκοπό της ύπαρξής τους έχουν την προστασία και υποστήριξη της Εξουσίας κι όχι τη διαφύλαξη της γαλήνης και της περιουσίας του πόπολου.

Άλλωστε κι αυτοί, οι «ατίθασοι», τι μπάζα να κάνουν, τρομάρα τους; Ό,τι βρεθεί. Και το χρήμα η τράπεζα δεν το χάνει, καθόσον είναι ασφαλισμένο, αλλά και να το 'χανε σιγά την απώλεια! Περμπουάρ του τραπεζίτη στους σερβιτόρους του «Maxim's» και μην το συζητάμε. Άσε που, αν, ως παράνομος, πιαστείς περνάς από την εκείθε μεριά της μάντρας κι άντε μετά να ξοδεύεσαι σε ελικόπτερα και λαδώματα προκειμένου ν' αποδράσεις. Δεν συμφέρει.

Δεν θ' ασχοληθούμε μ' αυτούς τους γραφικούς λοιπόν, τους ψιλικατζήδες, αλλά με τους άλλους, τους άρχοντες, που πάνε για τα πολλά και καταλήγουν να τσεπώνουν περισσότερα.

* * *

Αν πιάκουμε και ρωτήσουμε έναν οποιονδήποτε ανθρωπάκο στο δρόμο: “Ποιος είναι ο μεγαλύτερος λη-

στής, κατά τη γνώμη σας;”, θα απαντήσει, χωρίς τον παραμικρό δισταγμό: “Το Κράτος”.

Όπου «κράτος» είναι το επαγγελματικό ψευδώνυμο της Εξουσίας, που νομιμοποιείται με τον τρόπο αυτό να προβαίνει σε κάθε είδους λαθροχειρία, βιαιότητα, παλιανθρωπιά, απάτη και γουρουνιά. Κι όλα αυτά μ’ ένα «ψήφισμα στη Βουλή» και μια δημοσίευση την «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως». Το κόλπο αυτό λέγεται «δημοκρατικές διαδικασίες», είναι ιδιοφυές στη σύλληψή του, καθόσον δημιουργεί την αυταπάτη στο θύμα πως η απόφαση είναι «δική του», κι απολύτως νόμιμο. Αν ο ιδιώτης κακοποιός επιχειρούσε, δι’ ιδίων μέσων, τις αυτές λοβιτούρες θα έτρωγε πεντάκις ισόβια (κι όταν λέμε «ισόβια» εννοούμε «ισόβια»). Το Κράτος όμως... κύριος! Με το σεις και με το σας. Απάτη σε βαθμό κακουργήματος, απόσπαση χρηματικού ποσού δια ψευδών υποσχέσεων, υπεξαίρεση ιδιαζόντως απεχθής, τοκογλυφία κατ’ εξακολούθησιν (και καθ’ ἕξιν), ληστεία μετά φόνου και καμιά δεκαπενταριά ακόμα διακεκριμένα αδικήματα και η απόφαση είναι (πάντα) «αθώος ο κατηγορούμενος» και παραδίδεται άσπιλος κι αμόλυντος στην κοινωνία. Ένεκα το κόλπο που λέγαμε. Νομιμοποίηση μέσω απάτης, τουτέστιν: «δημοκρατικές διαδικασίες».

Ο ψιλικατζής κακοποιός έχει μια συγκεκριμένη, περιορισμένη πελατεία. Τη γριούλα που μόλις έχει εισπράξει τα 210 ευρώ του υπόλοιπου σύνταξης του μακαρίτη, τους απρόσεκτους γείτονες, που αφήνουν παράθυρα ανοιχτά, κάνα ψιλικατζίδικο απόμερο, τίποτις περίπτερα... άντε, και για τους μερακλήδες, κανένα αφύλακτο συνοικιακό υποκατάστημα τραπέζης. Ίσα να βγαίνει ο επιούσιος δηλαδή –με χίλια ζόρια.

Ο μεγαλομαφιόζος Κράτος όμως έχει στο πελατολόγιο του το σύνολο του ενήλικου πληθυσμού της χώρας –συμπεριλαμβανομένου και του βιοπαλαιστή μικροκακοποιού. Και το ωραίο είναι ότι δεν πάει αυτός να εισπράξει. Έρχονται τα ίδια τα θύματα και του τ' ακουμπάνε! Κι αν δεν έχουν τους σημειώνει στο χρεωστικό τεφτέρι του –με τόκο μαφιόζικο εννοείται.

Ο μεγαλονομός αυτός έχει διάφορες μεθόδους για να κάνει τη δουλειά του. Η μακράν προσφιλέστερή του όμως είναι οι φόροι. *«Έκαστος των πολιτών υποχρεούται όπως συνεισφέρει, εις το μέτρον των δυνατοτήτων του, δια την εύρυθμον λειτουργίαν του κράτους».* Όπου το «μέτρο των δυνατοτήτων» εκτιμάται, φυσικά, από τον ίδιο τον δικαιούχο. Απλό πλην μεγαλοφυές!

Τώρα θα μου πεις ότι στο σύστημα αυτό υπάρχουν προβλήματα. Καθόσον το θύμα κάποτε αγανακτεί και ψάχνει να βρει τρόπο ν' αποφύγει τη –νόμιμη, το τονίζω– ληστεία εις βάρος του. Το Κράτος τώρα, εν νομίμω (πάντα) αμύνη, έχει φροντίσει να προστατευθεί από την αδικαιολόγητη (το τονίζω) αυτή στάση των πελατών-θύματων του κι έχει χαρακτηρίσει κάθε προσπάθεια αποφυγής του βιασμού ως αξιόποινη πράξη, υπό το εύηχον όνομα της φοροδιαφυγής. “Δεν κάθεςαι, κερατά, να σε ληστέψω με το καλό; Σε χώνω φυλακή και σου αρπάζω ότι έχεις και δεν έχεις (νομίμως βέβαια), για να μάθεις”. Βέβαια, στα μάτια του νομού Κράτους, όλες οι φοροδιαφυγές δεν είναι ίδιες. Καθόσον υπάρχουν, ας πούμε, οι συνεταιίροι, που τον στηρίζουν και άνευ των οποίων αυτός δεν θα υπήρχε ούτε σαν μικροπορτοφολάς στο μετρό. Και ποιοι είναι οι συνεταιίροι; Οι άλλοι «μεγαλο-...». Το Κεφάλαιο. Τι είπαμε; «Κράτος» είναι το ψευδώνυμο της Εξουσίας. Και

Εξουσία άνευ στήριξης από το Κεφάλαιο υπάρχει; Αμ δε που υπάρχει!

Οπότε, με σπαραγμό ψυχής, ο νονός Κράτος αναγκάζεται να κοιτάζει αλλού και να μην ενοχλεί τους συνεταιίρους «έχοντες και κατέχοντες», παρ' όλο που πολύ θα το ήθελε να τους βάλει κι αυτώνών χέρι. (Γιατί, δεν ξέρω αν το είπαμε, αλλά ο κακοποιός Κράτος είναι από κείνους στον υπόκοσμο που δεν έχουν καθόλου μπέσα).

Δεν πειράζει όμως, έχει όλους τους άλλους, τους πολλούς. Που όμως είτε έχουν λίγα, είτε δεν έχουν καθόλου και που έχοντες ήδη πικράν πείρα από την ευαισθησία και τη μεγαλοψυχία του Εισπράκτορα, προσπαθούν με νύχια και με δόντια να ξεφύγουν. Και κάμποσοι τα καταφέρνουν, καθόσον η πενία τέχνας κατεργάζεται κι όταν πρόκειται για επιβίωση το ανθρώπινο μυαλό έχει το ιδίωμα να παίρνει πολλές στροφές.

Και πάλι δεν πειράζει όμως. Γιατί ο νονός έχει τους άλλους, τους πιο πολλούς, που δεν μπορούν να ξεφύγουν, όσο και να χτυπιούνται καταή. Τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Από τους οποίους, αυτός, ο ιδιοφυής εγκληματικός εγκέφαλος, βρήκε το κόλπο να τους τα παίρνει **πριν** ακόμα αυτοί τα δουν!

Πάει ο παππούς να εισπράξει τα 430 ευρώ σύνταξη (περιμένοντας ώρες στη σειρά μπροστά στο ταμείο). Τελικά ο ταμίας του μετράει –με σπαραγμό ψυχής, λες και του τα δίνει από δικά του– ευρώ 310 και 35 λεπτά!

–Λάθος, του λέει ο παππούς, ανυποψίαστος.

–Γιατί λάθος; στραβομουτσουνιάζει ο ταμίας.

–430 έχω λαμβάνειν, εξηγεί ο παππούς.

–**Είχες**, τον πληροφορεί σαρδόνια ο ταμίας. Μια φορά κι έναν καιρό. Τώρα είναι 310 και 35.

–Μα... πώς; ψελλίζει αποσβολωμένος ο παππούς.

–Περικοπές στα πλαίσια του νέου μνημονίου, τον πληροφορεί περίχαρης ο ταμίας.

–Από πότε;

–Από τώρα. Και να είσαι ευχαριστημένος που δεν έχουν αναδρομική ισχύ.

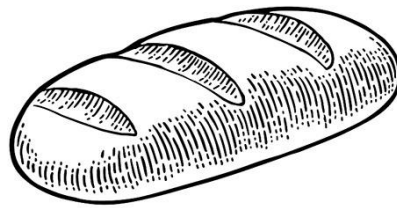
–Μα... πώς θα βγάλω το μήνα με 310;!!! ωρύεται ο παππούς.

–Κάνε μήνυση στο Κράτος, του πετάει ο ταμίας σαρκαστικά. Και... καλή επιτυχία.

–Αυτό... αυτό είναι ληστεία!

–Με το μπαρδόν, αλλά αυτά έχουμε, αυτά δίνουμε.

Γι' αυτό σας λέω... Και στο έγκλημα χρειάζεται φαντασία. Ο κυνισμός υπάρχει έτσι κι αλλιώς.

(σαν) Συμπέρασμα

Καταλήγουμε εκεί απ' όπου ξεκινήσαμε. We are the best! Τώρα γιατί αυτό να μην μπορεί να το καταλάβει κανείς έξω από εδώ δεν ξέρω. Από κόμπλεξ μάλλον. Συνειδητοποιούν ότι δεν μπορούν να φτάσουν τη μεγαλοσύνη μας και τη λεβεντιά μας και παθαίνουν τάρακولو.

Άσε που νιώθουν κι άβολα για τον (δανεικό κι αγύριστο) πολιτισμό που έλαβαν εξ' ημών.

Σου λέει ο Γερμανός, ας πούμε: “Πού πάω, ρε, ο άχαρος, με τους Ούννους προγόνους και τον Αλάριχο, όταν ο τελευταίος Έλληνας γκασταρμπάϊτερ κρατάει από τον Περικλή και την Ασπασία, το κέρατό μου μέσα!”. Ή ο Εγγλέζος με τον Ρομπέν των Δασών (και γι' αυτόν να σχωρνάει τον Έρρολ Φλυν) ή ο Γάλλος με τον Αστερίξ και τον Ομπελίξ!... Σε περικαλώ...

Και δεν είναι μόνο τα περασμένα μεγαλεία.

Έχουν οι κρυόκωλοι οι Δυτικοί mouzaka? Έχουν souvlaki me pita? Έχουν tzatziki? Ouzo? Retsina? Syrtaki dance? Zorba the Greek? Έχουν Νταλάρα; Δεν έχουν. Οπότε έρχονται εδώ κάτω (με πέδιλο και σοσόνι) και μένουν έκθαμβοι οι άνθρωποι.

—Ορέ, εδώ είναι παράδεισος! λένε.

—Με αμάζωχτα σκουπίδια, παρατηρεί η ξινή κυρία τους.

—Μωρέ ποιος τα μπιτ τα σκουπίδια! Look at the sun, look at the sky, look at the beaches!...

—Ναι, αλλά οι beaches είναι τίγκα στις ξαπλώστρες.

—Και πού θέλεις ν' αράξουν τον ευαίσθητο επιδέξιό τους τα μιλιούνια οι επισκέπτες, μαρή; Στην άμμο;

Μας βλέπουν και πώς ζούμε, όξω καρδιά, όλη μέρα αραχτοί στις καφετέριες, με τη φραπεδιά, το κινητό και το μπεγλέρι και τα παίζουν τέλεια!

—Καλά, αυτοί πότε δουλεύουν; απορούν.

—Τώρα που μιλάμε δουλεύουν, απαντούν, πάντα ετοιμόλογοι κι ατέντοι, οι ξεναγοί.

—Και τι δουλειά κάνουν;

—Φιλοσοφούν, όπως οι αρχαίοι ημών πρόγονοι.

—Κι από όβολα;

—Έχει ο Θεός.

—Ορέ, τούτοι εδώ ζουν σαν μεγιστάνες!

—Και με το τίποτις, σημειωτέον.

—Θαύμα! Θαύμα!

Εννοείται πως μας ζηλεύουν.

Κι εννοείται πως μας φοβούνται.

Γι' αυτό και «δεν μας αφήνουν».

Γιατί, αν μας αφήναν...

Ε, ρε γλέντια!

Θυμάμαι τον υπέροχο Ελληναρά του Χάρρυ Κλυν,
πάλαι ποτέ, που έλεγε παίζοντας με το μπεγλέρι:

“Αυτή η χώρα, μάγκα μου, δεν σώζεται με τίποτα,
άμα λάχει να 'ούμ' ”.

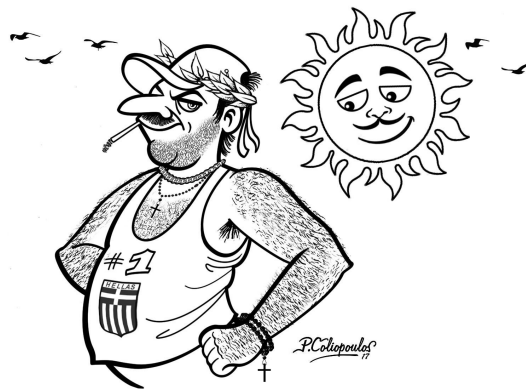
Με όλο το σέβας, εγώ θα 'λεγα ότι σώζεται.

Πώς;

Με κάνεις εμένα πρωθυπουργό για εικοσιτέσσερις
ώρες;

Ε;

Τ Ε Λ Ο Σ

Τούτο εδώ το έπος ξεκίνησε να γράφεται κι εγώ δεν θυμάμαι
πότε και τελείωσε το φθινόπωρο του 2018 στην Κέρκυρα.